

ЖОЗЕ РОДРИГЕШ
ДУШ САНТУШ

БОЖИЯТ
ГНЯВ

Роман

The background of the cover is a textured, warm-toned surface, possibly a cave wall, with a large, glowing yellow and orange light source on the left. In the foreground, there are dark silhouettes of several people, some wearing cloaks, standing and looking towards the light. To the right, there are large, stylized red graffiti-like symbols or characters on the wall.

ИЗДАТЕЛСКА КЪЩА „ХЕРМЕС“

**ЖОЗЕ РОДРИГЕШ ДУШ
САНТУШ
БОЖИЯТ ГНЯВ**

Превод: Велин Мануел ду Насименто

chitanka.info

Мистериозен военен камион спира през нощта пред главния портал на Производствено обединение „Маяк“, Челябинска област. Четирима мъже, облечени в униформи на руската армия, изскачат и избиват служителите от охраната. Камионът, натоварен с чеченски командоси, прониква на територията на най-големия руски ядрен комплекс. Тридесет минути по-късно чеченският отряд отпътува с две кутии високообогатен уран от ядреното хранилище на комплекса.

Шифровано съобщение на Ал Кайда, засечено от ЦРУ, хвърля в тревога Вашингтон. Изкушен от красива агентка на ЦРУ, португалският историк и криптоаналитик Томаш Нороня се заема със задачата да открие какво се крие зад загадъчното послание 6AYNAS1HA8RU.

Ахмед ибн Бараках е будно египетско момче, което под ръководството на молла Саад изучава основите на исляма — миролюбива, добротворна и толерантна към иноверците религия. Всичко се променя, когато в медресето в Кайро, финансирано от „Ал Азхар“, пристига нов преподавател — Айман бин Катада.

Всички сюжетни линии се сплитат в един изумителен трилъър, който се разиграва на три континента: в Двореца на дожите във Венеция, в египетските затвори „Абу Заабал“ и „Мазра Тора“, в тренировъчния лагер „Халдан“ на Ал Кайда в Афганистан... Шеметното преследване из улиците на Манхатън спира на няколкостотин метра от сградата на Общото събрание на ООН — и на три минути от ядрения апокалипсис...

*На всички вярващи,
които обичат и не мразят.
На моите три жени —
Флорбела, Катарина и Инеш.*

ЗА АВТОРА

Известният португалски писател и журналист Жозе Родригеш душ Сантуш е роден през 1964 г. в Мозамбик, но семейството му се установява в Португалия. Жозе Родригеш завършва журналистика и заминава за Лондон, където постъпва на работа в Би Би Си. Няколко години по-късно амбициозният журналист вече чете късните новини в Португалската национална телевизия и преподава журналистика в Нов лисабонски университет. Изключителните репортажи на Сантуш за военните конфликти в различни горещи точки по света му носят редица престижни международни награди.

Днес топрепортерът на Португалия отлично съвместява ангажиментите си като директор на новините на Португалската национална телевизия и сътрудник на Си Ен Ен. Освен това Жозе Родригеш душ Сантуш е и автор на бестселърови романи, покорили класациите не само в Португалия, но и в страните в Латинска Америка и Европа.

УВОД

Придобиването на оръжия за защита е религиозен дълг на мюсюлманите. Ако аз наистина съм придобил такива оръжия (ядрени), то е благодарение на бог. Ако се опитвам да придобия такива оръжия, просто си изпълнявам дълга. Би било грях, ако мюсюлманите не се опитат да се снабдят с оръжия, за да попречат на неверниците да причинят страдания на мюсюлманите.

Осама бин Ладен,
Афганистан, 1998 г.

Светлините на фаровете пронизаха ледения мрак, изпреварвайки глухото бучене на камиона, който напредваше бавно по *Ленински проспект*. Тежката машина намали скорост, когато наближи портала, направи лек завой, изкачи нагорницето с рев и ръмжене и спря пред решетките.

Часовоят излезе от караулното помещение, сгушен в шинела, небрежно праметнал автомат *Калашников* през рамо, и се отправи към шофьора.

— Какво става? — попита войникът сърдито, задето го бяха принудили да напусне уютния подслон в този свиреп студ. — Какво правите тук?

— Трябва да предадем една пратка — каза шофьорът, издишвайки облак пара през прозореца.

Часовоят сви вежди заинтригуван.

— По това време? *Чёрт!* Та вече е почти два часа сутринта... — Нещо в лицето на шофьора привлече вниманието му. Беше смугло, с блестящи черни очи, типично за кавказец. — Покажете ми документите.

Шофьорът смъкна дясната си ръка и извади нещо от тъмното.

— Ето — каза той.

Войникът едва успя да осъзнае, че шофьорът на камиона насочва към главата му дуло със заглушител.

Трак.

Без да издаде и звук, часовоят падна възник като кукла. Чу се единствено глухото тупване на тялото, сякаш напълнен чувал се стовари на земята. Струя кръв бликна от тила на убития войник и обагри разкаляния сняг.

— Хайде! — подвикна шофьорът, извъръщайки глава назад.

Следвайки предварителния план, четирима мъже изскочиха от затворената каросерия. Всички бяха с униформи на войници от руската армия, с номер на войсковата част 3445. Двама от тях вдигнаха тялото на войника и го прибраха при товара, друг почисти кръвта от снега, а четвъртият се вмъкна в караулното помещение.

Порталът се отвори с електрическо бръмчене. Камионът премина покрай надписа с кирилски букви *ПО Маяк* и навлезе в охранявания периметър.

Комплексът беше огромен, но шофьорът знаеше много добре къде отива. Видя сектора за научни изследвания *Челябинск-60*, отби встрани според уговорката и спря. Веднага след това взе телефона и избра някакъв номер.

— Ало? — отговори глас от другата страна.

— Полковник Пряхин?

— Да?

— Вътре сме, на уговореното място.

— Много добре — отговори гласът. — Елате в химическия център. Действайте според плана.

Камионът потегли по посока на евфемистично назования химически център. Автомобилът прекоси шосето, мина покрай завод 235 и стигна до складовите помещения на центъра.

Циментов зид, увенчан с бодлива тел, се появи от дясната страна на камиона. Алеята водеше към самотна будка на охраната, но шофьорът знаеше за още две такива помещения на други места край

стената. Между будката и вратата имаше проядена от ръжда табела, на която пишеше *Российское хранилище делящихся материалов*.

Следвайки стриктно плана на операцията, шофьорът на камиона паркира пред будката, изключи мотора и фаровете и отново избра някакъв номер от мобилния си телефон. Изчака да позвъни два пъти, след това затвори и зачака.

Порталът автоматично се отвори. Веднага след това се отвори вратата на будката, оставяйки тесен прорез светлина сред мрака. Някакъв мъж изскочи на пътя. По фуражката му личеше, че е офицер от армията. Военният се огледа наоколо и шофьорът мигна с фаровете, за да го забележат.

Офицерът видя светлините да светват и угасват и веднага се упъти към камиона.

— *Комсомольская* — възкликна офицерът, изричайки паролата.

— *Правда* — отговори шофьорът.

Военният скочи на мястото до шофьора, който го поздрави с кимване.

— Привет, полковник. Всичко наред ли е?

— Нормално, Руслан — потвърди Пряхин с напрегнат глас и махна нетърпеливо. — Да тръгваме. Нямаме време за губене.

Руслан дръпна скоростния лост и камионът потегли към отворения портал. Автомобилът бавно мина покрай будката на охраната и влезе в територията на химическия център.

— А сега?

Полковникът посочи една врата вляво.

— Спри пред служебния вход.

Руслан паркира пред вратата, но не изключи мотора, за да не замръзне. След това подвикна нещо към каросерията на камиона и петима мъже изскочиха отвътре. Шофьорът също слезе, като продължи да дава нареждания — явно той командваше. Свалиха две малки метални сандъчета от товарното отделение.

— Давай, давай! — избоботи нервно полковник Пряхин, за да ги накара да побързат. — Раздвижете се!

Един човек остана да пази камиона, другите петима със сандъчетата последваха руския офицер. Влязоха през служебния вход.

Температурата вътре беше приятна и неканените гости свалиха ръкавиците, но не и шинелите. Руслан се огледа наоколо, преценявайки съоръженията. На бледата жълтеникава светлина бетонните стени изглеждаха невероятно масивни.

— Дебелината им е осем метра — каза полковникът, като видя, че Руслан ги оглежда. Посочи нагоре. — А таванът е покрит с цимент, асфалт и чакъл.

Руският офицер поведе неканените гости из пустите коридори, свивайки вдясно и после вляво, докато накрая спря и погледна назад към Руслан.

— Аз съм дотук — прошепна той. — В следващия коридор има зала за видеомониторинг, откъдето се контролира достъпът до хранилището. Както вече ви казах, там има двама мъже. Малко по-нататък, в дъното на коридора, има стълбище, а на горния етаж има преддверие с вход към хранилището. Не забравяйте, че не можем да получим достъп до хранилището без двамата служители, за които говорихме. Единият държи първата част от кода, другият — втората част. Ако се доберете само до единия от тях, ще имате достъп само до половината от кода. Затова...

— Знам — прекъсна го Руслан неочаквано грубо. Навярно искаше да наложи тишина.

Полковникът млъкна и се взря напрегнато в командира с преценяващ поглед. Беше свикнал да издава заповеди, а не да ги изпълнява.

— Късмет — процеди накрая.

Руслан се обърна назад и впи поглед в двама от хората си.

— Малик, Аслан. — Кимна рязко с глава. — Тръгвайте.

Двамата мъже, стиснали пистолети със заглушители, свиха след ъгъла и продължиха безмълвно напред по коридора. Отдясно имаше открената врата, иззад която струеше светлина. Двамата се вмъкнаха в залата и веднага настъпи суматоха, която завърши с четири приглушени изстрела.

Без да изчакат другарите си, Руслан и другите двама мъже продължиха по коридора със сандъчетата, които бяха свалили от камиона, и спряха едва когато стигнаха до стълбището. Изкачиха се предпазливо и влязоха в преддверието, защитено с решетка като огромен кафез.

— Кой е там? — попита някакъв глас.

Дебел мъж около четиридесетте се надигна от бюрото и се приближи до решетката, за да види непознатите.

— Кой сте вие?

— Аз съм лейтенант Руслан Марков — представи се непознатият от другата страна на решетката, отдавайки чест. Махна към двете сандъчета, които другарите му носеха. — Идваме от химическата фабрика в Новосибирск с материал за складиране.

— По това време? — учуди се дебелият. — Това е в разрез с правилника. Какъв протокол носите?

След като плъзна поглед по идентификационната карта, която висеше на гърдите му, Руслан извади мобилния си телефон и набра някакъв номер. След второто позвъняване се обади глас от другата страна и Руслан му подаде телефона през решетката.

— За вас е.

Дебелият изгледа удивено мобилния телефон и веждите му се вдигнаха от недоумение. Той взе апарата и го допря до ухото си.

— Ало?

— Виталий Абросимов? — попита глас от другата страна на линията.

— Да. С кого говоря?

— Ще говорите с дъщеря си Ирина.

Оттатък се разнесе приглушен шум, а след това едно треперливо и боязливо гласче произнесе едва чуто:

— Ало? Татко?

— Ириша?

— Татенце! — Момичето заговори през сълзи. — Казаха ми, че ще ме убият. Ще убият мен и мама.

— Какво говориш?

— Имат оръжие, татенце. — Отново изплака. — Казват, че ще ни убият. Моля те, ела...

Изречението секна по средата и се чу обичайният продължителен звук при прекъсване на линията.

— Ириша!

Погледите на Виталий и Руслан се срещнаха през решетката — единият излъчваше уплаха и недоумение, другият — власт и непреклонна сила.

— Отвори вратата! — заповяда Руслан.

Виталий отстъпи крачка назад, изпълнен с колебание. Страхът бе изписан на лицето му.

— Кои сте вие? Какво искате?

— Искаш ли да видиш детето и жена си живи? — попита неканеният гост, докато вадеше от джоба си дигитален фотоапарат. Включи го и обърна малкия дисплей към Виталий. — Погледни тази снимка. Направена е преди час в Озерск.

Дебелият видя на дисплея образите на дъщеря си и жена си. Косите им бяха опънати назад от мъжка ръка, до гърлото им бе опряно назъбеното острие на военен нож.

— Господи!

— Отвори веднага вратата! — изрева Руслан, прибирайки апарата.

Виталий извади с разтреперани ръце ключа от джоба на панталоните си и припряно се спусна да отключва вратата. Тримата мъже нахлуха вкупом в преддверието, насочили автомати към пазача на хранилището.

— Моля ви, оставете ги на мира — помоли Виталий, отстъпвайки назад с молитвено склучени ръце. — Те нищо не са направили, оставете ги на мира.

Руслан впи черните си очи в голямата стоманена врата в дъното с ядрен символ по средата.

— Отвори хранилището!

— Не ги мъчете.

Неканеният гост хвана Виталий за реверите и го дръпна към себе си.

— Чуй ме добре, гаден плужек — изръмжа той. — Ако отвориш хранилището и алармата изсвири, гарантирам ти, че твоите момичета ще бъдат разфасовани на мига, разбра ли?

— Но аз нямам кода...

— Знам — съгласи се Руслан. — Извикай приятелчето си. Но без да будиш подозрение, нали?

Треперещ, с капки пот, избили на челото му, Виталий седна зад бюрото. С усилие пое въздух, взе телефона и набра номера.

— Миша, ела тук. — Пауза. — Да, сега. Трябваш ми. — Нова пауза. — Знам, че е късно, но ми трябваш веднага. *Блин*^[1] ела тук, ти казвам! Размърдай си задника и идвай.

Затвори телефона.

— Къде е той? — поиска да знае Руслан.

Виталий погледна към една врата встрани.

— В стаята, спи. Два часа сутринта е, все пак.

Руслан погледна към двамата мъже, които го съпровождаха, и кимна към вратата. Без да кажат и дума, подчинените му незабавно заеха позиция от двете страни на входа.

Вратата се отвори. Двамата изчакаха младежа да влезе вътре, след това го сграбчиха за ръцете изотзад.

— Но какво е това! — протестира той.

Руслан вдигна пистолета, долепи дулото със заглушителя до устните си и широко отвори очи.

— Млък!

В присъствието на въоръжен военен в преддверието младежът реши, че ще е по-добре да се подчини.

— Ти и Виталий ще отворите хранилището.

Момчето погледна недоумяващо към стоманената врата.

— Какво?

Руслан направи крачка напред и впи поглед в него.

— Чуй добре какво ще ти кажа — тихо каза той с глас, натежал от заплаха. — Знам, че има таен код, който отваря хранилището и в същото време задейства алармата. Няма да въвеждаш този код. Искам истинския, разбра ли?

— Да.

Руслан се усмихна насила и извади фотоапарата от джоба.

— Знам какво си мислиш — каза той, докато отново включваше апарата. — Твърдиш, че няма да задействаш никаква аларма, въвеждаш кода на алармената система и пет минути по-късно тук ще е пълно с хора от 3445. — Докосна с пръст слепоочието на момчето. — Лоша идея, Михаил Андреев. Лоша идея. — Обърна малкия дигитален дисплей на фотоапарата към пленника. — Тази снимка е направена преди час. Познаваш ли някого?

Михаил впери поглед в дисплея и очите му се разшириха от ужас.

— Юлия!

На екрана се виждаше разплаканото лице на жена, която държеше бебе в скута си; дулата на два автомата бяха насочени към главите им.

— Ооо, колко са хубави само! — възкликна Руслан с ироничен тон. — Хубавата Юлия с малкия Саша! — Прибра фотоапарата в джоба. — Ако случайно се появи някой от 3445, след като отворите хранилището, кълна се в бога, че моите хора, които са в апартамента ти в Озерск, на секундата ще пратят семейството ти в ада. Ясно ли е?

— Не ги мъчете, моля ви!

— Сигурността на семействата ви зависи от вас, не от нас. Ако се държите добре, всичко ще върви по мед и масло. Ако не слушате, ще удавим всичко в кръв. Ясно ли е?

Михаил и Виталий кимнаха утвърдително, неспособни да се съпротивляват.

Руслан отстъпи крачка назад и махна на хората си да пуснат Михаил.

— И умната, нали?

В този миг в преддверието дойдоха двамата мъже, които бяха изостанали, за да прочистят залата за видеомониторинг. Единият от тях размаха дискета като трофей.

— Всичко е наред.

— Добра работа — каза равно Руслан. Приблужи се до вратата на хранилището и изгледа двамата пленници. — Въведете кода.

Разтреперани, в шок, двамата се приближиха до устройството, което контролираше ключалката на стоманената врата, и един след друг набраха съответните цифри. Голямата врата издаде специфичен звук и щракна отключена.

Руслан внимателно завъртя ръчката и вратата на хранилището се отвори.

— Сезам, отвори се! — възкликна той с усмивка.

Думата хранилище бе твърде безобидна за онова, което се разкри пред очите на неканените гости. Стоманената врата им даде достъп до

огромен склад, пълен с контейнери със символи за радиоактивност от всяка страна. Контейнерите бяха натрупани един връз друг, с коридори за преминаване между тях, наподобяващи улиците в жилищни комплекси.

Руслан се обърна към Виталий.

— Каква е подредбата?

Дебелият руснак посочи вътрешността на големия склад.

— Плутоният се намира ето там, вляво. А уранът е от другата страна.

Руслан направи знак и мъжете се спуснаха по стълбите, потъвайки из лабиринта между контейнерите. Движеха се бързо — никой не искаше да се задържа на това място повече от необходимото. Вярно че всички контейнери бяха запечатани, но самата мисъл за радиоактивността ги изнервяше.

Групата спря претърсването на лабиринта едва когато Руслан вдигна ръка.

— Тук е! — извика той, когато прочете надписите на кирилица на поредния сектор контейнери. Погледна към единия от хората си. — Беслан, покажи какво можеш.

Мъжът, който носеше едно от сандъчетата от камиона, остави товара си на пода и извади оттам комплект инструменти. Контейнерът беше отворен за секунди. С фенерче осветиха съдържанието му — кутии с надписи на кирилица и ядрения символ. Беслан взе една от тях и я постави в металното сандъче, което беше донесъл. Веднага след това повтори операцията и с второто сандъче.

— Какво правите? — извика Виталий.

Той бе толкова разтревожен, че бе забравил за предпазливостта.

— Този уран е обогатен над деветдесет процента!

— Млък!

— Вие не разбирате — настоя той с умоляващ глас. — Всяка една от тези кутии съдържа под критичното количество уран. Ако ги съберете, масата на двете ще прехвърли критичната стойност и може да доведе до ядрена експлозия. Това е много...

Пляс.

— Млъкни, казах!

Ударът отекна в склада и Виталий, с почервеняло от удара лице, не се осмели да произнесе нито звук повече.

Руслан се обърна към хората си.

— Малик, Аслан, дръжете сандъчетата поне на два метра разстояние едно от друго. — Махна към мъжа, който беше отворил контейнера. — Беслан, запечатай това. Искам да оставиш контейнера точно така, както сме го намерили.

Беслан затвори контейнера и се зае да го запечатва, докато другарите му се отдалечаваха със сандъчетата. Събраха се няколко минути по-късно в преддверието и затвориха стоманената врата на хранилището.

— Вие идвате с нас — заповяда Руслан, сочейки пленниците.

Групата мина по същия път на връщане. Вървяха в индийска нишка: Руслан начело, след него Малик с едно от сандъчетата, Аслан с другото сандъче най-отзад, а останалите двама и пленниците — в средата. Прекосиха залата за видеомониторинг и шефът на групата набързо провери всичко. Беше подредена и чиста, нямаше никакви следи от стрелба.

— Много добре.

Отново поеха из коридорите и след минути се срещнаха с полковник Пряхин.

— Е, как е? Добре ли мина?

— *Нет проблем.*

Леденият въздух ги посрещна на излизане. Сложиха ръкавиците и се отправиха към камиона. Моторът на автомобила още работеше и мъжът, който стоеше на стража, чакаше на волана. Като видя другарите си да идват, изскочи и отиде да отвори отзад.

Качиха се в затворената каросерия и подредиха двете сандъчета в специални контейнери, разделени един от друг. След като прибраха радиоактивния материал на сигурно място, Руслан махна към трите трупа, проснати в ъгъла — пазача, убит на влизане, и двамата мъже от залата за видеомониторинг, които бяха пренесли дотук.

— Завийте тези тела и вкарайте пленниците.

Мъжете метнаха платнище върху труповете, а Руслан и Аслан приготвиха пистолетите. Приключили с приготовленията, Малик направи знак на стоящите отвън и двамата руски пленници се качиха в товарното отделение на камиона. Руслан и Аслан ги оставиха да минат, след това насочиха оръжия в тила им и стреляха почти едновременно.

Трак.

Трак.

Докато хората му чистеха кръвта в товарното отделение и хвърляха новите трупове върху другите, Руслан изскочи навън и отиде да седне на мястото на шофьора. До него вече се настаняваше полковник Пряхин. Камионът потегли и премина през портала, напусвайки територията на химическия комплекс.

— Сигурен ли сте, че искате да излезете с нас? — попита шефът на групата руския офицер.

— Сигурно се шегувате — отговори нервно Пряхин и се разсмя пресилено. — Разбира се, че искам. Официално не съм в „Маяк“. Влязох с анонимен пропуск и присъствието ми тук не е регистрирано. Не бива да ме виждат вътре. Ако не изляза с вас, с кого тогава?

Руслан обърна палец, сочейки към будката на пазача, която чезнеше назад, зад затворената порта.

— Можем ли да бъдем спокойни по отношение на онези типове?

— Вече ви казах, че са мои доверени хора. Командвал съм ги в Чечня и отговарям за тях.

Камионът прекоси територията на Производствено обединение „Маяк“ по същия път, по който бе минал преди половин час в обратна посока, и спря пред главния портал. Мъжът, който беше останал да пази в караулното помещение, скочи в товарното отделение и автомобилът потегли отново. След минути свърна по *Ленински проспект* и потъна в ледения мрак на нощта, понесъл новия кошмар на човечеството.

[1] Палачинка (рус.); евфемистичен израз на псувня (сленг). — Б.пр. ↑

I

Томаш забеляза мъжа на тясното мостче между синьото и зеленото езеро. Беше рус, с късо подстригана, почти щръкнала нагоре коса и тъмни очила, които криеха очите му. Седеше на волана на малкия си черен автомобил и съзерцаваше пейзажа като човек, който се наслаждава на природата, докато чака някого.

— Сигурно е турист — прошепна Томаш.

— Какво? — попита майка му.

— Онзи човек. Караше след нас от Понта Делгада, не забелязали?

— Не. Защо?

Томаш се взира още някое време в непознатия, който бе спрял пред моста, после поклати глава и се усмихна успокоен.

— Няма нищо — каза той. — С тези мои мании...

Дона Граса обходи с поглед пейзажа, наслаждавайки се на хармонията, която я изпълваше с мир и покой. Тучната зелена долина се разстилаше пред очите ѝ. Сред буйната зеленина от двете страни на невисок мост бяха разположени изумително красиви водни огледала. Борова гора ограждаше пасищата, изпъстрени с хортензии и обички, които бяха превзели склоновете.

— Колко е красиво! — възкликна тя.

Синът ѝ кимна утвърдително с глава.

— Един от най-хубавите пейзажи в света, без съмнение.

— Ах, наистина! Великолепен е!

— Знаеш ли как се е образувало всичко това, мамо?

— Нямам представа.

Томаш протегна дясната си ръка и посочи дългата стена, ограждаща хоризонта като пръстен.

— Това е кратер на вулкан, виждаш ли?

Безпокойство припламна в очите на дона Граса.

— Шегуваш се!

— Сериозно — настоя синът. — Нали виждаш онази стена, в дъното, която огражда цялата долина? Това са стените на кратера, които се издигат над петстотин метра надморска височина. Ние сме точно по средата на калдерата.

— О, божичко! Значи това е калдера на вулкан? И... и не е ли опасно да стоим тук, сине?

Томаш се усмихна и нежно докосна рамото ѝ.

— Не се плаши, мамо. Можеш да бъдеш напълно спокойна.

— Как може да си сигурен, Боже милостиви... Щом е вулкан, значи може да... да помете всичко! Не си ли гледал онзи филм за Везувий по телевизията?

Синът отново посочи западния склон на кратера.

— Последният път, когато е регистрирана вулканична активност, е било на връх Камариняш. Преди триста години.

— Е и? Това може пак да избухне!

— Разбира се, че може. Но преди да се случи, би трябвало да се появят някакви предупредителни знаци. Вулканите не стигат до тази фаза току-тъй, изведнъж. Има признаци на активност, които предсказват събитията. — Махна към къщите, накацали край синьото езеро. — Както виждаш, толкова е безопасно, че някои хора са се заселили тук.

Майката погледна към къщите със смаяно изражение.

— О, виж ти! И село ли има тук?

— Да, Сете Сидадеш. Около хиляда души живеят тук.

Дона Граса се хвана за главата.

— Божичко, луди хора! Как е възможно да живеят в кратера на вулкан, Пресвета Дево! Ами ако онова нещо изригне?

— Казах ти вече, че ако вулканът навлезе в активна фаза, първо ще се появят признаци.

— Какви признаци?

Томаш посочи двете езера — едното синьо като небето, другото зеленикаво като гората наоколо.

— Водата щеше да кипи. Щеше да се стеле дим над земята, да има земетръси с вулканичен произход, както и други явления, които биха ни послужили за предупреждение. Но, както се вижда, нищо няма да се случи.

Свеж полъх идваше откъм стените на огромния кратер и надипляше повърхността на езерата. Дона Граса вдигна яката на сакото си, за да покрие гърлото си, и дръпна сина си за ръкава.

— Студено е.

— Права си. Може би е по-добре да си тръгваме.

Влязоха в колата, която бяха оставили до моста, и веднага се почувстваха по-добре, защитени от острия вятър.

— Къде отиваме сега? — попита майка му.

— Не знам. Къде ти се ходи? Пред нас са Мощейруш...

— Не — каза тя, сочейки къщите край синьото езеро. — По-добре да отидем до селото.

Томаш завъртя ключа и моторът заработи. Потегли, направи полукръг и мина край черната кола с русия мъж на волана на път към селото. Приятно чувство на покой го обзе при вида на това зелено кътче на остров Сао Мигел — всичко тук беше толкова безметежно, сякаш времето бе спряло. Крайпътен знак сочеше към Сете Сидадеш. По-скоро по навик, отколкото от подозрителност, докато правеше десен завой, погледна в огледалото за обратно виждане.

Черната кола ги следваше.

Томаш бавно прекоси малкото селище с автомобила, нает в Понта Делгада. Къщите бяха кокетни и спретнати, с отворени прозорци и проснато пране по просторите, но по улиците по това време на деня нямаше жива душа.

— Толкова е приятно тук — отбеляза дона Граса. — Трябваше да доведем баща ти.

Томаш, който се беше съсредоточил в огледалото за обратно виждане, отклони поглед към майка си. Имаше дни, в които беше по-добре, друг път бе по-зле, но признаците на Алцхаймер бяха налице. А този ден беше един от добрите — майка му го разпознаваше и разговаряше с него почти нормално, толкова естествено, че на моменти Томаш забравяше за преждевременната сенилност, която я беше обзела. Споменаването на баща му обаче му бе припомнило, че тази бистрота на ума с привидна и че някои събития от относително близкото минало бяха напълно заличени от паметта на майка му. Едно от тях бе смъртта на съпруга ѝ. Дона Граса говореше за него като за

жив човек и Томаш се беше отказал постоянно да ѝ напомня истината, която тя начаса щеше да забрави. А и не беше ли по-добре така? Може би щеше да е по-благоразумно да я остави да си вярва, че мъжът ѝ е жив, — илюзията изглеждаше безобидна и я правеше щастлива.

— Гледай, гледай там!

— Какво?

Майка му сочеше към красива бяла постройка с камбанария, увенчана с кръст.

— Църква! Хайде, сине, да отидем да я видим.

Знаеше, че майка му се интересува от религиозни теми, и затова не се поколеба — отби колата край пътя и излезе. Погледна назад и видя как малката черна кола взема завоя и спира до тротоара, на около стотина метра от тях.

— По дяволите! — възкликна той, с ръка на все още отворената врата на колата.

— Какво има, сине?

— Онази кола там. Върви подире ни.

Майка му погледна по посока на автомобила.

— Ами, разхожда се като нас. Остави го.

— Не, отива точно там, където и ние, и спира там, където и ние спираме. Това не е нормално!

Дона Граса се усмихна.

— Мислиш, че ни следи?

— Поне така изглежда!

— Глупости! Личи си, че гледаш много филми, Томаш. Като се върнем вкъщи, ще говоря с баща ти, струва ми се, че въображението ти се е развихрило прекалено. Тази седмица няма да гледаш „Светеца“. Телевизията ти размътва мозъка.

Томаш тресна вратата демонстративно и се запъти към черния автомобил, за да изясни нещата.

— Чакай малко, сега се връщам.

— Томаш! Къде тръгна, момче? Върни се веднага! Веднага!

Но Томаш не спря. Когато го видя да се приближава, русият мъж в черната кола запали мотора и даде заден ход, сякаш се отдръпваше, за да спази дистанцията. Томаш спря, удивен от това демонстративно поведение.

— Виж ти! — прошепна той смаян. — Този тип май наистина ме следи!

Отново тръгна към черната кола, този път с ускорена крачка, и русият мъж още веднъж даде заден ход — сякаш двамата си играеха на котка и мишка, макар че ролите не бяха съвсем ясно определени. Томаш си даде сметка, че непознатият не иска да бъде заговорян, въпреки че очевидно нямаше нищо против да го следи, затова направи полукръг и се върна при майка си.

— Какво правиш, Томаш? Каква е тази история?

— Честно казано, не знам. Човекът ни следи, но май не иска да дава обяснения.

— Следи ли ни? Но защо?

— Нямам представа — отвърна синът, повдигайки рамене. — Луд човек. — Примирено махна към белоснежната фасада. — Ще разгледаме ли църквата?

Двамата поеха към църквата на Сете Сидадеш. Томаш няколко пъти се обърна назад, за да разбере дали мъжът продължава да ги следи. Черната кола си стоеше на същото място, но когато майка и син прекрачиха прага на храма, автомобилът потегли отново.

Приблужи се и паркира почти до самата църква.

Посещението продължи петнадесетина минути. В момента, в който се отправиха към изхода, те съзряха неясен силует на мъж, облегнат на вратата, с очертан тъмен профил на фона на дневната светлина. Когато наближиха, Томаш си даде сметка, че е русият мъж от черната кола.

— С какво мога да ви помота? — попита Томаш.

— Професор Томас Норона? — попита мъжът с носов английски акцент.

Беше американец.

— Томаш Нороня — поправи го португалецът. — *How can I help you?*^[1]

Мъжът свали тъмните очила, извади едно картонче от джоба на самото си и се усмихна насила.

— Аз съм лейтенант Джо Андерсън, от военновъздушната база в Лажеш — представи се той, докато показваше служебната си карта.

Томаш взе документа и внимателно го разгледа. Според служебната карта притежателят ѝ беше лейтенант Джоузеф Х. Андерсън, с млечнобяло лице и офицерско кепе на цветната снимка, *liaison officer*^[2] от *USAF*^[3] във военновъздушната база в Лажеш.

— Защо ме следите?

— Моля да ме извините за поведението, сър. Получих нареждане да открия местонахождението ви, без да влизам в контакт с вас.

— Имате заповед да ме следите? От кого?

— От военното разузнаване.

— Шегувате се...

— Уверявам ви, че не се шегувам с нищо, свързано със службата ми, сър — заяви лейтенант Андерсън убедено. — Преди минути получих нови инструкции. Трябва да ви отведа възможно най-бързо до Фурнаш^[4].

— Моля?

— Имате уговорен обяд и вече ви очакват там.

— Моля?

Лейтенантът погледна часовника си.

— Разполагаме с един час, за да стигнем до там. Ще отидем първо до Понта Делгада и оттам с хеликоптер на *USAF* до Фурнаш.

— Извинете, но това минава всяка граница! — възкликна Томаш, изпълнен с недоумение. — Дошъл съм тук на почивка с майка ми и нямам намерение да се срещам с когото и да било!

— Става въпрос за много важна особа от Вашингтон, сър.

— Ако ще да е самият президент! Майка ми живее в старчески дом, взел съм отпуск, за да съм с нея, и ще остана с нея.

— Имам информация, че случаят, който е довел тук въпросната персона, е от първостепенна важност. Би било наистина добре, ако отделите няколко часа, за да отидете до Фурнаш.

— Не.

— Поне чуйте какво имаме да ви казваме. Ще видите, че няма да съжалявате...

По лицето на Томаш се изписа озадаченост.

— За какво, по дяволите, става въпрос?

— Поверително е.

— Наистина ли очаквате, че ще си прекъсна почивката, за да се срещна с бог знае кого и бог знае за какво?

— Знам само, че става въпрос за нещо с първостепенна важност.

Томаш се втренчи в американския лейтенант, размисляйки над поканата. Някакъв *big shot*^[5] от Вашингтон беше дошъл, за да говори с него по много важен въпрос?

В интерес на истината, не виждаше как би могъл да им бъде полезен, но бе факт, че успяха да събудят любопитството му.

— Върви, сине — намеси се дона Граса. — Не мисли за мен.

Историкът прехапа устни разколебан.

— Казвате, че ще отнеме само няколко часа?

— Да, сър.

— А майка ми?

— Предвид поверителния характер на срещата, опасявам се, че няма да може да присъства, сър. Ще се наложи да я оставим в Понта Делгада.

Томаш погледна към дона Граса.

— Какво мислиш, мамо?

— Ох, сине, искам само да се прибера в хотела. Чувствам се изморена и бих си подремнала малко, ако нямаш нищо против.

Томаш потърка брадичка и изгледа лейтенант Андерсън.

— Коя е тази особа, която иска да говори с мен?

Лейтенантът не можа да сдържи изплъзналата му се победоносна усмивка, убеден, че битката е спечелена. Бръкна в джоба на панталоните си и извади мобилен телефон.

— Разговарях с него, но не знам името му. За нас е *Eagle One*^[6].

— Показа мобилния си телефон. — Но ми бе разрешено да му се обадя, за да говорите вие с него, ако се наложи. Смятате ли за необходимо?

— Разбира се.

Американецът набра някакъв номер и установи връзка.

— Добро утро, сър. Лейтенант Андерсън се обажда. В момента съм с професор Норона, който иска да говори с вас... *yes, sir... right away, sir.*

Андерсън подаде телефона на събеседника си. Томаш го пое внимателно, като че в телефонния апарат бе скрит капан.

— Ало?

От другата страна на линията долетя смях.

— *Fucking*^[7] гений! Как върви работата?

Басовият дрезгав глас, както и стилът на изразяване, недвусмислено издаваха почерка на шефа на Дирекция „Наука и технологии“ на ЦРУ, с когото се беше запознал преди години.

Беше Франк Белами.

— Здравейте, мистър Белами — поздрави Томаш с ледена нотка, щом разпозна гласа. — Как сте?

— Ама че тон — отбеляза мъжът от другата страна на линията през нов залп от смях. — Не ми казвайте, че не се радвате да ме чуете...

— В отпуск съм, мистър Белами — въздъхна историкът. — Какво иска ЦРУ от мен?

— Трябва да говорим.

— Вече ви казах, че съм в отпуск.

— Да върви по дяволите този ваш отпуск! Отнася се за нещо изключително важно.

Томаш обърна очи нагоре и се зареди с търпение.

— Хайде, казвайте.

Франк Белами направи пауза, сякаш преценяваше какво може да каже по телефона, и сниши глас при отговора.

— Националната сигурност.

— Чия? Вашата ли?

— На Съединените щати и Европа. В това число и на Португалия.

Португалецът се изсмя.

— Шегувате се — каза той. — Португалия няма проблеми с националната сигурност.

— Вие го казвате. Но аз имам друга информация.

— Каква информация?

— Случват се неща, които могат да претърпят твърде сериозен обрат.

Томаш присви очи заинтригуван.

— Моля?

Американецът изхъмка и постави пръст на бутона за изключване, убеден, че Томаш няма да му избяга.

— Ще се видим на обяд.

[1] С какво мога да ви помогна? (англ.). — Б.пр. ↑

[2] Офицер за свръзка (англ.). — Б.пр. ↑

[3] Военновъздушни сили на САЩ (англ.). — Б.пр. ↑

[4] Живописно селище на остров Сао Мигел, Азорските острови.

— Б.пр. ↑

[5] Важна личност, човек с много власт; голяма клечка (англ.). —

Б.пр. ↑

[6] Орел Едно (англ.). — Б.пр. ↑

[7] Тук — *проклет* (англ.). — Б.пр. ↑

II

Гръмотевичният глас раздра въздуха повелително.

— Ахмед, ела тук!

Момчето скочи стреснато и не се поколеба нито секунда. Излезе тичешком от стаята и намери баща си, седнал на дивана в хола, а до него старец с бяла заострена брада и тюрбан на главата. Ахмед го беше виждал отдалече в джамията — водеше често молитвите.

— Да, татко?

Без да обръща внимание на въпроса на сина си, господин Бараках се обърна към госта си.

— Това е моето момче.

Старецът внимателно огледа Ахмед, изучавайки го с добродушно изражение.

— Кога искате да започна?

— Утре, ако е възможно — каза господин Бараках. — Добре е да използваме началото на новата година. — Обърна се назад и раздвижи пръсти, покрити с пръстени, викайки сина си. — Ела тук, Ахмед. Поздрави ли вече шейх Саад?

Ахмед направи две крачки напред и сведе глава, почти засрамен.

— *Ас салаам алейкум*^[1] — прошепна едва.

— *Уа алейкум салема*^[2] — отговори духовникът, наклонил глава.

— Значи ти си този прочут Ахмед?

— Да, шейх.

— На колко си години?

— Седем.

— Добър мюсюлманин ли си?

Ахмед поклати глава с убеденост.

— Да.

— Постиш ли през месец Рамадан?

Момчето се смути и объркано погледна баща си, явно се колебаеше какво да отговори.

— Аз... семейството ми... — промълви Ахмед, — баща ми... баща ми не дава.

Шейх Саад се разсмя и домакинят се присъедини към него.

— И добре прави! — възкликна посетителят, усмихвайки се на засраменото момче. — Пророкът с безмерната си мъдрост е освободил децата от поста. — Оправи тюрбана, който се беше килнал от смеха. — А сега ми кажи по колко пъти на ден се молиш?

Момчето разтвори длан и показва опънати петте си пръста.

— Пет.

Молла Саад повдигна вежди скептично, сякаш не вярваше.

— Сигурен ли си? — попита. — Наистина ли ставаш рано сутрин за първата молитва?

— Да — отговори Ахмед твърдо.

— Не вярвам!

— Кълна се.

Духовникът погледна към домакина, търсейки потвърждение на казаното.

— Истина е — увери го господин Бараках. — Слънцето още не е изгряло, а той вече се моли. Много е набожен.

— И всеки ден ли се молиш така?

Бащата хвърли поглед към сина си.

— Е... не всеки ден. Понякога се успива, горкият.

— Както и да е. Струва ми се, че заслужава похвала — прецени шейх Саад впечатлен. — Браво, Ахмед! Наистина си добър мюсюлманин!

Момчето щеше да се пръсне от гордост.

— Изпълнявам дълга си — каза то скромно.

Духовникът махна към домакина.

— Баща ти смята, че би желал по-добре да опознаеш словото на Аллах. Така ли е?

Ахмед се поколеба и отново скришом стрелна с очи баща си, сякаш се опитваше да проникне в смисъла на въпроса.

— Нали си виждал вече шейх Саад в джамията? — намеси се господин Бараках. — Той е *молла*. Човек, който ни ръководи и познава издълбоко Свещената книга. Поканих го да те научи на Корана и молитвите и да ти помогне да задълбочиш знанията си по исляма. Той

ни оказа височайшето си благоволение да приеме тази отговорност. От сега нататък шейхът е твоят учител. Разбра ли?

— Да, татко.

— Ще бъдеш добър ученик и ще станеш праведен мюсюлманин — отсече господин Бараках. — Ще живееш според учението на Пророка и законите на Аллах.

— Да, татко.

Домакинът се приведе над масата, взе димящия чайник и наля чай на госта, чиито очи бяха изпълнени с ласкаво добродушие.

— Утре е първият ден от месец Мухарам и ще празнуваме Хиджра — каза моллата. Направи пауза, за да отпие от чая. — Знаеш ли какво честваме?

— Бягството на Пророка в Медина, шейх Саад.

Духовникът остави чашата и се усмихна.

— Прекрасен ден да започнем с уроците.

Шейх саад положи книгата с подчертано ритуални жестове и започна да рецитира — очите му бяха благоговейно притворени, гласът му се лееше благозвучно и ритмично, ръцете му се разтваряха, сякаш искаше да прегърне небесата.

— *Бисмиллах, Ирахман Ирахим!*^[3] — започна да реди той. — В името на Аллах, Всемиловития, Милосърдния!^[4]

Направи пауза, давайки възможност на ученика си да каже следващите думи.

— *Ал хамду Лилахи Раби Алямин арахмани Рахим Малики Яуми Дин!* — продължи Ахмед. — Хвала на Аллах, Господа на световите, Всемиловития, Милосърдния, Владетеля на Съдния ден!

— *Ияка набуду уаяка настаин!* — подхвана наново духовникът. — Само на Теб служим и Теб за подкрепа зовем!

— *Ихдина сиратал Мустахим Сиратал Лязина анеамта алейхем Гайрил Магдуби алейхем уаляд далин!* — изрече момчето. — Насочи ни по правия път, пътя на тези, които си дарил с благодат, а не на тези, над които тегне гняв, пито на заблудените!

— Амин! — изрекоха двамата едновременно в речитатив.

Шейх Саад отвори очи, погали нежно корицата и най-сетне отправи поглед към младия си ученик.

— Това гласи *Ал Фатиха*^[5], първата сура^[6] от Корана — каза той, пояснявайки кратката уводна част от молитвата. Взе внимателно книгата и я вдигна пред лицето на Ахмед, сякаш държеше императорска корона. — Какво знаеш за Корана?

Момчето отвори широко очи.

— Аз ли, шейх Саад? Това е Книгата на книгите, гласът на Аллах, който ни говори открито.

— А знаеш ли кой я е написал?

Ахмед изгледа книгата, после учителя си и пак книгата. Явно въпросът го беше изненадал, при толкова ясен отговор.

— Ами... Аллах, Той самият.

Духовникът се усмихна и отново поглади томчето, което държеше в ръцете си.

— Това е прекрасно копие на вечната книга, *Умм ал Китаб*. В Корана са записани думите, с които Аллах се обръща лично към вярващите, откровението, което той дава на човечеството. Словото божие, мощно и разтърсващо, струи от тези свети страници, леейки се в тези ненадминати по прелест слова. Но не забравян, че Създателят е предал посланието си чрез своя пратеник, Пророка. На последната си проповед преди смъртта си Мохамед е казал: „Оставям след себе си две неща — Корана и примера си, *сунна*, и ако ги следвате, никога не ще се загубите. Благословен да е Господ!“.

— *Аллах ан Нур*^[7] — отвърна ученикът.

— Първото откровение било низпослано през месец Рамадан, когато Мохамед се оттеглил както обикновено в пещерата Хира, за да се отдаде на размисъл и съзерцание. Но този път му се явил внезапно ангел Джибрил^[8] и му казал: „Чети!“.

Мохамед бил неук и признал на ангела, че не умее да чете. Но ангелът настоял три пъти и като по чудо сърцето на Мохамед се отворило за думите на Аллах.

Шейхът отново отвори Корана, прелисти последните страници и намери глава 96.

— Това е Сурата на откровението — каза той, разтваряйки книгата пред своя ученик. — Прочети сега аятите^[9] на откровението, низпослано на Пророка в пещерата Хира.

Ахмед взе томчето и зачете сура 96, произнасяйки първите думи, открити на Мохамед.

— „Чети в името на твоя Господ, Който сътвори, сътвори човека от съсирек. Чети! Защото Твоят Господ е Най-щедрият, Онзи, Който научи чрез калема, научи човека на онова, което не е знаел“.

След като бяха изчетени основните аяти, учителят протегна ръце и взе книгата.

— Господ учи с калема онова, което човек не знае. С други думи, Аллах говори на вярващите чрез Корана. — Отново прокара ръка по пищно изработената корица на книгата. — Когато Мохамед се завърнал вкъщи, в Мека, бил объркан, но накрая разбрал, че Аллах го е избрал за Свой пратеник. Последвали нови откровения, които съставляват сърцевината на исляма. Пророкът ги пояснил на жена си, Хадиджа, която веднага ги приела и станала първата мюсюлманка. После ги разяснил на братовчед си Али, който също ги приел и станал първият мюсюлманин. След това Пророкът се заел да проповядва исляма публично, но не го слушали. Тринадесет години проповядвал, без никой да го подкрепи. Ставало дори по-лошо, понеже започнал да проповядва срещу идолите на Мека, които привличали поклонници и така допринасяли за развитието на търговията в града. Ето защо хората се разбунили срещу Мохамед. И тогава група поклонници го помолили да стане посредник в стара вражда между две големи племена на Медина, *ауса* и *хазрадж*. И тъй като посредничеството му било успешно, двете племена приели исляма и поканили Пророка да отиде да живее при тях. Преследван от собственото си племе в Мека, Мохамед решил да приеме поканата и заминал за Медина.

— На днешния ден е станало това! — възкликна ученикът, скачайки от възбуда. — Днес!

Шейхът се усмихна.

— Да, днес е Хиджра — каза той, докато поднасяше чашата с чай към устата си. — Днес се навършват хиляда триста петдесет и четири години, откакто Мохамед напуснал Мека, за да прекоси пустинята и да отиде в Медина. — Остави чашата на масата. — И защо е толкова важен празникът Хиджра?

Момчето се поколеба. Знаеше историята на Хиджра, разбира се, но му убягваше значимостта на събитието. Преселването на Мохамед в Медина беше важно, защото възрастните го смятаха за важно, и това му стигаше. Ето защо въпросът на учителя събуди у него известно

смущение. Хиджра беше важна, и точка. Нима трябваше да има основание за това?

— Ами... — започна нерешително, с покорен глас. — Хиджра е важен празник, защото... защото е бил първият ден.

— Първият ден на какво?

Ахмед направо си глътна езика при този въпрос.

— На годината? — прошепна боязливо.

— Да, разбира се, Хиджра отбелязва началото на нашия календар, това всички го знаем. Но защо?

Момчето сведе глава, без да отговори. Това беше много труден въпрос — колкото и да се мъчеше, нищо не му хрумваше. Когато видя, че ученикът му се лута в задънена улица, Саад му се притече на помощ.

— Хиджра е значима, защото поставя началото на исляма — каза снизходително той. — В Медина, Мохамед създава първата мюсюлманска общност и построява първата джамия. Ето защо този ден е най-светият от всички, първи пред другите, денят, който отбелязва началото на летоброенето. Хвала на Аллах!

По примера на шейх Саад Ахмед стана още по-прилежен. Изреждаше целия *саят*^[10] и се молеше пет пъти на ден. Преди пропускаше понякога утринната молитва, най-трудната, защото му се спеше, но вече не допускаше пропуски. Толкова стриктно изпълняваше всичко, че под очите му се появиха тъмни кръгове. Той беше горд с тях, сякаш сенките под очите бяха трофеи, безспорно доказателство за вярата му.

Но саят беше само един от петте стълбове на исляма. Учителят му се стараяше да го научи да съблюдава и останалите. Първият, *шахада*, беше най-лесният, понеже се свеждаше единствено до засвидетелстването на вярата в един бог и признаването на Мохамед за негов пророк. Правеше го още от дете, когато не разбираше какво казва. Но шейхът много държеше на *закат*, третия стълб, който изискваше да даваш милостиня за нуждаещите се.

— Пророкът, Аллах да го благослови и приветства, е казал: „Не е истински вярващ онзи, който яде до насита, докато съседът му до него гладува“. — Саад обгърна с жест стаята, където преподаваше на Ахмед. — Всичко около теб може временно да принадлежи на семейството ти, но истинският му господар е Бог. Затова трябва

постоянно да изпълняваме *закат* и да си поделяме богатата на Всемилоствивия Аллах.

След този разговор Ахмед реши да покаже колко щедър е станал и по време на молитвата следващия петък използва момента, когато шейхът срещна погледа му, за да даде на един опърпан просяк в джамията банкнотата, която пазеше специално за случая. Не му беше лесно да го стори, защото в интерес на истината това бяха всичките му пари, които беше успял да спести през последните месеци, но вярваше, че така ще направи добро впечатление на учителя си. Когато погледна към Саад обаче, забеляза, че той клати глава неодобрително.

Отначало момчето се учуди, после се замисли над неочакваната реакция. Нима не беше проявил достатъчна щедрост? В крайна сметка онази банкнота беше всичко, което беше спестил, — малкото пари от рестото, които баща му винаги му даваше и които той цяла година беше къртал упорито в кутия за обувки. Много му беше струвало да даде всичките си пари на просяка, но го беше направил, защото е добър мюсюлманин. Нима това не беше жест на вярващ, който зачита принципите на исляма? Не виждаше нищо лошо в постъпката си. Тогава защо шейхът не беше одобрил неговия *закат*? Дали парите не бяха твърде малко? Май трябваше да даде още пари... но откъде? Беше обикновено момче, което ходеше на училище и си нямаше нищо!

Отговорът на всички негови терзания беше даден на следващия урок.

— Въпросът не е в количеството, всеки дава, колкото може — поясни благо учителят. — Проблемът е, че *закат* се отдава дискретно.

— Но защо, шейх Саад?

— За да не се почувства просякът посрамен. — Вдигна поучително пръст към ученика си. — И за да не се почувстваш ти по-важен от него. — Разтвори дланите на двете си ръце. — Пророкът е казал: „Най-доброто милосърдие е онова, при което лявата ръка не знае какво е дала дясната“. Не забравяй, че не на мен трябва да се харесаш, пито на другите.

— Тогава кому трябва да се харесам, шейх Саад?

Учителят Саад повдигна очи и посочи нагоре.

— На Аллах.

[1] *Мир вам*, ислямски поздрав. — Б.пр. ↑

[2] Мир и вам. — Б.пр. ↑

[3] В името на Аллах, най-благодетелния и милостивия! — Б.пр.

↑

[4] Тук и навсякъде в книгата е цитиран българският превод на Свещения Коран, дело на проф. д-р Цветан Теофанов. — Б.р. ↑

[5] Първата глава от Корана, с която се започва всяка молитва. — Б.пр. ↑

[6] Редица, ред — название на 114-те глави на Корана. — Б.р. ↑

[7] Бог е светлина (араб.). — Б.р. ↑

[8] Архангел Гавраил. — Б.р. ↑

[9] Знамение — най-малката структурна единица на Корана. — Б.р. ↑

[10] Задължителна ежедневна петкратна молитва. — Б.р. ↑

III

Погледнато от въздуха, малкото селище Фурнаш приличаше на извадено от приказките, със спретнатите къщички, накацали по зелените склонове, китните градини и изчистените пространства. Тук-там се виеха кълба от пара, напомняйки за силната геотермална активност, видна от димящите клокоचेци гейзери из селцето.

Хеликоптерът заобиколи къщите и кацна на поляната между една снежнобяла къща и няколко крави, които кротко пасяха на билото, явно необезпокоени от появата на шумния прищълец. Лейтенант Андерсън изскочи първи навън и протегна ръка на Томаш. Отдалечиха се от хеликоптера тичешком, приведени, свели глави, и спряха едва пред военния хъмви^[1], който ги очакваше на близкото шосе. Качиха се и джипът се понесе из тихите лъкатушни улички на Фурнаш.

— Знаете ли какво ми напомнят Азорските острови? — попита Томаш, без да откъсва поглед от фасадите на къщите.

— Какво, сър?

— Един филм на Дисни, който съм гледал като дете.

— *Пепеляшка?*

— Не. Един от онези, с истински артисти от плът и кръв.

— Като *Мери Попинз...*

— Да, точно така. Само че в онзи филм се разказваше за пътуване до Арктика. Незнайно как пътниците изведнъж се озоваха на някаква изгубена сред снеговете земя, където всичко бе зелено, имаше вулкани, гори с невероятно високи дървета и животни от миналото. — Томаш махна към заобикалящия ги пейзаж. — Азорските острови приличат на тази изгубена земя.

Лейтенант Андерсън се огледа и потвърди.

— Да, в този пейзаж наистина има нещо приказно. На мен, да си призная, ми напомня за Швейцария.

Джипът спря рязко на тясна уличка край един хотел. Американецът го прикани с жест да слезе.

— Тук е, сър.

Томаш скочи от джипа и с почуда установи, че лейтенант Андерсън си седи невъзмутимо на мястото.

— Вие няма ли да дойдете?

— *Nope*^[2] — каза той, поклащайки глава. — Срещата ви с *Eagle One* ще бъде насаме, сър. Не забравяйте, че всичко това е поверително, аз съм само куриер. — Андерсън кимна за сбогом.

Хъмвито потегли с рев и остави пътника сам в уличката. Томаш пое дълбоко дъх и се отпрати към входа на хотела. Не изпитваше особена симпатия към човека, с когото щеше да се срещне, но любопитството му беше по-силно от него. Влезе в лобито и веднага чу дрезгав глас.

— *Hell*^[3], закъсняхте!

Обърна се и видя неподвижния силует на Франк Белами с чаша уиски в ръка. Беше запазил военната си стойка, но косата му беше побеляла. Познатите бръчки бяха осеяли крайчеца на студените му бездушни очи. Американецът направи крачка и му подаде ръка.

— Здравейте, мистър Белами — каза Томаш, отвърщайки на поздрава. — Какво ви води насам?

Човекът от ЦРУ остави чашата с уиски на масата и с жест го покани в ресторанта на хотела.

— Гастрономията, Томаш. Гастрономията.

— Какво ѝ е специалното на тукашната гастрономия?

— Чул съм да казват, че е *fucking delicious*^[4].

Големият и просторен салон на ресторанта беше пълен с хора, сервитьорите се суетяха от маса на маса с широки подноси, отрупани с наденички, зеле, моркови, ориз, лук, ряпа и най-вече картофи. Всичко ухаеше приятно. Един от сервитьорите се приближи до масата на новопристигналите и се зае да разтоварва подноса си.

— Как се казва това ястие? — любопитно попита Белами, докато си оправяше салфетката на коленете.

— Варено а ла Фурнаш — поясни Томаш. — Всъщност това е типично португалско ястие, традиционно за един район в Северна Португалия, Траз-уш-Монтеш.

— Но трябва да признаете, че азорското е специално — прекъсна го американецът. — Всеки ден не се яде такова ястие, направено по местна рецепта...

— Виждали ли сте как се приготвя?

— Не.

— Приготвят го наблизно, до лагуната. Поради геотермалната активност земята там е много гореща. Издълбали са нещо като ниши, където се поставят тенджерите с яденето. Захлупват ги и ги оставят в земята за пет часа. Някъде по обяд ги изваждат и ги носят направо в ресторанта.

— Ходили ли сте там?

— Ходил съм, да. Намира се край лагуната.

Франк Белами хапна късче месо с ориз и премрежи очи от удоволствие.

— Хм... чудно е!

И португалецът опита.

— Най-доброто варено по португалски от всички — каза той. — Всъщност това варено по португалски е едно от чудесата на световната гастрономия. Понеже се задушавя много бавно под земята, яденето добива този специфичен вкус на... трудно е да се обясни. Добър избор сте направили, поздравления.

— Горещо ми го препоръчаха още сутринта, когато пристигнах.

Сервитьорът се появи и сипа червено вино в чашите на сътрапезниците. Томаш усети как се отпуска — наистина беше прекрасно, че отново е във Фурнаш и се наслаждава на такова вкусно ястие. Но не беше лошо да се запознае и с деловата страна на обяда — с менюто, което сътрапезникът му беше подготвил.

— Освен кулинарията какво друго ви доведе тук? — попита той, разяждан от любопитство. — С какво съм привлякъл интереса на ЦРУ?

Белами взе салфетка, избърса устни, отпи глътка вино и впери поглед в събеседника си.

— На *NEST* — каза той.

— На какво?

— *NEST* — повтори. — Това е екип за ядрено сътрудничество, създаден в Съединените щати в средата на седемдесетте години.

— *NEST*, казвате? И какво означават тези инициали?

— *Nuclear Emergency Search Team*. Екип за ядрени изследвания и действия в извънредни ситуации.

— Ядрени? Това лаборатория по ядрена физика ли е?

— Не. Това е специален екип, който овладява аварии, свързани с ядрени оръжия.

Томаш спря да дъвче от изненада и втренчи поглед във Франк Белами.

— По дяволите! В какво сте се забъркали! — Преглътна казаното заедно с храната в устата си. — Да не би да сте напуснали ЦРУ?

— Не, не съм. Още съм там. Продължавам да оглавявам Дирекция „Наука и технологии“. Именно затова съм и към *NEST*. Екипът ни е съставен от експерти по въоръжаването от NNSA^[5] — Националното управление за ядрена сигурност, и от DOE^[6] — Министерството на енергетиката, както и от национални лаборатории, с други думи, организации по развитието, поддържането и производството на американските ядрени оръжия.

— Аха, значи *NEST* контролира американските ядрени оръжия...

— Грешка. *NEST* е само ядро, създадено да установява, идентифицира и елиминира ядрен материал.

По лицето на португалеца се изписа любопитство.

— Какъв ядрен материал?

— Например атомни бомби. На практика всеки ядрен материал, който би могъл да бъде използван срещу Съединените щати от неприятелите, било те отделни страни, или терористически организации. Разполагаме с над седемстотин човека, подготвени да реагират на ядрена заплаха, макар да използваме много малки екипи. За около четири часа например можем да придвижим такъв екип за бързо реагиране на което и да било място, застрашено от ядрена авария.

— Прилича на американски филм.

— Опасявам се, че е прекалено реално.

Томаш си похапна варен картоф и с боязън зададе следващия въпрос.

— А... имало ли е такива заплахи?

— Няколко.

— Сериозно?

— Например само месец след 11 септември в ЦРУ беше получена информация от наш агент с кодово име *Dragonfire*^[7], че терористи притежават десет килотона ядрено оръжие и че въпросното оръжие се намира в Ню Йорк. Както се досещате, в управлението

настъпи паника. Вицепрезидентът Дик Чейни веднага бе изтеглен от Вашингтон и президентът Буш изпрати *NEST* в Ню Йорк с мисията да издири бомбата.

— И какво стана? Намериха ли я?

Белами всмукна въздух с крайчеца на устата си, като че се опитваше да дръпне заседнало парченце храна между зъбите.

— Беше фалшива тревога.

— Добре. Но аз питам дали някои от тези заплахи се оказват действителни.

— Да, всекидневно.

Този път беше ред на Томаш да цъкне с език, с явна възбуда по лицето.

— Моля ви... Питам сериозно.

— Говоря сериозно — настоя Белами. — Всеки ден се сблъскваме със заплахи за ядрена атака.

— Не може да бъде.

— Не вярвате ли? Вижте, Пакистан е произвел ядрени оръжия благодарение на технологията, която шефът на проекта Абдул Кадир Хан е откраднал от Запада. И после този господин се е заел да продава технологията за производство на ядрени оръжия на други страни, като Иран, Либия и Северна Корея например.

— Все същото си знаете — пошегува се Томаш. — И за Ирак така говорехте, но видяхте какво стана.

— Ирак беше грешка на Буш-син и оръжията за масово поразяване бяха само претекст да се започне война за петрола и да се разшири американското господство в Близкия изток. Но се опасявам, че в случая с изнасянето на технологията става въпрос за нещо много сериозно.

— Имате ли доказателства?

— Разбира се.

— Не говоря за доказателства като онези, които вашият държавен секретар представи в ООН срещу Ирак...

— Бъдете сигурен, че имаме доказателства. През 2003 година получихме сведения, изобличаващи немския кораб *BBC China*, пътуващ за Либия. Корабът беше засечен в Средиземно море и когато направихме проверка, открихме, че пренася хиляди компоненти за центрофуга. Впоследствие Либия призна, че изпращачът е господин

Хан, и разкри, че той е обещал да снабди страната с ядрено оръжие срещу няколко мизерни милиона долара. И това го твърди Либия, не аз. Същият господин Хан е пътувал най-малко три пъти до Северна Корея. Какво смятате, че е правил там? Може би е отишъл да се увери в прелестите на корейките? Въпросният господин е пътувал до Иран, имаме основания да подозираме, че върти бизнес с четвърта страна, но не сме сигурни коя точно. Може би Сирия или Саудитска Арабия. Искате ли още информация?

— Ако разполагате с такава...

— Ето, веднага — с готовност се отзова Белами, набрал скорост. — По същото време, когато бе засечен *BBC China*, лабораториите на господин Хан разпространиха на международно изложение на отбранителна техника брошура с оферта на ядрени технологии и предоставиха информация на желаещите да се сдобият с тях. Притиснахме Пакистан заради незаконни действия на ръководителя на ядрената програма. Господин Хан беше арестуван и през 2004-та се появи по пакистанската телевизия и си призна всичко.

— Призна ли?

— В пряко предаване по телевизията. Каза, че действал сам.

— Аха, сам значи...

Белами обърна очи с досада, очевидно изгубил търпение поради наивността на Томаш.

— Вижте, възможността господин Хан да е действал без знанието на пакистанските военни е равна на нула. — Отпи глътка червено вино. — Нашият човек изпраща центрофуги за Либия, разпространява разни брошури, предлага ядрено оборудване на оръжейно изложение и пътува ту до Иран, ту до Северна Корея, но видите ли, пакистанските военни, нищо не знаят. Нима някой би повярвал на това? Ясно е, че господин Хан е само видимата страна на проблема. Ясно е също, че военните в Пакистан са затънали до гуша в тази тиня. И как да не са? Точно те са в основата на разпространението на ядреното оръжие из целия свят. Шеф на *ISI* — тайните служби на Пакистан, беше генерал Хамид Гул. И знаете ли какво каза той? Заяви публично, че дълг на Пакистан е да развива ядрената ислямска инфраструктура и със същия патос обяви, че Съединените щати не са в състояние да спрат самоубийствените мюсюлмански атентати. Тоест публично свърза ядрения въпрос с атентаторите самоубийци. А щом

заявява това публично, какво ли не би направил тайно? Достатъчно е да се видят тесните връзки, които *ISI* поддържа с ислямски терористични групи като „Лашкар-и-Тайба“ например, която извърши големите атентати в Мумбай и която е свързана с „Ал Кайда“. Не смятате ли, че обвързването на една ислямска държава с терористи е като буре с барут, което всеки момент може да избухне?

— Така е, разбира се. Но винаги съм си мислил, че Пакистан е ваш съюзник. И ако нещата стоят така, защо нищо не предприемате?

Белами съкрушено поклати глава.

— Заради този *fucking* Афганистан — каза той направо. — След 11 септември сътрудничеството с Пакистан в борбата срещу талибаните и „Ал Кайда“ придоби първостепенно значение. Но всичко това, разбира се, е един голям театър. Пакистан заявява публично, че е против ислямските фундаменталисти, но в действителност им помага, въоръжава и защитава. Знаете ли какъв е проблемът? Проблемът е, че в Пакистан има различни полюси на властта, най-влиятелният, от които е този на *ISI* и военните. Бившият министър-председател на Пакистан, Беназир Бхуто заяви, че за първи път е видяла атомната бомба на собствената си страна, когато бившият директор на ЦРУ ѝ показал модел на същата. Тоест военните са отказали да ѝ покажат бомбата на страната, която тя самата управлява. Какво ще кажете за това? А когато беше отстранена от властта, госпожа Бхуто заяви, че е станала жертва на преврат, извършен от военните, за да ѝ попречат да поеме контрола над ядрените оръжия. Точно с такива хора ни се налага да се занимаваме. С военни, които са създали държава в държавата в Пакистан, и с техните връзки с ислямските фундаменталисти, чрез които всичко става възможно. Само една малка и страшна крачка дели преминаването на пакистанското ядрено оръжие в ръцете на терористите, драги мой. Ясен ли съм?

— Напълно.

— Ето го отговора на вашия въпрос: всеки ден над нас виси заплахата от ядрена атака. В интерес на истината въпросът вече не е дали, а кога ще се случи. — Въздъхна и повтори отчетливо думата: — Кога.

Томаш се размърда неспокойно на стола. В опит да се отпусне той плъзна поглед към просторната градина отвъд ресторанта, като се фокусира върху хортензиите и китайските рози, изпъстрили парка.

Всичко тук излъчваше мир и покой, в рязък контраст с напрегнатия разговор, в който събеседникът му го бе въвлякъл.

— И тъй, *мистър* Белами — каза той, — какво искате от мен?

Американецът се облегна на стола и го изгледа предизвикателно.

В леденосините му очи проблясваше възбуда.

— Да се присъедините към нас.

— Кои нас?

— Към *NEST*.

Томаш вдигна вежди, изумен от предложението.

— Аз? И защо?

— Чуйте ме, *NEST* разполага със специални екипи в Европа, в района на Персийския залив и въздушната база „Диего Гарсия“ в Индийския океан. Имаме нужда от вас в европейския ни екип.

— Но защо точно аз? Не съм военен, нито инженер, нито ядрен физик. Просто не виждам с какво бих могъл да съм полезен в такъв екип.

— Не се правете на скромен. Имате други качества.

— Какви?

— Вие сте първокласен криптоаналитик.

— Е, и? Сигурно си имате такива специалисти, и то много по-кадърни от мен.

— Не. Вие сте единствен.

— Не виждам с какво...

Франк Белами завъртя разсеяно десертната лъжичка между пръстите си.

— Бихте ли ми казали къде прекарахте последната година?

Въпросът озадачи Томаш.

— Ами... в Кайро. Защо?

— Какво правихте там?

— Бях на специализация в университета „Ал Азхар“. Изучавах ислям и арабски език.

— Защо?

— Защото специалността ми е свързана с изучаването на древните езици в Близкия изток. Както вече знаете, говоря и пиша на арамейски, езика на Иисус, а също така и на староеврейски, езика на Мойсей. Арабският, като език на Мохамед, би могъл да ми помогне при изследването на историята на големите религии — тема, която е

изключително интересна за мен от академична гледна точка. Освен това първият трактат по криптоанализ е написан на арабски език.

— И научихте ли нещо полезно в Кайро?

— Да, разбира се. Дори го преподавам на моите студенти мюсюлмани в Лисабон. Защо питате?

Американецът се приведе напред, опря лакти на масата и се взря в Томаш.

— И питате защо? Вие сте отличен криптоаналитик, четете и говорите арабски, познавате добре исляма и след всичко, което чухте за заплахата, която ни грози, все още ме питате защо.

Португалецът пое дъх бавно и дълбоко.

— Е, сега разбирам...

— Още по-добре!

— Но не разчитайте на мен. Не искам да участвам в организацията, която вие представлявате.

— Значи предпочитате да постъпите като щрауса? Заравяте глава в пясъка и се преструвате, че нищо не се случва, така ли? Но трябва да ви кажа, че се случват страшни неща, неща, за които хората не подозират. И вие бихте могли да ни помогнете да се изправим срещу тях.

— Но защо трябва да помагам на Америка? Вие си измислихте проблема в Ирак, сега се жалвате тук и там и накрая трябва ние да ви помагаме?

— Този проблем не е само американски. Той е и европейски.

— Да, да. Не ми ги разправяйте тия.

Белами сви тънките си устни и се облегна отново на стола, без да изпуска португалеца от очи, с преплетени пръсти на ръцете.

— Открихме нещо, Том. Имаме нужда от помощта ви.

— Какво е това нещо?

— Един имейл от „Ал Кайда“.

— Какво му е особеното на този имейл?

— Сега не мога да ви кажа. Тази информация ще ви бъде предадена само ако се присъедините към нас.

— Това са само приказки!

Мимолетна усмивка се мерна като сянка в студения и преценяващ поглед на човека от ЦРУ.

— Кажете ми нещо, Том. Обичате ли Венеция?

Томаш недоумяваше защо трябва да сменят темата на разговора, но се включи, за да види докъде ще го доведе това.

— Един от моите любими градове. Защо?

— Елате с мен във Венеция.

Португалецът гръмко се разсмя.

— Обичам Венеция, но си признавам, че бих предпочел друга компания... някой, чиято фигура има по-заоблени форми, не знам дали схващате мисълта ми. Освен това, дошъл съм тук на почивка с майка ми и не смятам да я изоставя.

— И кога приключва тази почивка?

— Вдругиден.

— Това е чудесно. Аз спрях тук, на Азорските острови, на път за Венеция. Ще се срещнем там след три дни.

— И какво толкова забележително има във Венеция?

— Големият канал.

Томаш отново се разсмя.

— И какво още?

— И една госпожа, с която искам да ви запозная.

— Каква госпожа?

Франк Белами стана, давайки знак, че обядът е приключил. Извади портфейла от джоба си и небрежно хвърли едра банкнота на масата, преди да отговори.

— Истински огън.

[1] Американски високопроходим военен джип. — Б.пр. ↑

[2] Не (разг. англ.). — Б.пр. ↑

[3] Ад (англ.). Тук — *По дяволите!* — Б.пр. ↑

[4] Страшно вкусна (англ.). — Б.пр. ↑

[5] National Nuclear Security Administration. — Б.р. ↑

[6] Department of Energy. — Б.р. ↑

[7] Огнен змей (англ.). — Б.пр. ↑

IV

Мъжът, който се появи в дъното на коридора, имаше аскетичен вид. Беше слаб, облечен в джелаба — дълга бяла роба, каквато обикновено носеха благочестивите мъже. Брадата му бе черна, широка и гъста.

— Той е! Той е! — чу се възбуден глас от групата момчета, стоящи на вратата.

— Кой е той? — попита Ахмед, поглеждайки въпросително към човека, който вървеше спокойно по коридора.

— Новият учител, глупако!

Учителят по религия се беше пенсионирал миналата година и сега щяха да имат нов преподавател. Ахмед посещаваше медресе^[1], финансирано от „Ал Азхар“, най-могъщата образователна институция в ислямския свят. Изучаваше математика, арабски и Корана. Духовните дисциплини обхващаха повече от половината часове в медресето, но той бе получил основните си познания за исляма от семейството си и от шейх Саад в джамията, където учеше от пет години. През цялото това време не обсъждаха исляма, а наизустяваха Корана и това го изпълваше с ентузиазъм и същевременно го караше да се чувства голям и зрял. Беше стигнал вече до сура 24 и знаеше, че когато научи цялата Свещена книга, щеше да се ползва с голям авторитет в семейството, като образован и благонравен момък.

Но появата на онзи мъж в дъното на коридора щеше да промени всичко. Новият учител се приближи до вратата на класната стая и забави крачка. Кимна с глава на учениците, за да ги подкани да влизат, и застана пред класа.

— *Ас салам алейкум* — поздрави. — Казвам се Айман бин Катада и съм вашият нов учител по религия. Нека започнем нашия пръв урок с рецитирано на първата сура.

Първите уроци приличаха на ония, които Ахмед вече бе получил в медресето, вкъщи или в джамията. Учителят Айман имаше плътен и измамно мек глас. Думите и тонът, с който ги произнасяше, на

моменти придобиваха такъв плам, че след няколко часа учителят беше способен да взриви учениците.

Постепенно стана ясно, че в часовете му нямаше само да наизустяват Корана. Интересно и образно учителят Айман разказваше истории и насърчаваше учениците да участват, което превръщаше часовете по религия във вълнуващо преживяване. Може би бяха най-интересните часове в медресето.

От един момент нататък преподаваната материя започна да се различава от всичко, което бяха изучавали досега, както и от онова, което Ахмед бе научил от шейх Саад в джамията и вкъщи. А един ден получиха урок, който никой от тях нямаше да забрави до края на живота си.

След като бяха рецитирали няколко сури, учителят Айман, вместо да обърне внимание на моралните послания в Корана, както ставаше обикновено при неговия предшественик, се посвети на историята на исляма. С блясък в очите и възторжен глас, изпълнен с жар, цял час говори за величието на империята, издигната в името на Аллах.

— Мохамед, мир нему, е започнал експанзията на исляма с меч — обясни учителят Айман, размахвайки юмрук във въздуха, сякаш самият той държеше окървавен ятаган. — Докато бил в Медина, Пророкът, Аллах да го благослови и приветства, започнал да въвежда арабите в правата вяра. И го сторил не само с проповеди, но и обявявайки война на племената от Мека. Нужни били двадесет и шест битки, но Божият пратеник, с благословията на Аллах, подчинил целия арабски народ и го просветил в исляма. Когато мюсюлманите се събрали в Мека за своя първи хадж, Мохамед, мир нему, се качил на хълма Арафат и произнесъл прощалната си проповед. — Учителят си пое дълбоко дъх, сякаш в момента той самият се отъждествяваше с Пророка. — „След днешния ден няма да има две религии в Арабия — каза той, цитирайки думите на Мохамед. — Слязох заради Аллах с меч в ръката и богатството ми ще дойде от сянката на моя меч. И онзи, който ми се противопостави, ще бъде низвергнат и преследван“.

Учениците не знаеха тези думи на Пророка, но като ги чуха от устата на екзалтирания учител, целият клас викна в един глас.

— *Аллаху акбар!* — ведно крещяха учениците. — Господ е велик!

Айман се усмихна със задоволство от изпълнения с религиозен плам отговор. Но възгласите като че станаха твърде шумни и мъжът вдиша ръце, за да въдвори отново тишина в класната стая.

— Няколко дни след прощалната проповед Мохамед, мир нему, се разболял от треска, която продължила двадесет дни, и се споминал. Бил на шестдесет и четири години, когато Аллах го прибрал във вечната градина. По онова време цяла Арабия била вече мюсюлманска.

— *Аллаху акбар!* — наново подеха учениците, този път многократно. — *Аллаху акбар!*

Учителят отново помоли за спокойствие.

— Нима мислите, че смъртта на Пророка, мир нему, е сложила край на историята? — поклати глава. — Не. Това е било само началото на велика и славна епопея. След смъртта на Мохамед, мир нему, *уммата*^[2] временно се разделила, но успяла да намери наследник. И знаете ли кой?

— Халифа^[3] — отговори веднага един ученик.

— Разбира се, че наследникът бил халифът — каза Айман, малко разочарован от отговора. — *Халиф* означава наследник, това всички го знаем. Кажете ми кой е бил първият халиф?

— Абу Бакр — отговориха други двама.

— Абу Бакр — потвърди учителят. — Той е един от тъстовете на Мохамед, мир нему. Абу Бакр и тримата халифи, които дошли след него, днес наричаме четиримата праведни халифи, заради това че са чули откровението от устата на самия Пророк и са приложили *шерята*^[4], защитили са *уммата* и са се изправили срещу *кафирун*^[5].

Всички ученици знаеха, че *шерият* е законът на исляма, *умма* — цялата мюсюлманска общност, а *кафирун* — неверниците, множествено число на *кафир*. Една ръка се вдигна боязливо. Беше Ахмед, за когото твърдението на Пророка, че богатството му щяло да дойде от сянката на ятагана, беше новост. Нито шейх Саад, нито предишният им учител в медресето бяха споменавали за подобно изказване.

— И как са го сторили, учителю?

— По същия начин като Пророка, мир нему! Със свещения Коран в едната ръка и ятагана в другата! Абу Бакр е управлявал

халифата при пълно зачитане на Божията справедливост, бил е снизходителен, когато е трябвало да бъде снизходителен, и е наказвал, когато се е налагало. Вторият халиф, Омар ибн ал Кхатаб, повел *джихад* срещу граничещите с Арабия народи, като Египет, Сирия, Персия и Месопотамия, за да разшири вярата и империята. С волята на Аллах, покорили сме Ал Кудз^[6]. — Вдигна победоносно юмрук. — *Аллаху акбар!*

— *Аллаху акбар!* — отвърна класът с ентузиазъм.

Не беше нов материал, но учителят така умееше да го представи, че на учениците им се струваше много по-интересен.

— Разраствали сме се и сме процъфтявали, разпространявали сме навред из света *шерията*, както ни е наредил Аллах в свещения Коран! — Внезапно възторженият и пламенен глас на Айман придоби зловещи нотки. — Нещата обаче се усложнили след смъртта на Осман ибн Аффан, третия от четиримата праведни халифи. Той бил убит от размирни мюсюлмани, Хариджитите^[7]. Когато Али ибн Абу Талиб, четвъртият халиф, дошъл на власт, решил да не отмъщава за смъртта на третия халиф, защото се опасявал, че бунтът на Хариджитите може да се разрасне. Само че това било в разрез с *шерията* и божиите заповеди, както посочил Муавия, управителят на Сирия, който поискал да бъдат наказани. Но тъй като халиф Али не отстъпил, Муавия решил, че Али нарушава *шерията* и вече не е законен халиф, поради което се разбунтувал. Али отговорил, че той е наследник на Мохамед и че Пророкът, мир нему, никога не би допуснал да се опълчи някой срещу него, защото този бунт бил точно това и означавал престъпване на шарката. *Уммата* се разделила основно на два лагера: шиити, които подкрепяли Али, и сунити, които подкрепяли Муавия. Последвали много битки, но Али се споминал и Муавия станал халиф, основател на първата династия халифи — Омаядската династия.

— Ние сме сунити, нали? — попита един ученик.

— *Уммата* е сунитска — каза Айман. — Само Иран е шиитски. Иран, част от Ирак и Ливан. Но същинските мюсюлмани сме ние, сунитите. Разпростираме се от Мароко до Пакистан, от Турция до Нигерия, ние сме истинската *умма*. Шиитите са отстъпници, защото са останали верни на Али дори след като е престъпил *шерията* и защото са почитали светци, като Али и сина му Хюсеин.

— А после? — поиска да узнае друг ученик.

— Какво после?

— Какво е станало след установяването на първата династия халифи?

— А, Омаядската династия... — възкликна учителят, подхващайки наново темата. — Заредили се размирни години. Халифатът се установил в Дамаск, но Хариджитите продължавали да се бунтуват, което попречило на ислямската армия да се съсредоточи върху основната си мисия, експанзията и завоеванията, и вместо това се занимавала с помиряването на империята. Муавия използвал всички възможни методи, включително насилие, докато най-накрая успял да потуши бунта на Хариджитите. Но главното свършил сина му Язид. Когато станал халиф, Язид смазал въстанието, ръководено от Ал Хюсеин ибн Али, внук на Мохамед, мир нему. Халифът обезглавил Хюсеин и избил семейството му.

Класът бе потресен от това разкритие.

— Халифът убил внук на Пророка? — възкликна смаяно един ученик.

— Как е могъл да стори това? — попита друг.

— Мохамед, мир нему, е бил велик човек — каза учителят. — Но той все пак е бил човек, не Бог, нито се е опитвал да мине за такъв. Всички хора трябва да се подчиняват на *шерията*, дори и потомците на Пророка, защото законите на Аллах са изначални и вечни. Нарушаването на *шерията* може да доведе до вероотстъпничество и Божият пратеник е постановил смъртна присъда за такова престъпление. — Сведе глава, сякаш правеше компромис. — Но истина е също, че избиването на потомците на Пророка, да почиват в мир, шокирало *уммата* и затова Абасидите^[8], които били верни на Мохамед, убили последния халиф от тази династия и сложили край на Омаядите.

— И това бил краят на халифите?

— Не, поставено било началото на втората династия халифи, тази на Абасидите.

— Значи *уммата* е станала единна...

Преподавателят се поколеба, преди да отговори.

— Е, не съвсем. Абасидите си поставили за цел изкореняването на династията на Омаядите, до последния човек. Неслучайно основателят на втората династия, Абу ал Аббас, станал известен с

прозвището Кървавият. Той наредил да избият всички от омаядската династия, включително жени, старци и деца. А когато избил всички Омаяди и вече нямало кого да убиват, изровили им костите и ги потрошили.

— Никой ли не се спасил?

— Само Абдул Рахман, който избягал в Ал Андалус и възстановил Омаядския халифат в Кордова. Всички други загинали.

— Но това не помогнало ли да се обедини *уммата*, учителю?

— За съжаление, не станало така. Абасидите преместили седалището на халифата в Багдад, но империята започнала да се разпада под влияние на многобройните вътрешни раздори. Възникнали независими държави, появили се Фатимидите^[9], Мамелюците^[10]... и други, положението било много объркано. Единственото, което ни задържало заедно, освен Свещения коран, били външните нападения, зачестили по онова време. Тогава дошли и *кафирун* от Европа и нападнали Ал Кудз и Свещената земя, възползвайки се от слабостта ни. — Всички ученици знаеха, че *кафирун*, неверниците от Европа, за които говореше учителят им, са кръстоносците, завзели Ал Кудз, или Йерусалим. — Малко след това сме били подложени на атаките на монголците, които превзели Багдад и сложили край на петвековната абасидска династия. — Направи кратка пауза, видимо обмисляше как да продължи. — А след това? След като монголците се настанили в столицата на халифата, кой им се опълчил?

Огледа бавно смълчаната класна стая. Учениците се мъчеха да си спомнят някое име, но нищо не им хрумваше.

— Кой? — отново попита Айман.

— Саладин? — чу се едно гласче.

Учителят се засмя.

— Саладин е надвил *кафирун* от Европа. А аз имам предвид онзи, който с въстанал срещу монголците. Кой е той?

Пълна тишина.

— Никога ли не сте чували за Ибн Таймия?

Много глави се поклатиха утвърдително — името звучеше познато на учениците. Но Ахмед не беше от тях — никога не беше чувал за този човек.

— Кой е Ибн Таймия? — попита учителят.

— Велик мюсюлманин — отвърна един от учениците, на които името бе познато.

— Гениален! — отсече Айман. — Шейх Ибн Таймия е бил истински гений. Роден е десет години след нахлуването на монголците. Баща му бил имам в джамията в Дамаск. Мамелюците продължили да се бият с монголците, но проблемът бил в това, че монголският елит приел исляма. Както знаете. Пророкът, Аллах да го благослови и приветства, забранил да се избиват мюсюлмани. И след като монголците станали мюсюлмани, това означавало, че вече били недосегаеми. Или не били? Шейх Ибн Таймия препрочел свещените текстове, изследвал въпроса и издал фетва^[11], с която узаконил *джихада* срещу монголците, като казал: „Доказано е от Книгата, от *сунната* и от единодушието на нацията, че всеки, който се отклони от един-единствен ислямски закон, ще бъде съден, дори да е произнесъл два пъти, че приема исляма“. Шейхът казал също: „Вярата е подчинение. Ако част от нея е вяра в Аллах, а другата не е, трябва да се води битка, докато цялата вяра отиде у Аллах“. По този начин шейх Ибн Таймия узаконил от религиозно правна позиция войната срещу монголците, които приели исляма. Шейхът казал на нашите войници, че поражението, което понесли от неприятеля, било като поражението на Мохамед, мир на праха му, в битката при Ухуд, но че въставането им ще бъде като победата на Пророка, мир нему, в битката от окопите. Последвалите събития доказали правотата му. С духовната подкрепа на шейх Ибн Таймия най-сетне монголците били смазани. — Учителят вдигна ръце нагоре. — Бог е велик!

— *Аллаху акбар!* — повториха учениците с нов възторг.

— Шейх Ибн Таймия бил още жив, когато се ражда великата Османска империя с център Истанбул. Османците унищожили Източната Римска империя, сложили ръка на Константинопол, покорили съседните страни и нападнали от вси страни *кафирун* в Европа. Великият Османски халифат стигнал до портите на Виена и просъществувал почти седем века. Османците и *уммата* започнали да се отклоняват от *шерията* и да се поддават на изкушението да следват човешките закони, а не закона на Аллах. Това станало, когато *кафирун* започнали да изобретяват нови и нови машини, коя от коя по-мощна. В резултат на това османците отслабнали, а с тях и цялата *умма*. Докато през 1924 година Османският халифат угаснал напълно.

— Аллах, проклети да са *кафирун!* — изкрещя Абдулах, момчето, което седеше точно зад Ахмед. — Смърт за неверниците!

— Така е, *кафирун* стоят зад края на великия халифат — каза учителят Айман. — Но решението да се сложи край на халифата било взето от новия турски емир, Мустафа Кемал, да гори вечно в адския огън. Този отстъпник се самонарекъл Ататюрк, баща на турците, но явно е бил под дяволското влияние на *кафирун* и на културата им по времето, когато е решил да раздели религията от държавата. Имал е дори дързостта да превърне великата джамия „Света София“ в музей!

— Смърт за отстъпника! — провикна се същият Абдулах.

Веднага се намери друг да му приглася:

— Аллах завинаги да го държи в ада!

Учителят вдигна ръце, опитвайки се да усмири класа. Искаше да внуши у учениците гордост, че са мюсюлмани, а не да превръща часа в метеж.

— Спокойно, спокойно! — помоли той. — Запазете спокойствие!

Класната стая се умири и врявата стихна. Ахмед, който дотогава беше седял, без да проговори, мълчаливо поглъщайки всичко, което чуваше, сам не усети как вдигна ръка да говори.

Погледът на учителя се спря на него.

— Кажете, момче. Какво има?

Ахмед почувства как сърцето му заби трескаво — не знаеше дали бе от притеснение, че ще говори пред всички, или от възмущение поради онова, което *кафирун* бяха сторили на *уммата*.

— Господин учителю, как можем да запазим спокойствие? — попита с напрегнат глас. — В момента не съществува халифат! Преди малко казахте, че Мохамед е оставил халифите за свои наследници. И щом сега сме без халифи, не е ли това незначитане на волята на божия пратеник?

Учителят Айман се приближи до Ахмед и прокара ръка по косата му, давайки да се разбере колко уместен бе въпросът му.

— Имайте търпение и чакайте. *Уммата* ще се събуди.

— Но кога, учителю? Кога?

Учителят пое дъх дълбоко и се усмихна загадъчно, преди да им обърне гръб.

— Скоро.

[1] Ислямско духовно училище. — Б.пр. ↑

[2] Общността на вярващите. — Б.р. ↑

[3] Духовен водач на мюсюлманите. — Б.пр. ↑

[4] Религиозното законодателство в исляма. — Б.р. ↑

[5] Неверници. — Б.пр. ↑

[6] Йерусалим. — Б.пр. ↑

[7] Буквално *напуснали* — първата в историята на исляма религиозно-политическа групировка, която се отделя от основната група мюсюлмани (сунити). — Б.р. ↑

[8] Потомци на Аббас ибн Абд ал Муталид, които установяват нов ислямски халифат след праведния халифат и халифата на Омаядите. Столицата им Багдад се превръща в един от основните центрове на тогавашната цивилизация. — Б.пр. ↑

[9] Шиитска династия, чиито представители вярват, че произхождат от Фатима, дъщеря на Мохамед и жена на Али, четвърти халиф и първи имам на шиитите. — Б.пр. ↑

[10] Военна каста в средновековен Египет. Династията е основана от потомци на роби немюсюлмани от Централна Азия. — Б.р. ↑

[11] Тълкуване или решение по спорен въпрос от ислямското учение. Правно становище, неподлежащо на апелация. — Б.пр. ↑

V

Водната ивица беше като път, който пресича града, и катерът набираше скорост по Канале Гранде като спортен болид, движейки се на зигзаг между *вапоретите*^[1], елегантните гондоли и бързите таксита, но Томаш не откъсваше поглед от прекрасните фасади, които се оглеждаха в развълнуваното водно огледало. Редяха се малки дворци, тук-там със запалени светлини, които позволяваха да се надзърне във вътрешността им; виждаха се многобройни картини, свещници и пълни етажерки с книги, стигащи до изящните тавани.

— Малко остава — обеща Гуидо, италианският му гид, който го беше посрещнал на летището.

От няколко години историкът не беше идвал във Венеция. Завръщането в древния град с улици канали беше преживяване, което го оставяше без дъх. Спря поглед на водата — морето беше зелено и прозрачно като стъкло. Свежият следобеден въздух миришеше на море и крясъкът на чайките не преставаше да отеква — ту оживен и весел, ту меланхоличен в следващия миг.

Катерът сви наляво, Канале Гранде се отвори и разкри кулите на „Сан Джорджо Маджоре“ в далечината. Прекосиха Бачино ди Сан Марко, минаха покрай големия площад с внушителната камбанария „Кампаниле“ и спряха близо до оживения мост „Понте ди Ла Палия“.

— Пристигнахме — съобщи Гуидо.

Томаш скочи на малкия кей, където редица черни гондоли чакаха клиентите си. Гидът го последва.

— Къде е съвещанието?

Гуидо посочи една голяма постройка в стил венецианска готика с фасада от розов мрамор.

— Ето тук, *signore*. В двореца „Палацо Дукале“.

— Тук? — почуди се Томаш. — Организирате съвещания в Двореца на дожите?

— Разбира се. Нима би могло да има по-добро място от това във Венеция?

— Мислих си, че е за туристи...

Италианецът сви рамене и се засмя.

— Измисляме разни ремонти, за да затваряме *palazzo* за посетители. Но със сигурност никой няма да ни безпокои.

Отправиха се към колоните на фасадата, обърната към морето. На входа ги посрещнаха двама карабинери с автомати. Представиха се и влязоха в двореца. Беше тъмно. Гидът поведе историка по стълбите към втория етаж, където имаше още въоръжени карабинери. Отново се идентифицираха, минаха покрай статуите в зала „Гуариенто“ и Гуидо спря пред следващата врата, давайки знак на Томаш да продължи сам.

— Моля — каза. — Съвещанието е тук, в Залата на Големия съвет.

Вратата се отвори, разкривайки пред него огромна зала с богато украсени стени и висок таван. Томаш знаеше, че по времето на дожите тук се е събирал Големият съвет, който включвал почти две хиляди членове. Както някога, централното място в залата се заемаше от огромна маса, около която имаше няколко десетки души. Едни от присъстващите бяха седнали, други нервно сновяха насам-натам с разни книжа, които вървяха от ръка на ръка.

На почетното място, пред огромния „Рай“ на Тинторето, където навремето бе стоял дожът, управлявал Венеция, стоеше Франк Белами.

Дървен чук удари по масата.

Чук. Чук. Чук.

— Госпожи и господа — прозвуча дрезгавият и нисък глас на Белами, — моля за внимание.

Провлачиха се столове, разговорите се прекъснаха, последните покашляния отекнаха из залата и най-накрая се установи тишина. Отвън долиташе тихото плискане на вълните и непрестанната глъчка на чайките.

— Добре дошли на годишното съвещание на *NEST* в Европа — подхвана отново представителят на ЦРУ. — С повечето от вас сме се срещали през последните години, но естествено сред нас има и нови лица. Този път вместо военни, инженери и физици сме привлекли хора с различен профил и умения. Вярваме, че те биха били полезни за установяването на конкретните заплахи. Досега това беше задача

основно на тайните служби, като ЦРУ, МИ-5^[2], МОСАД^[3] и други, като нашата задача беше по-скоро овладяването на извънредните ситуации, посочени от тези служби. Но след 11 септември решихме да направим *upgrade*^[4] на нашите възможности, на което се дължат и новите ни попълнения. — Махна с ръка към масата. — Моля новите ни съмишленици да станат.

Молбата постави Томаш в неудобно положение. Вярно, че беше от новите съмишленици, но не беше приемал да се присъединява към *NEST*, само се беше съгласил да присъства на съвещанието. В отговор на молбата на водещия около десетина човека се надигнаха от местата си. Томаш усети ледения поглед на Белами върху себе си, бутна неохотно стола си и стана.

— Моля, приветствайте новите членове на екипа.

Вълна от аплодисменти гръмна в Зала дел Маджоре Консилио. Томаш изпитваше желание да опровергае тези думи и да обяви, че не е член на този екип, но не посмя да се обади поради бурните овации. Усещайки вниманието, което му се обръщаше, той се усмихваше смутено; в старанието си да остане незабелязан, седна колкото е възможно по-скоро.

— Ще започнем с кратък увод. В него ще направим общ преглед на нашата дейност, най-вече заради новите членове на екипа, но също и за да открийм първостепенното значение на нашата мисия — продължи словото си Белами. — След това ще проведем отделни съвещания, по-тясно специализирани, за да обсъдим напредъка в оперативните действия и да решим как да отговорим на новите предизвикателства. Как ви се струва дневният ред?

Присъстващите реагираха с одобрителни възгласи.

— Западният свят ще бъде атакуван с ядрено оръжие — подхвана той отново.

В залата настъпи оживление, хората се споглеждаха въпросително.

— Нищо ново не казвам, нали? Западът ще бъде атакуван с ядрено оръжие. Единственото, което не знаем, е кога. И тъкмо затова ни има нас. — Гласовете стихнаха. — Както знаете, *NEST* е основана в Съединените щати през седемдесетте години, но нека не забравяме, че всичко е започнало през 1945-а, когато учените от проекта „Манхатън“ взривиха първата атомна бомба в Аламогордо, Ню Мексико. После

бяха пуснати бомбите над Хирошима и Нагасаки. — Белами въздъхна. — По онова време аз самият работех в Лос Аламос по проекта „Манхатън“. Спомням си какъв шок беше за мен, когато разбрах, че Америка смята да го запази в тайна.

Чу се смях.

— Сериозно ви казвам — настоя той в отговор. — Днес може да звучи като виц, но политиците ни смятаха, че атомната бомба е наистина голямата тайна на Америка. Не разбираха, че просто бяхме решили един проблем от инженерно естество и че в момента, в който взривихме бомбата, сме доказали, че подобен въпрос може да бъде разрешен. Оттогава насам всеки учен би могъл да направи същото. Знанието стана постижимо в целия свят. Да се мисли, че който е изобретил атомната бомба, може да запази тайната около създаването ѝ, е все едно да се приеме, че изобретателят на колелото би могъл да опази в тайна откритието си. Всъщност кутията на Пандора бе отворена. Ядрената епоха бе започнала и вече не можеше да бъде спряна. Група физици, сред които Айнщайн, Опенхаймер и Бор, отправиха публично предупреждение, че няма тайна, която може да бъде опазена, и че скоро светът ще започне да се въоръжава с ядрени оръжия.

— Това предвиждане не се сбъдна — отбеляза мъж в униформа, който седеше на другия край на масата.

— Не веднага — съгласи се ораторът. — Но е факт, че производството на ядрено оръжие не е кой знае каква тайна, нали? Поне десет страни притежават такива оръжия, а други двадесет имат възможност да ги произвеждат. Договорът за неразпространение на ядрени оръжия е опит за овладяване на проблема, но както знаете, в най-скоро време положението може да излезе извън контрол. Не трябва да забравяме, че атомната бомба е най-евтиното оръжие, съществувало някога, що се отнася до съотношението между поразяваща мощ и себестойност. С една бомба може да се разруши цял град.

— Нека не забравяме, че Либия заплати на г-н Хан само сто милиона долара за производството на ядрено оръжие — намеси се мъжът, който седеше до Белами. — Бомбите не са по-скъпи.

— Точно така — поде отново Белами. — Припомнете си също колко бързо поевтинява ядрената технология и колко по-ефикасна става с технологичния напредък. А поевтиняването я прави достъпна

за слаборазвитите страни. Не забравяйте също така, че технологията за създаването на ядрена централа, предназначена за производство на електричество, е практически същата като тази, която е необходима за създаването на ядрени оръжия. Което ще рече, че в слаборазвитите страни не съществуват ядрени проекти за мирни цели. Относително лесният и евтин начин на производство превръща атомната бомба в особено привлекателна за бедните страни. С малко пари такива страни успяват да се превърнат в огромна заплаха. Стига им да произведат ядрено оръжие. Няма международни санкции, които да попречат на една страна да вземе стратегическо решение да се превърне в ядрена сила. Няма нужда страната да е богата, нито развита. Стига й само желанието да го направи. — Огледа масата. — Приятели, днес ядреното оръжие е оръжие на бедните. Ако аз имам такова оръжие, мога да заплашвам и притискам моя съсед. А вероятността една бедна страна да взриви атомна бомба с много по-голяма от вероятността да го стори богата държава.

Повечето хора в залата съзнаваха това, но приеха с безпокойство последните думи. Макар и да знаеха за заплахата, припомнянето никак не бе приятно. Като смъртта — всички знаем, че ще я срещнем, но никой не обича да мисли за това.

— Но най-голямата заплаха не е тази, нали? В края на краищата, ако една слаборазвита страна ни нападне с атомна бомба, винаги ще можем да отговорим с десет водородни бомби, най-голямата заплаха, както знаете, идва от терористите. И най-опасни сред тях са привържениците на *джихад*. Ако взривят атомна бомба например тук, във Венеция, кому ще отмъщаваме? Ислямските фундаменталисти нямат щабквартира, нямат свой град, нямат страна. Всъщност няма адрес, на който бихме могли да им отговорим. Не можем да ги заплашим с отмъщение, не върши никаква работа. Още от 11 септември знаем, че веднага щом са готови, ще ни нападнат с ядрено оръжие. От една страна, не се страхуват от ответен удар. От друга, харесват драматичните изпълнения, които привличат вниманието. Ето защо ядрените оръжия се явяват съвършеното средство за ислямските фундаменталисти. Те са най-голямата заплаха на нашето време. Те са основанието да съществуваме.

Белами завърши изложението си и погледна часовника.

— *Damn!*^[5] — изруга той.

— Какво има, мистър Белами?

— Човекът, който трябваше да води съвещанието, закъснява. —
Опря ръце на масата и стана с въздишка. — Е добре, ще използваме
един наш сътрудник, който е на закрито заседание в Зала дел Консилио
дей Диечи в Армерия. Нали нямате нищо против да изчакате малко?

— Разбира се.

Франк Белами се отправи към вратата, за да повика сътрудника,
но се спря наред пътя, сякаш си беше припомнил нещо.

— А! — възкликна той. — И внимавайте с него. От МОСАД е.

[1] Малки корабчета или лодки, които са градският воден
транспорт във Венеция. — Б.пр. ↑

[2] Британска служба за сигурност. — Б.пр. ↑

[3] „Институт за разследване и специални задачи“, израелска
разузнавателна агенция. — Б.пр. ↑

[4] Подобрявам; повишавам качество, ниво (англ.). — Б.пр. ↑

[5] По дяволите! (англ.). — Б.р. ↑

VI

Момчетата се струпяха край канала, вперили очи в белите къщи на другия бряг, и стискаха гневно юмруци за саморазправа. Ахмед беше между тях и гледаше към къщите със същото чувство.

— Трябва да дадем урок на *кафирун* — през зъби изрече Абдулах с развети от вятъра коси. — Не чухте ли учителя? *Кафирун* ни мразят и правят всичко възможно да унижат *уммата*. Трябва да отмъстим за края на халифата!

Думите му възпламениха момчетата като огън, стигнал до фитила.

— В името на Аллах, още днес да го направим — провикна се Ахмед, забивайки юмрук в дланта си. Обърна глава с явно предизвикателство, изписано на лицето. — Кой ще дойде с мен?

— Аз! — отговориха в надпревара останалите.

Вгледаха се един в друг. Решението бе взето, но не бяха наясно как да постъпят по-нататък. Едно е да решиш, друго — да действаш. Обърнаха се към Ахмед.

— Какво да направим?

Момчето се замисли за момент.

— Да отидем всички до вкъщи и да си облечем по една джелаба. — Махна към моста над канала. — Ще се срещнем тук след половин час. Който не се яви, е отстъпник!

Групата се пръсна. Ахмед се промъкна тайно вкъщи. Не искаше да среща нито родителите си, нито братята и сестрите си, за да не го питат за нещо. Пристъпи тихомълком в стаята, отвори шкафа и измъкна дългата бяла джелаба, която носеше на петъчните молитви в джамията. Облече се набързо и тръгна да излиза, когато изневиделица се натъкна на най-малката си сестра.

— Къде си тръгнал? — учуди се тя.

Ахмед остана за миг безмълвен и неподвижен като камък, после отрони:

— Аз ли? Отивам... отивам... отивам до джамията.

— По това време?

Момчето я отстрани от пътя си и припряно тръгна навън, опасявайки се, да не би да се появи още някой.

— По нареждане на шейха — успя да извика, преди да изчезне.

Срещнаха се отново до моста на канала. Ахмед бе трети, но скоро дойдоха и останалите. Всички носеха джелаби, както се бяха уговорили.

— И сега? — попита смутено един от тях.

Ахмед махна към белите къщи от другата страна.

— Сега ще пресечем моста и ще отидем при *кафирун*.

— А като стигнем там? Какво ще правим?

Добър въпрос. Ахмед потърка замислено брадичка. Да, не беше мислил за това. Щяха да пресекат моста, да влязат в християнския квартал и... и... и после? Очите му се плъзнаха по канала и се спряха на заоблените речни камъни, пръснати по протежение на двата бряга.

— Съберете камъни — викна той, сочейки към речните камъни. — С тях ще ударим по *кафирун*!

Момчетата се втурнаха тичешком към канала и напълниха джобовете си с камъни. После с натежали джелаби се изкачиха до моста, спирайки за момент за кураж. Бяха стигнали вече до граничната бразда. Щяха ли да имат сили да направят следващата крачка?

— В името на Аллах, да тръгваме! — извика Ахмед, за да вдъхне кураж не толкова на другите, колкото на себе си.

— Аллаху акбар! — изкрещяха останалите.

Групата тръгна напред: десет момчета, облечени с бели роби, с джобове, препълнени с камъни. Пресякоха моста разтреперани от страх, с вкаменени лица, излъчващи решителност, каквато не изпитваха. Само ако ги видеха родителите им! Но те бяха мюсюлмани, а от другата страна беше неприятелят, *кафирун*... кръстоносците. Нима не беше техен дълг да наложат уважение към исляма?

Навлязоха в християнския квартал и се умълчаха, да не би гълчавата да привлече нежелано внимание. Напусна ги всякакво упование. Какво ли щеше да им се случи сега? Дали нямаше да ги връхлети някой кръстоносец, размахал сабя? И какво щяха да правят,

ако наистина се случи? Въображението им тутакси заработи и вече им се привиждаха кръстоносци иззад всеки ъгъл.

Може би ще е по-добре да приключваме с това, помисли си Ахмед, като стигнаха до първата къща от другата страна на моста. Ръцете и краката му трепереха от напрежение. Извади камък от джоба си и се прицели в къщата.

— Тази става — каза той. — Хайде да нападнем.

Другите от групата, нетърпеливи да се измъкнат оттам колкото може по-бързо, също извадиха камъните, които носеха в джобовете на джелабите си.

— Аллаху акбар! — изреваха в хор, за да си вдъхнат кураж.

Дъжд от камъни се изсипа над къщата без видими последствия. Извадиха още камъни от джобовете и повториха мятането. Тази втора вълна завърши със звук от счупени стъкла.

Спряха за миг в боязливо очакване.

— Какво е това? — чуха глас на възрастен мъж отвътре.

Обзети от паника, те направиха полукръг и хукнаха като обезумели. Спуснаха се тичешком по улицата от червеникава пръст, вдигайки облак прах със сандалите си, прекосиха моста и продължиха нататък, докато стигнаха квартала си, където се спряха, за да си поемат дъх и да се насмеят, обзети от нервно напрежение и възбуда.

В името на Аллах, колко горди се чувстваха само! Бяха дали урок на *кафирун*.

В часовете по религия учителят Айман говореше надълго и нашироко за историята на исляма и най-вече за големите сблъсъци с *кафирун*. Описваше клането, извършено от двестахилядната армия на Източната Римска империя над трите хиляди войни на Мохамед, толкова живо, сякаш беше станало миналата седмица; по същия начин разказваше за войните с кръстоносците за Ал Кудз, или Йерусалим.

— Когато Омар завзел Ал Кудз, решил да не се моли в храм, за да не се осмели никой да го превърне в джамия. — Заповядал никой да не притеснява християнските *кафирун* и разрешил на юдейските *кафирун* да се завърнат, понеже достъпът до Ал Кудз им бил забранен от християните. А знаете ли какво сторили християнските *кафирун*, когато покорили Ал Кудз по време на кръстоносните походи?

Учениците останаха смълчани в очакване учителят сам да отговори на въпроса си.

— Избили всички вярващи! Мъже, жени, старци, деца... никой не се спасил. Никой! Всички правоверни минали под ножа. — Гласът се изпълни с вдъхновение и зазвуча прочувствено и патетично. — Но не спрели дотук. Позволили си да превърнат свещения Купол на Скалата в църква, представяте ли си! А знаете ли какво направили със свещената джамия „Ал Акса“? Знаете ли? Сменили й името и започнали да я наричат Храм на Соломон! Храм на Соломон!... Направили от свещената джамия в Ал Кудз дом за емир *кафир*. Ето това сторили!

Ропот на възмущение се разнесе из залата.

— *Кафирун* ни мразят — заключи той, повтаряйки изречението, с което завършваше всяка една от тези истории. — Те искат да изкоренят исляма.

Историите се редяха една подир друга. Айман обичаше да разказва, а учениците обожаваха да слушат. Съпоставяше поведението на християните с това на мюсюлманите, като повтаряше и добавяше нови подробности към историята за Саладин, великия мюсюлмански емир, който, като завоювал Йерусалим, освободил всички християни и дори обезщетил вдовиците и сирачетата на християнските войници, загинали в битка.

— Как смятате, *кафирун* заслужавали ли са подобно милосърдие? — питаше учителят след всяко ново описание на делата на Саладин.

— В името на Аллах, не! — отговаряше класът.

— *Кафирун* са избили три хиляди мъченици от воините на Мохамед! *Кафирун* са избили всички правоверни в Ал Кудз! *Кафирун* на Наполеон са нахлули в Египет и Сирия! *Кафирун* дойдоха в земите ни да се разпореждат с нашия петрол! *Кафирун* ни наложиха марионетни правителства, които да ни управляват по тяхна воля! *Кафирун* ни налагат закони в разрез с *шерията*! Нима заслужават уважение?

— В името на Аллах, не!

Нападенията над християнския квартал започнаха да стават по-дръзки. Ахмед и групата му пълнеха джобовете на джелабите с камъни, пресичаха моста и извършваха нападения над все по-отдалечени къщи. Осмелиха се да обсипят с камъни дори един ресторант, но щом се появи някой възрастен, бягаха и тичешком се прибираха в квартала си. В края на всеки такъв рейд адреналинът ги караше да се чувстват безстрашни като Саладин, макар и не толкова милостиви.

Ахмед знаеше, че родителите му не биха одобрили нападенията, но вярваше, че така изпълнява своя дълг на добър мюсюлманин. Той смяташе, че изпълнява дълга си на правоверен наполовина. Другата, духовната половина, беше свързана с уединението в джамията и ежедневно наизустяване на Корана. Но най-голямото духовно предизвикателство идваше всяка година, в един и същи месец.

Рамадан.

Когато свещеният месец настъпи за първи път, след като се беше запознал с шейх Саад, Ахмед реши тайно да спазва *саум*^[1] — четвъртия стълб на исляма. Децата бяха освободени от саум, както повтаряха родителите му и моллата, но Ахмед вярваше, че негов дълг на добър мюсюлманин е да го спазва.

— Саум ни помага да добием някаква представа за онова, което теглят по-несретните сред нас, които нямат какво да ядат — обясни му шейхът, когато един ден се заговориха за Рамадана. — Добрите мюсюлмани трябва да постят в смирение пред бога.

През свещения месец Ахмед ставаше преди зазоряване, както и преди, но сега споделяше със семейството си лека и доста безвкусна закуска на мъждукащата светлина на лампите в хола. Избягваха солта, за да не ожадняват, тъй като трябваше да се въздържат от пиене на вода и други напитки. Саум започваше призори, когато майка му приготвяше следобедната закуска за училище.

Петте му братя и сестри излизаха от къщи някъде около осем сутринта. Ахмед заедно с двама от по-големите си братя ходеше на медресе, а сестрите му отиваха на друго училище. Щом пристигнеше в училище, момчето изхвърляше храната и не хапваше нищо цял ден. Трудно му беше без храна първите часове и дни, но след известно време започна да свиква и въпреки известно усещане на отпадналост и раздразнителност, успяваше скришом да спазва саум.

Така откри, че най-хубавото време на Рамадана беше привечер. Когато слънцето се спускаше отвъд хоризонта в червено и от джамията се разнасяше меланхоличният зов на мюезина за молитва, майка му пръсваше по масата фурми и тук-там кани с вода и всички на секундата ги омитаха, и най-малките също, макар че възрастните знаеха, че те не са постили. После следваше вечерната молитва и голямата вечеря, която бе наистина разкошна. Масата се изпълваше с най-изискани ястия, като богато подправени кушари^[2], вкусни фалафели^[3] или молохия^[4], поднесена с хляб балади^[5] и сирене домиати^[6], обилно полято с чай и кисело мляко. Накрая идваха задължителните десерти — различни баклави, които момчето поглъщаше лакомо.

Ахмед посрещна Рамадан като време за добри дела. Освен грижата за вечерята, майка му използваше дните на леност и безделие, за да приготви храна за бедните. Синът, милостив и обзет от добри намерения, използваше петъците, в които не се работеше, за да ѝ помага. Носеше тенджерата в джамията, където храната се разпределяше между нуждаещите се.

Когато за първи път спази тайно саум и настъпи *Лайлат ал Кадр*, Нощта на могъществото, в която се чества низпосланието на първите сури от Корана, Ахмед не можа да мигне. Цяла нощ се моли с упование в даденото пред бога обещание, че не ще пропусне нито една молитва.

„Записано е в Свещената книга: «Нощта на могъществото е по-добра от хиляда месеца»“ — беше му казал шейх Саад на един от уроците в джамията, рецитирайки аяти 3 и 4 от сура 97. — „Слизат ангелите и Духът [Джибрил] през нея с позволенията на техния Господ за всяка повеля“.

Нощта на могъществото имаше значи повече мощ, отколкото хиляда месеца? Ангели се спускат на земята по волята на Аллах? Той сам отвори Корана и прочете и препрочете сура 97. Истина беше, там го пишеше! Как да не се възползва от това и да се моли през цялата нощ, след като е по-ценна от хиляда други? Затова се моли часове наред, но честно казано, нямаше за какво толкова да моли бог. Разбира се, като добър мюсюлманин би било по-достойно да се помоли за бедните и онеправданите. И той се помоли. Трябваше да се помоли и за това да бъде винаги честен и доблестен, както повелява Коранът, и

Аллах да му дава сили, за да може да следва законите му и да не допусне да се поддаде на съблазън. И той се помоли.

Оттогава насетне започна да спазва саум през целия месец Рамадан, макар и тайно, молейки се през Нощта на могъществото чак до зори. Към обичайните молитви, които знаеше от седемгодишен, добави онези, които беше научил от учителя Айман. От дванадесетата си годишнина започна да се моли за онеправданите и за безсмъртието на душата си. Но по това време сметна за уместно да се моли и за исляма в този труден час, трябваше да се моли и да се яви наследник на Пророка, трябваше да се помоли за възстановяването на халифата.

И той се молеше.

Някой почука леко на вратата по обед. Месец беше изтекъл от Рамадана и цялото семейство беше седнало на масата, похапвайки печено яре.

— Ахмед, върви да видиш кой е — нареди баща му, който държеше голям къс месо.

Синът му стана и отиде да отвори вратата. Отвън стоеше някакъв мъж с покорен поглед и приведено тяло.

— Господин Бараках тук ли е?

Ахмед погледна към хола.

— Татко, за теб е.

— Кой е?

— Някакъв господин. Иска да говори с теб.

Господин Бараках изтри ръцете си в салфетка и стана. Ахмед се върна на масата, без да се интересува от разговора, който се поведе на вратата.

След минута обаче баща му извика силно:

— Ахмед, ела тук!

Тонът му прозвуча неочаквано властно и момчето стреснато подскочи на стола.

— Ела тук, казах!

Ахмед стана, като се питаше какво би могло да ядоса толкова баща му. Боязливо пристъпи към вратата, откъдето баща му не беше помръднал. Посетителят стоеше на улицата с приведена глава като разкаян грешник.

— Да, татко?

Шамарът изплющя внезапно и с такава сила, че момчето се олюля и се блъсна в стената.

— Срам нямаш ли? — извика баща му, като го дръпна отново към вратата. — Възпитание нямаш ли?

— Какво има, тате? — едва успя да промълви той. — Какво съм направил?

Получи още един шамар, този път по другата буза.

— Какво си направил ли? И имаш наглостта да питаш какво си направил? — Хвана го за врата и го застави да погледне посетителя в лицето. — Познаваш ли този господин?

С премрежени от сълзи очи Ахмед се взря в непознатия.

— Не — пророни той, поклащайки глава.

— Този човек живее от другата страна на канала, в християнския квартал. Казва, че ти и приятелите ти сте хвърляли камъни по къщата му. Истина ли е?

Ахмед изтръпна и се вгледа по-внимателно в посетителя с покорния поглед и превит гръб. Това ли беше *кафир*? Това ли беше онзи страшен кръстоносец? Тези хорица ли скверняха исляма?

— Отговори — настоя баща му, разтърсвайки го като чувал с картофи. — Истина ли е?

Ред беше на Ахмед да сведе глава.

— Да — прошепна той.

Без да пуска сина си, господин Бараках се обърна към посетителя, извини му се и се сбогува с него. Когато непознатият се отдалечи, затвори вратата и повлече момчето към стаята му. Щом затвори вратата, Ахмед видя баща му да сваля колана от панталоните си и разбра какво го очаква.

Проклет *кафир*.

[1] 30-дневен пост, спазван от мюсюлманите по време на месец Рамадан. — Б.р. ↑

[2] Арабско ястие от макарони, нахут и леща със сос. — Б.пр. ↑

[3] Кюфтенца от нахут или бакла; понякога смес от кайма и зеленчук. Буквално преведена, думата означава „прехрана“, което говори колко много е ценено това ястие в арабската кухня. — Б.пр. ↑

[4] Растение, подобно на спанака. Ястието от молохия се нарича още „кралско“, тъй като само на фараоните е било разрешено да консумират това растение. — Б.пр. ↑

[5] Плоски питки. — Б.пр. ↑

[6] Вид бяло меко сирене, произвеждано в Египет и други страни от Близкия изток. — Б.р. ↑

VII

Вратата на залата на Големия съвет се отвори и Франк Белами отново се появи, придружен от нисък закръглен мъж с посивяла брада и малки очила, закрепени на върха на носа му. Изглеждаше толкова безобиден и комичен, че съседът на Томаш се наклони към португалеца и отбеляза иронично:

— Ако МОСАД изглежда така, Израел е загубен!

Историкът се усмихна от любезност, но продължи внимателно да следи двамата мъже, които вървяха към масата. Белами покани госта на мястото му и изчака да се настани.

— Приятели, представям ви Давид Манхеймер.

Новодошлият кимна и поздрави присъстващите.

— *Шалом.*

Групата отговори на поздрава и човекът от ЦРУ поднови представянето.

— Както някои вече знаят, Давид е нашият човек в МОСАД. Той познава много добре ислямските терористични групи. Разпитвал е много от терористите, участвал е в изготвянето на профил на групите, както и на мотивационните модели, които се използват от разузнавателните служби в целия Западен свят. За нас е чест, че днес е тук, макар и за кратко, защото му се налага да се върне на другото съвещание. — Усмихна се на израелеца. — *Go on*^[1], Давид.

Човекът от МОСАД се прокашля.

— Какво мога да кажа, което още не знаете? — попита на гърлен английски. — Религиозният терорист е зилот^[2]. Склонен е да се концентрира върху една-единствена ценност, като изключи всички останали. В случая с мюсюлманските терористи основната ценност е да следват Аллах и Пророка и да налагат ислямския закон, каквото и да им струва това. Религията обяснява света и мястото им в него като индивиди, но едновременно с това ги подтиква към действие. За тези зилоти не съществува сиво, а само бяло и черно; всичко, което е неясно или нееднозначно в морален план, се унищожава. Нещата са или не са,

средно положение няма. Терористите смятат себе си за божии избраници, а другите — за божии врагове. Те дехуманизират неприятеля, лишават го от човешката му същност до такава степен, че започват да гледат на унищожението му като на изстребването на... мравки примерно. Искат да прочистят света, а не разбират, че го мърсят още повече.

— Луди, с една дума — отбеляза някой.

Манхеймер веднага погледна към мъжа, който се беше обадил, — слаб човек с изпъкнали скули.

— В никакъв случай — категорично каза той. — Психологическите тестове показват, че си имаме работа със съвършено нормални хора. Нито са психопати, нито неуравновесени. Хора като всички останали. Съседите и познатите на терористи, извършили атентат, обикновено реагират с пълно недоумение, защото за тях те са обикновени хора. И точно така изглеждат. Мнозина от терористите са доста симпатични и любезни, никой не би казал, че вършат такива ужасни неща.

— Изобщо не са луди, така ли?

— Да. Всъщност, ако трябва да открием някаква обща психологическа особеност, това е силно изразеният комплекс за малоценност. Трудно понасят интелектуалното, културното и технологическото превъзходство на Запада. И понеже не могат да го достигнат, се чувстват комплексираны. Затова отхвърлят Запада и прегръщат религията, провъзгласявайки върховенството ѝ над всичко. Но върховенство се провъзгласява само от онзи, който се чувства пониж. В действителност те рационализират този комплекс за малоценност, като убеждават сами себе си, че са висши същества, че те са добрите и правото е на тяхна страна. Терористите гледат на себе си като на светци и мъченици, прегърнали благородни каузи, готови да дадат живота си за доброто на човечеството. На практика избиват комплекса си за малоценност.

— Но вършат безумия...

— От наша гледна точка, да. Но не и от тяхна. Ако се постараете да разберете начина им на мислене, ще се изненадате колко логично изглежда всичко. Достатъчно е да приемем някои предпоставки, като например това, че заповедите на Аллах и Мохамед трябва да се изпълняват буквално. Всичко останало е закономерно следствие...

— Трябва да има обяснение за подобно поведение — настоя мъжът със скулестото лице, който явно не смяташе да се предава. — След като не са малоумни, вероятно са невежи и бедни хора...

— Отново се лъжете — опроверга го Манхеймер. — Всички сведения сочат, че в основната си част са хора с образование над средното равнище. Профилът на ислямския терорист не е изключение. Вярно, че някои са неграмотни, но голяма част от тях са завършили висше образование; имаме и няколко случая със заможни хора. Бин Ладен например е милионер! — Поклати глава и снизходително се усмихна. — Знам, че западните политици и академици обичат да измислят социално-икономически причини, които да обяснят всичко. Това, в известен смисъл, ви поддържа, кара ви да мислите, че ако се разрешат социално-икономическите проблеми на тези народи, ще се разреши проблемът с тероризма. Разбирам този начин на мислене. Но забелязали ли сте, че изключително голям процент от терористите са саудитци? Доколкото знам, Саудитска Арабия плува в петродолари и, реално погледнато, няма бедни саудитци. Това напълно обезсмисля политически коректните доводи за социално-икономическите причини.

Израелецът вдигна пръст назидателно, опитвайки се да внуши своята гледна точка.

— Трябва да разберете нещо: макар и социално-икономическите проблеми да имат значение в отделни случаи, по принцип мюсюлманските терористи се ръководят от религиозни мотиви. Знам, че един западняк трудно може да го проумее, но това е самата истина — мюсюлманските терористи просто следват буквално повелите на Корана и на Мохамед, вярвайки, че чрез сляпо подчинение на божието слово ще успеят да се освободят от своя комплекс за малоценност по отношение на Запада.

— Не мога да приема подобно обяснение — държеше на своето, мъжът със скулестото лице.

— Това показват разпитите на задържани мюсюлмански терористи. Както можете да предположите, изводите ни се базират на обстойни проучвания, обхващащи голям брой ислямски фундаменталисти. Заключениеята не оставят никакво място за съмнение.

— Струва ми се невероятно. Сигурно...

Франк Белами, дотогава пасивен, внезапно даде признаци на живот.

— Извинете, господа, но няма да навлизаме в спорове — прекъсна го той. — Ако господин Дал има някакви съмнения относно чутото, убеден съм, че Давид ще може да му предостави съответната информация. — Погледна часовника с красноречивото изражение на човек, комуто се налага да приключи с определен въпрос. — Давид, мисля, че времето ти изтече...

— Така е, наистина — потвърди човекът на МОСАД и се надигна от мястото си. — Моля да ме извините, но ме чакат на друго заседание. За мен беше удоволствие да съм тук сред вас.

Въпреки закръглената си фигура, Манхеймер напусна залата със същата лекота и непринуденост, които бе демонстрирал на влизане. Белами отново пое съвещанието в свои ръце.

— Вървим към края на общото заседание. След малко ще започнат специализираните съвещания. Но не бих искал да приключа, преди да съм напомнил за последствията от евентуален провал на охранителната ни мисия. — Обърна се към една госпожа на средна възраст, която седеше от лявата му страна. — Евелин, моля ви, обяснете какво би се случило с нашето общество, ако подобен атентат успее.

Евелин стана и оправя черното си сако.

— *Jolly good*^[3], мистър Белами.

— Професор Евелин Косуърт е от новите ни попълнения — поясни човекът от ЦРУ. — Тя е преподавател по социология в Импириъл Колидж, Лондон. Докторската ѝ дисертация изследва последиците от големите катастрофи при оцеляване или смърт на цивилизациите. Заповядайте, Евелин.

Професор Косуърт хвърли един последен поглед върху записките си.

— Това, което имам да ви кажа, е кратко и просто — заговори тя с изисканото произношение на британската *upper class*^[4]. — Единствените атомни бомби, използвани срещу хора, са бомбите, хвърлени в Япония през 1945 година. Тези експлозии са предизвикали колапс сред японското общество. Дали това би се случило сега? Не сме били свидетели на ядрен тероризъм, затова можем само да прогнозираме какви биха били последиците. Но някои неща все пак са

ясни предварително. Ако обект на ядрен атентат е Америка например, вълните от шока ще бъдат усетени из цялата планета. Първите жертви ще бъдат хората, пряко засегнати от експлозията, много от които ще загинат, други ще бъдат ранени. Но ако съдим по онова, което се е случило в Япония, последствията ще надхвърлят по значимост самото събитие. Доверието на хората в правителствата, които ги ръководят, автоматично ще се срине. При срив на доверието американската икономика ще се парализира. Възможно е да избухнат бунтове и метежи, което ще доведе Съединените щати до обща дестабилизация; страната ще стане неуправляема. Големият финансов *crash*^[5] през 2008 година ни припомни, че всички икономики на планетата са свързани в невидима, но напълно реална мрежа. Припомни ни колко е важно доверието — доверие в икономиката, доверие в системата, доверие в администрацията. Срив на доверието в Америка би могъл да предизвика нов срив в световната икономика. Възможно е нашата цивилизация да преживее подобен удар. Но ако терористите решат да унищожат Запада, достатъчно е да взривят втора атомна бомба, после трета и четвърта. Приятели, уверявам ви, че нашата цивилизация няма да преживее подобна катастрофа.

В залата настъпи тишина. Възползвайки се от впечатлението, което думите на професор Косуърт бяха произвели, Франк Белами пое отново ръководството на заседанието.

— Онези, които смятат, че ядреният тероризъм е само американски проблем, би трябвало да се замислят по-сериозно — каза той в заключение. — Закривам общото заседание. В дневниците си ще намерите програмата за днес. Можете да се отправите към залите, където ще се проведат съвещанията по отделните направления. Тук, в тази зала, ще се състои съвещанието с новите членове на *NEST*, които приканвам да се преместят по-близо. Госпожи и господа, успешна работа!

Разговорите в залата се подновиха и хората се раздвижиха. Томаш стана и се премести на едно току-що освободено място на два стола разстояние от Белами. Американецът подреждаше документите си, но вдигна очи към него.

— Е, Томаш? Научи ли нещо?

— Да, разбира се. Но вижте, аз не съм нов член на *NEST*. Присъствам на заседанието, нищо повече.

Белами се взира в него една дълга секунда. Изражението му беше замислено и леко иронично.

— Доколкото си спомням, вие не сте тук просто за да присъствате на заседанието...

— Не съм ли? Какво тогава правя тук?

— Тук сте, за да ни помогнете да дешифрираме един *e-mail* на „Ал Кайда“.

— Но вие казахте, че ще имам достъп до този *e-mail* само ако приема да се присъединя към *NEST*. И доколкото знам, още не съм приел.

— Ще приемете.

Историкът се разсмя.

— Какво ви дава основание да сте толкова сигурен?

— Разчитам на човека, когото ще ви представя. Всеки момент ще пристигне.

— За кого говорите?

Лицето на американеца цъфна в познатата безжизнена усмивка.

— За жената огън, разбира се.

[1] Хайде! Продължавай! (англ.). — Б.пр. ↑

[2] Ревностен привърженик, фанатик. — Б.пр. ↑

[3] Много добре, чудесно (англ.). — Б.пр. ↑

[4] Висока класа (англ.). — Б.пр. ↑

[5] Срив (англ.). — Б.пр. ↑

VIII

Тънките пръсти на шейха се плъзнаха с обожание по кожената корица на Корана, сякаш учителят вярваше, че с този жест се докосва до бог.

— Защо направи това? — попита благо шейх Саад.

Ахмед издържа, без да трепне, погледа на учителя, убеден, че няма порицание, което да го отклони от пътя на истината.

— *Кафирун* са, шейх Саад.

— Е, и какво от това? Какво лошо са ти сторили?

— На исляма са сторили лошо. А който прави лошо на исляма, прави го и на Аллах, и на *уммата*. А който обижда Аллах и *уммата*, обижда мен.

— Наистина ли така смяташ?

— Да.

— На това ли те учих през тези пет години? Това ли научи от мен? Това ли научи в тази джамия?

Момчето наведе глава и не отговори. Шейхът замислено погали брадата си.

— Кой ти разправя тия неща?

— Някои хора.

— Кои хора?

Момчето замлъкна за момент. Ако споменеше учителя Айман, можеше да му навреди, помисли той. Може би беше по-добре да отговори уклончиво.

— Приятелите ми.

Саад заби пръст в ученика си.

— Тогава ще кажеш на приятелите си, че като преследват християните, те самите са *кафирун*.

Ахмед вдигна учудено очи.

— Какво искате да кажете с това, шейх Саад?

Учителят посочи към Корана, който държеше в ръцете си.

— До коя сура си стигнал?

— Моля?

— Коя е последната сура, която си научил наизуст?

Ученикът гордо се усмихна.

— Вече съм стигнал до сура 25, шейх Саад.

— За пет години си наизустил Корана до сура 25?

— Да.

— Изрецитирай ми тогава сура 5.

— Сура 5 ли, шейх Саад? — учуди се отново Ахмед, ококорил очи. — Но тя е много голяма...

— Тогава само аят 82 от сура 5.

Момчето затвори очи и направи усилие да си припомни. Наум изреди ред по ред сура 5, докато стигна най-сетне до въпросния аят.

— „Ще откриеш, че сред хората най-силни по вражда към вярващите са юдеите и онези, които съдружават — издекламира той, — и ще откриеш, че сред тях най-близки по любов към вярващите са онези, които казват: «Ние сме християни»“.

— Виждаш ли? — попита шейхът. — Виждаш ли? Сред християните ще намериш най-близки на вярващите! Това е казал Аллах в Корана! Самият глас на Аллах го казва!

— Но, шейх Саад, в същата тази сура 5 има и други аяти — мотивира се Ахмед, без да се предава. — В аят 51 Аллах казва следното: „О, вярващи, не взимайте юдеите и християните за ближни! Един на друг са ближни те. А който измежду ви се сблужи с тях, е от тях“.

— Истина е — призна Саад. — Но си припомни какво казва Аллах в аят 256 на сура 2: „Няма принуда в религията!“ . Тоест не можем да принуждаваме християните да си сменят вярата.

— Проблемът, шейх Саад, е, че в същата тази сура 2, аят 191, Аллах казва друго: „А ако се сражават с вас, убийте ги! Такова е възмездието за неверниците!“ . И два аята по-долу Аллах казва: „И се сражайте с тях, докогато не ще има заблуда и религията ще е на Аллах! А престанат ли, тогава да не се враждува, освен срещу угнетителите!“.

Шейх Саад стана от мястото си. „Какво момче — каза си той. — Освен че е надраснал възрастта си, знае като по вода първата част на Корана! От три кладенеца вода ще пие, но ще намери верен отговор“.

— Чуй ме, Ахмед, факт е, че всичко това е написано в Корана и отговаря на волята на Аллах — съгласи се, като говореше бавно, сякаш претегляше всяка дума. — Но трябва да ти припомня, че бог признава юдеите и християните, които нарича адепти на Писанието. И в аят 109 на сура 2 Аллах казва: „Мнозина от хората на Писанието, поради завист в душите си, желаят, след като сте повярвали, да ви превърнат пак в неверници, след като им се разкри истината. Извинявайте и прощавайте“. Виждаш ли? „Извинявайте и прощавайте“. Макар и Аллах да порицава юдеите и християните, Той призовава праведните да простят на хората на Писанието. Така че трябва да простим. Сам Аллах тъй е повелил.

— Но шейх Саад, вие не казахте целия аят докрай — поправи го ученикът му. — Пропуснахте една част.

— Каква част съм изпуснал?

— В аят 109 се казва: „Извинявайте и прощавайте, докато Аллах даде Своята повеля“. Значи правоверните ще извинят и простят, докато Аллах се появи със своята повеля. Или това ще рече, че щом се появи повелята, вече не трябва да се извинява, нито да се прощава! Друго трябва да се направи. Трябва да се убиват: „И се сражавайте с тях, докогато не ще има заблуда и религията ще е на Аллах!“, както се казва по-нататък в същата сура.

Шейх Саад въздъхна отчаяно.

— Чуй ме, Ахмед — каза той, — Свещената книга е сложна и понякога противоречива. Трябва най-напред...

— Сложна? Противоречива? — смая се ученикът, който ставаше все по-дързък. Посочи Корана с очи. — Шейх Саад, онова, което е написано в Свещената книга, е просто и ясно. Аллах казва в сура 2, аят 193: „И се сражавайте с тях, докогато не ще има заблуда и религията ще е на Аллах!“. Не би могло да се каже по-ясно! Това е...

— Замълчи! — прекъсна го Саад с неочаквано раздражение, с пламнало лице, повишавайки тон за първи път от пет години, откакто обучаваше Ахмед. — Така не се говори! Добрият мюсюлманин не бива да говори по този начин! Ти си едва на дванадесет години, дете си още! Не ме учи какво е казал или не е казал Аллах в Корана! Много добре знам какво пише в Свещената книга, какво бог е казал в нея! Цял живот изучавам Корана! Ислямът е Аллах, когото наричаме Ар-Рахман и Ар-Рахим, Всемилолюбивия и Милосърдния! Ислямът е Мохамед,

който е казал, че е брат на всеки милосърден човек! Ислямът е Саладин, който е пожалил християните, когато освободил Ал Кудз! Ислямът са сто и четиринадесетте аята на Корана, в които се говори за любов, мир и прошка!

Ахмед се сви на мястото си, уплашен от внезапния изблик на гняв.

— Аллах ни съветва в Корана да сме великодушни към родителите си, към семейството, към бедните и странниците — продължи Саад със същия тон. — Не бива да сме разсипници, нито да мамим другите. Показността и горделивостта са големи недостатъци, честността е добродетел. Ето това казва Аллах в Корана! — Въодушевен от думите си, вдигна укорително пръст. — Ислямът е онова, което Всемиловичивият казва в сура 2, аят 177: „Праведността е у онзи, който вярва в Аллах и в Сетния ден, и в ангелите, и в Писанието, и в пророците, и раздава от своя имот, въпреки любовта си към него, на роднините и сираците, и на нуждаещите се, и на пътника [в неволя], и на просяците, и за освобождаване на робите, и отслужва молитвата, и дава милостинята *закат*; и у изпълняващите своя обет, когато са обещали, и у търпеливите в злочестие и беда, и във вихъра на битката. Те са искрените и те са богобоязливите“. — Заби все още гневен поглед в ученика си. — Не забравяй най-вече, че ислямът е миролюбив, разбра ли? Ми-ро-лю-бив! „О, вярващи! — повелява Аллах в сура 4, аят 29. — Не убивайте сами себе си!“ Да убиваш, следователно, е забранено! Така е отредено от Аллах в Корана! „Не убивайте сами себе си!“

Настана тишина. Чуваше се само задъханото дишане на шейха и неспирното дразнещо жужене на мухите. Саад прокара ръка по лицето си, опитвайки да се успокои и да се овладее, ученикът му сведе очи, изтерзан от терзанието на учителя си.

Вече по-спокоен, духовникът се прокашля.

— Чрез Корана Аллах признал пророците на юдеите и християните като Свои пратеници — каза той с обичайното си смирение. — Бог казва в сура 3, аят 3: „Той ти низпосла Книгата с истината, потвърждаваща онова, което бе преди нея. И низпосла от порано Тората и Инджила^[1]“. И Аллах добавя в сура 4, аят 163: „Ние ти дадохме откровение, както дадохме на Нух и на пророците след него, и дадохме откровение на Ибрахим и Исмаил, и Исхак, и Якуб, и

потомците [му], и Иса, и Айюб, и Юнус, и Харун, и Сулайман, и на Дауд дарихме Забур^[2]“. Проблемът е, че истинските знамения на пророците от Тората и Евангелието са били изопачени от посредници, каквито са равините и свещениците. Ето защо Аллах низпослал едно последно откровение, този път на Мохамед, като наредил думите му да останат записани в Свещената книга, та никога и никой повече да не ги преиначава. Така че, когато Коранът говори, Аллах говори чрез него. А в Корана се признава, че Иисус е бил истински Пророк. Или не си чел това?

— Да, шейх Саад. Чел съм го.

— Откровението на Аллах е откровение на доброта, на милосърдие и толерантност. В последната проповед преди смъртта си Мохамед е казал: „Както арабинът не превъзхожда човек, който не е арабин, и не-арабинът не стои над арабина, така и белокожият не превъзхожда тъмнокожия и тъмнокожият не е над белокожия. Превъзходството е в благочестието и богобоязънта от Аллах“. — Направи пауза, за да даде възможност на момчето да осмисли казаното. — Разбираш ли?

— Да, шейх Саад — потвърди отново Ахмед.

Ученикът се поколеба, сякаш искаше да добави нещо, но притеснен от избухването на учителя, се сдържа.

— Какво има, момче? — попита Саад, комуто не беше убегнала неговата плахост.

— Нищо, шейх Саад.

— Казвай.

Очите на Ахмед се спряха на томчето, което учителят му не спираше да поглажда с ръка.

— Когато Мохамед е казал, че няма превъзходство сред расите, той от Корана ли го е знаел?

— Разбира се.

— Но, шейх Саад, в същото изречение Пророкът дава да се разбере, че макар да няма превъзходство сред расите, има превъзходство на исляма. Апостолът на Аллах казва: няма превъзходство на човек над човека, „превъзходството е в благочестието и богобоязънта от Аллах“. Или, с други думи, мюсюлманите са по-висши. Аллах казва в сура 3, аят 19: „Ислямът е религията при Аллах“.

— Разбира се, ислямът е покорство пред бог. Който почита бог, има превъзходство. Но не забравяй, че хората на Писанието също почитат бог...

— Изопачена вяра е това, шейх Саад, изопачена от равини и свещеници. Не е правата вяра. Те общуват с бога само чрез посредници, а не направо, като нас.

— Истина е — призна учителят. — И какво от това?

— Това показва, че не сме всички еднакви, шейх Саад.

— Предполагам, че не сме — съгласи се Саад. — Но припомни си какво казва Аллах в сура 2, аят 62: „Онези, които вярват, и юдеите, и християните, и сабеите, онези [от тях], които вярват в Аллах и в Сетния ден, и вършат праведни дела, имат наградата си при своя господ и не ще има страх за тях, и не ще скърбят“. Същото послание се повтаря в два други аята. Както виждаш, Аллах ще се отплати на добрите хора на Писанието. Това говори за толерантност към останалите религии.

— Да, но в сура 5, аят 51, Аллах казва ясно, че правоверният не може да бъде приятел ни на юдей, ни на християнин...

— Истина е.

Ахмед отново замълча нерешително, колебаейки се дали да изкаже гласно онова, което мислеше, но този път надви боязливостта си.

— Има и още нещо. Моля ви, не ми се сърдете за това, което ще ви кажа...

Саад се усмихна благосклонно.

— Не се безпокой.

— Преди малко казахте, че Аллах е забранил да се убива.

— Да.

— Но ако е така, шейх Саад, защо в сура 2, аят 193, се казва: „И се сражавайте с тях, докогато не ще има заблуда и религията ще е на Аллах!“. И щом е така, защо в аят 191 на същата сура се казва: „А ако се сражават с вас, убийте ги! Такова е възмездието за неверниците“. Щом е така, защо Аллах заповядва в Корана да се убиват онези, които извършват определени престъпления? Забранено ли е да се убива, или не?

Учителят остана безмълвен за миг, явно се колебаеше как да му отговори.

— Забранено е, разбира се... но в същото време е и позволено... само при определени обстоятелства.

— Ето това е, шейх Саад. Разрешава се при определени обстоятелства. Не само това, *повелява се* да се убива, както е случаят с правоверните, замесени в убийство или незаконни сексуални връзки, с отстъпниците или в случаите с *кафирун*. Спомняте ли си, че в сура 4, аят 29, бог се обръща към правоверните, а не към *кафирун*. „О, вярващи — казва Аллах, — не убивайте сами себе си!“ Тоест не погубвайте други правоверни, не убивайте други мюсюлмани, само престъпниците. Но Аллах не забранява да се убиват *кафирун*. Всъщност още не сме говорили за сура 9, аят 5, където Аллах...

Гласът на Ахмед заглъхна, когато видя преbledнялото лице на учителя си при споменаването на този аят. Но шейхът не каза нищо и ученикът му завърши изречението.

— ... в сура 9, аят 5, Аллах казва: „... убивайте съдружаващите, където ги сварите, и ги хващайте, и ги обграждайте, и ги причаквайте на всяко място за засада!“.

Мускулите на челюстите на учителя му се свиха, издавайки неимоверното усилие, което полагаше, за да се въздържа.

— Това се отнася за идолопоклонниците, а не за хората на Писанието — каза той с напрегнат и студен глас.

— Всички са идолопоклонници, шейх Саад! Нима християните *кафирун* не се молят на статуи, които поставят в църквите си? Нима не боготворят свещите и майката на Иисус? Нима не казват, че Иисус е син божи? Това е идолопоклонничество! Казано е в Корана: „Няма друг Бог, освен Аллах!“. Вие самият сте го казвали толкова пъти на уроците ни през тези пет години! Има само един бог! Никой не се моли на Мохамед! Никой не се моли на Абу Бакр или на който и да било друг халиф! Истински праведният се моли на бог, единствено на бог! Но християните *кафирун* се молят на Иисус, на неговата майка, молят се на Свети Дух, на този и онзи светец, молят се на папата, молят се пред статуи... молят се на всичко! Дори смятат, че Иисус е нещо като бог... Това е идолопоклонничество! Аллах казва: „Убивайте идолопоклонниците, където ги сварите!“.

— Добре, но тази повеля е дадена в специфичния контекст на една битка, не може да се разглежда като обща заповед.

— Само този, който не иска, не я вижда като обща заповед, шейх Саад — отвърна му ученикът с дързък поглед. — Ясно е, че всички аяти в Корана си имат свой контекст. Но нима Аллах не е *Ас Самад*^[3], Всевечният? Значи и повелите му, макар и изказани в определен контекст, са вечни. Когато Аллах, с безкрайната си мъдрост, е разкрил пред Пророка аята, в който повелява определени обвинения да имат най-малко четирима свидетели, тази повеля има ли контекст?

— Разбира се, че има.

— Но е вечна. Същото е и с повелята да се убиват идолопоклонниците. Като всички останали аяти в Корана, и този има свой контекст. Но е вечен, както и всички останали. — Посочи учителя си. — Вие самият сте казвали неведнъж, че Свещената книга е неподвластна на времето. Щом е така, този аят също е неподвластен на времето.

Саад въздъхна дълбоко, почувствал внезапна умора.

— Не знам кой ти втъпява тези неща — възкликна той и махна унило, избягвайки отговора на въпроса, поставен от ученика. Даде да се разбере, че разговорът е приключен, внимателно взе Корана и стана от стола. — Но трябва да внимаваш.

Ахмед повдигна вежди, изненадан от неочакваното предупреждение.

— Защо, шейх Саад?

Учителят хвърли един последен поглед към ученика си, преди да му обърне гръб и да напусне джамията.

— Защото онова, което говориш, е опасно.

[1] В исляма: Евангелието като название на целия текст на Новия завет. — Б.р. ↑

[2] Псалмите на Давид. — Б.р. ↑

[3] Едно от имената на Аллах, което се превежда като „Целта [на всички възжеления]“. — Б.р. ↑

IX

— *Fuck*^[1]! Закъснява!

Франк Белами вдигна очи от часовника и надникна през вратата, изпълнен с нетърпение.

— Какво има? — попита Томаш.

— Една от шефките на екипа. Закъснява.

— Ще почакаме.

— Не мога — настоя той и погледна отново часовника. — Имам друго съвещание веднага след това, а после и вечеря.

Залата беше се изпразнила и Белами огледа десетината човека, насъбрали се около него в очакване на указания. Свечеряваше се, току-що бяха запалили осветлението в Залата на Големия съвет. Провери дали всичко е наред с плазмения екран и DVD системата, хвърли последен, изпълнен с надежда поглед към вратата и след като взе неотложното решение, направи знак към празните столове.

— Господа, моля заемете местата си — каза той. — Започваме съвещанието.

Този път глъчката от разговорите и преместването на столове стихна след секунди. Присъстващите не се познаваха и разговорите се сведоха само до няколко любезни думи, разменени служебно.

— Както обясних преди малко, всички присъстващи идват от нетрадиционни за *NEST* специалности. Надяваме се да помогнете най-вече в процеса по разкриването на потенциалните заплахи тук, в Европа. Всеки един от вас, по една или друга причина, има дълбоки познания в областта на исляма и връзките с мюсюлманските общности, които са се установили в страните ви. Но, доколкото знам, никой не е напълно наясно с какъв тип заплаха се сблъскваме, поради което смятам за необходимо да поговорим върху това. — Оправи книжата и направи пауза, преди да зададе предизвикателния въпрос, който щеше да се отрази на тона на съвещанието. — Ако аз бях терорист и възнамерявах да извърша ядрен атентат, какво смятате, че би трябвало да направя?

Проточилата се пауза принуди присъстващите да осъзнаят, че Белами действително очаква отговор от тях.

— Да си намерите бомба, предполагам — осмели се да предложи Томаш.

— Много добре — каза Белами, сякаш одобряваше идеята. — Но къде бих могъл да я намеря?

— Не знам. Може да се купи от този Хан например.

Човекът от ЦРУ се замисли над отговора.

— Би било добро решение. Проблемът е, че господин Абдул Хан вече е извън играта. Но това впрочем не би представлявало кой знае каква трудност. Господин Хан може да е неутрализиран, но има други като него, които са активни. През 2008-а той самият заяви, че е само един от хилядите пакистанци, които, опасявам се, продължават да действат ненаказано. Много от тях са мюсюлмански фундаменталисти и ако аз бях ислямски терорист, щях наистина да поискам помощ от тях. Но щом е така, защо джихадистите още не са взривили някоя от тези бомби?

Групата остана безмълвна. Добър въпрос, наистина.

— Отговорът е прост — каза Белами, отговаряйки на собствения си въпрос. Защото една такава бомба ще носи информация за „подателя“.

— Не разбирам — призна професор Косуърт от другия край на масата.

— Искам да кажа, че атомните бомби имат уникален „подпис“, който може да бъде разчетен. *NEST* има изчерпателна база данни за всичко, свързано с производството на ядрено оръжие — от публикувани текстове в научни списания до откъси в шпионски романи. Всичко е документирано. В случай че бъде взривена атомна бомба, *NEST* е задължен да проучи характеристиките на експлозията, включително разрушителната сила и изотопния състав на радиоактивното замърсяване, което без съмнение ще последва. Тези характеристики се сравняват с информацията, с която разполагаме за вече съществуващите ядрени арсенали. В нашата база данни са включени много конкретни елементи, отнасящи се до бомбите, които са на разположение на Пакистан, Индия, Северна Корея... на всички. Сравнявайки характеристиките на експлозията с тези данни, бихме могли да разберем коя е страната, произвела и предоставила бомбата

на терористите. Тоест характеристиките от експлозията ни дават адреса на подателя. И като знаем откъде терористите са получили бомбата, можем да отмъстим на страната, която я е предоставила на терористите. Разбирате ли? Ето това пречи на пакистанските военни да дадат ядрени оръжия на мюсюлманските джихадисти. Те знаят, че ние лесно ще открием откъде идва бомбата.

Всички едновременно поклатиха глави в знак на разбиране.

— Затова вероятността терористите да се сдобият с ядрено оръжие чрез кражба е твърде голяма — наново подавана Белами. — И в този случай основният заподозрян е Русия. След края на Съветския съюз системите за контрол и ядрена сигурност в Русия изпаднаха в колапс. В страната има между четиридесет и осемдесет хиляди ядрени глави, но начинът, по който се съхраняват, може да вдъхне страх у всеки разумен човек. Достатъчно е да си припомним, че инфлацията в Русия достигна две хиляди процента, за да разберем колко лесно днес може да се подкупи някой учен или военен, изпаднал в затруднено положение. Всъщност с края на комунистическата система се започна разпродажба на оръжия на безценица. Един адмирал дори беше осъден за това, че е продал шестдесет и четири кораба от руския флот в Тихия океан, включително и два самолетносача, на Южна Корея! Кой може да ни гарантира, че руснаците не са продали и ядрени оръжия?

— Ако го бяха направили — каза професор Косуърт, — предполагам, че вече щяхме да знаем.

Човекът от ЦРУ стана от мястото си и включи DVD системата.

— Така ли мислите? Тогава вижте това интервю на генерал Александър Лебед от 1997 година, когато беше съветник на президента Борис Елцин, за предаването „60 минути“ на SBC.

Белами натисна бутона и екранът светна. Появи се образът на руския генерал, седнал на стол, пред него бе интервюиращият Стив Крофт. Във въвеждението Крофт посочи проблема със съхраняването на съветските атомни бомби с мощност един килотон с размерите на дипломатическо куфарче. Гласовете на Крофт и Лебед прозвучаха от тонколониите.

— Вярвате ли, че тези оръжия са на сигурно място и се съхраняват както подобава? — попита интервюиращият.

— Съвсем не — отвърна Лебед. — Изобщо не е така.

— Лесно ли би било да се открадне някое от тях?

— Те са с размери на малка мъжка бизнес чанта.

— Възможно ли е да се сложи някоя от тях в такава чанта и да се излезе с нея?

— Самата бомба има форма на такава мъжка бизнес чанта. Всъщност тя самата е чанта. Може да се пренесе. Но може и да я сложим в друга, ако поискаме.

— Но тя самата е като чанта.

— Да.

— Бих могъл да се разходя из улиците на Москва или Вашингтон, или Ню Йорк и всеки ще си помисли, че нося просто една чанта?

— Да, несъмнено.

— Лесно ли може да се активира?

Лебед помисли за момент.

— Ще са достатъчни двадесет-тридесет минути.

— Но не са необходими тайни кодове от Кремъл или такива неща?

— Не.

— Искате да кажете, че известен брой бомби са изчезнали и никой не знае къде са?

— Да. Повече от сто.

— Къде се намират сега?

— Някъде из Грузия, Украйна, балтийските републики — кой знае... Някои може да са извън тези страни. Достатъчен е един човек, за да взриви подобно ядрено оръжие, един-единствен човек.

— Твърдите, че това оръжие вече не е под руски военен контрол...

— Твърдя, че повече от сто такива оръжия от общо двеста и петдесет не са под контрола на военните в Русия. Не знам къде се намират. Не знам дали са били унищожени, или се съхраняват някъде, дали са продадени, или откраднати. Не знам.

Белами изключи DVD системата и образът на плазмения екран изчезна.

— Мисля, че заявеното в интервюто е показателно за мащабите на проблема, пред който сме изправени — каза той, сядайки отново на мястото си. — Уместно е да отбележим тук, че след интервюто на генерал Лебед руски правителствен говорител обяви, че такива оръжия

никога не са съществували и че наличните били унищожени. — Усмихна се със сарказъм. — Забелязва се известно противоречие, нали? Първо казват, че подобни оръжия никога не е имало, а после твърдят, че вече били унищожени, което ще рече, че все пак ги е имало.

В Залата на Големия съвет настъпи тишина. Томаш не беше сигурен, че е осъзнал смисъла на чутото.

— Смятате, че изчезналите оръжия са попаднали в ръцете на терористите? — попита той.

— Възможно е — потвърди Белами. — Но важното в това интервю е, че думите на съветника на президента разкриват колапса в системата за сигурност в Русия. Може атомните бомби в бизнес чанти да не са попаднали в ръцете на терористи, но друга може и да са попаднали. Не забравяйте, че руският арсенал възлиза на някъде между четиридесет и осемдесет хиляди бойни глави. Как можем да сме сигурни, че при съществуващата корупция всички са на безопасно място? И после има друго, не е само корупцията, но и лаксизмът^[2]. Американски инспектори през 2001 година докладват, че когато пристигнали в склада за съхранение на такива оръжия, намерили вратата отворена!

— Gott im Himmel!^[3] — прошепна мъж, който дотогава не се беше обаждал, явно германец.

— Този въпрос наистина е изключително сериозен — наблегна Белами. — Между другото, нещата като че се подобриха в Русия и отново се наблюдава затягане на дисциплината. Добре е също да припомним, че ядрените оръжия се нуждаят от поддръжка, за да функционират. Много от тях са защитени с електронни кодове. Не искам да кажа, че няма опасност от кражба. Този риск продължава да съществува, разбира се, но в изследването ни са посочени по-внушителни рискове.

— По-внушителни ли? — учуди се професор Косуърт. — *Good Lord!*^[4] Какви по-големи рискове може да има от това терористи да откраднат... атомна бомба?

Разговорът беше прекъснат от женски глас, който долетя откъм вратата.

— А защо терористите сами да не си направят атомна бомба?

Всички глави се обърнаха натам, опитвайки се да разпознаят новодошлата.

— Ребека! — извика с облекчение Белами. — Закъсняваш!

С черно бизнес куфарче в ръка към масата се приближаваше момиче с късо подстригана и толкова руса коса, че приличаше на слама. Имаше големи сини очи, блестящи и изразителни, и сочни като ягоди устни. Носеше жълт пуловер и светлосини дънки, които прекрасно отиваха на косите и очите ѝ.

Събличайки я с поглед, Томаш се възхити на женствените извивки, напомнящи виола, и малките вирнати гърди. В същия миг разбра коя бе тя.

— Извинявам се — каза Ребека с типичното за американците носово произношение. — Забавих се заради движението по Канале Гранде.

Беше жената огън, която Белами му беше обещал.

[1] По дяволите! (англ.). — Б.р. ↑

[2] Безразличие към нравственото. — Б.р. ↑

[3] Боже милостиви! (нем.). — Б.пр. ↑

[4] Господи милостиви! (англ.). — Б.пр. ↑

Х

Тялото на Ахмед се полюшваше напред-назад под монотонния припев, с чиито звуци се мъчеше да свикне.

— „Но те вземат за лъжа Часа — заприпява звучно, рецитирайки все същите аяти от сура 25 за пети пореден път, — а ние приготвихме пламъци за онези, които вземат за лъжа Часа. И когато те ги зърнат отдалеч, ще доловят тяхната ярост и вой. И когато бъдат хвърлени там на тясно място, завързани, ще зоват за погибел. И ще им се каже...“

Млъкна.

Из къщата се разнесоха възбудени гласове. Наведе се към затворената врата на стаята, мъчейки се да долови приглушените звуци. Идваха от хола, установи той. Беше гласът на баща му. И на майка му. Дали не се караха отново? Това нямаше да свърши добре, помисли си мрачно — след малко баща му щеше да набие майка му. Не можеше да издържи още една такава сцена, но в момента, в който понечи да си запуши ушите, дочу още гласове. Отново наостри слух. Какво беше това? Чуваше... чуваше и братята си, всички обсъждаха нещо много възбудено. Какво ставаше, за бога?

Поколеба се. Седеше на пода, с Корана пред него, поставен на *курси* — сгъваема дървена подпора, която улесняваше четенето и най-вече позволяваше Свещената книга да стои на коленете му в подобаваща благоговейна поза. Но гълчавата наруши рецитирането, поради което той затвори Корана и го прибра внимателно на полицата. После отвори вратата и надникна навън.

— Какво става?

Врявата не спираше и никой не отговори на въпроса му. Заинтригуван, той излезе в коридора и се запъти към хола. Намери семейството си потънало в разгорещен спор около включения телевизор, на чийто екран се виждаше мъж с вратовръзка, който говореше нещо.

— Какво е станало? — попита отново и впери поглед в телевизора с очакването, че там ще намери отговор.

— Не сме съвсем наясно — отвърна баща му, без да сваля очи от екрана. — Нещо се е случило по време на военния парад и, изглежда, са стреляли по президента.

— Кой президент?

— Как кой? Садат, разбира се!

— Стреляли са по Садат? Защо?

— Тъкмо за това спорим. Аз мисля, че се отнася за съперничество между тях самите, властта поражда много врагове. Но брат ти смята, че са ционистите.

Ахмед махна към телевизора.

— Какво казват по телевизията?

— Нищо — отговори по-големият брат, свивайки рамене. — Казват, че президентът е в болница.

— И нищо повече?

— И че е обявено извънредно положение.

Скоро стана ясно. Че няма да има новини по телевизията. Цялото семейство беше превъзбудено и никой не го сдържаше вкъщи.

Въпреки големия пек навън, всички наизлязоха на улицата и се сблъскаха със съседите — всички чувстваха едно и също, никой не можеше да устои на нервното напрежение, което ги бе обзело. Разговорите се въртяха около една и съща тема: какво се е случило и кой го е извършил. Едни казваха, че е преврат на генералите, други, че всичко е нагласено, първите се възмуцаваха от казаното от вторите, някои настояваха, че зад това стоят евреите и че мирният договор от Кемп Дейвид си е направо капан, — факт е, че гълчавата се беше прехвърлила на улицата.

Майката на Ахмед, която беше отскочила да нагледа тенджерата на огъня, изскочи от вкъщи запъхтяна.

— Бързо! Бързо! Елате да видите!

Хукнаха към вкъщи — и семейството, и съседите — и отново забиха поглед в екрана. Мъжът с вратовръзката беше изчезнал. На негово място се бяха появили изображения от Корана и се чуваше глас да рецитира Свещената книга. Останаха като вцепенени, мъчейки се да стигнат до смисъла на всичко това. Защо цитираха Корана по телевизията?

— Радиото! — викна господин Бараках.

Бащата на Ахмед отиде забързано до стаята да вземе малкия приемник за къси вълни. Върна се в хола, сложи апарата на масата, включи го, настрои го на станцията, която имаше навик да слуша. От радиото се разнесе звучен и меланхоличен глас. Излъчваха някаква музикална програма и звуците се носеха като вълни, на приливи и отливи, ту изчистени и ясни, ту глъхнещи надалеко, а по средата се чуваше свистене, типично за предаванията на къси вълни.

— Колко е часът? — попита по-големият брат на Ахмед.

Бащата погледна часовника си. Оставаха четири минути до кръглият час.

— Новините са след четири минути.

Зачакаха около апарата, изгарящи от нетърпение. По телевизията продължаваха да рецитират Корана. Ахмед разпозна аятите на сура 2. Музикалната програма по радиото, която сякаш нямаше край, междувременно свърши и далечен, тържествен глас изпълни хола.

— Слушате BBC Лондон, предаване на арабски език.

Последва пауза, изпълнена с напрежение, и внушителният камбанен звън на „Биг Бен“ бавно отекна в тишината.

Гласът се разнесе отново.

— Почина президентът Ануар ал Садат. Египетският държавен глава днес стана жертва на атентат в Кайро. Все още няма сведения за извършителите, но...

Учебните занятия бяха подновени едва след седмица. Военното положение, въведено от Мубарак, накара Ахмед и цялото му семейство да си стоят вкъщи дни наред, както и по-голямата част от египтяните. В началото не се знаеше нищо за извършителите и мотивите на атентата, но два дни по-късно по телевизията съобщиха, че са установили самоличността на убийците.

— Кои са тези хора от „Ал Джамаа“? — попита Ахмед баща си по време на обяда, след като бяха изслушали новините.

— „Ал Джамаа ал Исламия“ — поправи го господин Бараках, изричайки цялото име на движението. — Те са радикали.

— Какво е това?

— Ама и ти, сине, не спираш с твоите въпроси! — отвърна баща му нервно. — Те са мюсюлмани, които държат да се прилага *шериятът*.

— Луди хора! — добави майка му, надвесена над тавата, за да отреже парче от овчето месо. — Луди за връзване!

— Млъкни, жено! Ти пък какво разбираш?

— Разбирам, че така нещата могат само да се влошат...

— Няма такова нещо! — отсече съпругът ѝ, подавайки чинията си. — Мубарак с твърда ръка ще държи тия хора, ще видиш.

— Ами ако не стане така?

— Ако не стане... това наистина би могло да свърши зле.

— Да убият президента! — занарежда отново майка му, поглеждайки нагоре, сякаш се допитваше до Аллах. — Къде се е видяло такова нещо. Господи? Дано Всемиловичият всичко да оправи! *Инш Аллах!*^[1]

— Сигурно си мислят, че сме в Америка! — възкликна баща му, готвейки се да налага първото парче от овнешкото. — Там убиват президенти...

— Садат не трябваше да се спогажда с ционистите — обади се по-големият син, който беше стоял дотогава мълчалив. — Лошо направи!

— Вярно е — съгласи се господин Бараках, дъвчейки. — Президентът трябваше да е по-предпазлив. Не зачете *уммата*, нито мъчениците във войните срещу ционистите. Така си е.

— Садат си го просеше... — настоя по-големият му син. — Знаете ли какво изрекъл един от онези, които са стреляли по него? „Убих фараона!“

Баща му се разсмя.

— Фараонът ли? Добре го е казал!

Разговорът продължи оживено, но Ахмед вече не слушаше. Главата му се въртеше и умът му беше все там, при онова, което баща му беше казал за радикалите. Значи това са мюсюлмани, които искат да се прилага *шериятът*? И какво лошо има в това? *шериятът* е божият закон, даден от Аллах в Свещената книга. Ако „Ал Джамаа“ искат да прилагат божия закон, нима това не е справедливо? Главата на Ахмед беше пълна с въпроси и предположения, но той съзнаваше, че сега не е моментът да ги изказва гласно — в страната цареше атмосфера на

страх, породена от смъртта на президента и чистката, предприета междуременно от вицепрезидента.

Най-добре беше да си мълчи.

Медресето отвори врати следващата седмица и Ахмед отиде на училище още първия ден. Усещаше, че няма да издържи дълго време да не говори — трябваше да разбере всичко. Главата му кипеше и се нуждаеше от незабавни отговори. „Може би ще ги открия в часа по религия“, помисли си той и с нетърпение зачака да започне урокът.

Когато учителят Айман се появи, забеляза, че по лицето му беше изписано странно изражение — радост и безпокойство се бяха слели в едно и той ту се усмихваше, ту в следващия момент се оглеждаше през рамо. Изглежда, страхът бе завладял всички и учителят не беше изключение. Напрежението стана осезаемо, но Ахмед вярваше, че урокът по религия щеше да му покаже пътя.

Но не това се случи. Урокът беше едно огромно разочарование. Вместо да говори за онова, което живо го интересуваше, учителят Айман накара учениците да рецитират Корана хорово и нищо повече.

Рецитирането на Свещената книга беше много хубаво нещо, укори се веднага Ахмед, гузен заради разочарованието си. Как можеше въобще да е недоволен от рецитирането на Корана? Та това бяха думите на *Аллах Ас Самад*, *Все вечният!* Всеки, комуто се отдаваше възможност да ги произнесе, трябваше да гледа на това като на голяма чест!

Малко след като часът беше свършил и всички бяха излезли от стаята, Ахмед последва учителя. Не беше го планирал, но бе факт, че вървеше след него.

Айман прекоси коридора с дългата бяла джелаба, която се спускаше почти до пода. Момчето го следваше безмълвно на два метра зад него. Учителят, комуто нищо не убягваше, скоро усети, че е следен, и се закова намясто, след което се извърна и застана лице в лице с Ахмед.

— Какво има? — попита неочаквано остро той. — Защо вървиш след мен?

Момчето се стресна от агресивния тон и ококори очи.

— Ами аз... трябва да говоря с вас, господин учителю.

Айман веднага се огледа, сякаш търсеше скрита заплаха.

— Защо? Случило ли се е нещо?

— Не, господин учителю. Просто... исках да питам за някои неща, които не са ми ясни.

— За какво се отнася?

— За онова, което се казва в Корана.

Учителят го изгледа въпросително.

— И таз добра! — възкликна учуден. — Аллах говори много ясно в Свещения Коран. Достатъчно е да се прочете написаното и да се спазват неговите повели.

— Така е, господин учителю, но моллата от моята джамия казва друго.

— Друго ли? Какво?

— Става въпрос за *кафирун*.

Тялото на Айман видимо се отпусна. Махна с ръка към ученика да го последва.

— Ела — каза той и закрачи отново по коридора. — Да отидем в кабинета да поговорим.

Ситнейки след преподавателя, Ахмед усети как го обзема блажено спокойствие. Учителят Айман знаеше всичко, отдъхна си той, без да изпуска от очи носещата се пред него джелаба. Учителят щеше да изясни истината.

Истината за *кафирун*.

[1] По волята божия; дай боже! — Б.пр. ↑

XI

Франк Белами махна към току-що пристигналата млада руса жена.

— Да ви представя Ребека Скот, служител на ЦРУ. Сега тя е прехвърлена към *NEST* и ще присъства на нашето съвещание.

Последва едно хорово *hello*^[1] и *good afternoon*^[2] с поклащания на глави и усмивки. Новопристигналата беше наистина впечатляваща и всички очи се спряха на нея. Русокосата седна до Белами и остави бизнес куфарчето в краката си.

— Специалността на мис Скот — продължи Белами — е свързана с монтажа и демонтажа на ядрени оръжия. Това означава, че ако има криза, тя ще участва в спешния екип, изпратен да неутрализира атомната бомба. Освен това мис Скот има боен опит от Афганистан. — Спря очи на нея. — Докато гледаме това красиво лице, имаме чувството, че стоим пред ангел, нали? Но не забравяйте, скъпи мои, зъбите ѝ са от стомана!

Групата се разсмя, макар никой да не беше убеден, че става дума за шега. Ребека делово изправи гръб и впери поглед в седналите около масата.

— Много благодаря, мистър Белами — обърна се най-напред към него. — За мен е удоволствие да съм с вас тук, в този момент. Като съдя по онова, което дочух при влизането ми в залата, предполагам, че вече сте разгледали възможността терористите да се доберат до готова атомна бомба.

— Точно така — потвърди Белами. — Смятахме да се спрем на други възможни сценарии.

Ребека Скот се съгласи.

— Да, вместо да крадат ядрено оръжие, терористите могат сами да си направят бомба. Всъщност това е най-опасният сценарий. И вероятността да се осъществи, е много голяма.

Хората около масата смръщиха вежди изненадани.

— Възможно ли е това? — попита Томаш, нетърпелив да привлече вниманието на хубавицата. — Все пак става въпрос за атомна бомба...

— Е и?

— Ами... предполагам, че една атомна бомба не се прави от днес за утре.

Ребека вдигна два пръста.

— Достатъчни са два дни — каза тя. — Или по-малко.

— Моля?

— Много е лесно да се направи атомна бомба. Подчертавам — много лесно. Единствената трудност е да се намери ядреноделим материал. Ако терористичната група се снабди с такъв материал и има на разположение компетентен инженер, останалото е детска играчка.

— Сериозно ли говорите?

— Напълно. Повечето хора смятат, че за създаването на атомна бомба е необходим мегапроект със съответните съоръжения и огромни средства, като проекта „Манхатън“ например. Абсолютно погрешно мислене. В интернет има инструкции как да се направи такава бомба, както и в някои специализирани издания, които могат да се намерят във всяка по-голяма библиотека. Остава само да се прочетат.

— Извинете, но едва ли е толкова просто...

— Е, има известни трудности, разбира се — призна тя. — Но в общи линии създаването на атомна бомба наистина е лесноосъществимо. И за да добиете представа, ще се опитам да ви обясня. Има два типа атомни бомби. Едната е от плутоний. Предпочитана е от военните заради възможността да бъде вложено изключително малко количество вещество — това я прави миниатюрна.

— Като руските бизнес куфарчета.

— Точно така. Бомбата от Нагасаки например е била от плутоний. Но подобно устройство поставя ред въпроси. На първо място, самото производство. Плутониевата бомба се задейства от имплозионен заряд, което изисква много сложно и точно инженерно изпълнение. Освен това плутоният е много труден за обработка заради високата си радиоактивност. Достатъчно е да вдишаме съвсем нищожно количество от този елемент, за да умрем.

— А аз си мислех, че производството на ядрено оръжие е детска играчка, както казахте... — отбеляза Томаш.

— Това действително е така — увери го Ребека. — Но нито една терористична група не би се захванала с производството на плутониева бомба заради трудностите, които току-що изредих. Винаги биха предпочели уранова бомба, от типа на използваната над Хирошима. Става въпрос за устройство, при което се използва високообогатен уран, съдържащ над деветдесет процента изотоп U-235. Ако имаме на разположение високообогатен уран с този изотоп, бихме могли да сглобим атомна бомба, където и да било, дори и в гараж.

— Шегувате се... — каза професор Косуърт.

— За съжаление, не. При наличието на високообогатен уран конструирането на устройството наистина е детински просто.

— Да, но боравенето с високообогатен уран изисква специална подготовка — аргументира се Томаш. — Не трябва да забравяме, че все пак работим с радиоактивен материал. Доколкото знам, това не се прави в гараж!

— Достатъчен е гараж — повтори Ребека категорично. — Вижте, какво точно представлява високообогатеният уран? Природният уран се състои от три изотопа: U-234, U-235 и U-238. За военни цели се използва U-235. Проблемът е, че при извличането на урана от рудата съдържанието на този изотоп е по-малко от един процент. В природно състояние уранът е съставен най-вече от изотопа U-238. Необходимо е да се обработи в центрофуги, така че да се отдели U-238 и да се получи по-висока концентрация на изотопа U-235. Разбирате ли?

— В това ли се състои обогатяването?

— Да. Обогатяването е процес на увеличаване на процентното количество на изотоп U-235. И това е единствената сложна част от производството на атомната бомба. Извличеният от рудата уран се раздробява и накисва в серен окис, в който единствено оцелява чистият уран. Този чист уран се суши и филтрира, докато се превърне в жълта маса, наречена „жълт кейк“. Този прах се подлага на високи температури в газова среда, при което се получават газообразни съединения, които после се прехвърлят в ултразвукови ротационни машини, наречени центрофуги. При въртенето изотопите се отделят поради разликата в тежестта, като най-тежкия, U-238, се изхвърля извън центрофугата, а най-лекият, U-235, се концентрира около оста.

Този газ преминава от центрофуга в центрофуга, като при всяка стъпка се извлича все повече U-235. Този процес изисква около хиляда и петстотин работещи центрофуги в продължение на една година, докато се извлече достатъчно количество чист U-235, за да се достигне критичната точка на детонацията. Тогава този газ се превръща в метален прах, наречен уранов окис, и накрая в сив метал, обикновено с формата на яйце. При докосване установяваме, че е студен и сух. Достатъчни са...

— При докосване ли? — попита Томаш. — Нима този уран не е радиоактивен?

— Разбира се, че е радиоактивен — потвърди тя. — Но е слабо токсичен. Високообогатеният уран е толкова токсичен, колкото... колкото, да кажем, е оловото. Ако човек вдиша или погълне частици от този елемент, ще се почувства зле, разбира се, но дотам. Високообогатеният уран е умерено радиоактивен, което означава, че може да се работи с него без ръкавици и дори да се пренесе в най-обикновена раница. При минимална защита дори няма да бъде засечен от детекторите на радиация, разбирате ли?

— *Good heavens!*^[3] — възкликна с ужас професор Косуърт.

— Ето защо терористите проявяват такъв интерес към урановата атомна бомба. Можем, значи, дори да спим с парче от този материал под възглавницата! — Вдигна показалец. — Но внимание: трябва да се спазват някои мерки за сигурност. Високообогатеният уран не може да се съхранява над определено количество, тъй като атомите на U-235 могат спонтанно да започнат да се делят и да отделят неутрони, които при дадена маса с определена големина биха могли да се разпаднат на достатъчен брой атоми, които да предизвикат верижна реакция и в резултат на това — ядрена експлозия. Искам да кажа, че съществува критична стойност на масата на обогатения уран, която не може да се надхвърля. Ако сме се сдобили с такъв материал, трябва да го съхраняваме разделен на малки количества под критичната стойност, разбирате ли?

— В случая с високообогатения уран каква е критичната стойност? — заинтересува се Томаш с безкрайно любопитство.

— Как да разбере дали количеството материал, който притежавам, е под критичната стойност?

— Критичната маса на урана е обратнопропорционална на степента на обогатяването. Най-ниското равнище на обогатяване, необходимо за възникване на ядрена реакция, е двадесет процента. При този случай би било необходимо да се натрупа почти тон уран, за да се предизвика спонтанна ядрена експлозия. В другата крайност на спектъра стои обогатеният до деветдесет процента уран и дори повече. Тогава и съвсем минимални количества биха били достатъчни.

— Колко?

— Петдесет килограма. — Събра ръце, за да покаже обема. — С големина на футболна топка.

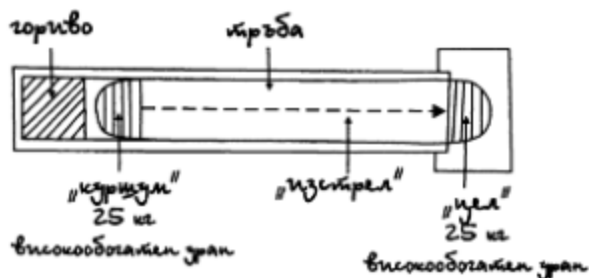
— Искате да кажете, че ако събера петдесет килограма обогатен до деветдесет процента уран, бих могъл да предизвикам спонтанна ядрена експлозия?

— Да.

— По дяволите!

— Съвсем просто е! — възкликна Ребека, поклащайки глава. — Ето защо е лесно да се направи една такава бомба. — Взе писалка и започна да нахвърля нещо на лист с формат А4. — Достатъчно е да се направи една тръба... да се поставят двадесет и пет килограма високообогатен уран в единия край, които ще наречем *куршум*... още двадесет и пет килограма на другия край, които ще наречем *цел*... поставя се малко гориво зад куршума... изстрелва се куршумът по посока на целта... двете субкритични количества се сблъскват, стават надкритични и... започва ядрена реакция!

Показа скицата пред смаяните лица на хората около масата.

— Това ли е всичко? — попита професор Косуърт, донякъде възмутена, донякъде ужасена.

— Предупредих, че създаването на атомна бомба е просто, нали? — отбеляза Ребека, която продължаваше да държи скицата обърната

към аудиторията си. — Когато две субкритични маси на високообогащен уран се слоят и преминават критичното ниво от петдесет килограма, резултатът е експлозия. Бомбата над Хирошима се е задействала по този начин. Но още не сме стигнали до най-лошото!

— И по-лошо ли има?

— В крайна сметка терористите може и да не стигнат до това. Достатъчно им е да поставят двадесет и пет килограма високообогащен уран на земята, да се качат на първия стаж и оттам да хвърлят останалите двадесет и пет килограма високообогащен уран върху оставения долу материал. Когато двете субкритични части се ударят една в друга, макар и да не са във взривно устройство, могат да надхвърлят критичното равнище и да започне верижна реакция, която да предизвика ядрена експлозия. — Повдигна рамене. — Детска играчка.

Немецът, който седеше на масата, отново промълви поразен:

— *Mein Gott!*^[4]

Съвещанието приключи половин час по-късно с раздаването на допълнителна литература, която да прегледат по-късно. Томаш прелисти материалите и видя множество схеми и уравнения. Може би щеше да се затрудни да разбере всичко това, което за един инженер бе ясно като бял ден.

— Том! — извика някой.

Португалецът вдигна глава и зърна Франк Белами, застанал до русокосата. И двамата бяха вперили поглед в него.

— Да?

— Елате тук. Искам да ви представя Ребека Скот.

Томаш стана и протегна ръка.

— *How do you do?*^[5] — каза Томаш на своя най-добър британски английски.

Русокосата имаше мека и топла ръка.

— *Ni, Tom* — отвърна Ребека с американския си акцент. — Мистър Белами доста ми е говорил за вас.

— Надявам се, само добро.

Жената се разсмя.

— Каза ми, че дворецът Палацо Дукале ди Венеца е прекрасно място да се запознаем.

— Така ли? И защо?

Ребека сви рамене и погледна към човека от ЦРУ, препращайки въпроса към него.

— Нима не знаете кой е бил затворен тук? — попита Белами.

— Тук, в този дворец? Нямам ни най-малка представа.

— Вашият италиански колега. — Махна към нещо, стоящо зад голямата картина на Тинторето, която красеше стената. — Бил е в тъмницата и се е опитал да избяга през дупка в тавана.

— Не знам за кого говорите.

— Е, за вашия италиански колега, както вече ви казах. — Белами погледна Ребека с крайчеца на окото. — Казанова.

Тя се засмя, развеселена от пояснението и изражението на смаяния Томаш.

— О, това е една от вашите шеги! — каза неловко историкът, давайки да се разбере, че е схванал подмятането.

Белами не откъсваше погледа си от Ребека.

— Внимавай с този португалец — предупреди я той. — Изглежда безобиден, но е истински хищник по отношение на жените.

— Не му обръщайте внимание — каза Томаш, опитвайки да излезе от неловкото положение. — Отдавна ли работите в *NEST*?

Най-добрата тактика беше да смени темата.

— От доста време — потвърди тя. — Съгласувам операциите на Иберийския полуостров.

— О, много добре! Това обяснява защо мистър Белами държеше да ни запознае.

Човекът от ЦРУ използва възможността да се намеси.

— Надявам се сътрудничеството ви да бъде ползотворно!

Историкът му хвърли осъдителен поглед.

— Мистър Белами, както вече ви казах, не съм убеден, че ще работя за *NEST*...

— *Come on*^[6], Том. Плащаме добре, а и работата не е кой знае каква, ще видите.

— Не знам, не знам. Трябва да си помисля.

— Не ми казвайте, че не желаете да работите с мен... — каза Ребека, като нацупи сърдито устни и запремига често-често.

Португалецът се разсмя.

— По дяволите, използвайте всички аргументи!

— Хайде, Том — настоя Белами. — Трябва да решите! Какво смятате да предприемете? Ще се присъедините ли към нас, или не?

Очите на историка колебливо зашариха между Белами и Ребека.

— Заклевате ли се, че това няма да ми отнеме много време?

— Разбира се, че не! Ние искаме от вас качество, а не количество. Както вече ви обясних, разполагаме с един e-mail от „Ал Кайда“, който трябва да дешифрираме, и сме убедени, че само вие можете да го направите.

Наистина, помисли си Том, какво имаше да губи? Щеше да се заеме с консултантска работа и при това добре платена. Какво толкова? Решението беше взето.

— Много добре! Можете да разчитате на мен.

Двамата американци се усмигнаха и си стиснаха ръцете.

— *Attaboy!*^[7] — възкликна Белами. Погледна часовника си за пореден път и каза на Ребека: — Вижте, аз трябва да вървя на друго съвещание. Но след като ще работите заедно, предполагам, че има какво да си кажете...

— Да, мистър Белами — съгласи се тя. — Наистина трябва да поговоря с Том. Но сега ще ви оставя за няколко минути.

Американката се отдалечи и остави двамата мъже да се любуват на прекрасните ѝ женски форми.

— *Pin-up*^[8], нали? — отбеляза човекът от ЦРУ. — И понеже ви познавам, обзалагам се, че тъкмо тя бе решаващият аргумент, който ви накара да се приобщите към нас.

Без да сваля очи от жената, която се отдалечаваше, Томаш се разсмя.

— Какво ви кара да мислите така?

Ребека излезе от залата и Франк Белами въздъхна. Обърна към португалеца сините си, студено проблясващи очи.

— Вие сте един *fuckin* женкар!

[1] Здравейте (англ.). — Б.р. ↑

[2] Добър ден (англ.). — Б.р. ↑

[3] Боже мой (англ.). — Б.р. ↑

[4] Боже мой (нем.). — Б.р. ↑

- [5] Здравейте (англ.). — Б.р. ↑
- [6] Хайде (англ.). — Б.р. ↑
- [7] Bravo! (англ.). — Б.пр. ↑
- [8] Кинозвезда, модел (англ.). — Б.пр. ↑

XII

Кабинетът беше малък и тъмен. Лишен от каквато и да било украса, той имаше аскетичен вид като своя обитател. По стените бяха окачени постери с изображения на свещени храмове — от едната страна се виждаше гъстото множество около Кааба в Мека по време на Хаджа, а от другата — изглед към джамията „Ал Акса“ на върха на хълма в Ал Кудз.

Учителят заключи вратата и покани ученика да седне пред него.

— Е, казвай, какво има? — попита той. — Какви са тези въпроси, които те накараха да ме следваш по петите като сянка?

Сега, когато вече беше тук, Ахмед почти се засрами от своята обърканост. Как можеше въобще да има съмнения относно онова, което Аллах беше изрекъл? За миг въпросите се изтриха от паметта му и трябваше да се насили да си спомни разговора, който беше провел седмици преди това с шейх Саад.

— Моллата от моята джамия, учителю, казва, че трябва да извиним и да простим на *кафирун*, хората на Писанието, както е казано в сура 2, и че християните стоят най-близко до мюсюлманите, както се казва в сура 5.

Момчето млъкна за момент, изчаквайки думите на учителя.

— Ами ти? Ти какво мислиш?

— Вярно е, че Аллах казва това в Свещената книга — призна Ахмед. — Но Аллах казва и други неща. Малко съм объркан.

— Как се казва този молла?

— Шейх Саад.

Учителят Айман взе тефтер и записа името. После го прибра и отново се вгледа в ученика — този път, за да поеме юздите на разговора в свои ръце.

— Каж ми, момче, къде е изложен ислямският закон?

— В Корана, господин учителю.

— И как постъпваме, когато изпадаме в нова ситуация, която не е предвидена в Корана?

Ученикът се поколеба — никога не се беше замислял за подобна възможност.

— Нима има ситуации, които да не са предвидени в Свещената книга? — смая се той.

— Разбира се, че има. Как би постъпил, за да ги разрешиш?

Очите на Ахмед се замъглиха — нямаше отговор на този въпрос.

— Мислех си, че всичко е казано в Корана, господин учителю.

— Не — отвърна Айман.

Въпросът обърка Ахмед. Словото на Аллах беше записано в Корана. Нима би могло да се намери и на друго място?

— Тогава... тогава къде?

— Да се върнем назад, към времето на Пророка, за да разберем как е възникнал *шериятът* — подкани го учителят, кимвайки към постера с Кааба в Мека, сякаш фотосът щеше да ги пренесе в онази далечна епоха. — Винаги, когато правоверните са имали някакъв спор и не са знаели каква е божията воля, те са се обръщали към Мохамед, мир нему. Тогава пратеникът на господ получавал откровение от Аллах и давал отговора. Но случвало се Аллах да не изяви волята си. В тези случаи Пророкът сам решавал какъв отговор трябва да се даде. В сура 3, аят 32, Аллах казва: „Подчинете се на Аллах и на Пратеника!“. Същата повеля я има и на други места в Свещения Коран, нали?

— Да, господин учителю. Трябва винаги да се подчиняваме на бог и на Пророка.

— Така се запознаваме със закона на Аллах — чрез Светия Коран. И ако се случи да няма отговор в Светия Коран за някоя ситуация, трябва да попитаме Пророка.

Ахмед остана за миг замислен над онова, което учителят току-що беше казал. Законите са в Корана, а не в думите на Пророка. Когато имаме съмнения, обръщаме се към Мохамед. Размърда се неспокойно.

— Но, господин учителю, Пророкът не е между живите! — мотивира се той, разтваряйки ръце, за да изтъкне очевидното. — Какво правим сега, когато нещо не е достатъчно изяснено в Свещената книга?

— А! — възкликна Айман, вдигайки поучително пръст. — Добър въпрос! Точно с този проблем са се сблъскали първите правоверни, когато Пророкът отишъл в рая, Аллах да бди винаги над него.

— И какво са направили, за да го разрешат?

— Както знаеш, Пророкът си имал следовник, нали? Наследил го първият халиф, Абу Бакр. И винаги, когато се стигало до спор, хората се обръщали към Абу Бакр или към някой от другарите на Мохамед, които всички до един били свидетели на предходни решения на пратеника на бога, както и към Айша, втората му съпруга, или към Мааз ибн Джабел, Абу Хурайрах, Абу Обайда или Омар ибн ал Кхатаб. Другарите на Пророка били съдници и правели справки в Свещения Коран. Когато не намирали отговор в Свещената книга, прилагали онова, което Аллах повелил в сура 33, аят 21: „Пратеникът на Аллах е прекрасен образец за вас“, както и в сура 4, аят 80: „Който се покорява на Пратеника, вече се е покорил на Аллах“. С други думи, Пророкът е пример за подражание. Ето защо се търсят ориентири в епизоди от живота на Мохамед, мир нему.

— Това са *хадисите*! — възкликна Ахмед със светнали очи. — *Хадисите*! Ето защо моллите в джамиите говорят винаги за *хадис* и за сунна...

— Вярно! — потвърди учителят. — Но не се казват хадиси. Един *хадис*, много *ахадис*. Множествено число е *ахадис*, единствено — *хадис*.

— Извинете.

— *Ахадис* разказват истории, свързани с Мохамед, мир нему, и по този начин съставят неговата сунна. Епизодите от живота на Пророка, мир нему, са източник на закона, над който е само Свещеният Коран. — Промени зона, явно смяташе да добави нещо. — Всъщност много от аятите в Свещената книга могат да бъдат разбрани само ако познаваме обстоятелствата, при които са изказани. И точно тези обстоятелства се упоменават в *ахадис*.

— Но, господин учителю, как да разберем дали тези епизоди, разказани в *ахадис*, наистина са се случили? Моят молла ми каза, че има много подправени *ахадис*...

— И е прав — потвърди Айман. — Има безкрайно много фалшифицирани епизоди от живота на Мохамед, мир нему. Ето защо двеста години след смъртта на Пророка, мир нему, някои учени се заеха да събират *ахадис* и да проверяват начина, по който са били предавани през вековете, така че да гарантират тяхната достоверност. Най-значителният сборник е на имам Ал Бухари, който е изследват триста хиляди *ахадис* и е определил, че две хиляди са истински, тъй

като е успял да проследи пътя им, стигайки чак до самия Пророк на Аллах. Тези *ахадис* са публикувани в един сборник, наречен „Сахих Бухари“. Имам Муслим също е събрал внушителна колекция, известна като „Сахих Муслим“.

— Следователно всеки един *хадис*, включен в някой от тези сборници, се счита за истински?

— Безспорно — гарантира учителят. — Но нека се върнем на въпроса за възникването на ислямските закони, защото това е много важно. Представи си сега, че се налага да се произнесе някакво правно решение... фатва. Какво бихме направили? В случаите, когато Свещеният Коран не представя пълно решение на съответния въпрос, Айша си припомняла някоя сунна — пример от живота на Мохамед, мир нему, — която отговаряла на конкретния случай. Но представи си, че не се сещала за подобен епизод, не намирала никакъв подходящ *хадис*. Как постъпвала тогава? Насочвала човека да говори с Абу Обайда например. Може той да се досещал за някой уместен *хадис*. Ако и на Обайда нищо не му хрумвало, препращал към Абу Бакр.

— А ако и халифът не намирал отговор?

— Е, тогава се свиквал съвет, където въпросът бил поставян за разрешение от онзи, който може да си спомни нещо такова от живота на Мохамед, мир нему. Ако и тогава никой не се произнасял по въпроса, съветът вземал решение, но винаги в духа на Свещения Коран или на сунната.

— Това не е ли *иджма*?

— Да, тези решения се наричат *иджма*. С други думи, висшият извор на исляма е Свещеният Коран. Ако Свещеният Коран няма отговор, прибегваме до *ахадис*, които разказват епизоди от живота на Пророка, мир нему, и вземаме някоя сунна, отговаряща на случая. Когато не намираме отговор в *ахадис*, мъдреците издават *иджма*, вдъхновена в Свещения Коран или в сунната.

— Но това е било още по времето, когато хората, които са познавали Пророка, са били още живи. Как се издава днес една *иджма*?

— По същия начин, чрез съвета на мъдреците — отвърна Айман. — Днес много от *иджмите* се произнасят от Ислямския съвет за изследвания, който се събира тук, в Кайро, в Университета „Ал Ажар“.

— Нашият университет?

— Да, нашият „Ал Ажар“ е най-престижният ислямски университет, нима не знаеш?

— Как да не знам? — възкликна Ахмед, почувствал се изведнъж горд. — И ние сме към него...

— Нашето медресе е към „Ал Ажар“, така е.

Усмивката се задържа известно време на лицето на ученика, но веднага му хрумна друг въпрос.

— А как можем да сме сигурни, че решенията на тези мъдречи са винаги правилни, господин учителю?

— Е, тъкмо в това е проблемът — призна учителят Айман с внезапно помръкнал поглед. — Ислямският съвет за изследвания е под влияние на правителството и неговите *иджми* обикновено целят да се харесат на правителството, а не на Аллах. — Поклати глава. — Но така не може. Смятам, че *уммата* не може да се довери на тези мъдречи, които се интересуват повече от удобството, отколкото от истината. Има други мъдри хора, чиито *иджми* са по-верни на Свещения Коран или сунна.

— Кои са тези хора?

— Великият мюфтия на Саудитска Арабия например. Или Училището по ислямско право в Катар.

Настъпи пауза. Непрестанното бръмчене на мухите, което се долавяше като фон дотогава, стана натрапчиво и отчетливо. Откъм коридора се чуваха приглушени гласове и шум от стъпки.

Ахмед се размърда на мястото си.

— Господин учителю, още нещо не ми е ясно. Ще ми позволите ли да ви задам един въпрос?

— Разбира се.

Момчето замълча за миг, обмисляйки как най-добре да формулира въпроса.

— Не разбирам какво общо има това с проблема за *кафирун* — каза той, подхващайки отново въпроса, който го беше довел тук. — Моллата от моята джамия казва, че християните били най-близко до нас и че трябва да ги извиним и опростим. Това наистина го е казал Аллах в Свещения Коран. Но Аллах е казал и други неща в Корана. Казва, че трябва да убиваме *кафирун*, докато преследването приключи и те приемат правата вяра и престанат да са *кафирун*. Казва, че трябва

да ги причакваме в засада и да ги избиваме. Къде в крайна сметка е истината?

— Във всичко, което ти казах.

Ученикът тръсна глава неотстъпчиво.

— Извинете, но не мога да разбера. Какво общо има онова, което учителят каза, с проблема с *кафирун*?

— Всичко. Всичко. В Свещения Коран и в *ахадис* има отговор на въпроса за *кафирун*.

— Отговор ли? Какъв отговор?

Учителят поглади разсеяно брадичка, прокарвайки пръсти по тъмните и вълнисти косми на гъстата си брада.

— Чул ли си да се говори за *насих*?

— Да, разбира се. Моят молла ми спомена за това в един от уроците, преди около година. Защо?

— Какво е *насих*?

— Ами... прогресивно откровение, дадено в Корана.

— Да, но какво ще рече това?

Ахмед прехапа устна. Шейх Саад наистина беше споменал за това, но толкова мимоходом, че значението на понятието не се беше задържало в главата му.

— Не знам.

Учителят се усмихна.

— *Насих* е ключовата дума за привидните противоречия в Корана. В действителност няма никакви противоречия. Свещената книга е съвършена. *Насих* означава, че Аллах е решил в своята безмерна мъдрост да разкрие постепенно Свещения Коран. Могъл е да разкрие всичко изведнъж, но бог, който всичко знае и предвижда, направил своя избор да го направи поетапно, чрез системата на прогресивното откровение, или *насих*. Това ще рече, че новите откровения отменят предишните. Разбра ли?

Момчето изглеждаше заинтригувано.

— Хмм... да.

По несигурния му тон учителят Айман се досети, че това „да“ всъщност означава скрито „не“.

— Виждам, че нищо не си разбрал — отбеляза той. — Но ще се опитам да поясня по-добре. Преди Мека в каква посока е трябвало да се молят правоверните?

— Ал Кудз.

— Точно така! Първо призовавали вярващите да се молят по посока на Ал Кудз, а после по посока на Мека. Изглежда, че тук има противоречие. Коя повеля е в сила?

— Ами... втората.

— Ето това е *насих*, или отмяна. Чрез Свещения Коран Аллах е повелил отначало да се молим по посока на Ал Кудз, а после към Мека. Когато има явно противоречие, се прилага принципът на така нареченото прогресивно откровение, с други думи новите откровения отменят предходните. Същото става и с алкохола например. Отначало алкохолът е бил разрешен при всички условия, след това бил забранен по време на молитва, а по-късно бил забранен напълно, независимо от обстоятелствата. Коя повеля да следваме?

— Последната, разбира се.

— *Насих!* Предишните откровения отпадат, новите влизат в сила. Ето това е *насих*, отмяна. Можем да продължаваме да четем отменените аяти в Свещения Коран, разбира се, но те вече не са валидни. Разбра ли?

— Да — отвърна ученикът с убеждението на човек, който най-сетне беше проумял истината.

— А сега трябва да разбереш още нещо — каза той. — Прогресивното откровение се подразделя на два основни периода: период в Мека и период в Медина. Първият период е времето, през което Пророкът, мир и благословение нему, никога не е говорил за войни и винаги е защитавал толерантността и опрощението за хората на Писанието. През този първи период, продължил тринадесет години, Пророкът се отдавал на проповед, молитва и размисъл. Единственото му притеснение е било идолопоклонничеството. Но после Пророкът, мир нему и благословение, избягал в Медина и всичко се променило. През този втори период той практически говори само за войни и започнал да проповядва исляма с меч в ръка. Лично е предвождал вярващите в двадесет и шест битки, осъдил хора на смърт, възраждал се, когато му показали отрязаните глави на неприятелите му, и се борил срещу хората на Писанието. Да видим: кога е започнала ислямската ера?

— От Хиджра^[1] насам.

— Кое то съвпада с бягството на Пророка, мир и благословение, в Медина. Това ще рече, че Мединският период е истинският ислям, а не периодът в Мека. Ако беше от Мека, ислямската ера би започнала с първото откровение. Но не е така. Ислямската ера започва едва когато Мохамед, Аллах да го благослови и с мир да го дари, отишъл в Медина. Започва едва когато божият пратеник, мир нему и благословение, започнал да проповядва войната и нетърпимостта към хората на Писанието. Разбра ли?

— Да.

— А сега ми отговори: в кой период от прогресивното откровение Аллах е казал в Свещения Коран, че трябва да извиним и опростим юдеите и християните?

— В периода в Мека.

— А в кой период се казва, че трябва от засада да избиваме идолопоклонниците?

— В този в Медина, разбира се.

— В светлината на *насих* какво можем да заключим относно това явно противоречие?

— Периодът от Медина е с по-късна дата от този в Мека — заключи Ахмед. — Следователно откровението от сура 9 отменя това от сура 2. Тази повеля на Аллах остава в сила. Заповедта от сура 9, аят 5.

Айман разтвори ръце, притвори очи, вдигна глава с мистичното изражение на аскет в транс и монотонно зарецитира онзи аят от аята, който прогресивното откровение беше отсяло като достоверен.

— „Убивайте съдружаващите, където ги сварите, и ги хващайте, и ги обграждайте, и ги причаквайте на всяко място из засада!“

[1] Преселението на Мохамед в Медина, което поставя началото на мохамеданското летоброене (араб.). — Б.пр. ↑

XIII

Камбаната на базиликата биеше ритмично, сякаш отмерваше пулса на Венеция. Звуците отекваха меланхолично из огромния площад, редувайки се с приглушения шум от крилете на ято гълъби, които подхвъркваха сред множеството.

— Вече е седем часът — установи Ребека, поглеждайки нагоре към Торе дел Оролоджо — часовниковата кула, която се издигаше пред тях. — Искате ли да пийнем по нещо?

— Да, защо не? — съгласи се Томаш. — Защо не хапнем по един сладолед?

— Добре. Но после ще отскочим до *Harry's bar*, нали?

— Разбира се.

Прекосиха Пиацета и влязоха между Кампаниле и базиликата. Белите заоблени кубета на храма отразяваха последните слънчеви лъчи и здрачът хвърляше сенки по мръсните колони в старите галерии, ограждащи Пиаца „Сан Марко“. Просторният площад бе истинско море от хора: кафенетата бяха препълнени с туристи, които не преставаха да щракат с фотоапарати сградите наоколо, без да обръщат внимание на гълъбите, които се спускаха към подхвърлените им с шепи трохи.

Томаш и Ребека се отправиха към едно от кафенетата до Торе дел Оролоджо, където мъже в елегантни смокинги настройваха цигулки, виолончело и пиано за концерта на открито в настъпващата вечер. Заобиколиха кафенето и старите галерии и спряха пред малка витрина със сладоледи на „Гран Кафе Лавена“.

— *Chocolate ice cream*^[1] — поръча тя.

Изпълнен с желание да я впечатли, Томаш реши да демонстрира познанията си по италиански. Приблужи се до старинния тезгях и следейки реакцията на Ребека в потъмнелите от времето огледала, изстреля поръчката на сервитьора.

— *Per me, uno gelato di fragola, per favore.*^[2]

Американката го изгледа учудено.

— *Gee*^[3], не знаех, че говорите италиански!

— О, говоря много езици. — Намигна ѝ с многозначителна усмивка. — Всъщност обожавам да упражнявам езика!

Ребека, на която не убягна подтекстът на забележката, не се поддаде на провокацията и се засмя.

— Запазете си езика за сладоледа.

Тръгнаха си от Лавена със сладоледи в ръка, пресякоха Пиаца „Сан Марко“ и се отправиха към тясната, отваряща се като просека ивица за преминаване на ъгъла на музея „Корер“ и дългите сводове на „Прокуратие Нуове“. Зад тях оркестърът поде първите акорди на *Strangers in the Night*^[4], изпълвайки въздуха с тръпнеща меланхолия.

— Та какво прави такава хубава жена като вас в *NEST*? — попита Томаш между две близвания от ягодовия сладолед.

— Обичам приключението и предизвикателството — отвърна му тя, със сладоледа в едната ръка и черното бизнес куфарче в другата. — Когато завърших инженерство, бях наета от ЦРУ и впоследствие се озовах в Дирекция „Наука и технологии“, под ръководството на мистър Белами. След 11 септември настъпи истински ужас около инцидента с *Dragonfire*, предупреждение за ядрена опасност в Ню Йорк, която...

— Знам, мистър Белами ми разказа.

— А, добре. Та, докато разследвахме тези атентати, стана ясно, че мюсюлманските терористи са готови на всичко. Включително и на немислимото. Моето правителство стигна до заключението, че терористичната ядрена атака е неизбежна, и реши да подсили *NEST*. Мистър Белами беше изпратен там и ме покани да се присъединя към екипа. След известно време обаче се стигна до извода, че тази заплаха не би могла да бъде възпряна само от Америка и че е необходимо оперативната ни дейност да обхване останалата част от планетата. Ето защо най-напред ме изпратиха в Афганистан, а после и в оперативния ни център в Южна Европа, в Мадрид.

— Защо Мадрид?

Ребека смръщи чело.

— Вие сте историк и последната година сте прекарвали в Кайро, където сте изучавали исляма. Но ми задавате въпроса „Защо Мадрид“.

— Имате предвид Ал Андалус^[5]?

— Разбира се.

Томаш се замисли над избора на Мадрид за седалище на този оперативен център на *NEST*.

— Има основание — съгласи се той. — Мюсюлманите завзели голяма част от Иберийския полуостров между 711 и 1492 година. Докато бях в университета в Ал Азхар в Кайро, чух някои фундаменталисти да говорят с носталгия за Ал Андалус и за това колко е важно да си върнат присъствието на Иберийския полуостров. — Сви рамене. — Но това ми се стори твърде далечна цел.

— Лъжете се.

Португалецът изгледа американката, която вече похапваше вафлената фунийка на сладоледа.

— Какво искате да кажете? Нима мислите, че действително възнамеряват да предприемат нещо на Иберийския полуостров в близко време?

Ребека спря да хруска фунийката и го погледна изкосо.

— Шегувате ли се? Разбира се, че да! Осама бин Ладен е казал, цитирам по памет: „Молим се на Аллах *уммата* да си върне честта и престижа и отново да издигне знамето на Аллах по цялата ислямска земя, която ни бе отнета — от Палестина до Ал Андалус“.

— Бин Ладен ли е казал това?

— В писмо до великия мюфтия на Саудитска Арабия, през 1994 година.

— По дяволите!

— И това е само една малка извадка за илюстрация. За възвръщането на Ал Андалус говорят всички *джихадисти*. Дясната ръка на Бин Ладен в „Ал Кайда“, египтянинът Айман ал Заухири, заявява в запис от 2007 година: „Ти, мюсюлмански народе от Магреб, земя на битки и *джихад*. Да върнем Ал Андалус на исляма, е общ дълг на *уммата* и личен дълг на всеки поотделно“. Учителят на Бин Ладен, Абдулла Аззам, също е постановил, че битката за отвоюването на мюсюлманските земи от Ал Андалус е дълг на всеки. Дори и в детското списание на „Хамас“ се говори за това!

— Сериозно? И какво вгълпяват на палестинските дечица ония от „Хамас“?

— Че е дълг на мюсюлманите да си върнат Севиля и целия Ал Андалус. Да не говорим за шейх Карадави, духовен водач на „Мюсюлманско братство“, който твърди, че ислямът бил низвергнат в

два региона на Европа — Ал Андалус и Балканите и Гърция, но сега щял да се върне. Или за шейх Ал Хавали, който в писмо до президента Буш след 11 септември е написал следното: „Представете си, господин президент, ние още не можем да прежалим каузата *Ал Андалус* и си спомняме за онова, което Фернандо и Изабел направиха с религията, културата и честта ни! Мечтаем да си го възвърнем!“.

— Но, реално погледнато, всичко това са само думи...

Американката се закова намясто непосредствено след „Кафе Флориан“, преди да излязат от Пиаца „Сан Марко“.

— Думи ли, Том? С тези хора шега не бива! Години наред си мислехме, че това са само приказки, че мюсюлманите говорят ли говорят, но нищо няма да направят и... виж докъде ни доведе нашата наивност!

— Но има ли някакви конкретни стъпки, предприети от мюсюлманските фундаменталисти по отношение на Ал Андалус?

Закрачиха отново и излязоха от площада, като свиха вляво по посока на кея с вапоретите.

— Агенатите в Мадрид през март 2004 година.

— Но това беше заради испанската подкрепа на инвазията в Ирак.

— Не, Том. Агенатите в Мадрид бяха свързани с мюсюлманските възжеления относно Ал Андалус. Испанската подкрепа за нахлуването в Ирак беше само повод. Не разбра ли какво казва Бин Ладен в писмото до великия мюфтия? Писмото е от 1994 година, десет години преди агенатите в Мадрид! Не чу ли какво е заявил Ал Заухири в записа от 2007 година? Това са ръководителите на „Ал Кайда“! Щом те твърдят, че Ал Андалус трябва да бъде отвоюван, повярвайте ми, ще действат в тази насока!

— Добре — съгласи се Томаш. — Нека да приемем, че агенатите в Мадрид са свързани с ислямските намерения относно Иберийския полуостров. Интересува ме дали разполагате с още сведения, че фундаменталистите възнамеряват да действат в посока на възвръщането на Ал Андалус.

— Имаме.

— Какви?

— В Алжир съществува терористична организация, наречена „Салафистка група за проповед и борба“. Тази група се е

присъединила към организацията на Бин Ладен и Ал Заухири, променяйки името си на „Организация на «Ал Кайда» в ислямския Магреб“. След атентат от 2007 г. в Алжир те са заявили: „Няма да спрем, докато не си върнем нашия любим Ал Андалус“. Оттогава насам испанските власти са твърде обезпокоени от дейността на тези групи. Испанските тайните служби, CNI^[6], са установили в интернет присъствието на „Група за освобождение на Ал Андалус“. Знае се, че повече от три хиляди души в Испания посещават редовно мюсюлмански фундаменталистки сайтове и че почти осемдесет процента от задържаните за връзки с международния тероризъм в Испания през последните години произхождат от Северна Африка. Това означава, че терористите разполагат „спящи клетки“ из страната. Междувременно испанските власти разкриха, че мюсюлмански фундаменталисти са поели контрола на десет процента от неофициалните джамии в страната и проповядват по мазета, гаражи и други подобни места. И това не е всичко. Засечени са много *муджахидини* от Испания, които се обучават в тренировъчни лагери на терористи в Мали, Нигерия и Мавритания. Стана ясно също така, че една значителна част от *муджахидините*, изпратени в Ирак, са от Испания. Представете си само на какво са способни след придобития опит в тренировъчните лагери в Сахел и войната в Ирак! Не си правете илюзии, положението е тревожно!

— Нямах представа, че нещата стоят така...

— В действителност, Том, „Ал Кайда“ е убедена, че земите, които някога са били мюсюлмански, трябва отново да станат мюсюлмански. Бин Ладен искаше да си върне Ал Андалус, за да го включи в един велик халифат. Общественото мнение се държи в неведение, но някои политици са напълно наясно какво става. Бившият германски министър на външните работи Йошка Фишер е заявил в тесен кръг, че падне ли Израел, следващата страна, която ще попадне под атаките им, със сигурност ще е Испания.

Томаш се почеса по тила.

— Да, наистина... — въздъхна той. — Няма съмнение, че Испания е изправена пред голям проблем.

— И Португалия.

— Как така?

— Том, спите ли, или какво? Нима сте забравили каква е била Португалия, преди да се обособи като отделна страна?

— Намеквате, че „Ал Кайда“... че Португалия е вече на мушката на „Ал Кайда“?

И двамата спряха на вратата на *Harry's bar*, на няколко метра от кея с *vaņoretite*. Водите на Големия канал облизваха камъните на кея и черните гондоли се нижеха непрестанно като призраци.

— Вижте, ще ми кажете ли кои територии в крайна сметка са влизали в Ал Андалус?

— Ами, Испания и... и Португалия, разбира се.

Ребека отвори вратата на *Harry's bar* и преди да влезе, погледна изкосо историка.

— Ето ви отговора.

[1] Шоколадов сладолед (англ.). — Б.р. ↑

[2] За мен един ягодов сладолед, моля (итал.). — Б.пр. ↑

[3] Междуметие, изразяващо изненада, почуда, ентусиазъм (англ.). — Б.пр. ↑

[4] „Странници в нощта“ (англ.) — популярна песен, изпълнявана от Франк Синатра. — Б.р. ↑

[5] Название на мюсюлманска Испания (територията на Пиренейския полуостров) през Средновековието. — Б.р. ↑

[6] Serviço de Informações de Segurança (исп.) — Национален разузнавателен център. — Б.пр. ↑

XIV

Няколко дни след разговора в кабинета Ахмед вървеше по коридора, когато почувства една ръка на рамото си. Вдигна глава изненадан и зърна белия източен силует на учителя Айман да се привежда над него. Черната му брада докосваше рамото му.

— Проучих моллата ти — прошепна учителят в ухото му. — Той е суфи. — Айман се изправи и добави с обичайно висок глас: — Дръж се настрана от него.

След като даде съвета си, учителят му обърна гръб и продължи пътя си. Ученикът стоеше като закован, впил поглед в отдалечаващата се джелаба, без да проумее смисъла на онова, което току-що беше чул.

— Учителю! — успя все пак да извика след него. — Какъв е проблемът да си суфи?

Айман, който вече беше пред вратата на класната стая, обърна глава назад и му се усмихна загадъчно.

— Сега ще разбереш.

Урокът започна с обичайното рецитиране на Корана. Много ученици като Ахмед се опитваха да наизустят цялата Свещена книга и бяха способни да декламираат първите сури, без да гледат в текста. Но половин час по-късно учителят съобщи, че в оставащото време от часа ще се посветят на изучаването на историята на исляма, което предизвика весело оживление в класа. Нямаше ученик, който да не обича да слуша славните епизоди, които учителят разказваше толкова изкусно.

— В началото ислямът преживял период на славен напредък — започна Айман, подхващайки темата, която вълнуваше всички. — Войската на Пророка, мир нему и благословение, подчини цяла Арабия на волята на Аллах и веднага след това, следвайки божието повеление, низпослано в Свещения Коран и в сунната, нашите храбри *муджахидини* завладели и наложили исляма на съседните страни. Било време на непрестанна борба, на войни и битки, но ислямът винаги излизал победител.

— *Аллаху акбар!* — викнаха в един глас учениците, предусещайки, че ще последва още един славен епичен разказ.

Учителят направи знак да млъкнат.

— След известно време обаче битките дотегнали на някои от слабоволевите правоверни. Те били загрижени повече за собственото си благополучие, отколкото за изпълнението на повелите на Аллах, низпослани в Свещения Коран, и за разпространението на божие слово. Когато войската ни покорила народи, които не били арабски, като тук, в Египет, или в Сирия, тези слабоволеви правоверни установили контакт с християните, живеещи тук, и се повлияли от тях.

— Какво искате да кажете, господин учителю? Че имало правоверни, които се повлияли от *кафирун*? — попита един ученик, озадачен от казаното.

— Например виждали как християнските монаси живеят затворени в манастирите, твърдейки, че в молитвено съзерцание общуват с бога и намират мир и любов. Всички тези приказки повлияли на слабоволевите правоверни и много от тях заговорили за любовта на Аллах, а не за силата на Аллах. Така се родил суфизмът, движение, което проповядва любовта, мира и духовното начало. — Айман обходи с поглед класната стая. — Някой от вас, да не би да е суфи?

Три колебливи ръце се вдигнаха нагоре. Учителят се вгледа в тримата ученици и по лицето му се изписа презрение.

— Знайте тогава, че суфизмът не е ислям.

Тримата отвориха очи от изненада. Погледите на съучениците им се насочиха към тях и те внезапно се изпълниха със страх. Какво искаше да каже учителят с това?

— Но аз съм вярващ, господин учителю — заоправдава се почти уплашено единият от тях. — Изпълнявам пълния салат, спазвам заката, почитам...

— Спазването на някои предписания на исляма не прави човека правоверен — прекъсна го Айман със студен и рязък тон. — За да си истински мюсюлманин, трябва да изпълняваш всички повели без изключение. Всички. Ето това е казал Аллах в сура 4, аят 65, на Свещения Коран и това е постановено в сунната на Пророка, както е разказано и в съответния *хадис*. Пратеникът на Аллах е водил мъжете в битка, а сега суфите подценяват значението на войната, така ли?

Суфите отричат примера на Пророка, мир нему и благословение, но се смятат за правоверни, а? Нима Аллах не е казал в сура 33, аят 21, на Свещения Коран: „Пратеникът на Аллах е прекрасен образец за вас“? И щом самият Пророк е водел войни и заповядвал да се убиват *кафирун*, нима това не е прекрасен пример? Щом той е заповядвал да се убива по време на война, кои са суфите, за да подценяват и обезсмислят войната? — Погледът на Айман се заби в един от учениците, които бяха признали, че са суфи, — пълничко момче с големи черни очи. — Къде в Свещения Коран е казано, че трябва да избягваме употребата на сила?

Въпросът увисна в напрегнатата тишина. Учителят не отделяше очи от ученика. Притиснат, ученикът разбра, че трябва да отговори. Беше се свил на мястото си и когато заговори, гласчето му затрепери едва доловимо.

— Какво... какво питате, господин учителю?

— Покажи ми къде в Свещения Коран е тази повеля на Аллах, в която се казва, че трябва да избягваме употребата на сила.

Момчето погледна объркано книгата, която държеше пред себе си.

— Ами... ето тук... в сура 3, господин учителю.

— Кажете аята.

Ученикът не го знаеше наизуст и отвори Корана с разтреперана от притеснение пухкава ръка. Намери трета глава и плъзна дебел палец по листите, мълчаливо проследявайки един по един аятите. Мигът се проточи, но учителят изчакваше и тишината драматично нажежаваше обстановката.

— Ето! — възкликна най-сетне ученикът с нескрито облекчение.

— Тук е! Аят 134!

— Прочети го.

Момчето изпуктя, за да се освободи от напрежението, сякаш бе локомотив, който трябваше да изпусне парата. Тялото му трепереше и думите заподскачаха на пресекулки, когато зачете аята.

— „... за богобоязливите, които раздават и в радост, и в беда, и за сдържащите гнева си, и за извиняващите хората — Аллах обича благодетелните“.

— Това ли е?

Дебелото момче вдигна глава; потеше се обилно и преглъщаше с усилие.

— Има още сури, в които... в които Аллах казва същото, господин учителю.

— Разбира се, че има — съгласи се Айман с леден глас. — Например в сура 42, аят 37, бог обещава най-доброто на онези, „които отбягват големите грехове и скверностите и дори да се гневят, прощават“. — Сви рамене. — Е, и какво от това? Аллах иска да има опрощение между правоверните и да се прави добро. Нека да простим тогава и доброто да надделее между правоверните. Затова сме добри мюсюлмани. Но да се възвеличава ислямът също е добро дело! Да се извинят *кафирун*, които са приели исляма, също означава да простим! Но все пак има граници за прошката. Или няма такива? Какво казва Аллах в Свещения Коран за онези, които крадат? Казва ли да им се прости? Не! Повелява да им се отрежат ръцете! Какво казва Аллах чрез сунна за прелюбодейците? Повелява ли да им се прости? Не! Казва да бъдат бити с камъни до смърт! Какво казва Аллах в Свещения Коран за идолопоклонниците? Говори ли за прошка? Не! Повелява да ги избиваме от засада! Свещеният Коран трябва да се чете и разбира в неговата цялост, *шериятът* трябва да се почита в неговата цялост! Разбрахте ли?

Одобрителен шепот премина през класната стая.

Посочи дебелия ученик, който отново се беше умълчал, свит на мястото си.

— Суфите обезсилиха исляма — изрече с укор, сякаш онова момче представляваше цялата общност на суфите. — Когато кръстоносците *кафирун* нападнали исляма и превзели Ал Кудз, Аллах да ги прокълне завинаги, някои от суфите се възпротивили срещу употребата на сила, като казвали, че борбата, проповядвана в Свещения Коран, не била физическа, а духовна. Тези приказки отслабили исляма и заради проклетите суфи кръстоносците успели да унижат *уммата*. И когато по-късно монголците нападнали и превзели седалището на халифата Багдад, много суфи повтаряли същата ерес, твърдейки, че не трябва да се воюва с оръжия, че проблемите не се решават със сила... всички тези християнски приказки. И какъв бил резултатът от това? Ислямът отново бил обезсилен и *уммата* отново

била унижена! И знаете ли кой въстанал срещу суфите и ги обявил за еретици? Ибн Таймия! Знаете ли какво казал Ибн Таймия?

Погледна класа, сякаш очакваше отговор, макар всички да знаеха, че въпросът беше реторичен и че никой нямаше да отговори.

— Ибн Таймия заявил, че суфизмът е християнско движение! — Вдигна пръст, за да подчертае твърдението. — Християнско движение! Смятат се за правоверни, но са християни! Също като християните суфите смятат, че като се молят на Аллах, те са с Аллах и Аллах е с тях. Къде е написано това в Свещения Коран! Никъде! Такива молитви са присъщи за християните *кафирун*, а не за един истински правоверен! Освен това суфите призовават светците, точно като неверниците християни и шиити, и по този начин отричат, че има един само бог! — Обърна се отново към ученика. — Те са обикновени *кафирун*, но се правят на правоверни! Затова не се оставяйте да ви мамят тези отстъпници! Ислямът, който се проповядва от суфите, не е ислямът, който е записан в Свещения Коран! Четете само онова, което наистина е в Свещения Коран, и ще се запознаете с божие слово. Не слушайте посредници, които правят тълкувания, както им е угодно!

Урокът неочаквано стана тягостен, най-вече заради присъствието на тримата ученици, които бяха казали, че са суфи, и заради начина, по който учителят беше обяснил движението. Всички естествено бяха слушали за суфите. Дори имаше суфистки поеми, които четяха в медресето или вкъщи. Но никой не се беше замислял, че суфисткото учение би могло да се разглежда като отклонение спрямо Корана и сунната на Пророка.

Това разкритие поразиха Ахмед, както никого от другите ученици. Докато класната стая се изпразваше, момчето премисляше онова, което учителят му беше казал преди това в коридора. Шейх Саад бил суфи! Прокълнатата дума отекваше безспир в главата му. Суфи! Шейхът бил суфи!

При толкова много нови неща, които го терзаеха, Ахмед се нуждаеше от още пояснения. Отиде при учителя и изчака съучениците си да излязат.

— Сега разбра ли защо трябва да се разграничиш от моллата? — попита го Айман със суров поглед.

— Да, господин учителю. Но все още не са ми ясни някои неща.

Класната стая се изпразни и Айман се запъти към вратата, придружен от последния ученик.

— Кажи.

— Суфите, господин учителю. В коя сура и аят на Корана се...

— Ето го! — отекна мъжки глас в коридора.

При вида на групата полицаи, обсадили вратата на класната стая, Айман се вцепени. Ахмед, който вървеше след него, загуби ума и дума.

— Той е! — повтори същият глас, сочейки към човека в джелаба, застанал до вратата.

Ахмед погледна към човека, който се беше обадил, а сега сочеше учителя по религия, и разпозна в него емира на медресето. Един от полицаите, явно шефът, махна към хората си.

— Хванете го!

Полицаите хванаха Айман на секундата. Един от тях изви ръката му и го принуди да се приведе.

— Какво става? — попита учителят с променен глас, извивайки се в усилие да се освободи. — Пуснете ме! В името на Аллах, пуснете ме! Искам...

Един от полицаите удари с юмрук Айман в корема, а двама други закопчаха с белезници ръцете му отзад, на гърба. След като го лишиха от възможност да се съпротивлява, полицаите повлякоха учителя по коридора. Всичко стана много бързо. Айман се спъна и падна, но полицаите не спряха и продължиха да го влачат по пода, докато накрая изчезнаха зад ъгъла.

Ахмед наблюдаваше всичко, парализиран от ужас.

XV

Harry's bar бе задушен и препълнен. Партерът гъмжеше от хора и Томаш предпочете да заведе Ребека на първия етаж, където обстановката беше по-спокойна. Седнаха в един ъгъл, в жълтеникав полуздрач, и си поръчаха *bellini*^[1] като начало.

— Не се оплаквам — отбеляза Томаш с лека гримаса, — но *Harry's bar*, изглежда, разчита на старата си слава. — Посочи менюто. — Съотношението цена-качество не е каквото би могло да се очаква.

— Не се притеснявайте, *NEST* плаща.

— Знам и точно затова го отбелязвам — разсмя се той. — Ако плащам от собствения си джоб, щях да си трая.

Ребека оправи русите си коси и обходи с искрящ поглед ресторанта.

— Не можете да отречете, че притежава класа...

— Не отричам.

Американката пое театрално дъх, очарована от атмосферата на легендарния *Harry's bar*.

— *Awesome!*^[2] — възкликна тя. — Хемингуей е идвал тук! Знаете ли това?

Томаш стоеше с усмивка на лицето.

— Вие, американците, сте манияци на тема Хемингуей.

— Той е един от най-добрите ни писатели. Но тук са идвали и големи европейски звезди... Мария Калас, Онасис... — Взе менюто и посочи най-известното ястие на ресторанта. — Знаете ли, че точно тук са измислили *carpaccio*^[3]? Фантастично, нали? Какво ще кажете да си поръчаме по една порция?

— Ако плаща *NEST*...

Само миг след това сервитьорът беше взел поръчката им. Ребека наистина изглеждаше развълнувана от факта, че се намира в прочутия бар, но Томаш не преставаше да мисли за онова, което американката му беше казала на влизане в *Harry's bar*.

— Сериозно ли смятате, че ислямските фундаменталисти са хвърлили око на Португалия?

Тя го изглежда предизвикателно.

— Вие как смятате, Том? — попита с дързък тон. — Вие сте историк и познавате задълбочено исляма. Нима мислите, че след като те проявяват интерес към възвръщането на контрола си над Ал Андалус, ще се задоволят само с Испания? Наистина ли вярвате в това?

Томаш въздъхна, сполетян от неочаквано притеснение.

— Абсолютно сте права — призна той. — В светлината на онова, което научих в Университета „Ал Азхар“, заплахата може би е много по-сериозна, отколкото си я представяме. — Пръстите му забарабаниха по масата. — Смятате ли, че заплахата, която тегне над полуострова, е ядрена?

Ребека изви устни скептично.

— Днес никой не може да бъде сигурен в нищо — отбеляза тя. — Но според мен, ако прибегнат до ядрено оръжие, терористите ще преследват повече медийни цели. 11 септември вдигна високо летвата. След тези агентати несъмнено биха потърсили нещо по-зрелищно и всяващо ужас. Ядреното оръжие е очевиден избор, но те може и да не атакуват с атомна бомба. Има и други ядрени оръжия...

По лицето на историка се изписа въпросително изражение.

— Какви други ядрени оръжия? Доколкото знам, съществуващите ядрени оръжия са атомните бомби.

Американката поклати глава.

— Има и други оръжия.

— Сериозно? Какви?

— Ами например самолет.

Томаш поклати глава в недоумение.

— Не разбирам. Как един самолет може да представлява ядрено оръжие?

Сервитърът се появи с две чаши „Белини“, които остави на масата. Американката изчака да се отдалечи, отпи глътка и втренчи в португалеца големите си сини очи.

— Представете си, Том, че терористите, които бяха взели под контрол полет 11 на *American Airlines* и се удариха в Северната кула на Световния търговски център на 11 септември, бяха решили да прелетят

още шейсетина километра на север и да ударят ядрената централа „Индиън Пойнт“. Какво щеше да се случи?

Очите на Томаш се разшириха, докато си представяше сцената.

— Ще ви кажа — подхвана отново тя. — Ако самолетът бе достигнал охладителната система на ядрения реактор, щеше да се стигне до такъв *meltdown*^[4], на фона, на който Чернобил щеше да изглежда като пикник. Щеше да се освободи радиоактивност от порядъка на стотици милиони кюри. За да добиете представа за мащабите, ще ви кажа, че тези стойности биха били сто пъти по-високи от стойностите на радиоактивността при взривяването на бомбите над Хирошима и Нагасаки. И тази катастрофа би се разиграла съвсем близо до Ню Йорк и Ню Джърси!

— Не бях се замислял за това...

— Да, но ние мислим и за това. Както и за терористите. След влизането ни в Афганистан успяхме да задържим един от мозъците на атентата от 11 септември — Халид Шейх Мохамед. Знаете ли какво призна той? Че първоначалната цел на самолетите са били ядрените инсталации, но решили да не ги атакуват засега. — Повтори думата: — *Засега*.

— По дяволите! Но нали тези централи са изградени така, че да устояват на земетресения и други бедствия?

— Така е, но никой не е предвиждал, че зареден с гориво самолет може да се разбие в ядрена централа. Нито един от стоте ядрени реактора, съществуващи днес в Америка, не би могъл да издържи сблъсъка с „Боинг“. Нито един. А двадесет от тези реактори, Том, са разположени на седем километра от летището. Освен това не е необходимо самолетът да предизвика *meltdown* в ядрените реактори. Достатъчно е да падне в сградата, където се съхранява използваното ядрено гориво. Горивото би пламнало, разпръсквайки в околността радиоактивност, три или четири пъти превишаваща тази от Чернобил. Би било истинска катастрофа!

Томаш отпи наведнъж половината от своя коктейл „Белини“.

— Спасява ни фактът, че *cockpits*^[5] на самолетите са блиндирани — отбеляза той. — Да се превземе самолет днес, е много по-трудно, отколкото през 2001-ва...

— Така е — съгласи се Ребека. — Но вие не схващате мащабите на проблема. Така, както един самолет може да се блъсне в ядрена

централа, може да го стори и камион, натоварен с експлозиви! С оглед на целите, които терористите си поставят, това би имало същия ефект! Няма значение дали ще използват самолет, или камион бомба. Важното е да предизвикат ядрена катастрофа. А това е по силите на която и да била терористична организация, достатъчно компетентна по въпроса.

— Като „Ал Кайда“.

— Примерно. Но най-лошото е, че ядрените заплахи не спират дотук. Има и други атомни оръжия на разположение на терористите.

— И други? — попита Томаш смаян.

— Наричаме ги мръсни бомби.

Сервитьорът отново се зададе, този път с *caraccio* и основните ястия. Подреди ястията на масата и изчезна така внезапно, както се беше появил.

— Военните предпочитат по-изискан израз — каза Ребека, подхващайки темата отново. — Наричат ги устройства за радиологично разпръскване.

— Човек остава с впечатлението, че се отнася за нещо като рентгенов апарат.

— И донякъде с така. Идеята, заложена в тези бомби, с много проста. Поставя се динамит в чанта, пълна с цезий, и се взривява. Или се пълни камион TNT^[6] с кобалт и се взривява. Има безброй възможности, но се свеждат до един и същ елементарен принцип — свързване на обикновени експлозиви с радиоактивен материал. Ето това е така наречената мръсна бомба.

— Искате да кажете, че тези бомби могат да предизвикат ядрена експлозия?

— Не, разбира се. Но ако се взривят на открито, биха могли да разпръснат радиоактивен материал на стотици квадратни километри разстояние. Нали разбирате каква психологическа реакция би предизвикало това? Цезият например излъчва гама-лъчи, които могат да увредят биологичните тъкани, както и да предизвикат радиоактивно отравяне и рак. Един такъв атентат би довел до всеобща паника заради заплахата от радиоактивност. Жертвите на автомобилни произшествия при отчаяните опити за бягство могат да се окажат дори повече, отколкото жертвите на експлозията и засегнатите от радиоактивност. Ако е използван мощен радиоактивен материал, може да се наложи евакуация и районът на експлозията да се обеззаразява в продължение

на месеци. Горните пластове пръст и дори растителността, асфалтът и циментът — всичко ще трябва да се махне и да се складира на сигурно място. Хиляди хора ще бъдат принудително преселени и много от тях никога няма да се завърнат. Представяте ли си какъв хаос би настанал?

— Но откъде могат да вземат радиоактивен материал?

— Отвсякъде. От болниците например. Рентгеновите апарати, за които споменах преди малко, са радиоактивни при включване. Дори детекторите на дим, използвани по офисите, съдържат радиоактивен материал. Всеки терорист би могъл да се снабди с такъв материал, да добави динамит и... бум!

— Щом е толкова лесно, защо не са го направили досега?

Ребека се облегна на стола, връхлетяна от внезапна умора.

— Вече са го направили.

— Какво?...

— През 1995 година чеченски терористи са поставили бомба в Измайловски парк в Москва. Бомбата съдържала динамит и няколко килограма цезий 137, високорадиоактивен материал. За щастие, вместо да я взривят, те се обадили на местната телевизионна станция и посочили мястото, където се намира бомбата. Този път се разминало — не пожелали да предизвикват разрушения, а само да внушат страх. Предвид случилото се на 11 септември, не знам дали следващият път терористите биха били толкова услужливи...

Сервитърът дойде с димящо капучино и на секундата изчезна. Томаш си сложи захар в кафето и разсеяно започна да го разбърква с лъжичката; мисълта му бе погълната от новите проблеми, с които го бяха запознали.

— С целия този разговор се отклонихме от темата за Португалия — отбеляза той.

— Така е, отклонихме се.

— Признавам си, че все още не разбирам защо се свързахте с мен.

— Нужен сте ни, за да разберем какво става в Португалия: какво правят ислямските фундаменталисти там, дали се наблюдава нещо нередно... такива неща.

— Но такава информация имат португалските секретни служби, SIS^[7].

— SIS върши работа в някои случаи, в други — не. Вие имате контакти сред ислямската общност, но SIS няма.

На лицето на Томаш се появи въпросително изражение.

— Какво става с ислямската общност в Португалия? Добри хора са. Познавам ги — фантастични са, а и много мирни хора, невероятно отзивчиви. Повечето са от Мозамбик, хора с добри позиции в португалското общество и, между нас казано, въпросът за религията дори не стои на дневен ред. Знаете ли, в огъня съм готов да вляза за тях.

— Истина е, че имаме отлични отзиви за мюсюлманите в Португалия. Всъщност това се отнася за мюсюлманите от всички португалско говорещи страни, като Бразилия, Гвинея Бисау и Мозамбик. За разлика от случващото се в повечето западни страни, мюсюлманите в Португалия не са изолирано малцинство, а знатни граждани, много добре интегрирани и с висше образование. И както изглежда, значителна част от тях поставят лузофонията пред ислямизма, или поне ги равнопоставят.

— Тогава какви са съмненията?

Ребека остана за миг загледана в събеседника си.

— Черни овце се намират във всяко стадо...

— Какво искате да кажете с това?

Американката взе бизнес куфарчето, което беше оставила в краката си, сложи го в скута си и го отвори. Извади отвътре портативен компютър и като дръпна настрани капучиното, направи място и го постави на масата.

— „Ал Кайда“ много обича интернет — каза тя, натискайки копчето за включване. — След атентатите от 1998 година срещу американските посолства в Найроби и Дар-ес-Салам организацията на Бин Ладен и Ал Зауахири координира всичките си големи операции чрез интернет. — Екранът на компютъра светна. — Прибягват до извънредно сложни форми на кодиране на посланията. Например използват програми за криптиране, които...

— Отклонявате се от въпроса — отбеляза Томаш. — Не питам това.

— Не сменям темата, бъдете спокоен. По-скоро се опитвам да ви покажа нещо. — Иконите на различни програми изпълниха екрана на компютъра. — Стеганография. Чували ли сте за нея?

Американката стартира интернет браузъра.

— Разбира се — отвърна Томаш, почти обиден, че отправят такъв въпрос на него, криптоаналитика. — Доста находчиво шифриране, при което никой, освен получателя не подозира за съществуването на посланията. И понеже са скрити зад невинни изображения, никой не ги и търси. Но защо питате?

Американката потърси *Hotmail*.

— Защото е много използвана техника от „Ал Кайда“. Организацията на нашия приятел Бин Ладен има слабост към скритите в изображения инструкции, предназначени за действащите им структури или за спящите клетки. Между другото ние постоянно следим подозрителните електронни адреси и онези, чиито послания се отварят в Южна Европа, идват при мен. — Написа някакъв електронен адрес в *Hotmail*. — Този адрес се използва от „Ал Кайда“ за връзка със спящите клетки. — Отвори адреса и на екрана се появи списък с изпратени послания. — Искате ли да видите нещо любопитно?

— Покажете...

Ребека избра *spam*, показвайки целия насъбран електронен боклук.

— Вие получавате ли боклук от този тип? — попита тя.

— О! — изсмя се Томаш. — Най-вече операции за увеличаване на пениса ми!... Сякаш се нуждая от това...

Американката го изгледа изкосо.

— Спестете си авторекламата. — Съсредоточи се върху купищата спам послания, докато накрая откри едно съобщение, наречено *naughty redhaired*^[8]. — Обърнете внимание на ето това послание.

Щракна върху този ред и електронното съобщение се отвори, показвайки линк към сайт, наречен *sexmaniacs*^[9]. Секунди след това на екрана се появи образът на рижа мацка, която правеше орален секс.

В близък план.

— По дяволите! — ахна Томаш, шокиран от гледката, изпълнила целия екран. — Ама вие още ли посещавате такива сайтове?

Ребека обърна очи с досада.

— Колко забавно! — каза тя. — Сега ще използвам *key-tracker*^[10] за да открия паролата. — Включи софтуер за прихващане и след миг

програмата разкри ключа, който позволяваше достъп до скритото послание. — Добре! А сега вижте какво се крие тук вътре.

Изписа паролата, която програмата ѝ беше предоставила. Появи се пясъчният часовник, потрепвайки върху образа на червенокосата със зейналата уста, и след няколко секунди порнографският кадър беше заменен от поредица от букви и числа.

— Бинго!

Томаш наведе глава напред. Мозъкът му на криптоаналитик трескаво заработи, за да разчете посланието, което „Ал Кайда“ беше скрила зад снимката.

6AYNAS1HA8RU

— Значи това е онзи *e-mail* на „Ал Кайда“, за който ми спомена мистър Белами! — досети се криптоаналитикът. — Какво толкова особено има в него, та специално да се дешифрира?

— Имайте малко търпение, сега ще разберете — каза Ребека. — Проследихме пътя на това съобщение и открихме, че е отворено от някой, без съмнение от получателя, до който „Ал Кайда“ изпраща инструкциите си. Чрез установяване на IP^[11] адреса на компютъра, на който шифрованото съобщение е било отворено, открихме местоположението на една спяща клетка. Един интернет клуб, кибер кафе. Явно агентът не е отворил шифрованото съобщение вкъщи, а на публично място, за да избегне всякаква възможност за идентифициране.

— Както и да е, това кибер кафе вече ви позволява да направите някаква локализация, нали? В коя част на света се намира компютърът, на който е било отворено съобщението от „Ал Кайда“? В Пакистан? В Ирак?

Ребека спря погледа си на Томаш, за да може да прецени реакцията му, след като чуе отговора.

— В Лисабон.

[1] Популярен коктейл, създаден във Венеция през първата половина на XX в.; традиционно се приготвя от шампанско и пюре от

праскови. — Б.р. ↑

[2] Страхотно! (англ.). — Б.пр. ↑

[3] Средиземноморско ястие от сурово телешко месо, нарязано на тънки резени, традиционно подправяно с лимонов сок. — Б.р. ↑

[4] Срив в активната зона на реактора. — Б.р. ↑

[5] Пилотска кабина (англ.). — Б.пр. ↑

[6] Thomas Nationwide Transport. — Б.пр. ↑

[7] Serviço de Informações de Segurança — Служба „Информация и сигурност“. — Б.р. ↑

[8] Червенокос немирник (англ.). — Б.пр. ↑

[9] Сексманиаци (англ.). — Б.р. ↑

[10] Ключ генератор (англ.). — Б.пр. ↑

[11] Internet Protocol — протокол за комуникация, чието предназначение е да позволи адресация на информацията в мрежата. — Б.р. ↑

XVI

Новината светкавично обходи медресето — учителят по религия е бил задържан от полицията. Пълничкият ученик суфи, когото Айман беше притиснал с въпроси в последния час, изглеждаше така, сякаш бе смъкнал огромно бреме, и се мъчеше да убеди приятелите си, че учителят е бил арестуван заради твърдението, че суфите не са мюсюлмани. Съучениците се правеха, че му вярват, но на всички им беше ясно, че това не отговаря истината — учителят обясняваше по време на урока, че суфизмът противоречи на Корана и сунната. Как полицията беше успяла толкова бързо да научи и да реагира? Разбира се, че не беше заради това! Но в такъв случай защо го бяха задържали?

Едва на следващия ден нещата се изясниха. Мълвата тръгна още сутринта и събитията внезапно добиха смисъл.

— Ела тук — каза Абдулах веднага щом видя Ахмед да се връща от медресето, и го дръпна в ъгъла на коридора. — Разбра ли защо са арестували учителя по религия?

Ахмед остави раницата на пода.

— Нещо ново ли има?

Съученикът му се озърна наоколо със заговорническо изражение, преди да се обърне към Ахмед и да му прошепне тайната.

— Той е от „Ал Джамаа“.

— Какво? — смая се Ахмед, неволно повишавайки тон. — Учителят Айман?

— Шшт! — скара му се Абдулах и се озърна изплашено наоколо. — По-тихо!

— Извинявай — каза Ахмед. — Сигурен ли си?

Абдулах се направи на обиден.

— Как да не съм? Казвам ги, че той е член на „Ал Джамаа Исламия“.

— О! — възкликна приятелят му и бързо прикри с ръка устата си. — Мислиш ли... мислиш ли, че той е убил... президента?

Последните думи бяха прошепнати толкова тихо, че едва се чуха.

— Глупости! — отвърна Абдулах с нервен смях. — Убийците на фараона са били заловени на секундата. Но учителят, изглежда, е от „Ал Джамаа“, а сега са погнали всички от движението.

— Откъде знаеш, че е от „Ал Джамаа“?

— Преди малко емирът на медресето го каза на учителя по арабски. Името на учителя Айман било в списъците на „Ал Джамаа“.

Новината разбуни училището и предизвика силна възбуда не само сред учениците, но и сред учителите и чиновниците.

— За бога, чухте ли? — питаха се всички. — Имали сме заговорник тук, в училището!

Ахмед беше изпаднал в шок. Как беше възможно да арестуват човек, който така добре владее словото божие? Слуховете, че учителят Айман е замесен в заговора за убийството на президента, го наведоха на някои мисли. Ако учителят бе замесен в това, сигурно е имал причини да го направи. „Ал Джамаа“ се представяше по телевизията като радикално движение, което защитава спазването на *шерията*, но в очите на Ахмед това не го zlepоставяше, а напротив, издигаше го. *Шериятът* беше законът на Аллах и прилагането му би трябвало да е естествено желано от всеки мюсюлманин! Възможно ли бе да има мюсюлмани, които да се опълчат срещу *шерията*?

Спорът започна на масата. Докато семейството обядваше.

— Тия кюфтета са изгорели — сърдито изрече баща му, поглеждайки с отвращение към трите кюфтета от шилешка кайма в чинията си.

— За бога, не започвай пак! — каза жена му, обръщайки очи с досада. — Все така ги приготвям.

— Казвам ти, че тия кюфтета са препечени! — настоя господин Бараках, повишавайки тон. — Набоде на вилицата едно от кюфтетата и го вдигна демонстративно. — Гледай! Гледай само! Такова нещо може ли да се сервира на масата!

— Ако не ти харесва, сготви си сам! — отвърна жена му, засегната от критиката на мъжа си.

Господин Бараках скокна като ужилен.

Пляс.

Шамарът отекна в дома и децата, насядали около масата, се свиха на местата си и сведоха очи.

— Така ли ще ми отговаряш? — викна господин Бараках извън кожата си. — Няма ли вече уважение в този дом?

— Глупак!

Побеснял като бик, съпругът обърна масата и сграбчи жена си.

— Как смееш, жено?

— Пусни ме, пусни ме!

— Сега ще ти дам да разбереш! Ще те науча аз тебе!

С крайчеца на окоето си Ахмед видя как баща му издърпа майка му извън неговото полезрение. Секунда по-късно вратата на стаята им се затръшна; чу удари и писъците на майка си. Никой не продумваше и дума на масата, това бе забранена тема сред братята и сестрите му — всички виждаха какво става, но никой не говореше за това.

Ахмед искаше да стане и да се притече на помощ на майка си, но се въздържа и остана седнал на мястото си, с наведена глава и натезало сърце.

— На ти, кучко! — крещеше баща му в стаята. — Ще те убия, чу ли? Ще те убия!

Посипаха се удари.

— Недей! Спри! — молеше се майка му.

За да се изолира от непоносимите звуци, Ахмед се зае да рецитира мислено Корана. Опитвайки се да се абстрахира от жестокостта и да убеди себе си в справедливото наказание на майка си, подбра аяти, свързани с ролята на жената, и по-точно аят 34 от сура 4.

„Мъжете стоят над жените с това, с което Аллах предпочете едни пред други, и защото харчат от имотите си — изрече той с едва доловим шепот. — Целомъдрените жени са послушни, пазят съкровено си, като Аллах ги е запазил. А онези, от чисто непокорство се страхувате, увещавайте, [после] се отдръпнете от тях в постелите и [ако трябва] ги удрайте. А покорят ли ви се, не търсете средство срещу тях! Аллах е всевишен, превелик!“

Рецитираното наум привърши, когато усети, че баща му се връща на мястото си, за да продължи обяда. Беше се изпотил и дишаше на пресекулки. Веднага щом господин Бараках разряза едно кюфте и сложи половин парче в устата си, децата безмълвно последваха примера му. Чуваха майка им да стене в стаята, където съпругът ѝ я

беше заключил, но никой не се осмеляваше да направи каквото и да било.

Никой, с изключение на Ахмед. Терзан от непреставашите стенания и макар да осъзнаваше, че подобно отношение беше справедливо и правилно, момчето взе мълчаливо решение, което щеше да промени живота му.

Избягваше да се задържа въщи. След училище отиваше в джамията да се моли и учи и се прибираше у дома едва привечер, за вечеря. Но скоро го загложди мисълта доколко беше благоразумно да търси убежище в джамията. Шейх Саад беше моллата в храма, но щом Ахмед го видеше, си спомняше думите на учителя Айман, Аллах да го пази, — „Твоят молла е суфи, дръж се настрани от него“.

Започна да се отнася критично към всичко, което Саад казваше. Докато един ден чу молитва, която го накара да повдигне вежди.

— „Господи мой, колко си благосклонен към оня, който върви срещу Твоите начала — зареди молитвата шейхът. — Оня, който Те потърси и се отрече от Теб, оня, който потърси убежище в Теб и Те предаде, и онзи, кой го се приближи до теб и се отдръпна...“

Ахмед се замисли над молитвата. Господи мой, колко си благосклонен към оногова, който върви срещу Твоите начала? Но какво е това? Аллах е добър към онзи, който не Го почита? Къде е написано това?

Когато молитвата приключи, Ахмед отиде при Саад.

— Шейх Саад, мога ли да ви задам един въпрос?

— Кажете, момче.

— Каква е тази молитва? Не си спомням да съм я чел в Корана...

— Това е молитва на ордена „Накшбанди“.

— Пророкът казвал ли я е?

Саад се усмихна и заобиколи въпроса.

— Орденът „Накшбанди“ се с появил няколко века след Пророка, момче. — Приведе се над ученика си, галейки го по косата. — Виждам, че тази молитва привлече вниманието ти. Хубава е, нали? В нея е отразена добротата и толерантността на исляма.

Ахмед не каза нищо, но запечата в паметта си името на ордена. При първия удобен случай се промъкна в библиотеката на джамията и

потърси книгата, в която ставаше дума за „Накшбанди“. Откри, че ордентът се свързва с името на Бахаудин Накшбанд, светеца от Бухара, живял през XIV век. По средата на текста се споменаваеше ислямското течение, към което принадлежеше ордентът.

Беше суфи.

— Така си и помислих — прошепна Ахмед, присвивайки очи. — Така си и помислих!

Принадлежността на шейха към суфите беше станала очевидна, но липсваше едно последно доказателство. Нали самият Мохамед казва, че не можем да виним някого за нещо без достатъчно доказателства?

Нали Пророкът държи в някои случаи да има четирима свидетели, така че никой да не бъде несправедливо обвинен?

Доказателството изникна съвсем неочаквано следващия петък. В края на обедната молитва Саад се приближи до ученика.

— Спомняш ли си онази молитва, която така те впечатли онзи ден?

Ахмед се замисли и накрая се сети, че духовникът има предвид молитвата на ордена „Накшбанди“.

— Да... — промърмори приглушено, опитвайки се да прикрие онова, което всъщност си мислеше.

— Има хиляди начини да се докоснем до Създателя — загадъчно каза шейхът. — Молитвата е единият от тях.

— Не разбирам. Какво искате да кажете?

— Искаш ли да ти покажа?

Най-напред Ахмед помисли да откаже, защото нямаше доверие на тия новости. Но после осъзна, че се открива златна възможност да опознае по-добре учителя си, и като преодоля нежеланието си, в крайна сметка прие.

Тази вечер духовникът го заведе в сърцето на Кайро, в сука^[1] „Хан ал Халили“. Свиха по тясна уличка, която ги отведе до стара сграда с голям вътрешен двор. В двора имаше наредени столове и

сцена в дъното. Дворът се ограждаше от триетажната сграда с изящна *машрабия*^[2] в горните етажи.

— Това е *викала*^[3] — поясни той. От питащия поглед на ученика си разбра, че думата нищо не му говори. — Преди, когато още не е имало хотели, търговците отсядали в Кайро в ханове, преди да поемат с керваните си през Сахара. Това е един от тези ханове.

Ахмед недоверчиво оглеждаше столовете и подиума, както и множеството, което се трупаше в двора. Виждаха се туристи *кафирун* да се настаняват тук и там.

— Тези хора не приличат на керванджии. Какво правят тук?

— Потърпи малко и ще разбереш.

Само след минути група мъже с тюрбани и бели дрехи се качиха на сцената, а други се появиха на балкона с музикални инструменти, сред които се открояваше *табла*^[4]. Аплодисменти изпълниха двора и веднага хората от балкона засвириха, а другите на подиума се завъртяха в ритъма на музиката. Беше странна мелодия, хипнотична и завладяваща, която накара стените да потреперят. Танцьорите не спираха да се въртят, следвайки упоиващия ритъм, робите им се въртяха околоръст като колела, мелодията неспирно ускоряваше ритъм, стигайки до неистовост, — танцьори, въртящи се в многоцветен вихър, многобройни тела, слели се в едно-единствено движение, сенки, понесени от водовъртеж, изпаднали в транс.

— Какво правят?

— Търсят духовна връзка със Създателя. — Шейхът махна към въртящите се фигури, предишните бяха отлетели от сцената и сега мъже с черни тюрбани и роби се въртяха до кресчендо. — Виж каква красота! Виж колко е възвишено! Сливат се с бог чрез музика и танц. Но го правят и чрез медитиране и рецитиране. Има хиляди начини, по които можеш да се докоснеш до Аллах.

По лицето на Ахмед се изписа отвращение.

— Да се докоснеш до Аллах? Да не са християни?

— Мюсюлмани са.

Момчето понечи да поклати укорително глава, но се въздържа. Къде се е виждало подобно нещо? Мюсюлмани да общуват духовно с бога? Мюсюлмани да търсят път към Всемилоствивия чрез медитиране, музика и танц? Къде е записано това в Корана?

Заби поглед в шейха, който не откъсваше очи от хипнотичния танц на въртящите се фигури, и без да му мисли, попита направо:

— Какви са тези мъже?

— *Дервиши.*

— Какво е това?

Шейхът най-сетне откъсна очи от танцьорите и се усмихна на ученика си.

— Аскети суфи.

Доказателството!

Ахмед не знаеше дали да негодува, или да ликува, че подозренията му най-сетне се бяха потвърдили. Но вече нямаше никакво съмнение. Шейхът беше суфи! Учителят Айман беше прав! Шейхът беше суфи! А какъв можеше да е един суфи, освен мюсюлманин под християнско влияние?

Кафир, разбира се.

А това означаваше, че той, Ахмед, беше поучаван от един *кафир*! Това означаваше, че истинският ислям не беше този, който шейхът му преподаваше. Още по-лошо — истинският ислям не беше този, който моллата проповядваше всеки петък в джамията. И той, и семейството му се вслушваха в прикритата християнска доктрина, а не в истинския ислям! Истинският ислям е изложен от Аллах в Корана и нагледно обяснен от Пророка в сунната. Истинският ислям е този от сура 9, аят 5.

„Убивайте съдружаващите, където ги сварите, и ги хващайте, и ги обсаждайте, и ги причаквайте на всяко място за засада!“

Как можеха истинските мюсюлмани да пренебрегват толкова ясни повели на Аллах?

Започна да избягва шейх саад и онази джамия. Щом Приключе часовете в медресето, предпочиташе да ходи надалече, да се скита из улиците на Кайро, без да знае накъде отива, а после внезапно се озоваваше на две крачки от хана, където бяха танцували дервишите суфи и където откри най-хубавата джамия в сука „Хан ал Халили“.

Голямата джамия „Ал Азхар“ се превърна в цел на броденето му из улиците след училище. Наближеше ли часът за молитва, влизаше в храма наред базара и с удвоено усърдие изричаше молитвите към

Аллах. Моллите изглеждаха доста уклончиви, но поне не бяха суфи. Ахмед заключи, че уклончивият ислям беше общ недостатък в Египет; страхът, да не би да не се харесат на правителството, изглежда, бе по-голям от вярата на тези страхливи духовници. За да избегне проблема, той се съсредоточи главно върху рецитирането на Корана, без да обръща внимание на проповедта по време на молитвата.

Останалата част от времето прекарваше сред търговците на пазара. Обичаше глъчката, цветовете, ароматите, оживлението, множеството, съставено от толкова различни хора. Шляеше се сам из сука, макар че обикновено кръстосваше из „Шария ал Муиз ли Дин Аллах“, а по някое време отдъхваше в сянката на източеното минаре на „Ал Гоури“. Дочуваше от улицата децата от медресето да рецитират в хор Корана и седнал на тротоара се забавляваше, докато ги слушаше. Ах, как го въодушевяваха думите на Аллах, напевно редени от онези сладки гласчета!

— Хей!

Ахмед обърна глава, опитвайки се да разбере дали викат него. Беше седнал на стъпалата на стълбището, водещо към комплекса „Ал Гоури“, досами джамията. От седмици идваше все тук, на това място, и търговците вече го познаваха.

— Хей, момче! Ела тук!

Наистина викаха него.

Зърна търговеца от магазина за наргилета да го вика с пръст и след известно колебание отиде при него.

— С мен ли искате да говорите?

— Да, хлапе. Как се казваш?

— Ахмед.

— Не искаш ли да ми помогнеш да намеря клиенти за моя бизнес?

Момчето изгледа с любопитство пръснатите по земята и полиците наргилета.

— Въпреки че сме в „Ал Муиз“, рядко идват туристи насам из сука — оплака се търговецът. — Трябва ми някой, който да ги доведе тук от „Мидан Хюсеин“. — Извади лъскава медна монета от джоба си. — Давам ти по двадесет пиастри за всеки доведен турист, който купи

от мен *шиша*^[5] — Размаха монетата, сякаш съблазняваше момчето със сладка баклава. — Двадесет пиастри!

Объркан от неочакваното предложение, Ахмед вдигна очи към табелата над входната врата. Беше изписано „Ариф“ и момчето предположи, че това е името на собственика на магазина.

— А ако не купи нищо?

— В такъв случай няма да получиш нищо, разбира се. Но ако направиш така, че...

— Татко!

Нежен и мелодичен глас се чу отвътре, от магазина, и двамата обърнаха глави в тази посока. На вратата зад тезгяха се появи слабо момиче на около десет години, с блестящи черни очи като две лъскави перли. Дъхът му спря. Това момиче беше най-хубавото същество, което Ахмед беше виждал някога.

— Адара! — възкликна търговецът. — Прибирай се вътре!

— Но, татко...

— Прибирай се веднага! Сега съм зает, нали виждаш! След малко ще те повикам!

Момичето се обърна и изчезна. Беше ангел, какъвто Ахмед досега не бе виждал. И вече знаеше как се казва. Адара. Какво хубаво име и колко й прилягаше! Адара! Арабската дума за девица беше най-подходящата за такова възвишено същество. Адара...

Без да се колебае, момчето протегна ръка към търговеца.

— Приемам.

Ариф го изгледа и тутакси грейна в усмивка, която разкри изгнили кучешки зъби.

— Чудесно!

— Ще напълня магазина ви с клиенти.

[1] Арабска дума за пазар. — Б.пр. ↑

[2] Древен елемент на арабската архитектура с издадени еркерни прозорци, покрити с филигранна дървена решетка. — Б.пр. ↑

[3] Или *шерефе* — балконът в горната част на минарето; означава и *хан*. — Б.пр. ↑

[4] Комплект музикални перкусионни инструменти. — Б.пр. ↑

[5] Наргиле. — Б.пр. ↑

XVII

— Къде е хотелът ви?

Току-що бяха излезли от *Harry's bar* и Томаш реши да бъде кавалер докрай.

— До театър „Ла Фениче“ — каза Ребека. — Наблизо е, не се притеснявайте.

— Ще ви придружа. И моят хотел не е много далече.

Венеция нощем имаше вълшебно, сюрреалистично излъчване. Ефирната светлина на уличното осветление нежно обгръщаше цветните фасади в бяло, жълто и розово. Навсякъде се виждаха елегантни магазини, които се редуваха с уютни ресторанти и исторически сгради, реставрирани с вещина. Хората се разхождаха навсякъде, зяпаха разсеяно лъскавите, богато украсени витрини и сякаш оставяха краката сами да ги водят из паяжината от улички.

— Интересно, нали, че мюсюлманите фундаменталисти използват порнографски снимки за прикритие на шифрованите си послания — отбеляза американката.

— Това е свързано с повелята, която им е дал Аллах в Корана.

— Сериозно? Аллах им повелява да крият тайни послания у развратни жени?

Томаш се разсмя.

— Разбира се, че не — каза той. — Но в един откъс от Корана, мисля, че беше в сура 57, се казва: „И създадохме желязото. В него има огромна сила и облаги за хората, и за да изпита Аллах кой дори в уединение помага на Него [в религията] и на Неговите пратеници“. Този аят може да се интерпретира като божи благослов към мюсюлманите да използват модерните технологии за разпространението на исляма. Ето защо мюсюлманите не се колебаят да прибегват до най-напредналите технологии и оръжия, до компютри и порнографски сайтове. На война като на война — такава е тяхната философия. Предполагам, че сте открили доста голяма активност в интернет...

— Наистина голяма — потвърди Ребека. — Интернет днес е ключов фактор на „Ал Кайда“ в редица дейности: пропаганда, тренировки, планиране, логистика... Всичко! Използват го, за да контактуват помежду си, да си показват видеоматериали от атентати, да си предават информация, инструкции и тайни планове и да причиняват сринове в компютри. Вече сме преброили около 5 хиляди фундаменталистки сайта, някои от които съдържат подробни указания как да се направят обикновени бомби. Други имат *chat rooms*, където хората могат да задават всякакви въпроси, а специалист по ислямския закон дава отговори. В един от тези чатове видях някакъв фундаменталист да казва, че принадлежи към група, която държи заложник, и иска да знае дали в светлината на исляма е позволено да му отрежат главата с трион, или трябва да използват нож или сабя по примера на Пророка...

— И какво му отговори специалистът?

— Каза, че трябвало да следва примера на Пророка, както повелява Коранът, и го посъветва да използва нож или сабя.

Сцената, която изникна пред очите му, го накара да се намръщи с погнуса. Миг по-късно въздъхна дълбоко.

— И какво правите с тези сайтове?

— Едни затваряме, други проследяваме. Прилагаме и друга тактика, като отваряме фундаменталистки сайтове, за да видим кой ще идва при нас. Много риба се хваща така...

— Дребна, предполагам.

— Разбира се. Големите акули имат собствени сайтове; посещават ги само онези, на които имат доверие. Всъщност твърдото ядро на „Ал Кайда“ избягва интернет. Знаят, че рискът е твърде голям. Разполагаме с толкова напреднала технология на прихващане, че можем да ги открием във всеки момент. Доколкото знаем, Бин Ладен е прибягвал до куриери, които са предавали заповедите му. Използвал е само информация, записана на CD или DVD; комуникацията по интернет е била изключена.

*Каква чудна вечер,
хайде, Нинета,
ставай и начаса*

да отплаваме с лодка в нощта.

Гласът, подел меланхоличната мелодия, се разнесе из тесния канал пред тях. Поддавайки се на романтичното послание на песента, Томаш и Ребека мълчаливо поеха по моста, който свързваше разделените от канала улици. Мостът беше малък и живописен, извит като дъга над тъмните води.

От здрача изплува неясният силует на гондола; лодкарят, застанал прав, леко оттласкваше лодката с греблото и омайваше с песен туристите. Спрели в най-високата част на извития като дъга мост, португалецът и американката бяха впили поглед в малкия плавателен съд, наслаждавайки се на мига. Гондолата премина под моста, плъзгайки се леко по водите на канала, и мелодията отекна навред:

*Тони греблото държи,
зорко за лодката бди.
Ни чувства, ни вижда,
напрегнат е той.*

Тъмният силует изчезна зад ъгъла и гласът на гондолиера потъна в здрача така неусетно, сякаш бяха видели мираж.

— Знаете ли — попита Томаш, подхващайки отново темата, която най-много го вълнуваше, — трудно ми е да повярвам, че има фундаменталисти в Португалия.

Ребека като че ли още не можеше да се освободи от омагьосващото въздействие на *barcarolle*, песента на венецианските гондолиери.

— Но защо? — попита тя.

— Защото познавам нашата ислямска общност. Често се срещам с тях, спорим, разговаряме. Всички са добри хора, както вече ви казах.

— А аз ви казах, че във всички общности се намира по някоя черна овца!

— Но в случая няма прецедент. Няма случай, в който португалски мюсюлманин да е замесен в действията на ислямските

терористи. Просто е немислимо!

Ребека тръгна отново, спусна се по моста и стъпи на улицата.

— Лъжете се.

Томаш я изгледа изпитателно от върха на моста.

— Какво искате да кажете?

— Има ислямски фундаменталисти от Португалия, въввлечени в атентати.

Историкът най-сетне се спусна по моста, следвайки американката.

— Сериозно ли говорите?

— Разбира се.

— Кажете ми кой е!

Ребека продължи да крачи невъзмутимо, но обърна глава назад.

— Знаете ли кой е бил първият атентат на „Ал Кайда“ на европейска земя?

Томаш ускори крачка и се изравни с нея.

— Не е ли този в Мадрид?

— Май се шегувате...

— „Ал Кайда“ е направила удар в Европа преди атентатите от 2004 година?

— Очевидно.

— Кога?

— Първата атака на организацията на Бин Ладен на европейска земя е осъществена през 1991 година. В Рим. По онова време Мохамед Захир Шах, бившият крал на Афганистан, решил да се завърне в страната си, което било явна заплаха за *муджахидините* фундаменталисти, а следователно и за самата „Ал Кайда“. Тогава човек на „Ал Кайда“ се представил за журналист и успял да се приближи до краля. Застанал пред него, терористът извадил нож и го забил в сърцето на бившия монарх. Онова, което спасило краля, била сребърна кутийка за пурети, която носел в джоба си и която попречила на острието да стигне до сърцето му.

— Не знаех това.

— Знаете ли как се казвал човекът на „Ал Кайда“?

Американката се спря, извади снимка от куфарчето и я обърна към Томаш. На снимката се виждаше охранен брадат мъж, седнал в килия. Надписът под снимката гласеше: *Carcere di Rebibbia, Roma*^[1].

Историкът сви рамене.

— Не го познавам.

— Пол Алмида Сантоус.

Ребека произнесе името с подчертано американско произношение и от нейната уста то прозвуча толкова странно, че на Томаш му трябваше време, докато подреди тези непонятни звуци в португалско име.

— А!... — възкликна той. — Пауло Алмейда Сантуш.

— Точно така.

На историка му беше необходимо още толкова време, докато направи връзка между името, снимката и историята с атентата в Рим.

— Искате да кажете, че... че този терорист от „Ал Кайда“ е португалец?

— *You bet*^[2] — потвърди тя. — Италианците го заловиха, разбира се. Отначало той не обелваше и дума. Години по-късно реши да проговори, но каза само онова, което вече знаехме. И все пак разбрахме, че господин Сантуш е бил в един от тренировъчните лагери на организацията в Афганистан и че се е срещал лично три пъти със самия Бин Ладен, предвид подготовката на атентата.

— Въобще не съм бил запознат с този случай.

— Казвам ви всичко това, за да сте наясно, че работата, която очакваме от вас, не е точно като да излезете на пикник — добави Ребека, прибирайки снимката в бизнес куфарчето си. — Факт е, че ислямската общност в Португалия е спокойна и се състои от предимно добронамерени и почтени хора. Но както между португалските християни, така и между португалските мюсюлмани е възможно да се намери някой, който да избере друг път. Или сте готов да влезете в огъня за всички хора в страната?

— Разбира се, че не.

— Системата за проследяване показва, че посланието, което видяхте в *Harry's bar*, е било отворено преди два месеца в едно кибер кафе в Лисабон. Изпратено е от адрес, който следим от няколко години и за който знаем, че се използва главно за предаване на оперативни инструкции от високо ниво. Това показва, че...

— Ако е така — прекъсна я Томаш, — защо не затворите този адрес?

— Защото вече сме го локализирали и не желаем да го изгорим. Ако го затворим, „Ал Кайда“ ще отвори друг, навярно с още по-големи предпазни мерки, и ще продължи да предава оперативни инструкции, без да можем да направим каквото и да било. Но след като вече сме идентифицирали този адрес, разполагаме поне с възможността да наблюдаваме движението, да прихващаме послания и да разбираме дали ще се случи нещо, или не.

— Разбирам.

Ребека направи кратка пауза.

— Както казах преди малко, фактът, че от този адрес се предават инструкции, показва, че нещо ще се случи. А фактът, че този *e-mail* е бил отворен на компютър, чийто IP се намира в кибер кафе в Лисабон, говори, че хората, за които са предназначени указанията, се намират в Португалия.

— Значи смятате, че ще бъде извършен атентат на португалска земя...

— Не твърдя това — отвърна тя. — Има само един начин да се отговори на този въпрос, нали?

— И кой е той?

— Да разшифровате посланието, което ви дадох преди малко. Всичко зависи от онова, което се съдържа в него.

Томаш пхна ръка в джоба си и извади тефтера. Прелисти го и намери страницата, на която беше преписал буквите и цифрите, скрити под порнографската снимка.

6AYHAS1HA8RU

— Няма ли начин да ми предоставите шифровия ключ? Американката се засмя.

— Ако го имахме, Том, можехте да бъдете сигурен, че вече щяхме да сме го използвали! — възкликна тя. — Вижте, този *e-mail* съдържа без съмнение оперативни указания. Посланието е отворено в Лисабон, което означава, че в този атентат може да е замесена вашата страна. Ако бях на ваше място, знаете ли какво щях да направя? Щях да работя часове и дни наред, докато открия какво е написано там!

— Вижте, аз съм само един обикновен историк. Защо не прехвърлите този въпрос на *SIS*?

— Вече го направихме.

— Е и?

Ребека обърна очи с досада.

— Нищо не знаят.

— Но какво казаха?

— Че португалската мюсюлманска общност е много миролюбива и че няма проблеми.

— И са прави.

Американката посочи листа, който Томаш държеше между пръстите си.

— Така ли мислите? Ако сте прав, тогава кой е използвал кибер кафето, за да отвори посланието на „Ал Кайда“ с този шифър? Исус Христос?

Португалецът откъсна поглед от шифрования ред, който беше записал в тефтера си. След две секунди го затвори със замах и отново го прибра в джоба си.

— Не знам — каза той. — Но повярвайте ми, ще го открия.

[1] Затвор Ребибия, Рим (итал.). — Б.пр. ↑

[2] Разбира се, можеш да бъдеш сигурен (разг. англ.). — Б.пр. ↑

XVIII

Рус мъж със зачервена от слънцето кожа разглеждаше с интерес стоките, изложени по протежение на малката уличка, успоредна на „Мидан Хюсеин“.

— Мистър, мистър! — провикна се Ахмед с очарователна усмивка, приближавайки се до своя потенциален клиент. — Елате да видите пещерата на Али Баба!

— О, така ли? — усмихна се западнякът. — Какво толкова специално има там?

— Пълна е със съкровища.

Животът на Ахмед след училище преминаваше в бродене из уличките на сука в търсене на западни клиенти. Беше изучил туристическия жаргон на английски с помощта на Ариф и усъвършенстваше езиковите си умения с чужденците.

Много западняци го намираха за забавен и се оставяха да ги води из лабиринта на „Хан ал Халили“ до магазина за наргилета, досами сянката, хвърлена от минарето на „Ал Гоури“. Имаше дни, когато зарибяваше толкова много клиенти и получаваше толкова много пиастри, че му се събираха по пет и по десет египетски лири.

— Машаллах, Ахмед! Машаллах!

Ариф, собственикът на магазина, беше толкова доволен от усърдието на младия помагач, че започна да се обръща към него с „моето момче“. Канеше го да обядва заедно с него на масата в малката трапезария, откъдето Ариф често-често поглеждаше към жените, които се хранеха в кухнята. Ариф имаше няколко дъщери, всичките хубавици и приказливи, но момчето като че имаше очи само за красивата Адара. Жените обикновено стояха настрана, но винаги, когато момчето идваше за нещо, Ахмед се изчервяваше и свеждаше глава.

Никога не беше разменял и дума с нея, откак работеше в магазина за наргилета. Хитър като всеки търговец, Ариф скоро надуши интереса, който протежето му хранеше към неговата дъщеря. Това не го разстрои. Не беше много сигурен дали Ахмед беше идеалният избор

за Адара, която бе доста вироглаво момиче, но не беше убеден и в обратното, поради което реши внимателно да следи помощника си.

Поведението на Ахмед му хареса. Откри, че момчето като добър мюсюлманин харчи част от спечелените пари за *закат*, милостинята, която се разпределя между бедните. Ахмед ревностно следваше съветите на шейх Саад, понеже беше разбрал, че повечето от онова, което моллата му беше предал, не бяха само идеи на суфите, а истински ислям. И тъкмо този ислям съзря Ариф у Ахмед. Коранът и сунната повеляваха да се отнасяме към другите с щедрост и уважение — добродетели, които се проявяваха най-вече в справедливото разпределение на закат между онеправданите. Ахмед се стремеше да бъде сред най-ревностните правоверни, поради което дори за миг не забравяше своя дълг, а това не убягваше на Ариф.

Аллах беше повелил да се уважава семейството и Ахмед, макар да избягваше да стои вкъщи, даваше на майка си част от спечелените в сука пари.

— Откъде си ги взел? — попита го майка му първия път, когато момчето ѝ подаде две банкноти по една лира.

— От сука — отговори честно, така, както беше наредил Аллах в Корана. — Работя в магазин за *шиша*.

Родителите свиха рамене и го оставиха да прави каквото иска. Стига да не отсъства от медресето и да завърши годината, другото не ги интересуваше.

Но Ариф, комуто нищо не убягваше, вече беше стигнал до някои заключения.

— Какво мислиш за Адара?

Въпросът на Ариф свари Ахмед неподготвен. Момичето току-що беше минало през трапезарията и тайният му обожател го беше проследил със зле прикрит интерес.

— Моля? — възкликна момчето стреснато, като че го бяха хванали да посяга скришом към баклавата.

— За Адара говоря. Какво мислиш за нея?

Ахмед се изчерви и усещайки как пронизващите очи на шефа му го обезоръжават, сведе поглед.

— Аз... аз... не знам.

— Не знаеш ли? Не я ли виждаш? И таз добра, та тя току-що мина оттук...

Младежът остана неподвижен на мястото си, ужасен от начина, по който се беше оставил да го прочетат като отворена книга.

— Би ли искал да се ожениш някой ден за нея?

Ахмед вдигна очи и лъч на надежда грейна по лицето му.

— Аз ли?

Ариф се разсмя.

— Да, ти. Кой друг? Мислиш ли, че би могъл да си добър съпруг за Адара? Тя е добро момиче.

С разтуптяно сърце и гърло, свито от вълнение, момчето само поклати глава утвърдително и отрони:

— Да.

— Е, ще трябва да я поукротиш, разбира се. Дъщеря ми е малко вироглава и ѝ трябва твърда мъжка ръка. Смяташ ли, че ще се справиш с тази задача?

Ахмед отново промълви:

— Да.

— Това предполага да си винаги добър мюсюлманин, а не мек като *кафирун*, които ми водиш тук, в магазина. Мислиш ли, че мога да съм спокоен за това?

Сега гласът на Ахмед придоби плътност и твърдост — той беше решил да бъде добър мюсюлманин и решението му бе за цял живот, каквото и да му струваше.

— С божията благословия, няма да ви разочаровам!

Ариф се засмя и го потупа по гърба. Договорът беше сключен — сега оставаше само да остави Ахмед и Адара да пораснат.

С порастването двамата се заеха. Без никой да им нарежда. През следващите години животът на Ахмед преминаваше сутрин в медресето, а следобед — в сука. Бяха времена на възмъжаване и трупане на опит.

Общуването с туристите предизвикваше у момчето отвращение, което с мъка прикриваше. Не одобряваше непристойно разголени вид, в който западните жени се явяваха на обществени места, — позволяваха си да откриват дори раменете и бедрата си, приличаха на

леки жени, вулгарни и безсрамни. Пророкът не беше ли повелил целомъдрие? Къде са булата, които да ги пазят от безпътните погледи? Понякога се случваше дори да види двойки туристи, които се държаха за ръце на публично място!

Повдигаше рамене със смесица от гняв и примирение. Бяха *кафирун*, какво да се прави... Разказите за кръстоносците казваха цялата истина, заключаваше той. Учителят Айман — Аллах да го пази, където и да го бяха отвели, — бе свършено прав, убеди се Ахмед. Тези варвари не зачитаха елементарните правила на честта, достойнството и доброто възпитание, всички бяха животни, отдали се на първичните си инстинкти. *кафирун* може и да бяха богати, но въпреки това си оставаха обикновени диваци.

Каква разлика само между онези жени и Адара! Месеците се нижеха неусетно, образувайки години, а междуременно тялото на Адара се бе заоблило по момински. Веднага след първата менструация баща ѝ нареди да се забулва, преди да излиза на улицата, да не би голата ѝ млечнобяла кожа неволно да предизвика сексуална възбуда у мъжете. Ахмед одобри от все сърце това решение, та нали Пророкът, според *хадиса*, беше казал, че жената, като стане на възраст да има менструация, не би трябвало да излага на показ каквато и да било част от тялото си, освен лицето и ръцете? Жените *кафирун* бяха вулгарни, но достатъчно беше човек да спре погледа си на дъщерята на Ариф, за да усети онази почтеност и скромност, която е типична за правоверните. Каква разлика само! *Кафирун* се разголваха без свян, докато Адара излизаше напълно забулена, както божият пратеник препоръчваше.

Но проблемът е, че след известно време момичето започна да проявява непокорство и да си харесва дрехи, които според Ахмед бяха неподходящи за избраницата му. Отначало той не каза нищо, но когато това поведение започна да бие на очи, не се сдържа и реши да говори с Ариф.

— Адара излиза на улицата недостатъчно забулена — каза един ден на обяд, премервайки внимателно думите си. — Ето, сега я видях да излиза, правейки нещо, което привлича вниманието на мъжете.

— Какво? — разтревожи се Ариф, притеснен за репутацията на дъщеря си. — Какво видя да прави?

— Носеше високи обувки — разобличи я Ахмед, снишавайки глас. — Внушава на мъжете да си представят краката й...

Шефът му удари с юмрук по масата, обзет от внезапна ярост.

— Аллах, това не може да бъде! Щом се върне, ще си поприказвам с нея!

— Трябва да носи ниски обувки — каза Ахмед и вдигна показалец. — И още нещо: ухаеше на шампоан. Това е опасно! Разсейва мъжете, отдалечава ги от Аллах, внушава им греховни представи.

Ариф скочи рязко, без да може да сдържи възмуцението си на обиден баща.

— Прав си! — извика той. — Като се върне, ще си получи заслуженото! Мен безсрамници в този дом не ми трябва!

Общуването със западниците откри на Ахмед нови идеи. Един ден, докато вървеше из улиците на сука, запътен към магазина за наргилета, един от туристите го попита какво мисли за правителството на Египет. Момчето се разсмя и повдигна рамене.

— Нищо не мисля, мистър. Аз съм обикновен мюсюлманин.

— Но не би ли искал да има демокрация в страната ти?

Ахмед посрещна въпроса с равнодушно изражение.

— Какво е това, мистър?

Този път туристът се разсмя.

— Демокрация? Никога ли не си чувал за демокрация?

— Аз ли? Не, мистър.

— Ами това е да можеш да избираш президента си — поясни европеецът. — Да можеш да кажеш мнението си за това как да се управлява страната и какви да бъдат законите. Не би ли ти харесвало?

— Но за какво ми е това, мистър?

Въпросът се стори толкова наивен на туриста, че за момент не знаеше какво да каже.

— Ами... за да можете да смените президента си например. Представи си, че според теб той не управлява добре. Вместо да го премахваш физически, можеш да го заместиш с друг, който ще управлява по-добре.

— Ама той няма да се съгласи, мистър.

Туристът отново се разсмя.

— Разбира се, че няма! Затова са нужни демократични закони, които да позволят да бъде заместен. Нима няма да ти харесва да ги има?

— На нас нови закони не ни трябват, мистър — отвърна Ахмед, забавяйки крачка, тъй като почти бяха стигнали до магазина за наргилета. — Ние си имаме подходящи закони за управление.

— Какви? Тези на диктаторите, които ви командват?

Момчето посочи нагоре.

— Тези на Аллах.

С времето забеляза, че сукът беше пълен с полицаи. Едни бяха униформени и се виждаха отдалече. Но имаше и други, цивилни, които се смесваха с тълпата и проникваха навсякъде като мравки.

Ахмед за първи път осъзна присъствието им, когато видя непознати да изземват нечия стока, пръсната по опънатия на тротоара килим, — маркови ризи, радиоапарати, парфюми.

— Контрабанда — обясни му лаконично Ариф, докато наблюдаваше сцената, облегнат на вратата.

Седнал на стъпалото пред магазина за наргилета, Ахмед стъписан гледаше как мъжете закопчават с белезници търговеца, хванат на местопрестъплението.

— Всеки ли може да го задържи?

Ариф се засмя.

— Тези типове не са кои да е, момче — каза съвсем тихо, та само младежът да го чуе. — Полицаи са.

Случката отвори очите на Ахмед за нова действителност. Имаше цивилни полицаи, които шетаха из пазара. Оттук насетне започна да се вглежда по-внимателно във всичко, което ставаше наоколо. Винаги, когато видеше полицаи в акция, спираше и внимателно ги наблюдаваше. Запечатваше лицата им, отношението, изражението, какво казваха, как вървяха и как гледаха.

Така лека-полека започна да отсява онова, което ги отличаваше. Разбра, че тези хора не се усмихваха, не бяха спонтанни като другите на пазара. Напротив, лицата им бяха напрегнати, намръщени и съсредоточени. Имаха и специфичен вървеж — походката им не беше

естествена и непринудена, въпреки старанията им, а по-скоро скована, което нямаше как да преодолеят.

Ахмед се научи да ги разпознава и най-вече да ги отбягва. Неговата работа бе да привлича клиенти за магазина, нещо, което се стремеше да върши добре. Макар че трябваше да общува с *кафирун*, не смяташе работата си за чак толкова неприятна. Някои туристи изглеждаха приятелски настроени и дори му даваха бакшиш от по петдесет пиастри, та дори и по лира, но момчето не се оставяше да бъде заблудено. Никога не забравяше предупреждението на Аллах в сура 5, аят 51, от Корана: „О, вярващи, не вземайте юдеите и християните за ближни! Един на друг са ближни те. А който измежду ви се сближи с тях, е от тях“.

Така Аллах забраняваше приятелството с хората на Писанието и Ахмед не го забравяше. Ето защо всеки път, когато го виждаха да минава из лабиринта от улички в сука, следван от двойка туристи, и го питаха накъде отива, един и същи отговор беше на езика му:

— Водя това куче *кафир* и курвата му в пъкъла!

XIX

Младежите обикаляха из стръмните улички и се любуваха на живописните фасади на къщите с цветя по балконите и пъстри дрехи, проснати под прозорците. Някъде миришеше на вино, заради характерния дъх, който се разнасяше от кръчмите, затворени по това време на деня, другаде вонеше на урина, вследствие на нощни веселби. Начело на групата вървеше преподавателят и насочваше вниманието им към детайлите, които представляваха интерес.

— Тук няма вече къщи на маври — поясни Томаш на студентите си от специалност „Ислямистика“. — Но обърнете внимание — Алфама е запазила своето особено излъчване на касба^[1], не намирате ли?

Учениците утвърдително кимнаха с глави, като не преставаха да се оглеждат наоколо. Повечето от студентите бяха мюсюлмани, но имаше християни, както и агностици, водени от любопитство. Спуснаха се по стълбите, свиха покрай църквата и излязоха на „Санта Лузия“, откъдето се виждаше градът. Наредените един над друг червени покриви и синеещите се в далечината води на Тежу се разстлаха пред очите им и старинен Лисабон изгря в целия си блясък.

— Чудно! — ахна един от студентите.

Спряха да отдъхнат, радвайки се на прекрасния изглед към града. Главата на преподавателя им преливаше от идеи. Откакто се беше завърнал от Венеция, все си мислеше как да накара студентите си да говорят на политически теми и най-вече да вземат отношение по въпроса с ислямския фундаментализъм. Но не виждаше как може да го направи в непринудена форма. Темите нямаха нищо общо с учебните часове и тези млади хора, безгрижни и весели, му изглеждаха обвързани с фундаментализма колкото водата със зехтина.

По дяволите, факт беше, че онзи *e-mail* на „Ал Кайда“ е бил отворен в Лисабон. Трябваше да започне да задава въпроси дори и на хората, които най-малко би заподозрял във връзка с фундаменталистите. Като неговите студенти мюсюлмани например.

Затова беше решил да проведе часовете извън факултета, на открито, в разходка из Алфама и Мурария, старите мюсюлмански квартали на Лисабон. Чувстваше, че само в този контекст би могъл да създаде атмосфера, подходяща за въпросите, които искаше да обсъдят.

Най-близо до него бе Сюлейман, тихо момче, чиито родители бяха с индийски произход. Бяха дошли от Мозамбик през шестдесетте години, изграждайки кариера като известни адвокати в Лисабон. Томаш съзря в това една възможност.

— Сули, гледа ли новините снощи?

Студентът отвърна очи от живописния лисабонски пейзаж.

— Да, разбира се. Защо?

— Ужасно е това в Индия, нали?

Сюлейман въздъхна и после цъкна с език.

— Не ми говорете за това.

— Видя ли какво направиха? Излязоха по улиците и започнаха да стрелят по хората...

— Луди хора. Луди за връзване.

Три чайки се доближиха с бръснещ полет до площадката за наблюдение, снишиха се, надавайки крясъци, но отминаха, без да кацнат. Някои от младежите инстинктивно се наведоха и това предизвика смях и закачки сред останалите.

Томаш изчака да минат няколко секунди, преди отново да подхване разговора.

— Ами ако това се бе случило тук?

— Какво?

— Атенатите, Сули. Представи си, че тези типове, фундаменталистите, хванат оръжието и... дойдат тук, в Алфама например, и започнат да избиват всеки, който им излезе на мушката. Представяш ли си какво би станало?

Сюлейман го погледна въпросително.

— Сериозно ли говорите?

— Кой би могъл да гарантира, че това няма да се случи тук, Сули? В крайна сметка фундаменталисти има навсякъде, нали? Шепа хора от тях са достатъчни, за да настане хаос...

— Но ние сме в Португалия! — отвърна момчето, като че този факт сам по себе си беше достатъчно красноречив. — Тук няма такива хора!

— Защо си толкова сигурен?

Смущение премина по лицето на студента.

— Защото... ами, не знам... щеше да се разбере — измънка той.

— По какъв начин щеше да се разбере?

— Искам да кажа, че щях да чуя някой да говори за това например. Или някой нещо да коментира. Знаете ли, разговорите между фундаменталисти се забелязват, не минават току-така... незабелязани...

— А ти нищо не си чул?

— Разбира се, че не.

Томаш се огледа наоколо.

— А другите?

Сюлейман обърна лице към групата и направо зададе въпроса.

— Ей, група! Някой някога да е чул... как да го кажа... да е чул някой смотаняк да говори за... *джихад* или нещо от тоя род?

Младежите останаха озадачени. Но един от тях, Алсидеш, направи крачка напред със сериозно изражение на лицето.

— Аз вече съм чувал.

Томаш отвори широко очи от изненада.

— Сериозно? Кой?

Алсидеш придоби заговорнически вид, огледа се наоколо и убеден, че никой извън групата не може да го чуе, се приведе напред и прошепна:

— Силвестър Сталоун. В „Рамбо“.

Разговорът премина в смях и шеги.

[1] На турски *касаба* — укрепено мюсюлманско селище. — Б.пр.

XX

— Водя това куче *кафир* и курвата му в пъкъла!

От три години отговаряше все едно и също винаги, когато някой го заговаряше на арабски из сука, на път към магазина за наргилета, придружен от двойка туристи.

Но един ден се случи нещо неочаквано. Ахмед вече беше на петнадесет години и се чувстваше в свои води из „Хан ал Халили“, сякаш пътят му бе хвърлен тук. Този следобед реши да отскочи до „Ел Фишави“, за да докара някои туристи, най-старото кафене в Кайро се намираше на тясна оживена уличка зад „Мидан Хюсеин“. Заведението се отличаваше с екзотичната си атмосфера, която беше привлякла един ден дори самия крал Фарук и която явно допадаше на *кафирун*.

Обикновено туристите се изтягаха по диваните и фотьойлите на „Ел Фишави“, за да пушат *шиша* или да пият ароматен чай, наслаждавайки се на изящната декорация на кафенето и шумната гълчава, идваща от сука. Уличката беше тесен проход в сянката на огромни навеси. През тесните пролуки се промъкваше светлина и прашинките блещукаха, реейки се с ароматния дим от наргилета над истински диаманти, преливащи във вълшебни багри в несекваща игра със сенките.

След като огледа внимателно клиентите, разположили се в „Ел Фишави“, Ахмед се спря на едно семейство, което пушеше *шиша* във вътрешна заличка.

— Мистър, харесва ли ви *шиша*?

Американецът вдигна десен палец и му намигна.

— Супер.

— Бихте ли искали да си закупите още по-добро наргиле от това?

Туристът се разсмя.

— И тук не ни оставяте на мира!

— Но, мистър, това е най-старият магазин за *шиша* в Кайро! — Махна към фотографията на стената, където крал Фарук бе сниман на

маса в кафене „Ел Фишави“. — Даже и кралят е ходил да пазари оттам!

Всичко това беше лъжа, разбира се. Магазинът на Ариф съвсем не беше стар и с традиции, а още по-малко — посещаван от видни клиенти, но думите имаха ефект върху много туристи. Тези тук не бяха по-различни. След като размениха няколко думи, Ахмед разбра, че са американци. Мъжът беше русоляв сладкодумец, но жената, мургава и с големи тъмни очила, дума не обелваше, за радост на младия египтянин. Американката държеше на благоприличието, което беше похвално, все пак жените трябваше да знаят къде им е мястото. Ето защо на Ахмед му се наложи да говори на английски само със съпруга, когото успя да убеди да посети магазина на Ариф и да види най-търсената стока в Кайро — наргилетата.

Водачът и клиентите излязоха от „Ел Фишави“ и бързо заситниха из улиците на сука. Като стигнаха до „Шария ал Муиз ли Дин Аллах“, главната улица на средновековния град Кайро, свиха по посока на комплекса „Ал Гоури“. Минарето с изящните си червени мотиви беше нещо като фар, тъй като точно под него се намираще магазинът за наргилета на Ариф. Минаха покрай търговеца на подправки, който от години шеговито задаваше все един и същи въпрос на Ахмед.

— Накъде си се забързал?

Без да спира, Ахмед изстреля обичайния отговор.

— Водя това куче *кафир* и курвата му в пъкъла!

След няколко крачки водачът усети, че двойката бе спряла зад него. Той се спря и се обърна, за да разбере какъв е проблемът.

— Какво има, мистър? Какво става?

За голяма почуда на Ахмед, отговори му не американецът, а жената.

— Как ни нарече?

Ахмед зина от изненада. Американката беше проговорила.

На арабски.

— Какво казахте?

— Попитах как ни нарече — повтори тя рязко с леден глас.

Момчето поклати глава, опитвайки се да подреди мислите си. Американката се беше обърнала към него на чист арабски, макар и с ясно доловим чужд акцент, напомнящ ливански. И какво толкова беше казал, та да предизвика този въпрос и този тон? Постара се да

възстанови предходната минута. Вървяха по уличката, която излизаше на главната, беше видял стареца, седнал както винаги на познатото място, старецът го беше попитал накъде отива и той беше отговорил, че води това куче *кафир* и курвата му в...

За бога! Кучката *кафир* беше разбрала!

— Какво става? — попита американецът на английски. — Защо спряхме?

Явно не говори арабски, убеди се Ахмед. Само жената, която упорито продължаваше да се вглежда в момчето. След като първоначалното му смайване отмина, Ахмед отвърна на погледа ѝ, без да покаже каквото и било притеснение. В името на Пророка, нямаше жена, която да го накара да отстъпи!

— Какво каза? — настоя туристката.

— Казах истината! — отговори Ахмед, гледайки я предизвикателно в очите.

— Какво става, *sweetie*^[1]? — попита американецът, усещайки, че нещо не е както трябва. — Обясни ми.

Без да откъсва очи от Ахмед, жената заговори на английски.

— Този тип те нарече гяурско куче, а мен — курва.

Мъжът зяпна от почуда. Не вярваше на ушите си.

— Какво?

— Точно каквото казах, Джони. Той ни оскърби.

Лицето на американеца почервения. Внезапно замахна и зашлеви Ахмед.

— Как си позволяваш? — извика той, обзет от ненадейна ярост.

Ударът завари Ахмед неподготвен и го събори на земята.

— Арабска свиня! — Американецът ритна падналото момче в гръб. — За кого се мислиш ти, бе?

Страхът на Ахмед бързо прерасна в гняв. Скочи и сляпо се нахвърли върху американеца, удряйки го с пестници, както му падне, улучвайки ту лицето, ту тялото, ту въздуха, неспирно размахвайки юмруци в пълно изстъпление. Слепя за всичко останало, сетивата му бяха заети само със схватката — тук зърне ръка, там лице, земя, магазин, крак, ръка, всичко се въртеше непрестанно в невероятен калейдоскоп.

— *Кафирско куче!* — викаше той сред разразилия се яростен хаос. — Нека Аллах да те прати в адския огън!

На улицата настъпи суматоха. Ахмед усети, че първоначалната му яростна офанзива завари неприятеля неподготвен, но след първите няколко удара той започна да реагира. Удвои ожесточението, с което се беше хвърлил в атака, опитвайки се набързо да разреши двубоя, но поредният му щурм неочаквано беше париран от две корави като желязо ръце, които го вдигнаха във въздуха.

— Пусни го! — нареди глас на арабски. — Пусни го.

Извиха дясната му ръка и я притиснаха зад гърба. Болката бе толкова силна, че Ахмед едва се сдържа да не изкрещи. После получи юмрук в корема и болката премина там, остра и съкрушителна. Момчето се сгърчи и рухна на земята. Отнесе два ритника в ребрата и един в лицето. Опита се да отвори очи и видя всичко в червено от бликналата по лицето му кръв. Но въпреки болката сред хаоса успя да зърне хората, които се бяха намесили в схватката. Когато видя познатите сериозни и съсредоточени лица, той разбра, че е загубен.

Бяха цивилните полицаи.

Съдията имаше напълно безучастен вид в момента, в който вдигна дървеното чукче. Ахмед го наблюдаваше напрегнат от подсъдимата скамейка.

— За нанесена телесна повреда на чужд гражданин и морални щети на съпругата му — произнесе съдията апатично — осъждам обвиняемия Ахмед ибн Бараках на три години затвор!

Ударът на чукчето отекна в залата.

Веднага след това един полицай го дръпна за раменете и Ахмед едва успя да зърне майка си, която скришом бършеше сълзите си, баща си, който стоеше вцепенен от срам на полупразните скамейки в съда, и Ариф, поклащащ сломено глава. Докато се усети, и вече беше във вратата на залата, повлечен из грозните и потискащи коридори до арестантската кола, където очакваха осъдените през деня. Беше горещо, както обикновено в Кайро, но той изгаряше от вътрешен огън. Душата му пламтеше от страх и възмущение.

Седна в арестантската кола и зарея поглед в пространството, докато изчакваха другите осъдени, за да ги отведат в затвора. Щеше да прекара три години от живота си в затвор, задето беше сложил на място един *кафир* и курвата му! Три години! Що за страна беше тази,

която защитаваше *кафирун* за сметка на правоверните? Още повече че той само беше отговорил на атаката на онова куче! Поклати глава, изпълнен с възмущение и съжаление. Какво нещо! Един *кафир* бе по-важен от един правоверен! Нима бе възможно това! *Кафир* на по-голяма почит от правоверен! За бога, докъде беше стигнала тази страна!...

В очите на Ахмед процесът бе една ужасна инсценировка. Американският турист се оказа журналист, който отразява гражданската война в Ливан. Беше дошъл в Кайро с ливанската си любовница, навярно християнска кучка, протече на ония проклети Джемейел. За да си отмъсти за урока, който беше получил, американецът е задвижил всичките си връзки, та посолството да настоява за осъждането на един правоверен. Правителството, съставено явно от марионетки на американците, е било принудено да вземе страна и да притисне съда. Съдията се е изплашил и го е осъдил. Всъщност само така можеше да си обясни защо съдията смяташе един *кафир* за по-важен от един правоверен.

Явно докато това правителство беше на власт, нямаше да се оправят. Нали точно тези хора имаха наглост да отидат в Ал Кудз и да се помирят с ционистите? Фараонът Садат беше лицето, но и Мубарак беше замесен в предателството. И той бе отстъпник! Как можеше някой като Ахмед да се пребори с такъв произвол? Щом не го е било срам да отидат на крака при *кафирун* и да се прегърнат с ционистите, какво ще им струва да пратят за три години в затвора един обикновен правоверен само защото е дръзнал да се защити срещу кръстоносец?

Чувството на негодувание накара Ахмед да си спомни нещо, което един друг турист му беше казал. Каква беше думата, която бе използвал? *Демокрация*, нали така? Беше попитал Ахмед дали би искал да има демокрация в Египет. Да, точно така. Беше проверил тогава в енциклопедията тази дума. *Демокрация*. От онова, което беше прочел, разбра, че означава да се организират избори и всички да гласуват за ново правителство.

На пръв поглед идеята не изглеждаше лоша. Но трябваше да се посъветва за това с моллата, разбира се, не с някой отцепник суфи, а с истински правоверен. Но факт е, че ако имаше избори, би могъл да гласува срещу Мубарак и неговите копои, както и срещу корупцията, която с упадъка си ги влечеше надолу. Вместо тия червеи биха могли

да сложат в правителството почтени и сериозни хора, добри мюсюлмани, които да почитат *шерята* и волята на Аллах, да разпределят закят между онеправданите и да са способни да се изправят срещу *кафирун*, които обиждат *уммата*. Да, може би Египет се нуждаеше тъкмо от това.

Демокрация.

[1] Любима, скъпа (англ.). — Б.пр. ↑

XXI

Животът на Томаш влезе в обичайните си коловози. Преподаваше история в Нов лисабонски университет, даваше консултации във Фондация „Калуст Гулбенкян“, а през уикендите ходеше до Коимбра, да посети майка си в старческия дом. Понякога, когато тя се чувстваше достатъчно добре, я водеше на разходка из центъра или в пешеходната зона край реката.

Новините идваха по телефона. Ребека Скот му се обаждаше често от Мадрид, за да пита дали беше успял да разгадае шифрованото послание, което му беше показала във Венеция, а също и дали бе напреднал с проучването на мюсюлманите фундаменталисти в Португалия.

— Разкрих някои места в Лисабон, където доста се говори за *джихад* — съобщи Томаш.

— Така ли? Къде?

— В кината, в които се прожектират филми с Чък Норис — пошегува се той, възползвайки се от хрумването на Алсидеш.

— Вижте, не е добре да се шегуваме със сериозни неща — смъмри го американката от другата страна на линията. — Въпросите, които обсъждаме, са твърде важни.

Разговорите между двамата засягаха изключително работата на *NEST*, но Томаш имаше чувството, че тя използва това като претекст, за да си поговори с него. Интуицията не беше неговата силна страна и той бе готов да приеме, че фантазира, но беше факт, че телефонните разговори с Ребека оставяха у него точно такова усещане.

Разкритията във Венеция му се сториха изключително тежки, но сега, сред ведрия покой на Лисабон, страшните заплахи му изглеждаха пресилени. Въпреки това реши да не оставя нещата без надзор. *NEST* му плащаше някакво възнаграждение — скромно, но достатъчно, за да го убеди, че трябва да си заслужи парите с работа.

Ето защо се зае редовно да посещава джамиите. Всеки петък ходеше в Централната джамия на площад „Испания“, много удобно

място, съвсем близо до факултета и Гулбенкян. Мюсюлманите, които посещаваха джамията, го посрещнаха със смесено чувство на изненада и задоволство — не се случваше често да виждат някой със зелени очи сред тях.

— Мюсюлманин ли искате да станете? — питаха го отначало.

— Не, не. Тук съм, за да погледам.

С времето започнаха да го подкачат — най-вече мозамбиканци и гвинейци, с които се срещаше обикновено при ритуалното измиване преди молитва.

— Е, как е, професоре, кога ще обявиш шехадет^[1]? — задяваха го те.

Отначало само се смееше и повтаряше, че ходи там само да гледа, но после усети, че трябва да отвърне на шегата, и един ден реши да влезе в играта.

— Мисля за това — отговори този път.

Отговорът се различаваше от обичайния и събуди любопитството на неговите събеседници.

— Сериозно?

— Ами да — потвърди тон. — Откакто открих, че мюсюлманите могат да имат по няколко жени, това не ми излиза от главата!

Последва всеобщ смях с многобройни потупвания по гърба.

— Зависи от жените — обади се един мозамбиканец, потопил ръце във водата. — Има жени, за които ще платим, за да се отървем веднъж завинаги от тях, по дяволите!

Отново избухна смях.

— Сериозно питам — настоя историкът, — има ли някой, който да е с няколко жени?

— Тук, в Португалия? — попита един гвинеец, който изчакваше реда си да се измие. — И таз добра!

— Тук няма хареми — потвърди мозамбиканецът, който миеше вече краката си. — Уважаваме закона. Какво да се прави!

Томаш откри, че тази свободна атмосфера беше подходяща за въпроси с подтекст, без да рискува да обиди, когото и да било. Мина на шегите в разговорите си с тях, най-вече за жени, за да изпробва терена.

— Ама какъв живот живеят тия фундаменталисти, а? — подхвърли той сред закачките за харемите. — Следват *шерята* и се женят за колкото си искат жени...

— Така си е, братко. Така си е.

— Бих се радвал да се запозная с такива хора. Дали не можете да ме запознаете с някого от тях?

Този въпрос винаги размиваше португалските мюсюлмани.

— Само в Саудитска Арабия — отговаряха всички.

— Бин Ладен трябва да питаш! — беше другият дежурен отговор.

Почти четири седмици след като се беше завърнал от Венеция, подтикнат от разговора си с Ребека, Томаш отвори бележника и вперил поглед в шифрованото послание на „Ал Кайда“.

6AYHAS1HA8RU

Най-напред прочете реда на глас, опитвайки се да спазва сричките.

— *Seis ay has um ha oito ru* — произнесе той. — По дяволите, какво ли значи това?

Беше неработен ден и разполагаше с цялото време на света, за да разбули мистерията. На пръв поглед това напомняше...

Rrrrrrrrrr...

Звукът го накара да вдигне глава. Беше глухото вибриране на мобилния телефон, настроен на беззвучен режим. Бръкна в джоба и извади апарата.

— Ало?

— Добър ден. Професор Нороня ли е?

— Да. С кого разговарям?

— Обажда се Норберто.

Името нищо не му говореше.

— Извинете, нещо не си спомням...

— Норберто Мамеде. Ваш студент от факултета, специалност „Ислямистика“.

— А! — възкликна Томаш. — Норберто! Извинявай, мислите ми са другаде. Всичко наред ли е, момче?

Гласът произнесе колебливо.

— Горедолу, господин професоре.

— Какво има?

Норберто направи малка пауза, преди да отговори.

— Господин професоре, спомняте ли си урока от оня ден, когато ни заведохте да се разходим из Алфама и Мурария?

— Да...

— А спомняте ли си, че ни зададохте въпроси за... м-м... за фундаменталистите?

Сърцето на Томаш трепна. Отпусна се бавно на дивана и притисна телефона колкото се може по-близо до ухото, за да е сигурен, че чува всичко.

— Да.

— Ами... работата е там, че току-що ми се обади и... не знам как да постъпя, не знам към кого да се обърна... Спомних си за нашия разговор онзи ден и реших да ви се обадя, не знам дали постъпвам добре.

— Правилно си постъпил, Норберто — увери го той. — Можеш да си спокоен по отношение на мен. Кажете сега, за какъв телефонен разговор става въпрос?

Гласът на студента прозвуча нерешително.

— Господин професоре, спомняте ли си за Закариас?

— Кой? Онова момче с брадата, което миналата година идваше на лекциите във факултета?

— Да, точно той! Спомняте си го, нали? Той ми се обади.

— Е и?

— Закариас обича да казва, че е по-добър мюсюлманин от другите, и говори това-онова, ядосва се, когато ни вижда да пием бира... С една дума, строго спазва нашите традиции. Стана така, че миналата година Закариас изчезна и повече не се обади. Признавам си, че не се притесних особено, този тип си падаше малко досаден. Но снощи, тъкмо бях седнал да вечерям, и чух телефона да звъни. Майка ми се обади и каза, че ме търсели отдалеч. Като взех телефона, разбрах, че е Закариас.

— Аха. И какво ти каза той?

— Стори ми се уплашен и ме попита дали мога да му помогна да се върне в Португалия.

— От какво е бил уплашен?

— Мисля, че се е сближил с някакви фундаменталисти.

— О, така ли?

— Връзката не беше добра, имаше много смущения по линията, но ми се стори, че каза една дума... дума, която ми изкара ангелите, признавам си. Още не мога да се успокоя.

— Какво каза той?

Норберто въздъхна, за да събере кураж.

— Терористи.

[1] Или *шахада* — символ верую на исляма; засвидетелстване на вярата в единния бог (Аллах) и пророчествата на Мохамед. — Б.пр. ↑

XXII

Пазачът отвори металната врата и Ахмед видя море от глави и тела да се извърща към него. Пазачът го бутна в килията и вратата се затръшна зад него. Тежка смрад на изпражнения изпълваше претъпканото помещение. Беше непоносимо горещо и задушно. Затворниците бяха натъпкани като сардини в кутия, плътно застанали един до друг.

— Кой си ти, синко? — попита го негов другар по килия, старец с бяла брада.

Ахмед се представи и отговори на въпросите от подробния разпит, на който беше подложен. По някое време, докато разказваше историята си, затворниците нададоха одобрителни възгласи, хвалещи юмруците и словесните нападки, които бяха станали причина за задържането му.

— Тия *кафирун* трябва да разберат, че не могат да идват тук, на наша земя, и да се държат като кръстоносци — отбеляза мъжът с бялата брада, изтръгвайки отново многогласно одобрение. — Добре си направил, синко.

Подът на килията беше покрит с бели плочки, имаше две квадратни прозорчета на тавана и клозет в ъгъла. Наистина не беше лесно да се раздвижи човек в това пространство, имаше прекалено много хора. Когато Ахмед каза какво мисли по въпроса, вместо отговор получи неочакван въпрос:

— Имаш ли пари?

Ахмед недоверчиво изгледа мъжа, който го беше запитал.

— Защо питаш?

— Защото с пари се купуват разни услуги. Имаш ли пари?

Без да е проумял смисъла на въпроса, Ахмед извади от джоба си монета от двадесет пиастри. Всички впериха погледи в парата като лешояди.

— Не стигат — каза мъжът. — Имаш ли още?

От джоба му колебливо се показва още една монета от двадесет пиастри.

— Четиридесет пиастри. Може и да стигнат. — Мъжът се приближи до вратата на килията и извика: — Пазач! Ей, пазачо!

Миг след това се отвори малкото прозорче на вратата и пазачът, дебел и небръснат мъж, надникна в килията.

— Какво искате?

— Тук не може да се диша. Отвори вратата за десет минути, моля.

— Какво печеля от това?

Мъжът обърна глава и изгледа Ахмед.

— Покажи му.

Разбрал най-сетне какво става, новият затворник показва двете монети на пазача.

— Четиридесет пиастри.

Ключът се превъртя три пъти в бравата с отчетлив звук, вратата се отвори и свежият въздух нахлу в килията като река. Въздухът в помещението се промени и затворниците задишаха с пълни гърди, приятен хлад съживи изпитите и изпотени лица. Но блаженството им бе кратко. Пазачът се появи след десетина минути и тръшна вратата. Капанът щракна отново.

Олекна им едва привечер, когато вратата се отвори и затворниците бяха изведени като стадо овце в коридорите на затвора. Уплашен, Ахмед тупна по рамото затворника, който вървеше пред него, и го попита накъде отиват.

— На вечеря.

Влязоха в зала с голяма маса, охранявана от трима пазачи, седнали в края. Арестантите се подредиха на опашка и един по един се запътиха към пазачите. Когато дойде ред на Ахмед, пазачът, разбирайки, че пред него стои нов затворник, го изгледа от глава до пети, сякаш го преценяваше.

— Как се казваш, кучи сине?

— Ахмед ибн Бараках.

Пазачът му подаде алуминиева чиния и му викна да сяда. Готвачът се приближи с голяма бака и му сипа ориз, зеле и овче

сирене. Понеже не им дадоха прибори, наложи се да се храни с ръце, но това не го притесни. Нали и Пророкът се бе хранил така. Ахмед дори беше горд, че се храни като божия пратеник.

Когато приключиха с вечерята, ги върнаха в килията на втория етаж на сградата. Усещането за клаустрофобия го връхлетя отново, щом заключиха вратата. Вече беше нощ и арестантите налягаха на плочките, готвейки се да спят. Ахмед отново си помисли, че са натъпкани като сардини в кутия. На всеки се полагаха само две плочки и половина. Нечии крака бяха опрени в главата му, собствените му крака докосваха главата на друг. Опита да се абстрахира от това и да заспи.

Не успя. Въпреки всичките си старания оставаше буден. *Какво правеше тук*, питаше се непрестанно. Искаше му се да си е вкъщи, да отиде в медресето, да броди из сука и да търси клиенти за магазина за наргилета, искаше му се да се порадва на снагата на Адара, на обяд в кухнята на Ариф. За бога, нима беше изгубил всичко това? Ами сега? Какво ще стане с живота му? Сълзи бликнаха от очите му, хълцаше като дете. За всичко това беше виновно правителството, каза си той. Как е възможно в собствената му страна някакъв *кафир* да е по-важен от правоверен?

Обръщаше се ту на едната, ту на другата страна в оскъдното пространство, с натезало от чувство за несправедливост сърце. По времето на Пророка такова нещо не би могло да се случи. Ако можеше да изложи случая си направо пред божия пратеник, Мохамед не само че щеше да го оневини за всичко, ами и похвала щеше да получи за това, че не се беше оставил *кафир* да го обиди! Колко правоверни са били опростени, заради това че са погубили живота на *кафирун*! Та нима Ахмед не би бил опростен за това, че беше защитил честта си? Не, няма и съмнение, че това правителство е в ръцете на *кафирун*!

По някое време пикочният му мехур се обади и му се наложи да стане. Прескачайки легналите на пода тела, Ахмед стигна до клозета. Смрадта на изпражнения тук беше особено силна, облаци мухи бръмчаха наоколо и Ахмед съжали налягалите затворници. Как въобще можеха да спят тук? Истина е, че до клозета имаше повече място, което не беше за чудене — всеки гледаше да е по-далече. Но нямаше как, при толкова народ някои бяха съумели да си намерят място само тук.

Ахмед дълго уринира във вонящата дупка и след като приключи, отново на подскоци се върна на мястото си. Но когато се върна, разбра, че мястото му бе изчезнало, телата се бяха наместили едно до друго и бяха запълнили освободеното пространство. Потърси друго място, но навсякъде беше едно и също. Нямаше празно пространство. Заснова напред-назад с растящо отчаяние, но навред се виждаха само проснати едни до други тела и никаква пролука, където да се настани.

— Искаме да спим — недоволно се обади глас, комуто явно пречеше бродещият наоколо призрак.

— Нямам място — оплака се Ахмед.

Последва гневно шъткане отвсякъде.

— Лягай!

Новакът се огледа наоколо обезсърчен. И тогава разбра как стояха нещата. Естествено, че имаше място. Там, където лежаха онези, които не бяха открили свободно пространство. Примирен, съкрушен и ужасен, Ахмед запрескача телата за сетен път и с погнуса легна на единственото незаето място.

До клозета.

Когато се събуди на следващото утро, Ахмед започна опознаването на дневния режим, на който щеше да се подчинява, докато беше в затвора „Абу Заабал“. Малко след утринната молитва съкилийниците му бяха подбрани като овце и подкарани към столовата, където им сервираха закуската. Варена бакла с хляб. Същата тази сутрин, докато бъркаше с пръсти в кашестата бакла, напипа нещо твърдо. Почуди се и измъкна предмета от храната.

— Какво е това? — попита той, показвайки нещото, напомнящо малка тръбичка.

Другарите му до него, братята Валид, се разсмяха.

— Фас — каза единият от тях.

Невярващ на очите си, Ахмед доближи тръбичката до носа си и подуши. Миришеше на пепел и тютюн — наистина беше фас.

— Каква свинщина!

— Пазачите са — добави другият брат Валид, свивайки рамене.
— Нарочно хвърлят боклуци в храната, за да ни ядосват...

Ахмед научи, че храната в „Абу Заабал“ беше нещо като кутия с изненади. Можеше и на нищо да не попадне, както се случи при първата вечеря, но винаги съществуваше възможността да се натъкне на нещо невероятно. Обикновено имаше камъчета или пясък, примесени с храната, но според някои пазачите се хвалели, че са храчили в тенджерата, когато са били с хрема.

Но най-лошото идваше след закуска. Водеха затворниците на терасата на втория етаж на сградата, където пазачите ги караха да тичат в кръг обратно на часовниковата стрелка. Щом някой забавяше ход, пазачите го засипваха с ругатни и го удряха с колан. Ахмед не разбираше смисъла на тези обиколки, но тичаше заедно с другите и като тях отнасяше по някой удар.

Късно сутринта отново ги водеха в килията. Не след дълго Ахмед започна да гледа на това пренаселено, задушно и смрадливо пространство като на спасителен остров. Онова, което му се струваше абсолютно нетърпимо при пристигането му, постепенно заприлича на истински оазис. Бяха му казали, че килията е предвидена за двадесет човека, а в момента затворниците в нея бяха шестдесет. Това го бе възмутило отначало, но вече беше престанало да го смущава.

Килията се беше превърнала в спасително убежище.

Така изкара пет месеца. Не си доспиваше, храната не струваше, измъчваше се заради съсипания си живот, понякога пазачите му се нахвърляха без повод и го биеха. Подаде специална молба и семейството получи разрешение да му праща по малко пари, което му позволяваше да си купува цигари, зеленчуци, сирене и дини в стола. И понеже никой нямаше нож, разцепваха дините, като ги удряха в пода.

Единственото нещо, което го зарадва през това време, беше писмото от Ариф. Бившият му шеф се обръщаше към него с топли и сърдечни думи, наричаше го *сине мой*, уверяваше го, че нищо в сърцето му не се беше променило и че онова, за което се бяха договорили три години преди това, продължаваше да е в сила. Адара му беше обещана и щеше да бъде негова, каквото и да се случеше.

Но един ден, докато тичаха в кръг и коланите на пазачите плющяха по изоставашите затворници, се появи някакъв служител на затвора.

— Ахмед ибн Бараках! — извика той името, записано на лист хартия. И тъй като никой не отговори, повтори името, този път по-високо: — Ахмед ибн Бараках!

Ахмед дишаше тежко, по лицето му се стичаше пот и дрехите му бяха залепнали за тялото. Едва на второто повикване разбра, че е за него. Какво ли искаха този път? Да не би е да е сторил някоя глупост? Пак ли щяха да го наказват? Мина му през ум да се престори, че не е чул, но бързо заключи, че ще стане още по-лошо. Ако бяха дошли да го наказват, щяха да го накажат още по-сурово за неподчинение. Ето защо забави ход и задъхан се представи пред служителя, който беше изкрещял името му.

— Аз съм — каза той, докато си поемаше дъх на пресекулки. Гърдите му трескаво се надигаха и спускаха. — Ахмед ибн Бараках.

— Бегом в килията да си вземеш нещата. След пет минути да си в централния двор — заповяда той, извърна се и извика следващото име: — Мохамед бин Валид!

Така, без да разбира какво става, Ахмед беше вкаран заедно с още осем затворници в затворническа кола. През прозорчето с решетки видя как се отдалечават от „Абу Заабал“, минаха покрай болницата и училището на селото, а после вдигнатият от автомобила прахоляк закри всичко и затворниците се отпуснаха на местата си.

Между тях бяха братята Валид.

— Дали няма да ни пуснат на свобода? — попита единият брат, но явно и сам не вярваше в това.

— Това е невъзможно — каза Ахмед, за да не се надяват напразно. — Имам още да лежа.

— И аз — каза вторият брат.

— И аз — добави друг затворник.

Бързо установиха, че никой в колата не бе излежал присъдата си, и надеждите им помръкнаха. След като не възнамеряваха да ги освобождават, защо ги бяха извели от „Абу Заабал“? Един от затворниците огледа внимателно другарите си и очите му светнаха.

— Не забелязвате ли нещо?

— Какво?

— Всички сме от „Мюсюлманско братство“.

Вторачиха се едни в други, осъзнавайки, че до един бяха привърженици на радикалната ислямска организация.

— В името на Пророка, имаш право!

Ахмед се прокашля.

— Аз не съм.

Изгледаха го с любопитство.

— А какво си направил, та те арестуваха?

— Набих един *кафир* — гордо каза той. — И съдът, вместо да ме защити, мен, правоверния, защити кафирското куче, Аллах да го прокълне завинаги!

Одобрителен хор огласи затворническата кола.

— Говориш и се държиш като истински правоверен, братко — заяви един от спътниците му с нотка на уважение. — Може и да не си от „Мюсюлманско братство“, но все едно че си.

Откритието, че принадлежат към една и съща ислямска организация и споделят едни и същи идеи, ги накара да се замислят. Явно фактът, че почитаха Корана и сунната на Пророка, беше критерият, по който бяха подбрани и изтеглени от „Абу Заабал“. Това поставяше важни въпроси. Какво ставаше? Какво щяха да правят с тях? Накъде ги водеха?

Все по-напрегнато поглеждаха навън, опитвайки се да познаят пътя. Откриха, че пътуват през провинция Калюбия в посока Кайро.

След два часа големият град остана зад гърба им. Приближаваха Маади, на югоизток от столицата. И тогава забелязаха табела с надпис.

Тора.

— Аллах *Ар Рахим*, Милосърдния, да се смили над нас — прошепна един от затворниците, като видя табелата.

— Защо? — обезпокои се Ахмед, с недоумение в очите. — Познаваш ли това място?

— Да.

— Е и? Къде отиваме?

Мъжът, който беше проговорил, се отдръпна от прозореца на затворническата кола и седна на мястото си с дълбока въздишка, свел очи съкрушен.

— В преизподнята.

XXIII

Реши засега да запази информацията в тайна. Ребека се обади от Мадрид, но Томаш нищо не ѝ каза за разговора си с Норберто. Искаше да си изясни някои неща и да потвърди фактите, преди да ѝ съобщи каквото и да било.

Преди всичко трябваше да открие семейството на Закариас. Норберто нямаше телефона на бившия си състудент, който се беше обадил от скрит номер, и се налагаше да потърси друг начин. Прерови картоните на студентите от предишната година, прехвърли всички, докато накрая стигна до документите на изчезналия студент. На малкото правоъгълно картонче с логото на факултета, при данните на Закариас Али Силва, имаше цветна снимка. На нея се виждаше лице, покрито с черна къдрава брада, която го състаряваше.

Томаш взе мобилния телефон и избра номера, записан на регистрационния картон.

— Ало? — отговори женски глас от другата страна на линията.

— Добро утро, госпожо. Дали мога да разговарям със Закариас?

— Закариас не е вкъщи.

— Обажда се професор Нороня, от Нов лисабонски университет. Трябва спешно да говоря със Закариас. Дали бихте могли да ми кажете къде да го откроя?

— Синът ми не е в страната.

— Вие майка му ли сте?

— Да.

— Много ми е приятно, госпожо. Аз преподавах на Закариас миналата година и ви поздравявам — имате много буден син.

Гласът от другата страна измърка от удоволствие.

— Благодаря.

— Кога се връща Закариас?

— Чак след няколко месеца.

— Колко жалко! Налага ми се спешно да говоря с него... Няма ли друг начин, по който мога да се свържа с него?

— Ами... синът ми отиде да учи в Пакистан. Малко трудно се свързваме с него.

— Закариас не е ли оставил някакъв телефон?

— Остави, разбира се.

— Дали бих могъл да го узная?

Майката направи кратка пауза.

— Преди да замине, синът ми ме помоли да не му се обаждаме.

— О, така ли? Защо?

— Ох, тези негови мании! Нали ги знаете днешните младежи... правят си каквото искат...

— Но в такъв случай как разговаряте със сина си?

— Закариас ни се обажда понякога по телефона.

— А телефона, който ви е оставил? Не го ли ползвате?

— Този номер е за спешни случаи. Много настояваше за това. Да му се обаждаме на него само в извънредни случаи.

— Ами... този случай е точно такъв. Дали е възможно да ми го дадете?

Жената отсреща отново направи пауза.

— Не знам.

Томаш си пое въздух. Разбра, че трябва да бъде пределно убедителен, ако иска да постигне целта си.

— Вижте, госпожо — каза той, докато трескаво мислеше каква по-съблазнителна и достоверна лъжа да скалъпи. — Наистина трябва да се свържа по някакъв начин със Закариас. Отваря се невероятен шанс за... за професионална кариера и се налага да действваме възможно най-бързо.

— Можете ли да ми кажете за какво става въпрос?

Тонът на жената бе дистанциран и недоверчив.

Лъжата трябваше да подейства на всяка цена, усети Томаш.

— Ами, става въпрос за следното. Аз преподавам във факултета, но работя и във фондация „Гулбенкян“. Фондацията е обвързана с петролния бизнес, не знам дали знаете...

— Всички знаем.

— Та, значи, търсят човек със специалност „Ислямистика“, който да оглави отдела за връзки с ислямския свят. Нали знаете как е, в „Гулбенкян“ смятат, че няма по-добро от това мюсюлманин да контактува с мюсюлмани, изглежда, това улеснява бизнеса в Близкия

изток. Човекът, който изпълняваше тази функция, много уважаван мюсюлманин, неочаквано се спомина и се налага спешно да му намерят заместник. Разбирате, че става въпрос за работа, свързана с много милиони, нали? Както сама се досещате, отговорността е огромна и... говорим за изключително добре платена работа. Обърнаха се към мен за помощ и аз им препоръчах Закариас. Но сега, след като не можем да го открием... изпускаме случая...

От другата страна на линията отново се възцари тишина, но този път за кратко.

— Ще отида да взема номера на Закариас.

Цифрите вече бяха записани в бележника и Томаш остана за миг загледан в тях. После стана и отиде да вземе телефонния указател. Намери страницата с международните кодове и потърси Пакистан. Свери телефонния номер, който майката на Закариас му беше дала.

00-92-42-973...

Националният код 92 наистина беше на Пакистан. Отбеляза кода на района и прегледа кодовете на градовете, подредени в азбучен ред.

Файсалабад 41

Исламабад 51

Карачи 21

Лахор 42

Задържа погледа си на този последен код — 42, и отново го свери със записания номер: 00-92-42-973...

Лахор.

Телефонният номер за спешни случаи на Закариас беше в Лахор. Беше срещал името на града в многобройни исторически препратки, но едва ли би го открил веднага на картата. Взе атласа и потърси Азия. Намери Пакистан и плъзна пръст чак до Лахор. Намираще се близо до границата с Индия.

Подвоуми се какво да направи по-нататък. Най-лесното беше да прехвърли въпроса на Ребека и на хората ѝ от *NEST*. Но може би щеше да е по-добре да се увери, че е хванал вярната следа, вместо да бие фалшива тревога. Щеше да изпадне в неловко положение. Освен това Закариас го познаваше, за разлика от американците, които бог знае как щяха да му се представят.

Надмогвайки последното колебание, Томаш взе телефона и набра номера. Дочуха се звуците от установените връзки и накрая самото позвъняване.

— *Салаам* — прозвуча мъжки глас от другата страна.

— *Hello?* — каза Томаш на английски. — Дали мога да говоря със Закариас Силва, моля?

— *Муже ангрезее нахеен аате!*

Човекът не говореше английски. Затова опита на арабски, но отговорът отново беше на урду.

Португалецът въздъхна, изнервен от този разговор между глухи. Така нямаше да стигне доникъде.

— Закариас Силва — каза, повтаряйки веднага малкото име сричка по сричка. — За-ка-ри-ас!

— Закарейа, Закарейа?

— Точно така! — оживи се Томаш. — Там ли е?

Пакистанецът отговори нещо неразбрано на урду, като избълва толкова много думи, че Томаш не знаеше как да реагира.

— Закариас! — успя само да каже веднага щом другият му даде възможност. — Извикайте го, моля! Закариас!

Нов поток на урду бликна от телефона. Когато Томаш достигна ръба на отчаянието, мъжът внезапно спря да говори и линията остана свободна.

— Ало? Чувате ли ме? — обади се историкът, без да разбира какво става. — Чувате ли ме? Ало?

Паузата се проточи и португалецът се чудеше какво да прави. Да изчака ли? Или да затвори и отново да набере номера? Дали не бе прекъснала връзката? Нямаше никаква идея как да постъпи.

— Ало?

Линията, изглежда, бе прекъсната. Колкото по-дълго немееше телефонът, толкова по-силно ставаше убеждението, че би трябвало да затвори и да се обади отново. И тъкмо понечи да го направи, когато връзката се съживи.

— Салаам — обади се друг глас, по-мек от предишния.

Може този да говори английски, помисли си Томаш с надежда.

— *Hello?* Бих искал да говоря със Закариас Силва, моля.

Долавяйки португалското произношение в изговарянето на името, гласът най-неочаквано премина на португалски.

— Аз съм. Кой се обажда?

— Закариас Силва ли е?

— Да, аз съм.

— Обажда се Томаш Нороня, преподавателят ти от Лисабон. Чуваш ли ме добре?

— Да, да. Чувам ви. Какво има?

— Закариас, Норберто разговаря с мен. Разбрах, че имаш нужда от помощ. Кажете ми какво трябва да направя и ще го направя.

От другата страна настъпи тишина.

— Професоре, не мога да говоря сега — изрече Закариас толкова бързо, че почти сля думите. — Ще ви се обадя по-късно.

Щрак.

Разговорът приключи.

До края на деня не се отделяше от мобилния телефон с надеждата, че Закариас ще се обади. Дори и по време на лекциите не изключи телефона. Чувстваше се почти като влюбен тийнейджър, който копнее да чуе любимата си.

Щом звъннеше телефонът, бръкваше в джоба си и го сграбчваше обнадежден, но веднага след това го обземаше отчаяние, когато видеше, че обаждането не е от бившия му студент.

— Държите се странно — установи Ребека, на която дължеше едно от обажданията. — Случило ли се е нещо?

— Да.

— Нима? И какво е то?

— Успокойте се — разсмя се той. — Щом получа някаква поточна информация, ще ви кажа.

Ребека извика от възбуда.

— Открили сте нещо!

— Спокойно...

Но и самият Томаш бе изгубил спокойствието си напоследък. Прекара два дни в непрестанно очакване, без да пусне мобилния телефон, но нищо не се случи. Какво ставаше? Какви бяха тези тайни, които Закариас криеше? От какво се страхуваше? Защо бе споменал за терористи при разговора си с Норберто?

При това упорито мълчание от страна на бившия му студент историкът започна да се опасява, че изостава от събитията. Същата вечер взе решение да каже на Ребека. Щеше да ѝ разкаже всичко още следващата сутрин. В края на краищата, помисли си, тя и *NEST* разполагаха със средства, за да стигнат до Закариас.

— Трррр... Трррр... Трррр...

Мобилният телефон го събуди посред нощ. Погледна сънен към огромния дигитален циферблат на будилника върху нощното шкафче и видя часа във флуоресцентен кехлибарен цвят.

04:27

Протегна ръка и сграбчи апарата.

— Да, моля? — каза той, неразбуден напълно.

— Професор Нороня?

Идващият отдалече глас светкавично го разсъни, сякаш го бяха облели с ледена вода. Изправи се в леглото със съвършено ясно съзнание.

— Да, аз съм — потвърди той. — Закариас?

— Нямам много време да говоря — каза гласът. — Господин професоре, сериозно ли говорехте, когато казахте, че ще ми помогнете?

— Да, абсолютно. Какво мога да направя?

— Искам да ме измъкнете оттук!

— Трябват ли ти пари, за да си купиш билет за самолета?

— Имам си пари — отговори Закариас. — Проблемът е, че те ми нямат доверие и ме държат под око. Ако отида на железопътната гара или на летището, ще открият.

Томаш понечи да попита кои са тези *те*, но се въздържа. Напрегнатият глас показваше, че Закариас не разполага с време за приказки, затова трябваше да се ограничи до жизненоважната информация.

— Какво трябва да направя?

— И аз не знам точно. Трябва ми защита, за да мога да изляза оттук.

— Искаш ли да дойда при теб?

— Опасно е, господин професоре...

— Не се тревожи за мен. В Лахор си, нали?

— Да.

— Тогава ще обядваме двамата в Лахор след осем дни. — Отвори чекмеджето на нощното шкафче и извади молив. — Каж ми къде.

Закариас направи пауза, вероятно се опитваше да избере подходящо място за срещата.

— Крепостта в Стария град — реши той. — Знаете ли къде е?

Томаш си записа.

— Не знам, но ще я намеря. Ще се срещнем в крепостта на Стария град в Лахор, по обяд, точно след седмица.

— Разбрано. — Бившият му студент сякаш се канеше да добави нещо. — И... професоре?

— Какво има, Закариас?

— Много внимавайте.

XXIV

Портите се разтвориха и пред очите им израсна гигантският затворнически комплекс. „Тора“ включваше четири затвора и Ахмед и другарите му бяха откарани в единия от тях. Човекът от „Мюсюлманско братство“, който беше видял името на „Тора“ на табелата, мрачно се вгледа в сградата.

— „Мазра Тора“.

Името оказа мигновено въздействие върху другите арестанти, но Ахмед остана равнодушен.

— Познаваш ли това място?

— Тук обикновено затварят братята ни.

Животът в „Абу Заабал“ беше абсолютен ад и Ахмед беше убеден, че каквото и да разправяха, по-лошо не може да стане. Но се лъжеше. Първите дни в „Тора“ му доказаха, че адът има различни нива и че „Мазра“ като че беше на най-долното стъпало.

Новопристигналите бяха отведени към едно от крилата на затвора и веднага стана ясно, че беше специален сектор. Групата от „Абу Заабал“ беше наблъскана в ужасно мръсна килия и часове покъсно пазачите дойдоха да вземат един от тях.

— Какво ли ще искат от него?

Никой нямаше отговор.

— Ще поживеем и ще видим — обади се най-старият от групата.

Разбраха два часа след това, когато съкилийникът им се завърна целият в кръв и почти загубил дар слово. Тогава разбраха, че са в крилото за разпити.

След като видя в какво състояние върнаха другаря им, вторият извикан за разпит затворник оказа съпротива на пазачите и се опита да им се изплъзне. Пребиха го пред очите на другарите му и го извлякоха за косите навън.

— Сега ще те научим на подчинение — закани се един от пазачите, които го изведоха.

Вторият затворник беше върнат в килията на носилка. Имаше счупени зъби и подутини под очите, ръцете му бяха целите в кръв. После откараха друг и още един, а на следващото утро, когато отново чу вратата да се отваря, двама пазачи хвърлиха на пода поредната жертва и застанаха пред него.

— Твой ред е.

Без да усеща краката си, с разтреперани ръце, Ахмед се надигна от мястото си и тръгна навън. Вървеше в транс, без да мисли. Знаеше какво го очаква, но се беше предал на съдбата, примирен, оставяйки живота си в ръцете на Аллах *Ар Рахим*, *Ал Халим*, *Ал Карим* — Аллах Милосърдния, Всеблагия, Прещедрия.

В стаята, измазана в бяло, имаше локви кръв на пода и алени пръски по стените. В средата бе поставен стол с каиши за връзване на ръцете и краката и електрическа машина край него. Дебел изпотен мъж с рядка брада и грубоват вид се приближи до Ахмед.

— Съблечи се! — заповяда той.

Хвърляйки бърз поглед наоколо, с разтуптяно сърце и разтреперан като лист, Ахмед се поколеба.

— Какво... какво ще ми пра...

Шамарът изгори бузата му.

— Събличай се.

Затворникът започна да сваля дрехите си, докато остана чисто гол. Дебелакът го дръпна за косата и го накара да седне на стола. Пазачите, които го бяха довели от килията, стегнаха ръцете и краката му с каишите, за да не може да мръдне от мястото си. После извадиха някакви електроди от машината и ги прикачиха към тестисите на Ахмед. Когато приключиха, дебелакът застана пред арестанта с голяма папка в ръце.

— Как се казваш?

— Ахмед ибн Бараках.

Мъжът отвори папката и започна да прелиства книжата, докато накрая откри онова, което търсеше. Спря и се зачете.

— Чета тук досието ти — измърмори той, докато прокараваше очи по написаното. — Пише, че си радикал. — Вторачи се в затворника с широко отворени очи, сякаш искаше да му внуши, че трябва да узнае истината и няма да допусне да го лъжат. — Истина ли е?

Сърцето на Ахмед подскачаше лудешки в гърдите. Знаеше, че трябва да отговаря точно на всеки въпрос, но не знаеше какво иска от него този човек.

— Истина ли е?

Затворникът преглътна с усилие. Трябваше да отговори, но се страхуваше, да не би да каже нещо погрешно.

— Аз... аз съм правоверен — изрече накрая. — Вярвам в Аллах *Ал Рахман Ар Рахим*, Всемиловичивия и Милосърдния. Засвидетелствам, че няма друг господ, освен Аллах. И засвидетелствам, че Мохамед е неговият Пророк.

Дебелакът прехвърли тежестта си на другия крак.

— Всички вярваме в Аллах и засвидетелстваме, че няма друг бог, освен Аллах — каза той, като едва се сдържаше. — Но тук повелява Аллах *Ал Хакам*, Премъдрият, и аз искам да знам дали си радикал, или не.

— Не знам какво е радикал — опита да обясни Ахмед в желанието си да заобиколи въпроса. — Аз съм вярващ, следвам повелите на Аллах в Корана и сунната на...

Болката преряза корема му, посичайки го като сабя. Беше толкова силна, че го заслепи и видя звезди пред очите. Сгърчи се на стола, мъчейки се да се свие, но каишите бяха яки и го задържаха на мястото му.

— Радикал ли си, или не?

Разбра, че времето за уговорки беше свършило, и реши да каже всичко, което искаха.

— Да... да, радикал съм.

— Член ли си на „Мюсюлманско братство“?

— Не.

Болката се върна, остра и непоносима, и Ахмед почти изгуби съзнание. Свести се, когато заляха главата му със студена вода. Отвори очи и видя, че дебелият мъж го гледа.

— Член ли си на „Мюсюлманско братство“? — попита отново.

— Не.

— Но дойде с тях от „Абу Заабал“.

— Аз... аз дойдох с онези, които бяха в колата. Дори не знаех кои... кои са те.

— Не се ли познавахте в „Абу Заабал“?

— Само... само съм ги виждал. С двама... двама от тях бяхме заедно в килията в „Абу Заабал“.

— Кои?

— Братята... братята Валид.

Дебелият мъж направи справка в документите, които държеше, и поклати глава утвърдително — изглежда, прие отговора. Но веднага след това вдигна очи и впи поглед в затворника.

— А „Ал Джамаа ал Исламия“? Член ли си на „Ал Джамаа ал Исламия“?

Въпросът бе изключително важен, досети се Ахмед. Една от фракциите на „Ал Джамаа“ беше отговорна за смъртта на Садат и движението беше станало обект на ожесточено преследване от страна на правителството. Каквато и да било връзка с тази организация се смяташе за опасна.

Поклати категорично глава.

— Не. Не съм член на „Ал Джамаа“.

Последва нова експлозия от болка и заслепение. Болката беше невероятно мъчителна, сякаш хиляда остри ножа се забиха в тялото му. Сега вече наистина припадна.

Дойде на себе си с усещането за нещо студено и влажно на лицето — отново бяха залели главата му с вода.

— Питам те още веднъж: член ли си на „Ал Джамаа ал Исламия“? Кажете истината!

— Не! — отрече той отново, поклащайки енергично глава. — Не! Дебелакът посочи към книгата, които държеше в ръка.

— Тук пише друго. Има свидетели, че ги подкрепяш.

— Какви... какви свидетели? Нищо не знам, кълна се! В името на Пророка, кълна се, че нищо не знам!

— Лъжеш!

— Истина е! Не съм от „Ал Джамаа ал Исламия“! Кълна се!

— Не си ли един от виновниците за смъртта на президента?

— Аз? — каза Ахмед, изпълнен с ужас. — Разбира се, че не съм!
Разбира се, че не!

— Можеш ли да го докажеш?

— Та аз... аз съм бил на дванадесет години, когато това се е случило! Разбира се, че не съм участвал!

— Но си имал приятели от „Ал Джамаа ал Исламия“?

— Имал съм много приятели. Може някои и да са били от „Ал Джамаа“... не знам.

Мъжът прелисти още няколко страници, поглъщайки с очи информацията.

— Пише, че си станал радикал.

— Аз съм вярващ. Следвам повелите на Аллах в Корана и сунната на Пророка. Ако това означава, че съм радикал, значи съм радикал.

Разпитващият отново се зачете в документите. Вниманието му бе привлечено от датата на раждане.

— Роден си през 1969 година, нали? — Почеса брадата си, докато правеше сметка. — Наистина, бил си само на дванадесет години, когато президентът е бил убит. — Прочете още няколко реда от документите и внезапно вдигна глава. — Защо си престанал да ходиш в джамията?

Ахмед си даде сметка, че полицията го беше разследвала най-подробно. Даже бяха разпитвали за него в джамията!

— Коя джамия? — попита той, макар да знаеше прекрасно коя джамия имаше предвид мъжът, който го разпитваше. Опитваше се да печели време, за да подреди мислите си.

— Джамията в квартала ти. Защо си престанал да ходиш там?

— Защото... защото там не учех истинския ислям.

Дебелакът вдигна вежди.

— А, не е бил истинският, значи? И какъв е бил тогава?

— Беше християнизирани вариант на исляма, който цели да се хареса на *кафирун*. Това не е истинският ислям.

— И кой е истинският ислям?

— Този, който е в Корана и сунната на Пророка.

— В онази джамия не са ли ти преподавали Корана и сунната?

— Да, разбира се — отвърна той. — Но непълно. Не изучавахме някои неща.

— Например?

— Че не трябва да сме приятели на хората на Писанието например. Аллах казва това в Корана, но някои хора, имащи се за правоверни, изглежда, не го признават. Както и това, че трябва да причакваме в засада идолопоклонниците и да ги убиваме, където ги заварим, според онова, което Аллах повелява в Свещената книга. В онази джамия въобще не се споменава за това и моллата се правеше, че не съществува.

Дебелият мъж си пое дълбоко въздух и хвърли документите върху масичката. После огледа хората си и кимна с глава към Ахмед.

— Отведете го и ми доведете друг.

XXV

Кхъ! Кхъ!

Остър и задушлив мирис на изгорели газове изпълни ноздрите му и нахлу в белите му дробове. Томаш се разкашля задавено и погледна навън. Облак с виолетови оттенъци се стелеше по улиците, носейки се над хилядите и хиляди мотори и автомобили, които като мравки пъплека из прашните артерии на Лахор. Но най-зле бяха авторикшите, чиито ауспуси бълваха гъсти кълба дим, — приличаха на фабрични комини на колела.

Дробовете му се раздираха от кашлица.

— Извинете — обърна се към шофьора. Имаше чувството, че се задушава. — Бихте ли затворили прозорците?

— *Yes, mister* — съгласи се таксиметровият шофьор.

Пакистанецът завъртя ръчката, за да затвори прозореца на вратата, и все така в движение, с една ръка на волана, се наведе на другата страна и се пресегна да завърти и другата ръчка.

— Внимавайте! — извика Томаш, забелязвайки, че таксито се движи към една авторикша.

Шофьорът направи рязък завои и избегна сблъсък в последния момент. После обърна глава назад и показа жълтите си зъби в гримаса, напомняща карикатурна усмивка.

— Не се притеснявайте, мистър. Тук, в Лахор, винаги е така.

Прозорците бяха затворени и купето на таксито най-сетне заприлича на запечатана дишаща кутия сред невероятно разпрострелия се облак от замърсен въздух.

Томаш вдиша дълбоко с облекчение.

Сега вече беше по-добре.

Погледна навън към градския пейзаж. Лахор беше равнинен и прашен град, който създаваше впечатление за хаотичност. Къщите бяха ниски, сградите имаха тухления цвят на недовършен строеж. Тежка, безкрайна пелена от смог беше увиснала по линията на неравния хоризонт — мъгливата завеса беше толкова плътна, че утрото

изглеждаше мрачно. Мръсната мъгла освобождаваше постепенно големите артерии, поели огромното движеше на автомобили, и се издигаше нагоре, към небето, превръщайки се в призрачна сянка.

— Далече ли е Замзама? — попита клиентът с нескрито нетърпение.

Булевардът, на който излезе таксиметровият шофьор, беше така задръстен, че изглеждаше невъзможно да се придвижат напред.

— Не, мистър.

Отговорът го успокои.

— Колко време има дотам? Пет минути? Десет?

Таксиджията се разсмя.

— Не, мистър. Предвид натовареното движение, ще ни отнеме най-малко час...

Томаш обърна очи.

— О, не.

Облегна се на седалката и се настрои за дълго и мъчително пътуване. Заклещено в капана на това адско улично движение, таксито се придвижваше педя по педя. Нищо чудно, че щяха да пътуват цял час. Последните двеста метра им бяха отнели около 10 минути!

Чувстваше се уморен след поредицата от въздушни полети и връзки. В последните двадесет и четири часа непрекъснато се беше прехвърлял от полет на полет: от Лисабон до Лондон, където нямаше директна връзка същия ден за Пакистан; от Лондон до Манчестър, където успя да хване нощния полет на пакистанските въздушни линии; от Манчестър до Исламабад, където се беше приземил на разсъмване; и най-накрая от Исламабад до Лахор. Четири полета, докато се добере дотук. Добре че беше използвал това време, за да работи.

Притвори очи и опита да се отпусне. Но работата, с която беше зает по време на пътуването, нахлу в главата му с толкова ярки и конкретни образи, че му напомни компютърните игри, които оставаха запечатани в ретината му, след като беше играл часове наред. Макар и със затворени очи, той виждаше букви и числа, които се свързваха в невероятни комбинации като в огромно sudoku^[1].

— По дяволите? — изруга той и отвори очи.

Разбра, че няма да мигне, докато не разреши мистерията, която го беше обсебила. Предавайки се пред очевидността, той се наведе и отвори ръчния си багаж, откъдето извади бележника. Прелисти го и се

върна на онзи ред, който го преследваше като призрак, щом притвореше клепачи.

6AYNAS1HA8RU

В полето край реда и на следващите страници се рояха опитите му да разбие шифъра. Нещата не вървяха, установи той. Може би щеше да е по-добре, ако приложи нов подход към шифрованото послание. И той като криптоаналитиците на *NEST* беше тръгнал от предположението, че си имат работа с изключително сложен шифър, след като създателите му явно разполагаха с толкова модерни средства, че бяха успели да скрият посланието под снимка. Но дали бяха на прав път? Последователните провали, неговите и на криптоаналитиците от *NEST*, доказваха, че допускат някаква грешка.

Ами ако смени перспективата? Ако се опита да се постави на мястото на онези, които бяха изпратили посланието? Или да проумее позицията на получателя в Лисабон?

Потри слепоочията си, погълнат от мистерията.

Първото нещо, което забеляза, бе, че посланието, изпратено от мюсюлмани, навярно араби, беше написано на латиница. Тази подробност, каза си той, не е за пренебрегване. Това явно показваше, че получателят не би могъл да отвори писмо, написано с арабски йероглифи. Разбира се, след като го беше отворил в кибер кафе, както твърдяха от *NEST*, нормално беше компютрите в това кибер кафе да нямат софтуер на арабски. Затова и съобщението беше написано с букви от латинската азбука.

Но можеше да се направи и друг извод на основата на същия факт. Онзи, който беше изпратил посланието, очевидно нямаше и най-малка представа, че адресът е под наблюдение. А след като бе скрил посланието под порнографска снимка, едва ли бе сметнал за необходимо да използва сложен шифър. Защо да го прави, след като се чувства сигурен? Освен това би могло да се допусне, че получателят в Лисабон не е способен да разчете текст, шифриран по прекалено усложнена система. Така представени, нещата изглеждаха по-ясни.

Шифърът вероятно бе елементарен.

— Разбира се... — прошепна Томаш. — Как не ми хрумна порано?

— Извинете, мистър?

Португалецът погледна с недоумение таксиметровия шофьор, който се взираше в огледалото за обратно виждане. Мислите му бяха обсебени от мистерията и когато спря поглед на лицето на пакистанеца, му трябваше време, за да разбере смисъла на въпроса.

— Няма нищо — каза той, съсредоточавайки се отново върху бележника. — Говоря на себе си.

Веднага се зае да нахвърля обичайните решения, прилагайки ги към посланието. Ключът вероятно бе прост. Опита шифъра на Цезар, но без резултат. Приложи шифър със заместване, отново неуспешно. Използва таблица на Виженер с надеждата, че ще открие разрешение, но и този път се провали.

— Трябва да се поставя на мястото на онзи, който го е изпратил, и на онзи, който го е получил — прошепна замислен.

Вторачи се отново в посланието, сякаш упоритото виждане щеше да му открие тайната. Ако изпращачът беше от „Ал Кайда“, най-вероятно си имаше работа с арабин. А дори и да не бяха араби, със сигурност бяха ислямски фундаменталисти, което означаваше, че при всички случаи знаят арабски, та дори и единствено заради наизустяването на Корана. С други думи, възможно бе оригиналното послание да е на арабски, независимо че бе написано с латински букви.

На арабски.

Да, но на арабски се пише отдясно наляво! Как, по дяволите, му беше убягнала такава важна подробност?

Отново се върна на шифъра на Цезар, шифъра със заместване и таблицата на Виженер, но този път четеше всичко в обратен ред. И се провали за сетен път. Въздъхна обезкуражен. С последни сили се захвана да изписва поредицата от цифри и букви в гигантски размери, като че уголемяването можеше да изтръгне скрития в ребуса текст.

Очерта буквите несъразмерно уедрени, толкова големи, че не се побраха всички на един-единствен ред в тефтера и затова се наложи да ги пренесе на два реда с еднакъв размер.

6AYHAS
1HA8RU

— *Seis-Ayhas-Um-Ha-Oito-Ru?*

Изведнъж му се стори, че така получената форма има потенциал. Отляво надясно нямаше смисъл. А отдясно наляво?

Sahya-Seys-Ur-Oito-Ah-Um.

Отново не.

Освен ако не са географски координати. Ур, както добре знаеше, бе първият град в света. Там се бе родила писмеността. Както и Авраам. Намирал се е в Шумер, днешен Ирак. В близост до него днес бе разположена американска въздушна база. Дали това не бе следа? Дали посланието не съдържаеше всъщност координатите на място? Дали не бе мястото, където щеше да бъде извършен атентат?

В Ур?

Възможно е, заключи той. Но разделените цифри — шест от едната страна, осем от другата и една самотна, не се връзваха с координатите. Замисли се над различни пътища, по които числата биха могли да се свържат. На пръв поглед би могъл да съчетае единствено шест с едно, тъй като едната цифра се намираше под другата, поради което пробва да свърже горния ред с долния. Започна в една посока, без резултат, после опита в другата.

Господи...

Посланието изплува изведнъж пред очите му, ясно и чисто като сълза. Взе писалката и възбудено надраска стрелки, очертаващи пътя до тайната, скрита под шифъра.

6		A	←	Y		H	←	A		S
↑		↓		↑		↓		↑		↓
1	←	H		A	←	8		R	←	U

— Открих! — извика той.

Шофьорът почти подскочи от уплаха.

— Какво? Какво има?

Осъзна, че въодушевлението го бе довело до самозабрава, и се изчерви засрамен.

— Нищо! — увери го той, връщайки се в настоящето. Надникна навън. — Много ли остава?

Колата мина край зелено хокейно игрище и излезе на голям булевард от европейски тип, с оръдие от XVIII век, поставено в началото му.

— Пристигнахме.

Колата спря край тротоара и през прозореца Томаш зърна една жена, изваяна като скулптура, да чака до оръдието. Главата ѝ бе покрита с оранжев копринен шал. Като че надарена с шесто чувство, жената се обърна по посока на таксито, свали слънчевите очила и впери в него огромните си сини очи.

Беше Ребека.

[1] Логическа игра с цифри. — Б.пр. ↑

XXVI

Ахмед стигна до килията, влачен от тъмничарите; поради болките в корема не беше в състояние да върви. Но въпреки това състоянието му беше несравнимо по-добро от това на всички други затворници, разпитани преди него. И още нещо, което не убягна на другарите му по килия, — разпитът не беше превишил половин час.

— Какво стана? — попита един затворник, които още не беше разпитван. В гласа му се долавяше едновременно надежда и недоверие.

— Мисля, че още издирват правоверни, замесени в убийството на фараона — поясни Ахмед, споменавайки покушението над Садат.

— Ти не си ли от тях?

— Разбира се, че не.

— Как ги убеди в това, братко?

— Бил съм на дванадесет години по онова време.

Всички от килията минаха през ръцете на разпитващите ги и повечето бяха върнати в безсъзнание при другарите им. Първата фаза на разпитите трая два дни, в следващите два дни бяха оставени на мира и това позволи на онези, които бяха най-зле, да съберат сили.

На петия ден трима надзиратели влязоха в килията. Един от тях, след като извика по-големия от братята Валид, му подаде шишенце и лъжица.

— Изпий две лъжици от този сироп!

Валид погледна въпросително към шишенцето.

— Какво е това?

— Пий! — изрева надзирателят.

Знаейки, че не може да не се подчини на тази заповед, затворникът взе шишенцето и глътна две лъжици от сироба. След като приключи, надзирателите останаха в килията, сякаш изчакваха сиропът да му подейства.

След няколко минути погледнаха часовника и му дадоха нова заповед.

— Масажирай слабините.

— Какво?

— Прави каквото ти казвам! — викна отново. — Масажирай!

Затворникът се подчини, без да схваща смисъла на заповедта. След малко спря, учуден от огромната ерекция, издула панталоните му. Тъмничарите явно бяха доволни от резултата, защото веднага се спогледаха усмихнати, преди да се обърнат отново към арестанта.

— Брат ти?

Валид посочи към един от мъжете в другия край на килията.

— Ето го там.

Единият от пазвантите отиде при него и онзи, който май им беше шеф, изрева поредната заповед.

— Събличай се!

Без да си помисли да се противи, по-младият Валид свали дрехите си и остана гол по средата на килията. Имаше синини по ръцете, гърба и гърдите от разпита, на който беше подложен още първата вечер.

— Застани на четири крака!

Затворникът се наведе и застана на четири крака. В килията тегнеше тягостна тишина, другите затворници не смееха да дишат от страх, да не би да привлекат вниманието върху себе си. Шефът на надзирателите изгледа по-стария Валид, с голямата ерекция, надигаща панталоните му, и се усмихна лукаво.

— Содомизирай^[1] го!

Затворникът се парализира от заповедта.

— Какво?

— Ти глух ли си или какво? — извика пазачът.

Ужас се изписа по лицето на по-стария Валид.

— Но... но той ми е брат!

Надзирателят направи крачка напред и стисна затворника за врата с такава сила, че той почервения и за момент спря да диша.

— Ако още веднъж се възпротивиш на моя заповед, ще те убия! Чу ли? Ще ти стисна по-яко врата и си мъртъв! — Махна към по-младия брат, който продължаваше да стои гол на четири крака на сред килията. — Содомизирай го!

Обезумял от ужас, по-възрастният Валид свали панталоните си и се приближи до брат си откъм гърба. Смаяни от ставащото в килията, Ахмед и другите затворници не знаеха какво да правят. Повечето

извърнаха очи настрана, за да не гледат онова, което се случва в килията, но стенанията от болка и накъсания плач на двамата братя бяха непоносимо ужасни, за да бъдат игнорирани.

Тъкмо в този миг и при тези обстоятелства Ахмед проумя къде всъщност се намира.

На дъното на преизподнята.

Два дни след страшната сцена с братята Валид надзирателите отново се върнаха в килията.

— Ахмед ибн Бараках!

Като чу тъмничарите да произнасят името му, Ахмед почувства как сърцето му подскочи и заби лудо, сякаш искаше да изхвъркне от гърдите му.

— Аз съм.

— Последвай ни.

Ахмед последва тъмничарите, изтръпнал от страх. Не го плашеха толкова изтезанията и състоянието, в което връщаха арестантите след разпитите, колкото унижението, на което бяха подложени братята Валид. Щом като управата на затвора бе способна да стори това, всякакво вероломство бе възможно. Затова се подготви за най-лошото. Трябваше да бъде силен, да се предаде телом на съдбата и да се надява, че Аллах *Ар Рашид*, Напътстващият, ще го води към спасението.

Придружен от двама надзиратели, Ахмед премина по същия коридор, по който го бяха отвели на разпит преди няколко дни, и продължи до вратата, водеща към онова крило. Един от мъжете отключи и го блъсна в някакво преддверие. Поведоха го по стълбите към долния етаж, после по друг коридор, докато стигнаха до друга врата. Отключиха я и го бутнаха вътре.

— Влизай.

Макар и уплашен, Ахмед се подчини и прекрачи прага. Беше друга килия. Имаше около петнадесетина затворници, но всички те изглеждаха значително по-добре от ония, които беше оставил зад себе си.

Щрак.

Чу металическия звук зад гърба си и се обърна. Бяха затворили вратата на килията. Облекчение изпълни душата му, както кислородът

изпълва дробовете — в този миг осъзна, че бе напуснал крилото за разпити.

Животът му отгук нататък стана много по-лек. В това крило на затворниците се разрешаваше да правят физически упражнения в двора и дори да играят футбол. Така ежедневието в началото му се стори почти приятно, после се превърна в рутина, а накрая — в досада. Когато нямаше игри или други занимания, Ахмед се влачеше лениво из двора, без да прави каквото и да било, с цяла вечност от време за запълване.

Но имаше и моменти, заради които си струваше да живее. Два пъти в месеца Ахмед получаваше храна, приготвена от майка му, и дори имаше достъп до вестници като *Ал Ахрам* и *Ал Гумхурия*, които затворниците си предаваха от ръка на ръка. Така научи за последните новини около свещената война на *муджахидините* в Афганистан, Аллах да ги пази и приеме в градината си, както и възмутителните подробности около ционистката окупация на Ливан, Аллах да ги прокълне и прати в големия огън. Ах, как би искал да се присъедини към *муджахидините*!

Самотата му приключи един ден, докато седеше в един ъгъл в двора на затвора и четеше за великата битка, в която участвал Лъвът на Панджшир, славният командир Ахмед Шах Масуд, срещу руските *кафирун*, осмелили се да стъпят с нечистите си нозе в ислямска земя. Тъкмо беше стигнал по средата на разказа, увлечен от четивото за победата в битката в Джелалабад, когато върху вестника падна някаква сянка.

Вдигна очи и погледна човека, който бе застанал пред него, но слънцето го заслепяваше и не му позволи да различи чертите му. Сложи ръка на челото като козирка, за да се предпази от ослепителната светлина, и разпозна мъжа, който го гледаше с топла усмивка.

Беше Айман.

Учителят по религия, който така силно беше повлиял на Ахмед в медресето, изглеждаше ужасно състарен за тези три години, прекарани в затвора. Занемарената посивяла брада и приведените рамене му придаваха немощен вид. Мрежа от бръчки се бе образувала край външните ъгълчета на очите му.

Въпреки това срещата беше особено вълнуваща за Ахмед. През последните три години често се беше питал какво ли е станало с учителя, оцелял ли е, как се чувства. Неведнъж се беше молил на Аллах да бди над учителя му и ето го сега пред него — вярно, състарен и изтерзан телом в затвора, но с неугаснал плам в очите. Айман бе едновременно затворник и свободен човек, плътта му бе в тъмница, но душата му бе отдадена на Аллах.

— Какво са ви сторили, учителю? — попита Ахмед, след като овладя вълнението си.

Айман великодушно махна с ръка.

— Не ме наричай *учителю* — каза той. — Тук не съм ти учител. Освен това вече знаеш достатъчно за исляма, за да се държа с теб като с ученик.

— Тогава как да се обръщам към вас?

— Братко, като всички други. И двамата сме мюсюлмани и Аллах иска от всички нас скромност и целомъдрие. Наричай ме *братко*.

Ахмед се затрудняваше да се обръща към учителя си с *братко*, толкова дълбоко се беше вкоренил навикът у него, но осъзнаваше, че с времето ще свикне.

— Да... братко.

Измъчи се, но все пак го изрече.

— Много добре — каза одобрително Айман. — Кажи ми сега как си?

— Добре съм, *машаллах*^[2]. Но какво са сторили с вас, господин учи... братко?

Бившият учител по религия сви рамене.

— Каквото на всички братя, това и на мен, Аллах да ги прокълне завинаги! Изтезаваха ме. — Разкопча ризата си и показа морави уплътнения по кожата. — Биха ме, мъчиха ме с електрошок, държаха ме увесен с главата надолу като месо в кланица. — Протегна ръка и показа деформираните си пръсти. — Вадиха ми ноктите един по един, Аллах да ги прати в ада!

Ахмед се взря в осакатените му пръсти и поклати глава, едва сдържайки яростта, кипнала във вените му.

— И мен ме измъчваха, проклетите кучета!

— Какво ти направиха?

— Мъчиха ме с електрошок.

— А друго?

— Малко ли ви се струва това?

Айман поклати глава, сякаш казваше, че е могло да бъде и по-лошо.

— А сега, след като си минал през мъчението, страх ли те е от тях?

Младежът изгледа учителя си възмутено, сякаш въпросът бе оскърбителен за него.

— Да се страхувам? Аз? Не, разбира се!

— А какво тогава?

Ахмед трепереше.

— Мразя ги! Мразя ги! Как може да постъпват така? Как може да се отнасят с нас така? — Изплю се на земята в израз на презрение. — Тия кучета са срам за исляма! Къде се е видяло правоверен да наказва и защитава *кафирун*?

— Хората от властта спазват *шахада* и *саят* — каза бившият учител, — но не са правоверни.

— Бесни кучета са те!

Загледан в бодливата тел върху зида, който ограждаше затвора, Айман се изплю на земята с дълбоко презрение.

— По-лошо от това — отсече той. — *Кафирун са!*

[1] *Sodomizar* (порт.) — анално сношение. — Б.р. ↑

[2] Браво; слава богу (араб.). — Б.р. ↑

XXVII

— Чели ли сте Киплинг? — Попита Ребека.

— Разбира се, не забравяйте, че съм историк...

Американката докосна бронзовата цев на оръдието, което се възправяше внушително на булеварда.

— В такъв случай познавате Зам Замах.

Погледът на Томаш се плъзна по големите странични колела на топа.

— „Който владее Зам Замах, владее Пенджаб“, казва Киплинг в началото на своя роман „Ким“^[1]. — Обърна се към нея. — Така ли е в действителност?

Ребека се усмихна като човек, който не знае отговора или не му придава особено значение, и кимна с глава към булеварда.

— Да тръгваме! Имаме много работа.

Пресякоха *The Mall*^[2] и се отправиха към Музея на Лахор, красива сграда в неомонголски стил, на която Томаш не пропусна да се полюбува. Бяха сред Британския Радж. В тази част на града всичко беше величествено и внушително: големият булевард, разделящ Лахор като огромна река, с живописния музей в неомонголски стил, наподобяващ Тадж Махал, от едната му страна и Университетът на Пенджаб от другата, широките алеи и зелени площи, поддържани образцово, в ярък контраст с хаоса и мръсотията, с които се беше сблъскал при пристигането си в града.

— Знаете ли — каза Томаш, — вече успях да разгадая тайната на съобщението, което сте засекли.

— Сериозно?

Историкът отвори чантата си в движение и потърси бележника си.

— Да. Мислих върху това, докато пътувах насам, и успях да открия шифъра, използван от „Ал Кайда“ за кодиране на съобщението.

— И какво се казва в него?

— В съобщението? Още не съм стигнал дотам, но е въпрос на време. Факт е, че...

Ребека погледна часовника си и го прекъсна.

— Сега нямаме време за това — каза тя тихо и напрегнато. — Вече е десет часът. Срещата с вашия бивш студент е след два часа. Ще се заемем с неотложните неща. Съобщението ще остане за после.

Томаш вдържи ентусиазма си и мълчаливо последва американката, реейки поглед из имперската архитектура на града.

Фасадите на сградите бяха неподдържани, но съхраняваха част от достолепието на архитектурата на Раджа. Булевард *The Mall* предлагаше на гостите на града едно пътуване във времето: царството на ленивите следобеди, прекарани в игра на *cricket; gentlemen*, изпълнили пешеходните зони на булеварда, и елегантни *ladies* с малки чадърчета, които да им пазят сянка; вестник *The Times*, пристигащ със седмици закъснение, стиснат под мишница; конете и файтоните, препускащи по пътя, и характерния екот на конски копита; мъже с вратовръзки или папийонки, влизащи в клубовете за *tea time*^[3] със *scones*^[4] и да обсъдят *great imperial game*^[5], докато мемсахиб, госпожите господарки, облечени с...

— Тук е.

Гласът на Ребека пропъди виденията и върна Томаш към настоящето. Американката се беше спряла край син минибус, паркиран до тротоара.

Вътрешността на буса наподобяваше космически кораб. Погледнат отвън, бусът беше стар и очукан, с хлътнала ламарина и олющена синя боя, покрита с плътен слой прах и следи от кал. Гумите му бяха почти заминали и, в интерес на истината, единственото нещо, което го различаваше от вехтите брички, задръстващи уличното движение из Лахор, беше тъмното стъкло, явно поставено, за да предпазва пътниците от жарката горещина в Пенджаб.

Съдейки по външния вид, Томаш очакваше да завари мърляво и разхвърляно купе с дупки по седалките. Но с влизането придоби усещане за абсолютна нереалност. Беше тъмно и прохладно, имаше LCD дисплеи и високи технологии, фин аромат се носеше във въздуха. Контрастът беше толкова голям, че не повярва на сетивата си. Това не можеше да е бричката, която беше видял миг преди това! Навярно се беше заблудил!

— *Howdy!*^[6]

Мъжкият глас дойде от предната част на буса. Или, по-точно, от *cockpit*^[7]. Опитвайки да свикне с тъмнината, Томаш различи две фигури. Бяха двайсетинагодишни мъже със светли ризи и вратовръзки, поставили големи слушалки на главите си.

— Казвам се Ярогнев — каза единият от тях, като се обърна назад и му подаде ръка. — Но ме наричат Джери, по-лесно е. Как вървят нещата?

— Аз съм Сам — каза другият, повтаряйки жеста на партньора си.

Новодошлият стисна ръцете им.

— Аз съм Томаш — представи се той.

— *No shit, Sherlock!*^[8] — усмихна се Ярогнев. — Ние пък си помислихме, че си *fucking* Бин Ладен!

Двамата се разсмяха гръмко и Томаш се усмихна в отговор, по-скоро от любезност, отколкото, защото намираше шегата за забавна.

— Момчета! — каза Ребека, която също беше влязла в буса и току-що беше притворила вратата. — Дръжте се прилично! Какво ще си помисли нашият гост?

— Да, Меги — отговори Ярогнев, явно по-големият шегобиец от двамата. — Да тръгваме ли, *boss*?

— Да.

Ярогнев включи мотора и бусът потегли рязко, залепяйки пътниците ѝ седалките. Ребека се извърна към португалеца и се усмихна.

— Не им обръщайте внимание, Том. Понякога прекаляват с шегите, но можете да им имате пълно доверие. Те са най-добрите ни агенти в Пакистан.

— Защо ви наричат Меги?

Американката сви рамене.

— О, не им обръщайте внимание.

— В крайна сметка Меги ли сте, или Ребека?

— Не съм Меги. Просто са си внушили, че приличам на Мег Райън...

Томаш се вгледа по-внимателно в жената, седнала до него.

— Правилно са забелязали — призна той. — Има нещо, което напомня за...

— Смятате ли?

— Разбира се, вие сте по-хубава — побърза да добави. — Честно казано, Мег Райън бледнее в сравнение с вас...

Ребека се разсмя.

— Ах, тая южняшка кръв! Мистър Балами основателно ме предупреди! Трябва да се внимава с вас!

— С мен ли? Но защо?

Погледът на американката се отклони навън към пресичащите се улици. Бусът беше напуснал централната част на Лахор.

— Трябва много да внимавате с онова, което се случва в крепостта — каза тя, сменяйки шеговития тон на разговора. — С тези хора шега не бива.

— А кой ще ме пази? Вие ли?

— Разбира се. — Махна към мъжете, които седяха отпред. — И те.

Вниманието на Томаш се прехвърли върху двамата мъже.

— *NEST* има ли агенти в Пакистан?

— Не. Джери и Сам работят в нашето посолство в Исламабад. Бяха ни предоставени за операцията. Виждате ли Джери?

Томаш се вгледа в младия мъж, който караше буса. Ярогнев беше пълен, с блестяща, почти гола глава, като се изключи малкото коса зад ушите.

— Да.

— Той е нашият спец по комуникации. Дедите му са дошли от Полша, но родината му сега е този бус. Инсталира комуникационни системи и осъществява оперативно наблюдение. В случаи на аномалия Джери първи ще я засече.

Португалецът задържа погледа си върху плешивата глава на шофьора.

— А ако установи нещо нередно? Какво следва?

— В този случай ще трябва да съобщи за това — каза тя. — Тогава всичко ще зависи от мен и от Сам.

Погледът на Томаш се прехвърли към човека до шофьора. Сам беше набит мъж, с къса коса и рядка брада, облечен от глава до пети в черно.

— Сам трябва да е вашата мускулна сила?

— Мисля, че и така би могло да се каже.

— Изглежда по-грозна версия на Ван Дам — отбеляза той. — Дали владее и карате?

Коментарът като че беше направен на шега, но на Ребека явно се стори уместен.

— Сам! — повика го.

Мъжът в черно обърна глава.

— Какво има, Меги?

— С какво се занимаваше, преди да дойдеш тук, в Исламабад?

— Опасявам се, че информацията е поверителна...

Ребека се нацупи и замига театрално като кукла.

— Е, хайде де!

Мъжът се разсмя.

— *Navy SEALs*^[9] — каза той. — Изпълнявах специални операции в Афганистан, както знаете. Не си ли спомняте, че пихме заедно чай в Кандахар?

— Как да не си спомням? Навън стреляха, а ние се наслаждавахме на онова блудкаво сиропче...

— Щом си спомняте, защо питате?

— Исках само нашият приятел да разбере в какви ръце е попаднал.

— *Right.*

Оперативният служител подхвана прекъснатия разговор с шофьора, а Ребека се наведе към португалеца.

— Виждате ли? Сам отговаря за вашата сигурност. Ако Джери открие някаква нередност, Сам и аз ще трябва да действаме. Животът ви може да зависи от нашата способност да реагираме.

Томаш изправи гръб на седалката.

— По дяволите, вече ме плашите. Наистина ли смятате, че може нещо да се прецака?

Ребека отново се загледа в градския хаос на Лахор, сред който бусът маневрираше.

— Вижте какво, Том. Имате ли някаква представа какви мюсюлмани живеят в този град?

— Суфи — отвърна Томаш. — Всъщност суфите от Лахор са прочути. Кой не е чувал за вечерите на суфите от братството „Кадирия“? Доколкото знам, танцуват, докато не изпаднат в транс,

постигайки мистично единение с бог. Чул съм да казват, че е невероятно преживяване.

Тя отново го изгледа с недоверие.

— Суфи, казвате?

— Да. Това е най-миролюбивото течение в исляма, наред с това на измаелитите. Мюсюлманите суфи живеят в мир и хармония. За тях *джихад* означава духовна борба за постигане на съвършенство, а не война и унищожение.

Ребека поклати утвърдително глава, но не изглеждаше убедена.

— Да, истина е, че има мюсюлмани суфи в Лахор — призна тя. — Този град действително е център на ислямския мистицизъм. Но истина е и това, че тук живеят и друг вид мюсюлмани. — Гласът на американката придоби мрачни нотки. — Предполагам, че сте чували да се говори за „Лашкар-и-Тайба“?

— „Армията на чистите“ — потвърди историкът. — Те извършиха атентатите в Мумбай през 2008 година. Защо питате?

— „Лашкар-и-Тайба“ са от Лахор.

— Шегувате се.

— И още дузина други ислямски фундаменталистки организации. Лахор, Пешавар, Равалпинди и Карачи са истински развъдници на екстремисти. — Посочи към улиците навън. — Лахор може да е градът на вечерите на суфите от братството „Кадирия“, но не забравяйте, че той е и градът на кървавите утрини на „Лашкар-и-Тайба“.

Бусът излезе от натовареното улично движение и свърна по пусто шосе, по което достигнаха до огромни зидове. Отпред имаше два паркирани автобуса и неколцина пешеходци туристи с окачени на врата фотоапарати. Бусът бавно се придвижи напред и спря до един от автобусите.

— Пристигнахме! — съобщи Ярогнев. — Това е крепостта.

Настъпи тишина. Изпълнен с любопитство и тревога, Томаш се загледа в пространството пред входната порта на укреплението.

— Лахор е градът на ислямските фундаменталисти — повтори Ребека. — Не забравяйте, че ще се срещнете точно с такъв тип хора.

Пешеходците отвън имаха съвършено нормален вид. Повечето от влизащите в крепостта бяха чуждестранни туристи, поради което Томаш се съсредоточи над малцината пакистанци. Виждаха се

шофьори на автобуси, няколко таксиджии, трима-четирима водачи на авторикши, бармани и разпространители на туристически брошури, както и няколко преминаващи граждани. Историкът се взря, за да открие заплаха по лицата им, но всички изглеждаха напълно безобидни.

— Колко е часът? — попита той.

Ребека погледна часовника си.

— Единадесет. Остава един час.

[1] Роман на британския автор Ръдиард Киплинг. — Б.пр. ↑

[2] Една от основните пътни артерии в Лахор, по протежението, на която се намират много сгради и забележителности, като Музея на Лахор, Колежът по изкуствата и др. — Б.пр. ↑

[3] Време за чай (англ.). — Б.пр. ↑

[4] Малка кифличка, която обикновено се сервира с чая (англ.). — Б.пр. ↑

[5] „Голямата имперска игра“ — термин, употребяван по отношение на съперничеството между Британската и Руската империя в Централна Азия. — Б.пр. ↑

[6] Съкратена форма на *how do you do* (англ.). — Б.пр. ↑

[7] Пилотска кабина (англ.). — Б.пр. ↑

[8] Не може да бъде! (разг. англ.) — казано с ирония относно нещо очебийно. — Б.пр. ↑

[9] Букв. „Тюлени“, елитна специална част във Военноморските сили на САЩ. — Б.р. ↑

XXVIII

Срещата с бившия учител вдъхна надежда на Ахмед. Използваше всяка възможност да излиза от килията, за да потърси Айман в двора и да черпи от мъдростта му. Учителят невинаги можеше да му обърне внимание, тъй като обикновено беше заобиколен от други привърженици на „Ал Джамаа ал Исламия“ и водеше оживени политически и теологически спорове.

Но Ахмед обичаше да е в компанията на тези мъже, с които споделяше толкова много идеи, и се възхищаваше на смелостта им да погубят фараона. Покрай тях постепенно се научи да се държи като истински правоверен — как да говори, как да се моли, как да се облича. Вървеше със сведени очи, както подобава на благочестив вярващ, за да избягва чуждите погледи. Научи се също да не поглежда жена над брадичката. И тъй като нямаше жени в затвора, упражняваше този почтителен поглед с другите затворници.

Научи се също да покрива винаги главата си, за да прогони дявола, и най-вече да се моли правилно — не биваше да поглежда към краката си в момента, в който коленичи, а само мястото, където щеше да положи чело при колениченето си пред бога. Започна да се храни като другите от „Мюсюлманско братство“ и от „Ал Джамаа“, тоест с пръсти — така, както се е хранил Мохамед според описанието в *ахадис*.

Установи, че останалите затворници, по-грамотни религиозно, постоянно мърдаха устни, но едва след време набра кураж да попита защо го правят.

— Моля се — поясни Айман. — Трябва постоянно да се молим, да се разкайваме за прегрешенията си, да се пречистваме. Не забравяй да правиш салят пет пъти на ден, най-малкото, което се изисква от правоверните, макар че Аллах повелява да го правим и по-често.

Ахмед редеше молитви с шепнещи устни, но понякога забравяше и при вида на някой молещ се брат се подсещаше за дълга си на добър мюсюлманин. Виждайки усърдието му, Айман се стараяше да му

отделя повече внимание и да му разкрива още страни на истинския ислям.

Бившият му ученик беше вече запаметил целия Коран, което го превръщаше в *хафиз*, „пазител“, но в действителност, както и повечето правоверни, не разбираше напълно съдържанието му; философските, политическите и теологическите внушения му убягваха. Арабският език от VII век, когато е била написана Свещената книга, беше труден за разбиране. Освен това аятите ставаха разбираеми само в контекста на *ахадис*, които изясняваха обстоятелствата, които ги бяха вдъхновили. Ахмед подозираше, че шейх Саад умишлено бе избягвал да му открие контекста на много от аятите, поради което се обръщаше към Айман да му ги поясни.

И бившият му учител го правеше на драго сърце.

Първият им разговор за това бе в едно слънчево, но необичайно хладно утро.

— Нашето правителство е съставено от *кафирун* — заяви Айман. — Всички тези хора, които ни нареждат какво да правим, законите, чрез които ни управляват и по силата, на които бяхме пратени в затвора... всичко това е дело на *кафирун*, които се преструват на вярващи.

Говореше така, сякаш не ги осъждаше, а изричаше теологическа констатация. Това засили интереса на Ахмед.

— Наистина ли смяташ така, братко? Правителството е... правителство от неверници?

— Несъмнено. Така е според Свещената книга. Всеки образован правоверен го знае. Управляващите са *кафирун*.

Ахмед се замисли.

— Къде се говори за това в Свещената книга, братко? Доколкото знам, нашите правителства изричат *шехадет*, съблюдават *саят* и вярват в Аллах. Това не ги ли прави мюсюлмани?

Айман се отпусна на пейката с въздишка на удоволствие, излагайки лицето си на топлите слънчеви лъчи.

— Ще ти разкажа един *хадис*, който има важно значение в исляма — подхвана той, докато се настаняваше на мястото си. — Един ден двама мъже отишли при Мохамед, мир нему, и го помолили да разреши

спора им. Пророкът, Аллах да го благослови и приветства, го разрешил, но мъжът, който загубил спора, не приел това решение и двамата отишли да говорят с Омар ибн ал Хатаб. Като разбрал, че загубилият не приел онова, което отсъдил Пророкът, мир нему, Омар взел сабята и му отсякъл главата. — Обърна глава към ученика и го погледна въпросително. — Разбираш какъв проблем е възникнал, нали?

— Омар нарушил *шерията* — схвана Ахмед.

— Издекламирай ми аята, който установява закона, нарушен от Омар — нареди Айман, проверявайки знанията му върху Корана.

— „О, вие, които вярвате — казва Аллах в сура 4, аят 29, — не убивайте сами себе си!“

Айман поклати глава одобрително.

— Точно така. Омар нарушил *шерията*! Или поне така изглежда. Когато един мюсюлманин е убил друг, *шерията* постановява убиецът да бъде екзекутиран. Значи Омар е трябвало да бъде убит. Наложило се Пророкът, мир нему, да отсъди справедливо в този случай. И тогава бог, чрез своя ангел Джибрил, му казал онова, което ни се дава в сура 4, аят 65: „Но не; — кълна се в твоя Господ! — Те не ще станат вярващи, докато не те сторят съдник за всеки възникнал спор помежду им; после не намират затруднение у себе си относно онова, което си решил, и напълно се подчиняват“. С други думи, онова, което Аллах предал на Пророка чрез архангела, било следното: с неприемането на решението на Пророка засегнатият човек престанал да бъде мюсюлманин. И следователно Омар не е убил мюсюлманин, а *кафир*. В такъв случай не е трябвало да го екзекутират. Разбра ли?

— Да, братко.

— Добре. Кажете ми сега какви били последствията от това решение?

Ахмед сбърчи чело.

— Омар е бил спасен, нали?

— Това е очевидно! — възкликна Айман с неочаквано раздражение. — Разбира се, че Омар бил спасен! Но не това е важното в този епизод и този аят! Важното е, че се установяват две основни неща: първо, убийството на *кафирун* не е непременно престъпление, и второ, ако не приемаме *всички* решения на Пророка, ние се превръщаме в *кафирун*. Повтарям: *всички*. Спомни си, че в края на

сура 4, аят 65, се казва: „... напълно се подчиняват“. Ако подчинението е половинчато, човекът престава да бъде мюсюлманин. Следователно подчинението трябва да е пълно. Същото се казва и в сура 4, аят 150 и 151, на Свещения Коран: „Които не вярват в Аллах и в Неговите пратеници, и искат да отделят Аллах от Неговите пратеници, и казват: «Вярваме в едни и не вярваме в други», и искат да поемат среден път, тези са истинските неверници“. С други думи, няма среден път. Ако не приемем *всички* закони, ставаме *кафирун*.

— Какво искате да кажете с това, братко? Прекрача ли един-единствен закон, вече не съм мюсюлманин?

— Това казва Аллах в Свещения Коран! Мюсюлманинът трябва да почита винаги всички закони. Достатъчно е да нарушиш един само от тях и преставаш да си мюсюлманин. Молиш се пет пъти на ден, нали?

— Да, не пропускам.

— Добре е, че се молиш по пет пъти на ден, както Свещеният Коран повелява, но ако не спазваш постите по Рамадан, както повелява Свещеният Коран, преставаш да си правоверен и ставаш *кафир*. Разбра ли? Самият Ибн Таймия, имайки предвид монголците, които приели исляма, но запазили някои от езическите си обичаи, казва: „Всяка общност, която приема исляма, но в същото време съхранява някои от предишните си закони, трябва да бъде преследвана с всеобщото съгласие на всички мюсюлмани“.

— О! — възкликна Ахмед. — Значи затова, братко, на последния урок в медресето казахте, че мюсюлманите суфи не са вярващи!

— Точно така! Изrekli са *шехадет*, съблюдават *салат* и *закат*, може да са извършили хадж и да постят през свещения месец, но като се обръщат към светци в молитвите си, отричат, че има един бог. И по този начин не изпълняват всичките повели на исляма, което в светлината на отреденото в Свещения Коран и в сунната ги прави *кафирун*.

— Разбирам...

— И още нещо ще трябва да разбереш — побърза да добави. — Както знаеш, Аллах се уморил посредници да изопачават словото му и решил да продиктува за последен път законите си на хората. Избрал Мохамед, мир нему, за свой пророк. И за да предотврати ново изопачаване на словото му, Аллах забранил да има посредници и

повелил неговият закон да бъде записан в Свещения Коран. Това елиминирало възможността от отклонения. Всеки, който пожелае да интерпретира божията воля, се сблъсква с низпосланото слово в Свещената книга. Следователно *шериятът* е повеля, отправена директно от Аллах към вярващите, без намесата на посредници. „И не се страхувайте от хората, а се страхувайте от Мен!“ — казва бог в сура 5, аят 44.

— Това вече го знам, братко. И после?

Айман се взря в очите на бившия си ученик.

— Издекламирай, моля, фразата със свидетелството, която мюезинът пее в *езана*, призовавайки правоверните за молитва.

— *Ашхаду алла Илаха илла-ллах* — напевно изрече Ахмед. — Свидетелствам, че няма друг Бог, освен Аллах. *Уа ашхаду анна Мохамеден абдуху уа Расулюх* — продължи той. — Свидетелствам, че Мохамед е Негов раб и пратеник.

— Това изявление, което току-що издекламира, предполага покорството ни пред бог и единствено пред бог — отсече Айман.

— „Няма друг Бог, освен Аллах.“ Това означава, че всяка власт на Земята, в това число президентите и правителствата, е по-низша от волята на Аллах, пряко изразена в Свещения Коран. А това ще рече, че трябва да зачитаме волята на Аллах дори и ако това предполага неподчинение на правителството или полицията. Волята на Аллах е над всички. Ясно ли е?

— Ами... да — поколеба се Ахмед. — Пророкът това ли е отстоявал?

— Разбира се! — възкликна Айман, почти обиден от въпроса. — Не знаеш ли *хадиса* за срещата на християнина Ади с божия пратеник, мир нему?

— Не, признавам.

— Християнинът Ади се срещнал с Пророка, мир нему, и го чул да изрича онзи аят, в който се казва, че хората на писанието, вместо да почитат бога, почитали равините и свещениците си. Християнинът отрекъл това и Мохамед, мир нему, за да докаже, че е прав, изрекъл: „Не направиха ли те забранено (*харам*) това, което Аллах е обявил за позволено, и всички вие не го ли приехте за *харам*? И не обявиха ли за позволено (*халал*) това, което беше забранено (*харам*) от Аллах, и

всички вие го приехте за *халал*?... Чрез това сте ги взели за господари“.

Ахмед се замисли над *хадиса*, който току-що му бяха разказали.

— Значи Пророкът смятал, че *кафирун* не почитат бога, а посредниците на бога — заключи той.

— Разбира се. Но този *хадис* е особено важен, защото постановява, че покорното следване на човешките закони и решения е вид култ. Следователно всеки, който приема закони, повелени от друг, а не от Аллах, служи на някой или нещо, различно от Аллах. Както знаеш, братко, това е против исляма. Който го стори, става *кафир*. Не забравяй, че самият халиф Али е бил свален от власт и убит, заради това че не е следвал напълно *шерията*. Никой не стои над божия закон! Нито халифи, нито президенти, нито полицаи! Аллах е единствената власт!

— А законите в нашата страна? Как те се съвместяват с исляма?

Бившият му учител въздъхна дълбоко, сякаш самото споменаване на темата го ядосваше.

— Аллах да ме дари с търпение! — прошепна. — Днес ми липсва!

Без и дума да каже повече, той стана и си тръгна.

На Айман му бяха нужни два дни да се запаси с нужното търпение, за да може да поговори отново с Ахмед по въпроса. Носеше дебела синя книга, която показва на ученика си.

— Това е Наказателният кодекс на Египет — съобщи той, докато прелистваше синята книга и търсеше важните за него цитати. — Искам да ти покажа член 274... да, ето го! — Прокашля се, преди да прочете текста. — „За прелюбодеяние жената се наказва със затвор до две години“. — Погледна събеседника си. — А сега ми издекламирай сура 24, аят 2, от Свещената книга.

Ахмед се помъчи да си спомни — знаеше, че учителят му не го пита за определен аят, а проверяваше знанията му върху Корана.

— „На всяка прелюбодейка и всеки прелюбоделец ударете по сто бича“.

— Има също един *хадис*, в който се изказва повелята на Пророка, мир нему, прегрешилата двойка да се пребива с камъни до смърт —

допълни Айман. — В друг *хадис* се споменава, че Аллах е изрекъл своята повеля пред Пророка, мир нему, в един аят, където се нарежда невярната двойка да се убие с камъни, но този аят безвъзвратно се е изгубил. Както и да е, нас ни интересува онова, което Аллах повелява в Свещения Коран — по сто камшика на прелюбодейците, а сунната на Пророка, мир нему, заповядва да бъдат пребити с камъни. Но нашият закон, представи си, предвижда само до две години затвор за жените, изневерили на съпрузите си, и до шест месеца на мъжете, изневерили на съпругите си! Това ислям ли е?

— Разбира се, че не.

Айман отново запрелиства египетския Наказателен кодекс.

— Да видим сега член 317 — каза той, намирайки бързо страницата, която търсеше. — Слушай: „Наказанието за кражба е три години затвор с полагане на принудителен труд“. — Вдигна очи. — Издекламирай ми сура 5, аят 38, където е изразена повелята на Аллах.

На Ахмед му бяха нужни секунди, за да си припомни откъса.

— „А на крадеца, мъж или жена, отсичайте ръцете“.

— Онова, което Пророкът, мир нему, е наредил, според написаното в съответните *ахадис*, е да се отсича дясната ръка. Тоест, Аллах е наредил да се отсичат ръцете на крадците, а Пророкът е пояснил, че той е имал предвид дясната ръка, но нашият закон предвижда само три години затвор и принудителен труд. Питам отново: това ли е ислямът?

— Не, братко, очевидно не е.

Бившият учител вдигна Наказателния кодекс и присви очи с пренебрежение.

— Прочел съм египетския закон от кора до кора и никъде не срещнах наказание за вероотстъпничество. В светлината на египетския закон всеки може да се откаже от правата вяра и да стане *кафир*, християнин или друг някакъв, какъвто си поиска. А сега ми издекламирай онова, което Аллах казва в сура 2, аят 217.

Сура 2 е най-дългата глава от Корана, поради което на Ахмед му бе потребно малко време да си я припомни.

— „А които от вас отстъпят от религията си и умрат неверници, на такива пропадат делата и в земния живот, и в отвъдния, и те са обитателите на Огъня, там ще пребивават вечно“.

— Което пък се допълва от сунната на Пророка, мир нему — намеси се веднага Айман. — Думите на Пратеника на Аллах, мир нему, са записани в съответния *хадис*: „Убивайте всеки, който се откаже от нашата вяра“. — Вдигна синята книга, която държеше в ръката си. — С други думи, Аллах праща вероотстъпниците в огъня, а Пророкът повелява да бъдат избити, но египетският закон дори не гледа на това като на престъпление. И пак ще попитам: това ли е ислямът?

— В името на Аллах, разбира се, че не!

— Дадох само три примера, но има още безброй други, показващи пълното разминаване между божия закон и закона, който е в сила в Египет. — Плю яростно. — Знаеш ли какво ми напомня Египет?

Ахмед поклати глава.

— Преди Пророкът, мир нему, да проповядва словото на Аллах, Арабия е тънела в *джахилия*, в невежество по отношение на бог. *Джахилия* е общество, което не се подчинява безрезервно и единствено на Аллах, а живее безпросветно, без да познава Божиите закони. Това има огромно значение, защото божият закон е универсален закон. — Наведе се и взе едно малко камъче. — Виждаш ли този камък? Ще го пусна. — Хвърли го на земята. — Падна, видя ли? А защо падна?

— Заради закона на гравитацията, братко.

— Който е Божи закон! Божият закон е еднакъв и на земята, и на луната, такъв е сега и такъв е бил преди хиляда години, той е вечен и универсален, защото е бил установен от Аллах. Същото е с *шерята*. Божият закон, който Аллах е постановил за хората, подобно на закона за гравитацията и всички природни закони, е вечен и универсален, валиден за всички хора, независимо от тяхната раса и националност, валиден тук и в Америка, валиден днес, утре и по времето на Пророка, мир нему. *Шериятът* е най-добрият закон, защото идва от бога, а законите на Божиите създания не могат да се сравняват със закона на самия Създател.

— Следователно трябва да отхвърляме човешките закони.

— С всички сили! Точно в това се състои същината на посланието на Аллах: всички трябва да приемат божия закон и да отхвърлят всякакви други закони. Основният съзидателен принцип е вечната истина, която ти каза преди малко: „*Ла Илаха илла-ллах*“ — „Няма друг Бог, освен Аллах“. Тази декларация обявява война на

възможността хората да приемат закони, които не са позволени от Бога. „*Ла Илаха илла-ллах*“ е освободила хората едни от други. Един правоверен не може да бъде роб на друг, всички сме в крайна сметка свободни и никой не може да упражнява власт над другия. Дължим подчинение единствено на Аллах и на *шерията*. Ислямът слага край на човешката справедливост и установява божията справедливост. Аллах е казал, че алкохол не може да се пие, и правоверните са се подчинили. Сравни това със светските правителства *джахили*, с тяхното законодателство и всички институции, полиции и военни, които срещат такива трудности да накарат хората да се подчиняват на законите им. И Америка се опита да забрани алкохола, нали така? И какво, успя ли? Нима провалът на Америка в премахването на алкохола, сравнен с успеха на исляма в същото, не е доказателство, че божият закон е много по-ефикасен от човешките закони?

— Освен това сме по-свободни.

— По-свободни ли? Ние сме абсолютно свободни! Ислямът освобождава човека от човешките закони и традиции и му налага единствено божията воля. Така цялата вселена се подчинява на Аллах и човекът, като безкрайно малка частица от тази вселена, се подчинява на вселенските закони. Божият закон управлява материята и определя хармонията между човека и вселената. Човекът е свободен. Ислямът не се интересува от расата, езика, националността, класата, всички сме капки вода, които се събират в един поток, всички потоци се сливат в една голяма река, а тя се влива в огромния океан. Сравни божията империя с човешките империи от миналото. Да вземем например Римската империя! Нали знаеш какво се е случило с нея?

Ахмед не разбра смисъла на въпроса.

— Била е унищожена?

— Разбира се, че е била унищожена, краят е бил неизбежен. Но друго искам да ти кажа. Там е имало хора от всички раси, но отношенията между тях не са били като между свободни хора. Едни били благородници, други — роби, а римляните разполагали с много по-голяма власт от провинциите. Да видим сега големите европейски империи, като британската, испанската, португалската и френската! Всички те се основавали на алчност и гордост, на потискането и експлоатацията на народите. Виж комунистическата империя! Вместо благородници, там командват пролетарии, и по-точно един

привилегирован елит, който е узурпирал властта в името на пролетариата. Комунизмът се основава на класовата борба, не на хармонията. Сравни това с исляма, който освобождава човешкото същество от тези вериги и го поставя във властта на универсалния божия закон. В най-дълбоката си същност „ла илаха илла-ллах“ означава, че всички аспекти на човешкия живот трябва да се направляват от *шерията*, а това, братко, води до едно твърде съществено последствие. Знаеш ли кос е то?

Въпросът беше реторичен и Ахмед остана мълчалив.

— Онези, които въстават срещу властта на Аллах и решават да установят човешки закони, трябва да бъдат възпрени! Бог е повелил Пророкът, мир нему, да сложи край на *джахилията* и да наложи божия закон между хората. Повтарям: *да наложи*. Проблемът е, че с времето допитването до *шерията* е било преустановено и волята на Аллах вече не се зачита от хората.

— Нима смятате, че Египет тъне в *джахилия*?

— А не е ли така? — попита Айман с неочакван плам в гласа и целият потрепери от вълнение. — А не е ли така? Аллах е въвел исляма тъкмо за да сложи край на култа към несъвършените човешки закони. Всички хора на земята дължат покорност на бог и само на бог. Никой няма право да издава закони. Да се приема личният авторитет на едно човешко същество, е като да се приеме, че това човешко същество си поделва властта с Аллах. Това е ерес! Това е изворът на всички злини на вселената!

Развълнуван, Айман скочи на крака. Екзалтирани жестове съпровождаха всяка фраза.

— Има само един бог: Аллах! Има само една власт на земята: Аллах! Само един е законът: *шериятът*! Но тук, в Египет, и в страните, които уж са ислямски, управлява правителството и действащият закон е законът на това правителство. И аз питам: това ислям ли е? Разбира се, че не е! Не е! Тези правителства само се представят за ислямски, а всъщност са *джахили*, след като поставят ограничения на *шерията* — не осъждат прелюбодейците на пребиване с камъни, нито отсичат дясната ръка на крадците, нито смятат вероотстъпничеството за престъпление, както е предвидено в божия закон. Прелюбодеец, пияница и дори *кафир*, няма значение, стига да зачита човешкия закон, се счита за добър гражданин. Има ли здрав

смисъл в това? А правоверен, който убие прелюбодейка с камъни, прилагайки *шерията*, бива заклеймен като престъпник и фанатик и дори отива в затвора! Това ислямска страна ли е? Както вече ти обясних, Аллах повелява в свещения Коран да се уважават всички закони, а не само някои. Който следва едни закони и не зачита други, е *кафир*. Това означава, че тези *джахили* правителства, които ни управляват, в очите на бог не са нищо друго, освен правителства *кафирун*.

Ахмед направи усилие да осмисли онова, което току-що беше чул. Правителства, които не прилагат *шерията*, са *кафирун*, повтори си наум. Това означаваше, че неговото правителство също беше неверническо.

— Но... но... как можем да живеем в неверническа страна?

— Точно това се питаме с другарите ми. Египет правоверна страна ли е, или не? Ако е, трябва стриктно да спазва божия закон. Ако не го зачита в неговата цялост, става неверническа страна.

— Напълно сте прав, братко! — възкликна Ахмед. — Какво можем да направим, за да наложим зачитане на волята на Аллах?

Айман, който беше обуздал вълнението си, отново седна.

— Трябва да съборим правителството, няма друг изход. Повтарям онова, което ти казах: Аллах е повелил Пророкът, мир нему, да сложи край на *джахилията* и да наложи божия закон сред хората. Ключовата дума тук е *налож*, ще подчертая още веднъж. Ето защо бог ни задължава да възстановим ислямската общност в нейната изначална форма, което означава да преустановим състоянието на *джахилия*, в което е потънал светът. Човекът е присвоил властта, която принадлежи на Аллах, при което едни хора командват други и издават закони, противоречащи на божия закон. Резултатът от този бунт отново е потисничество. Виж само нашето правителство: не е ли корумпирано? Нима корупцията не е навсякъде? Как е възможно евреите днес да имат повече сила от цялата *умма*? Как е възможно християните да ни управляват, прибягвайки до марионетни правителства, които ни потискат? Как допуснахме разцепление между нас? Трябва да създадем движение, което да обедини *уммата*, да възстанови божия закон сред хората и да наложи истинския ислям.

— Затова ли „Ал Джамаа“ уби фараона?

— Разбира се, че затова. Не беше заради съглашателството с ционистите от Кемп Дейвид, както някои си мислят. Конфликтът с ционистите беше само симптом на злото, но не и злото само по себе си. Истинското зло е, че имаме човешки закони, които се налагат над божия закон. Цялото зло, което се стоварва върху *уммата*, се дължи на тази грешка. Ето затова пратихме фараона на голямата клада!

— Но нищо не се промени след смъртта му — каза Ахмед. — *Джахилията* продължава.

— Убийството на фараона бе първата стъпка, която ще бъде последвана от други. Няма алтернатива. Повелите на Аллах в Свещената книга са много ясни и няма защо да се правим, че не съществуват, както постъпват много от онези, които се представят за правоверни, а всъщност са *джахили*.

Ахмед си пое дълбоко въздух и се заклати като махало на мястото си, обмисляйки казаното. От доста време мислеше за това, особено след като един турист, когото беше развеждал из сука в Кайро, му беше подхвърлил идеята.

— Може да има и друг път — прошепна той.

— Какъв?

— Един *кафир* ми спомена за възможността да се смени правителството без съществени проблеми. Нарече го демокрация — произнесе той отчетливо. — Според този *кафир* това е...

Бившият му учител скочи като ужилен.

— Демокрация ли? — повтори той с едва сдържано негодувание. — Демокрация?

Ахмед трепна от уплаха. Не очакваше, че думите му ще имат такава реакция.

— Защо, братко? Да не би да казах... да не би да сбърках нещо?

— Не чу ли какво обяснявах досега? Аз ти разкрих същината на исляма, подчертах, че Аллах е повелил да се спазва *шерята* изцяло, че истинската свобода означава зачитане на божия закон, а ти ми говориш за демокрация? Нима не си разбрал нищо от онова, на което съм те учил?

— Ама, господин учи... братко! — опита да се защити Ахмед с покорен и смирен глас, премалял от притеснение. — Доколкото знам, досега не сме говорили за това! Всъщност аз... аз дори не знам какво

да мисля за демокрацията и бих искал да разбера какво казва Аллах по въпроса. Моля ви, не се сърдете!

Айман изфуча като парна машина, която се освобождава от налягането, и положи усилие да се успокои. Седна и впери поглед в ученика си.

— Знаеш ли какво е демокрация?

Въпросът смути Ахмед.

— Ами... демокрацията е... демокрация означава да можем да си избираме ново правителство.

— Което е свързано с големи и тежки последствия. Представи си, че правоверните са малцинство и избраното правителство се окаже *кафир*. Какво става тогава? Ще приемем да ни управляват *кафирун*?

Изправен пред възможност, над която никога не се беше замислял, ученикът се намръщи загрижено.

— Да, не бях се замислял над това.

— И това е само най-малкият ни проблем — побърза да добави Айман. — Големият проблем е теологически. А той е непреодолим.

— Не разбирам...

— Кажете ми, кой е истинският закон, който трябва да следват хората?

— Божият закон, *шерията*.

— Но нима не виждаш, че демокрацията дава право на хората сами да издават закони? При демокрацията хората решават какво може и какво не може да се прави, какво може или не може да се забрани. Това е срещу исляма! В исляма хората нямат власт да решават какво е законно или не. Това може да реши само Аллах! Прелюбодейците трябва да бъдат пребивани с камъни до смърт, дори и хората да не са съгласни с това наказание. Бог е този, който създава закона, а не хората! Божият закон е изложен в Свещения Коран и в сунната на Пророка, мир нему, и хората, независимо дали им харесва, или не, трябва стриктно да се придържат към него. Не го ли направят, стават *кафирун* и обществото потъва в *джахилия*. Ето защо демокрацията е неприемлива за исляма. Като отнема властта от бога и я предава на хората, демокрацията сее ерес и политеизъм.

— Но аз четох, братко, че Америка иска да има демокрация при исляма...

Айман прихна.

— Това ме разсмива! — възкликна той. — Така може да говори само човек, който не познава исляма! Или, по-вероятно, който мисли да разруши исляма! Да се каже, че правоверният може да е демократ, е все едно да се каже, че правоверният може да е политеист. Двете неща са несъвместими, все едно да искаш да смесиш вода със зехтин! Демокрацията предвижда свобода на вероизповеданията, включително правото на хората да променят вярата си, а това противоречи на исляма, както добре знаеш! Та нали Пророкът, мир нему, е постановил смъртна присъда за вероотстъпниците! Как може това да се съвмести със свободата на вероизповеданията? Демокрацията предвижда също свобода на словото, което означава, че е възможно да се критикуват повелите и решенията на Аллах. А ислямът категорично забранява това.

— Имате право — съгласи се Ахмед. — Макар че не знам къде е тази забрана.

— В сунната. Има и *хадис*, който разкрива, че Пророкът, мир нему, попитал група приятели: „Кой ще се заеме с Кааб бин Ашраф?“, имайки предвид един поет, който критикувал Мохамед, мир нему. Мъж на име Мохамед ибн Муслема попитал: „Искаш да го убия?“. Пророкът, мир нему, отговорил: „Да“. Муслема отрязал главата на поета и Мохамед, мир нему, казал: „Ако той и приятелите му, споделящи неговите виждания, си бяха мълчали, нямаше да бъдат убити. Но той ни оскърби с поезията си и всеки от вас, ако стори същото, ще заслужи мечата като него“. Този *хадис* показва, че не може да се критикува ислямът и че наказанието за всеки, който го стори, е смърт. Всъщност повече от очевидно е, че не могат да се отправят критики към исляма. Как е възможно почитта към бога да се сравнява със свободата на словото? Как може ислямът да се съвместява с демокрацията? — Поклати глава и по лицето му се прокрадна уморена усмивка. — Знаеш ли какво всъщност искат американските *кафирун*?

Ахмед остана мълчалив, изчаквайки Айман сам да си отговори на въпроса.

— Издекламирай сура 5, аят 51.

Ученикът отново се съсредоточи.

— „О, вярващи, не вземайте юдеите и християните за ближни! Един на друг са ближни те. А който измежду ви се сближи с тях, е от тях“.

— Онова, което Аллах казва в този аят, е, че не можем да бъдем приятели с хората на Писанието и не бива да им се доверяваме. Това се казва и на други места в Свещения коран, като сура 3, аят 100. Би било наивност да вярваме, че евреите и християните са добронамерени, когато анализират ислямската история и правят предложения за нашето общество, каквото е това с демокрацията. Когато излизат с подобни идеи, онова, което наистина искат, е да разклатят основите на исляма и да разрушат структурата на нашето общество. Проповядвайки свобода, демокрация и човешки права, християните *кафирун* нападат исляма с мощни интелектуални оръжия.

— Но в Иран има демокрация, братко — обоснова се Ахмед. — А доколкото знам, иранците почитат дълбоко *шерията*.

— Вече не го почитат както преди — отвърна учителят с иронична усмивка. — Освен това иранците са шиити, не изповядват истинския ислям. Но така или инак, трябва да отбележим, че онези, които действително командват в Иран, са *аятоласите*, а те не се избират. Президентът и парламентът в Иран, макар и избираеми, нямат власт да нарушават *шерията*, а само да го следват. Изключително важно е да устояваме на изкушението да се предадем пред интелектуалните оръжия на *кафирун* от Западния свят, защото това ни изправя пред угрозата да изоставим божия закон и да го заменим с човешкия. Къде в Свещения Коран се казва, че ни е нужна демокрация? Ако Аллах не говори за това, то е, защото не е необходима! Щом като законът на Аллах е добър за цялата вселена, защо да не е добър и за хората?

Ахмед потри чело, едновременно просветлен и смутен.

— Тогава какво ще правим, братко?

— Ще направим онова, което е казал Ибн Таймия.

Ученикът повдигна вежди, учуден от споменаването на шейха, сразил монголското господство.

— Какво искате да кажете?

— Поставен в сходно положение, Ибн Таймия препроочел Свещения Коран и сунната на Пророка, мир нему, и заключил, че власт, която зачита само част от *шерията* и отхвърля останалото, всъщност следва хората, а не бог. Шейхът е казал: „Вяра и подчинение. Ако едното от тях е при Аллах, а другото — не, войната е неминуема, докато цялата вяра не отиде при Аллах“.

Ахмед замълча за миг, осмисляйки внушенията на *фетвата* на Ибн Таймия.

— Братко, искате да кажете, че единственото разрешение е войната?

Учителят по религия стана от мястото си, давайки да се разбере, че разговорът е приключен. Но преди да се върне при другарите си от „Ал Джамаа“, които се събираха в другия край на двора и се готвеха за обедната молитва, той се обърна към ученика си.

— Наричаме я *джихад*.

XXIX

Безпокойството и неизвестността ерозираха духа му. Томаш погледна часовника за десети път в рамките на пет минути и въздъхна дълбоко, без самият да е наясно дали му се ще времето да ускори своя ход, или да го забави. Притвори очи и си пожела да прескочи следващите два часа. Колко добре би било, ако след миг отвори очи, да е вече следобед и срещата със Закариас да се е състояла!

Отвори очи и отново хвърли поглед на часовника си.

Единадесет и пет.

— По дяволите!

— Какво има? — попита Ребека.

— Остават още петдесет и пет минути. — Размърда се на мястото си, обзет от безпокойство. — Дали не е по-добре да тръгваме вече?

— Къде?

— Навън! — възкликна Томаш с превъзбуден глас. — Може Закариас вече да е дошъл.

Ребека огледа пространството пред тях.

— Видяхте ли го?

— Не, разбира се.

— Тогава закъде бързате?

— Ами... все пак ще сме вън от този проклет бус. А и колкото по-рано се разреши проблемът, толкова по-добре.

В сините очи на американката се появи майчинска топлина.

— Успокойте се, Том — каза тя. — Ще излезем навън точно когато е нужно. Нито минута по-рано или по-късно. Ясно ви е, нали?

Думите на Ребека му подействаха като успокоително лекарство и Томаш си даде сметка, че се отпуска.

— Добре.

— Не се притеснявайте, ситуацията е под контрол — добави тя и кимна към двамата агенти, седнали отпред. — Джери и Сам наблюдават всичко, което се случва отвън. — Мъжете бяха престанали

да разговарят помежду си и изглеждаха заети с електронните уреди, изпълващи тясното пространство, което Томаш наричаше *coskpit*. — Ще ги оставим да работят, но ако видите Закариас, кажете ми. Окей?

— Добре.

В буса цареше тишина. Ярогнев следеше уредите, Сам наблюдаваше движението отвън. Очакването можеше да бъде доста изнервящо, откри Томаш, връхлетян от нови пристъпи на безпокойство. Къде точно щеше да се срещне със Закариас? Бившият му студент беше споменал само крепостта в стария град, но сега си даваше сметка, че Лахорската крепост представлява огромен комплекс. Как да намери точното място на срещата? Дали Закариас наистина щеше да се появи? По време на разговора му се стори доста нервен. Ами ако се случи нещо непредвидено?

Ребека усети, че тревогата отново обзема историка, който не спираше да се върти на мястото си и да въздиша, и опита да отклони мислите му от предстоящата среща.

— Живели сте в Египет, нали?

Томаш поклати глава утвърдително.

— Предполагам, че сте чели досието ми.

— Да, но документите рядко показват какво става в главата на човека — отвърна американката. — Казват какво човек с правил, но невинаги успяват да обяснят защо.

— Искате да знаете защо отидох в Кайро?

— Да.

— Защото исках да науча арабски и да опозная исляма — отговори той. — Експерт съм по древни езици и криптоанализ. Знам дори староеврейски, езика на Мойсей, и арамейски, езика на Исус. Оставаше ми да науча езика и културата на Мохамед. А и не забравяйте, че най-древният трактат по криптоанализ е написан на арабски.

— Сериозно?

— Не знаехте ли? Става въпрос за текст от IX век, открит едва през 1987 г. в един архив в Истанбул. Нарича се *Трактат за дешифриране на криптографски съобщения*. — Изви вежди. — Фантастично заглавие, нали?

— Кой е авторът?

— Абу Юсуф Якуб ибн Исхак ибн ас Сабах ибн Омран ибн Исмаил ал Кинди.

Томаш произнесе името набързо и предизвика смущение у събеседницата си.

— Кой?

Историкът се засмя.

— Нека го наречем просто Ал Кинди — каза той развеселен. — Именно той събуди интереса ми към арабския. Реших, че трябва да прочета в оригинал ръкописа на Ал Кинди. Просто фантастично. Затова заминах за Кайро, да уча арабски. Естествено, интересувах се и от исляма. Учих в университета в Ал Азхар, най-престижния ислямски университет в света, и започнах по-добре да разбирам онова, което става в главите на мюсюлманите. Разговарях с най-различни хора, не можете да си представите.

— Запознахте ли се с фундаменталисти?

— Разбира се.

Ребека се намести по-удобно на стола, с неочаквано разпален интерес. Беше започнала да разпитва Томаш за престоя му в Египет с намерението да го разсее, но разбра, че историкът би могъл да ѝ открие нови хоризонти.

— И какво?

— Кое какво?

— Не се правете на разсеян! — възкликна Ребека. Беше неин ред да прояви нетърпение. — Какво ви казаха онези типове, Том? Защо нападат всички? Защо извършват тези ужасни атентати? Обясниха ли ви?

Историкът смръщи вежди.

— Искате да кажете, че не знаете причината, поради която радикалните мюсюлмани предприемат тези атаки?

— Ами, предполагам, че се дължи на... социално-икономически причини, на бедността, невежеството...

— Какви социално-икономически причини? Каква бедност? Какво невежество? Не знаете ли, че Бин Ладен е милионер? Не знаете ли, че голяма част от извършителите на тези атентати имат университетско образование? Впрочем на съвещанието на *NEST* във

Венеция дойде човек от МОСАД, който направи психологически профил на този тип хора.

— Да... имате право. В такъв случай как да си го обясним? Разбрахте ли?

— Естествено.

— Е и?

— Онези, които вие наричате фундаменталисти, просто следват буквално повелите в Корана и живота на Мохамед. Това е всичко.

— Не е точно така — поправи го тя. — Те интерпретират исляма изопачено.

— Кой ви каза това?

— Искам да кажа... — нерешително започна Ребека, обърквана от въпроса. — Това е... така поне твърди пресата. Мисля, че четох за това в *Newsweek*... или в *Time*, не си спомням добре.

Томаш леко наклони глава като учител, който порицава с поглед любимия си ученик.

— И повярвахте?

— Няма причини да се съмнявам... или има?

Историкът си пое дълбоко въздух, този път не от напрежение, а за да отсее най-важното. Проблемът не беше дали ще може да отговори, а откъде да започне.

— Вижте, трябва да разберем няколко основни неща за исляма — каза той. — Първото, и може би най-важното от тях е, че ислямът не е християнство. Ние приемаме, че пророците винаги призовават за мир и че за тях животът е свещен, независимо от обстоятелствата. Пророците не приемат в никакъв случай да се води война и да се убиват други хора. Така ли е?

— Да... така е. — Тонът ѝ стана по-самоуверен. — Но е истина също, че повечето от войните са се водили заради религиите! Колко кръвопролития са извършени в името на Христос?

— По повеля на Христос ли са били извършени?

— Не, разбира се. Но в негово име...

— Не бъркайте нещата — каза Томаш. — Един християнин тръгва на война със съзнанието, че не се подчинява на Христос. Нали Исус казва, че когато ни ударят от едната страна, трябва да обърнем и другата? Когато християнинът отказва да обърне другата страна и тръгва на война, той не следва Христова повеля, нали?

— Разбира се, че е така.

— Ето това е съществена разлика между християнството и исляма. Защото един мюсюлманин би могъл да отиде на война и да убива хора просто за да засвидетелства подчинението си на Пророка. Не забравяйте, че Мохамед е бил военен предводител! При исляма може да се случи така, че мюсюлманинът, който откаже да воюва, да бъде сметнат за изменник на волята на своя Пророк!

Ребека го изгледа скептично.

— Сериозно ли говорите?

— Запомнете това, което ще ви кажа — добави историкът, произнасяйки думите бавно и отчетливо. — Аятите, свързани по един или друг начин с войната, съставляват по-голямата част от Корана.

Изразът на недоверие не слизаше от лицето на американката.

— Това е невъзможно! — възкликна тя. — Винаги са ми казвали, че ислямът е напълно миролюбив и толерантен.

— Така е, при условие че всички бяхме мюсюлмани. Ислямът налага правила на мир и разбирателство между правоверните. Проблемът е, че не всички сме мюсюлмани. Низпослано е в Корана, струва ми се, в сура 48: „Мохамед е пратеникът на Аллах. А онези, които са заедно с него, са строги към неверниците, милостиви помежду си“. Толерантност между правоверните и нетолерантност към неверниците. В нашия случай, според повелите, низпослани в Корана, и примера на Мохамед немюсюлманите сме длъжни да заплатим на мюсюлманите унизителна такса. Не го ли направим, сме мъртви. Тоест, ако тълкуваме буквално повелите на исляма, изборът е много прост: или ставаме мюсюлмани, или се унижаваме, или ни убиват.

— Никога не съм чувала за това...

— Не сте, защото тези факти се прикриват на Запад. Версията на исляма, която ни се представя, е изчистена от тези неудобни подробности. Предлага ни се християнизирана версия на исляма. И дори се случва ислямски лидери да цитират на Запад суфистки текстове, за да покажат, че ислямът е единствено мир и любов. Но суфизмът е мистично ислямско направление със силно християнско влияние — нещо, което не се обяснява. Оставаме с идеята, че ислямът е много сходен с християнството, а това не е така. Мохамед е вършил неща, които по негово време са се смятали за естествени, но са

неприемливи от гледна точка на съвременния човек от Запада. Тези неща внимателно се прикриват.

— Хмм... това е ново за мен — каза Ребека със същото скептично изражение на лицето. — Дайте ми примери за неща, които не се казват.

— Първата голяма битка, в която е участвал Мохамед, е битката при Бадр срещу собственото му племе в Мека. Мюсюлманите победили, а водачите на противника били убити или пленени. Един от пленниците, наречен Укба, помолил да го пощадят и попитал Мохамед кой ще се погрижи за децата му, ако го убият. Знаете ли какво отговорил Пророкът? „Адът“ — казал той и наредил да го екзекутират. Друг неприятелски водач на име Абу Джахл също бил убит. Мюсюлманинът, който го обезглавил, показал отрязаната глава на Мохамед. Когато се уверил, че убитият наистина е Абу Джахл, Пророкът благодарил на Аллах за смъртта на неприятеля си.

— Исусе! — ахна Ребека. — Наистина ли се е случило?

— Всичко е описано подробно — увери я Томаш. — Ето защо Ал Заркауи, бившият лидер на „Ал Кайда“ в Ирак, спомена този случай през 2004 година, когато обезглави американски заложник. Ако не се лъжа, Ал Заркауи каза: „Пророкът, най-милосърдният, е наредил да се отрежат главите на някои от пленниците в Бадр. Дал ни е добър пример“.

Ребека прехапа устни.

— Ето защо тези фундаменталисти секат глави на заложници...

— Просто следват примера на Пророка, което всъщност им нарежда Коранът.

— Има ли още примери като този?

— Още ли искате? — учуди се Томаш. — Тогава ще ви разкажа историята на курейшите — племето, което отказало да приеме исляма. Мохамед ги обсаждал почти месец и накрая те се предали. Мохамед ги приканил да изберат някой, който да реши съдбата им. Те избрали мюсюлманин на име Му'адх, когото вече познавали и се надявали да прояви състрадание. Но Му'адх решил да убие мъжете и да пороби жените и децата. Като разбрал за решението му, Мохамед казал: „Решил си според съда на Аллах, който е създал седемте небеса“. И Мохамед отишъл тогава на пазара в Медина и наредил да изкопаят ров в земята. После наредил да доведат пленниците и ги посичал един по

един пред рова. Жените и децата били предадени на мюсюлманите, с изключение на онези, които приели исляма.

— Какъв ужас! Сигурен ли сте, че това се е случило?

— Разбира се. Освен това има един аят в Корана, в който се споменава за този епизод.

Ребека поклати глава.

— Не знаех.

— Точно това се мъчех да ви обясня преди малко — каза историкът. — На Запад се представя само християнизиранията версия на исляма, спестени са всички детайли, които биха могли да ни шокират и отблъснат. Можете ли да си представите Иисус, който заповядва да отсичат глави, който казва на осъдените, че Адът ще се погрижи за децата им, или се гордее с отсечената глава на неприятеля си? Това е шокиращо за нас и затова тези детайли не се изтъкват. Но е важно да ги знаем, за да разберем по-добре „Ал Кайда“, „Хамас“ и другите като тях.

— Имате право.

— Не забравяйте, фундаменталистите нищо не измислят. Просто изпълняват дословно повелите на Корана и следват примера на Пророка. Те цитират обширни пасажии от свещените текстове на исляма и големият проблем е, че когато решим да проверим какво точно е написано в източника, откриваме, че фундаменталистите имат право. Наистина пише онова, което твърдят, че е написано.

— Но това е много сериозен проблем! — възкликна Ребека. — Ако нещата стоят така, както казвате, тогава...

— Хей!

— ... не виждам как бихме могли да...

— Хей!

При второто повикване гласът успя да се наложи над въодушевения диалог. Ребека и Томаш най-сетне млъкнаха и видяха, че Сам се е обърнал назад и се взира настойчиво в тях.

— Какво има, Сам?

— Съжалявам, че ви прекъсвам. Така се бяхте въодушевили, че никак не ми се щеше да го направя.

— Но какво става?

Агентът вдигна ръка, показва часовника си и почука с показалец по циферблата.

— Време е.

XXX

Всеки път, когато се приближаваше до затворниците от „Ал Джамаа ал Исламия“, струпани около Айман, Ахмед наостряше слух и попиваше разговорите. Темите бяха различни — от теология до политика и философия, но в разговорите, независимо дали бяха спокойни, или разгорещени, се открояваше една и съща дума.

Джихад.

Като познавач на арабския език и добър мюсюлманин, Ахмед знаеше много добре какво означава тя. Коренът на думата означаваше усилие, борба, опит, битка. Конкретното ѝ значение се подразбираше от контекста. Но тъкмо защото познаваше добре арабския език и беше добър мюсюлманин, Ахмед си даваше сметка, че в разгара на обсъжданията думата се употребява със значение на свещена война, битка по пътя на Аллах.

Онази сутрин, докато изчакваше Айман да се освободи, за да му поясни още един теологически въпрос, Ахмед усети погледа на един от съратниците на учителя върху себе си. Лицето на мъжа бе разсечено от жесток белег и черните очи пронизваха събеседника като кинжали. Говореше се, че е убил двама полицаи.

— Братко, защо не се присъединиш към *джихад*? — попита мъжът с предизвикателен и дързък тон. — Нима не искаш да се харесаш на Аллах?

— Разбира се, че искам.

— *Джихад* е пътят.

— Има много начини за *джихад* — мотивира се Ахмед, повтаряйки дума по дума онова, което шейх Саад му беше обяснил преди години.

Мъжът от „Ал Джамаа“ се изсмя саркастично и поклати глава с презрение.

— Това е оправданието на всеки, който не иска да участва в *джихад* и да служи на Аллах. Не вървиш по правия път, братко.

Въпросът смути Ахмед. Наистина ли беше оправдание? Какво искаше да каже? Нима не беше истина, че *джихад* може да се води по различни пътища? Насмешливият тон на забележката на затворника от „Ал Джамаа“ го притесни не само заради повдигнатия въпрос, а и защото се възхищаваше на тези хора. Заради Аллах те се бяха опълчили срещу правителството и бяха убили фараона! Знаели са, че ще бъдат преследвани, измъчвани и екзекутирани, и въпреки това го бяха сторили! Каква смелост! Бяха го направили, защото служеха на Аллах и поставяха Аллах над собствения си живот! Каква вяра! Наистина бяха достойни за възхищение! И един от тези мъже, от тези храбреци, от тези герои, на които се възхищаваше, не приемаше отговора му!

В името на Аллах, трябваше да изясни това!

Когато Айман най-сетне остана свободен и можеше да го осветли по въпроса, който го беше довел при него, Ахмед реши друго — да го разпита за свещената война.

— Какво знаеш за *джихад*? — попита Айман, когато ученикът му зададе въпроса.

— Знам онова, което шейх Саад ме е научил на уроците, които ми преподаваше в джамията.

— А, шейхът суфи! — възкликна Айман. В тона му се долавяше презрение. — И на какво те научи той, братко?

— Каза ми, че *джихад* означава различни видове борба, не само с военна сила, и че може да бъде и морална битка, която човек води, за да устои на греха и изкушението.

— И какъв аят от Свещения Коран цитира той, за да защити едно толкова интересно становище?

Въпросът, зададен с явна ирония, смути Ахмед.

— Ами... той не цитира Свещената книга.

— Така ли? И какво цитира?

— Един *хадис*.

— И какъв е този *хадис*? Би ли ми разказал по-подробно?

— В този *хадис* се разказва, че Мохамед, който се завърнал от битка, казал на приятелите си, че се завръща от малък *джихад*, а сега поема към големия *джихад*. Когато приятелите му го попитали какво

иска да каже с това, пратеникът на Аллах отвърнал, че малкият *джихад* е битката срещу неприятелите на исляма, а големият *джихад* е духовната борба в мюсюлманския живот.

Айман прокара деформираните си пръсти през посивялата брада и лукави искрици проблеснаха в очите му.

— Кажи ми, братко, къде се разказва този *хадис*?

— Ами... не знам.

— Но аз знам! — прекъсна го учителят, неочаквано извисил глас.

— Този епизод се разказва от Ал Газали, живял пет века след Пророка, мир нему. Предполагам, че знаеш кой е Ал Газали...

Ахмед наведе глава почти засрамен.

— Основателят на суфизма.

— Не е за чудене, че твоят молла ти е напълнил главата с тия християнски брътвежи! Битката в името на Аллах е малък *джихад*? Какво безсрамие! — Насочи пръст към ученика си. — За твое сведение, Ал Газали споменава този *хадис*, без да цитира източника си. Този *хадис* липсва в колекцията от *ахадис*, събрани в „Сахих Бухари“ или „Сахих Муслим“. Така че това е фалшив *хадис*, измислен от мюсюлманите суфи, за да омаловажат в очите на правоверните, ролята на меча. Всъщност достатъчно е да се прочете Свещеният Коран и всички достоверни *ахадис*, за да се разбере колко безсмислена е тази история, която напълно се разминава със словото на Аллах и със сунната на Пророка, мир нему. Никъде в Свещената книга Аллах не описва *джихад* по този начин, нито Мохамед, мир нему, в който и да било *хадис*, цитиран от Ал Бухари и Ал Муслим, най-правдивите от всички *ахадис*, събирани някога в антология. Така че забрави тази глупава история, която са ти разказали.

Ахмед стоеше с наведена глава, сякаш чувстваше вина и искаше да изкупи греха си.

— Да, братко.

— Какви други глупости ти е наговорил твоя молла за *джихад*?

— Каза ми, че има три категории *джихад*: *джихад* на душата, *джихад* срещу Сатаната и *джихад* срещу *кафирун* и лицемерите. Каза ми, че най-напред трябва да се завърши първата и тогава да се премине към следващата.

— Хм! — промърмори Айман, обмисляйки току-що чуто. — Твоят молла е хитър, използвал е истината, за да те заблуди. Истина е,

че съществуват тези три категории *джихад*. Но проблемът е, че твоят молла, макар да признава явно, че са категории, ги представя за етапи. Не са етапи! Защото в такъв случай излиза, че не воювам срещу Сатаната, докато се боря за душата си. Това не е особено смислено, нали? Истината е, че тези три категории вървят редом, ръка за ръка! *Джихад* за душата ми върви едновременно с *джихад* срещу Сатаната и с *джихад* срещу *кафирун* и лицемерите. Една категория *джихад* не изключва другите, те по-скоро се допълват и подкрепят! Разбра ли?

— Да, братко.

— За да разбереш същността на *джихад* и повелята на Аллах, трябва да проумееш нещо — каза учителят. — Разкриването на *шерята* се е осъществявало постепенно. Пророкът, мир нему, не получил всички откровения наведнъж. Аллах предпочел да му разбулва божия закон на етапи, в продължение на много години. Първо го избрал за свой пратеник, мир нему, и му наредил да накара семейството си и племената да приемат вярата, без да воюва, нито да налага *джизие* — данъка, който *кафирун* трябва да заплатят, за да могат да живеят с правоверните. По повеля на Аллах тринадесетте години, прекарани в Мека от Пророка, мир нему, били отдадени на проповеди. След това Аллах му наредил да отиде в Медина и да проповядва пред тамошните племена. По-късно бог му позволил да се бие, но само срещу онези, които го нападали. Пророкът, мир нему, нямал право да се бие с онези, които не го нападали. Впоследствие Аллах му наредил да преследва политеистите, докато божият закон не бъде напълно въдворен. Когато била издадена повелята за *джихад*, *кафирун* били разделени на три категории: едни, които били в мир с правоверните, други, които воювали срещу правоверните, и *дхими*^[1] — онези, които живеели с нас и плащали *джизие*, получавайки в замяна нашата защита. Накрая дошла повелята да се влезе във война с хората на Писанието, които се опълчвали срещу нас. Борбата трябвало да продължи дотогава, докато те приемат исляма или приемат да плащат *джизие*, ставайки *дхими*.

— Остават само две категории *кафирун*...

— Точно така. Тези, които са във война с правоверните, и *дхимите*. Това е последният етап, който продължава и до днес, тъй като няма нищо в Свещения Коран, нито в сунната на Пророка, мир

нему, което да го отменя. — Наведе се към Ахмед. — А сега те питам: защо е важно да знаем тези фази?

— Заради *насих*, отмяната на предишна сура.

— Абсолютно вярно! Волята на Аллах се проявявала поетапно, като всеки нов етап отменял предишния. А сега ми кажи: когато твоят молла, този *кафир* суфи, който те е обучавал, ти е говорел за *джихад*, кои етапи ти е споменавал?

— Първите.

— И защо?

Въпросът предизвика въпросително изражение по лицето на Ахмед.

— Не знам.

— Защото така му е било изгодно! — възкликна с плам Айман. — Защото са му позволявали да представя един ислям, който е в мир с *кафирун*. Защото не шокират християнския *кафирун*! Този проклет молла не е признавал *джихад* като основна тема в Свещения Коран! Този молла еретик не е признавал, че изразът *джихад фи сабилилла*, тоест *борба по пътя на Аллах*, е повторен двадесет и шест пъти в Свещения Коран! Този молла вероотстъпник не е признавал, че в Свещения Коран има цели сури, посветени на войната, като сура Ал Азхаб, сура Мухаммад, сура Ал Фатх и сура Ас Сафф! Какво казва Аллах в сура 8, аят 65? „О, Пророче, подбуждай вярващите към сражението!“ А какво казва Аллах в сура 9, аят 14? „Сражавайте се с тях! Аллах ще ги накаже с вашите ръце и ще ги опозори, и ще ви помага срещу тях“. Как може да се пренебрегват тези откровени повели на Аллах? А освен това има хиляди *ахадис*, които представят *сунната* на Пророка, мир нему, по отношение на войната! „Сахих Бухари“ включва над двеста глави, озаглавени *джихад*, а „Сахих Муслим“ — сто глави със същото заглавие! Не забравяй, че Пророкът, мир нему, е казал: „Слязох заради Аллах с меч в ръка и богатството ми ще дойде от сянката на моя меч! И онзи, който се възпротиви на волята ми, ще бъде низвергнат и преследван“. — Наведе се към Ахмед с пламнали очи и развълнуван глас. — Знаеш ли защо този твой молла е пренебрегвал всичко това? Знаеш ли?

Усещайки напрегнатия поглед на учителя си, ученикът поклати глава, без да се осмели да продума.

— Защото той е част от заговора на *кафирун*, който цели да попречи на правоверните да стигнат до същината на Свещения Коран! — извика той. — Ето защо!

Ахмед преглътна с усилие и си възвърна гласа.

— Но Аллах казва в Корана, братко, че няма насилие в религията. Това е факт...

— Факт е — съгласи се Айман, връщайки се към естествения си тон. — Това е неговата воля, никой не може насила да бъде принуден да приеме исляма и да се подчини на волята на Аллах. Разбира се, отказът да се приеме исляма предполага отговор в Съдния ден, но този проблем е между него и Аллах, а не пред правоверните. Аллах ни е наредил да ги оставим на мира. Той ще се погрижи за това, когато му дойде времето. Спомни си обаче, че последните откровения, които отменят предишните, повеляват онези от *кафирун*, които не приемат исляма, да плащат *джизие* и да станат *джими*. Ако не го сторят, ще бъдат убити. Така ли е, или не?

— Така е.

— Но някои правоверни не обръщат внимание на това и в желанието си да се харесат на християните *кафирун*, като твоя молла суфи, извличат окончателни истини от първите коранични знамения, пренебрегвайки факта, че става въпрос за преходни истини, които са били в сила на един първоначален етап от низпосланието на божиите закони. Изложената в тези аяти истина, която гласи, че няма насилие в религията, и която се привежда в подкрепа на тезата, че войните могат да бъдат само за защита, не е меродавна истина.

Ахмед изглеждаше заинтригуван от последното твърдение.

— Какво искате да кажете с това, братко? *джихадът* не е ли отбранителен?

Бившият учител по религия се намръщи недоволно.

— Отбранителен ли? Нима, когато Пророкът, мир нему, нападнал еврейските племена, а по-късно и Мека, е водел отбранителен *джихад*? И когато Омар, благословен да е, завладял Кайро, Дамаск и Ал Кудз, е водил отбранителен *джихад*? Къде в Корана се говори за отбранителен *джихад*? *джихад* не е каква да е война! Нека думите не ни плашат: *джихад* е използване на сила за разпространението на божия закон между хората!

— Но... това не е ли противоречие, братко? Как можем да разпространяваме божия закон насила, след като няма насилие в религията?

Айман въздъхна, опитвайки се да овладее раздражението си.

— За бога, виждам, че влиянието на моллата суфи все още замъглява мислите ти — възкликна той. — Смесваш две неща, които са много различни. Вярно, че няма насилие в религията. Но е вярно също, че в последните знамения, низпослани от Аллах, които отменят предишните, се повелява онези от *кафирун*, които не приемат исляма, да изплащат *джизие* или да бъдат убити. Повелята на Аллах в сура 9, аят 29, от Свещения Коран е пределно ясна: „Сражавайте се с онези от дарените с Писанието, които не вярват в Аллах и в Сетния ден и не възбраняват онова, което Аллах и Неговият Пратеник са възбрали, и не изповядват правата вяра, докато не дадат налога [джизие] безусловно и с покорство“. — Вдигна пръст и повтори назидателно: — „Сражавайте се, докато не дадат налога“. — Обгърна с жест двора на затвора, сякаш в това пространство се вместише светът. — Нима днес *кафирун* плащат налози?

— Доколкото знам, не.

— Щом като не плащат, какво трябва да направим, за да изпълним повелите на Аллах?

Изправен пред въпроса, Ахмед се подвоуми, преди да изкаже мисълта докрай.

— Трябва... да се сражаваме?

— Следвайки примера на Пророка, мир нему, най-напред трябва да дадем срок на *кафирун* да приемат вярата или да плащат *джизие*. — Приведе се към ученика си почти настръхнал. — Но ако не спазят този срок, трябва да бъдат убити, разбира се.

Ахмед прехапа долна устна.

— Това не е ли... прекалено жестоко?

Лицето на Айман почервеня, веждите му се срещнаха, тялото му се напрегна.

— Жестоко ли? — извика той гневно. — Какво искаш да кажеш с това „жестоко“?

— Ами... да се убие човек, пък бил той и *кафир*... все пак... в днешно време, може би не е...

— В днешно време ли? — прекъсна го Айман. — Откога *шериятът* има срок на давност? Божият закон е вечен! Повелите на Аллах са вечни! Законът за гравитацията продължава да е в сила днес, както е бил и по времето на Мохамед, мир нему! Повелята да се накара един *кафир* да плаща *джизие* или да се прости с живота си е в сила днес, както е била и по времето на Мохамед, мир нему! *шериятът* е вечен! Нима още не си проумял това?

Ахмед сведе глава засрамен.

— Да, братко — промълви с едва чут глас — Прав сте. Простете. Моля за прошка.

Смиреното признание на ученика уталожи гнева на Айман. Бившият учител по религия вдигна очи и посочи към небето.

— Съществува закон, който управлява вселената, сила, която я движи. Воля, която я подрежда — каза вече с по-спокоен глас. — Не можем да се отклоним от волята и закона божи нито за миг. Звездите, луната, облаците, природата, всичко се покорява на неговия закон и на неговата воля и така вселената намира своята хармония. — Махна към затворниците в двора. — Човекът е част от тази вселена и следователно законите, които го управляват, не се различават от законите, които управляват вселената. Човешките същества трябва да се подчиняват на божия закон, за да бъдат в хармония с вселената и в мир със самите себе си. Ако, вместо да го сторят, отстъпят пред своите инстинкти и съблазни и отхвърлят *шерията*, тогава ще влязат в конфликт с вселената, ще се появи покварата и всички проблеми, които наблюдаваме днес в исляма и в света. Ясно ли е?

— Да, братко.

— Ислямът е потвърждение, че властта е единствено и само у бог. *Кафирун* могат свободно да избират своята религия, но тази свобода не значи, че могат да следват човешките закони. Всяка система, установена в света, трябва да признава божията власт и нейните закони трябва да произтичат от божия закон. В рамките на тази вселенска система всеки индивид е свободен да приеме религията, която иска. Но не забравяй: който узурпира божията власт, трябва да бъде отстранен. Това отстраняване се постига с проповед, а при наличието на препятствия — със сила. Тоест, като се прибегва до *джихад*.

Ахмед поклати глава съкрушен.

— Шейх Саад никога не ми е споменавал за това. Той казваше, че *джихад* е само отбранителен и...

— Приказки на страхливци, които не смеят да приемат последиците от повелите на Аллах в Свещения Коран или в сунната на Пророка, мир нему — пресече го нетърпеливо Айман. — Преструват се, че тези повели не съществуват, а те са пред очите им! Християните *кафирун* изопачават понятието *джихад*, твърдейки, че налага тирания. Тъкмо обратното, *джихад* освобождава човека от тирания. А тези страхливци, които се смятат за правоверни, се объркват пред християните *кафирун* и се впускат в оправдания, че, видите ли, *джихад* бил само отбранителен, като цитират за доказателство вече отменени аяти. — Учителят наведе глава. — Когато твоят молла ти е говорил за отбранителен *джихад*, каква отбрана е имал предвид?

— Ами... на ислямските земи, предполагам.

— Какъв срам! Как е възможно да ти втълпява такова нещо? Който твърди такова нещо, уронва величието на исляма, намеквайки, че земите са по-важни от вярата. *Джихадът* е отбранителен само в смисъл че защитава човека, като го освобождава от оковите на други хора. Само в този смисъл е отбранителен. Иначе повелята на бога е да се разпространява божият закон сред цялото човечество! И как се прави това? Само с проповеди? Разбира се, че не! Би трябвало да сме твърде наивни, за да си мислим, че обществата *джахили* ще приемат да приведат законите си в съответствие с божия закон и ще осигурят такава атмосфера, която би позволила на *кафирун* безпрепятствено да изберат религията, която желаят. Ето защо се нуждаем от *джихад*, който не се ограничава до защитата на земите ни, а е призван да наложи божия закон!

Айман се наведе и събра с длани малка купчинка пръст. После взе една миниатюрна бучка пръст и я вдигна.

— Колко, мислиш, струва това?

Ахмед се вгледа в бучицата, която се ронеше между пръстите на учителя.

— Ами... нищо, мисля.

— Нищо — откликна като ехо Айман, потривайки ръце една в друга, за да ги почисти от песъчинките. — С други думи, земите нищо не струват сами по себе си. Ислямът се стреми към мир, но този мир не се ограничава с гарантиране на сигурността на земите и границите

му. Онова, към което ислямът се стреми, е пълният мир: Божият мир и подчинение единствено на бога. Докато не се установи такъв мир, ще трябва да воюваме за него. Борбата се води с проповед и, при нужда, с *джихад*. Нима има истински правоверен, който, след като е прочел Свещения Коран и е опознал сунната на Пророка, мир нему, да смята, че *джихад* се отнася само до защита на границите? Господ казва в Свещената книга, че целта е да се изчисти покварата от лицето на Земята! Ако беше само защита на границите, той щеше да го е казал. Но не го е казал. Така че *джихад* не е само временна фаза, но основен етап, който ще продължи дотогава, докато има *джахилия* сред хората. Задължение на исляма е да воюва за свободата на човека, докато всички се подчинят на божия закон. Цел на исляма е цялото човечество и негово поле на действие е цялата планета. Или *кафирун* ще приемат исляма, или ще плащат *джизие*. Тези са повелите на Аллах и затова съществува *джихад*.

— Да, братко.

Айман се облегна на мястото си и зарея поглед в небето.

— Не го ли сторят, *кафирун* ще бъдат избити.

[1] „Хора на договора“; събирателно название на немюсюлманите, живеещи по законите на *шерията*. — Б.р. ↑

XXXI

Krrrrrr.

— *Bluebird*^[1].

Гласът бе придобил метален тембър и бе съпроводен с дразнещо бръждене.

— *Bluebird*, чувате ли ме?

Krrrrrr.

Томаш нагласи апаратчето, което бяха сложили в ухото му.

— Мен ли викате? — попита историкът.

— Да — потвърди гласът. — Добре ли ме чувате?

— Много добре.

Krrrrrr

Статическото жужене се върна.

— Локализира ли вече *Charlie*? — попита Ярогнев в миниатюрната слушалка.

— Кой *Charlie*?

— Онзи тип, с който ще се срещнете, както вече ви обясних. Вие сте *Bluebird*, а той е *Charlie*.

Историкът се огледа наоколо, опитвайки се да разпознае нечие лице на площада. Имаше много хора, най-вече мюсюлмани, но нито един не приличаше на бившия му студент.

— Не, не виждам Закариас.

— *Fuck!* — възкликна Ярогнев. — Не споменавайте истинското му име, по дяволите! Той е *Charlie*, вече ви казах.

Томаш нетърпеливо цъкна с език.

— Какъв е проблемът да се обръщам на име? За какво са ни тези идиотски кодове? Това да не би да е филм? Нима ви приличам на агент 007?

— Мерки за сигурност.

— Защо са ни?

— *Jesus!*^[2] Мразя да работя с аматьори, защото вършат само глупости — изръмжа Ярогнев през зъби. — Чуйте ме, *Bluebird*, трябва

да проумеете, че тези типове, с които си имаме работа, имат достъп до технологии. Ако разберат за тази среща, естествено, ще проследят радиочестотите. И ако го направят, ще ни открият. Затова ви съветвам да използвате кодираните имена, които ви дадох тук, в буса. Ясно ли ви е?

Историкът въздъхна и се подчини, без да е напълно убеден.

— Да.

Кррррр.

Отново огледа наоколо. Крепостта приличаше на спокоен оазис сред градския ад. Но въпреки това на площада до входа на крепостта бе доста оживено — вярващи напускаха джамията „Бадшахи“, една от най-големите и красиви джамии в света, която се издигаше от другата страна на площада. И крепостта, и джамията бяха построени в стил *могул*, с характерните масивни стени в червеникав тухлен цвят и куполи, напомнящи тибетски *ступи*^[3]. Архитектурните линии бяха внушителни, но това не бе изненадващо — стилът *могул* бе създал великолепието на „Гадж Махал“.

Джамията бе грандиозна, но онова, което порази въображението му, беше Портата Аламгири, през която се минаваше за крепостта. Тя действително бе огромна. Томаш беше чел в историческите книги, че по времето на *могулите* оттук обикновено минавали слоновете, носещи на гърба си кралското семейство. Обърна се с лице към вратата и се опита да си представи сцената: слонове, които минават през Портата Аламгири. Трябва да е било изумително зрелище!

Погледна часовника си.

Единадесет и четиридесет и пет.

До срещата със Закариас оставаха петнадесет минути. Огледа внимателно площада, вглеждайки се в лицата на хората, и отново не откри познати черти. Дали не бе изникнал някакъв проблем? Дали наистина бившият му студент щеше да се появи?

Кррррр.

— *Bluebird.*

Този път в ухото му прозвуча женски глас.

— Какво има, Реб... — Не доизказа името, спомняйки си онова, което Ярогнев му беше казал минути преди това. Не биваше да

назовава никого по име. Но какъв беше кодът, който я идентифицираше? — Какво има, *Shopgirl*^[4]?

— В момента... — Кррррр... — точно на... — Кррррр — ... минарето, което...

Кррррр.

— Повтори!

Кррррр.

— ... и не знам...

Кррррр.

— *Shopgirl*?

Кррррр.

Явно не можеше да установи връзка с Ребека. За всеки случай Томаш повика Ярогнев с кодовото му име.

— Алфа? Всичко наред ли е?

Кррррр.

— Алфа?

Кррррр.

По неизвестна причина връзката се беше разпаднала. Томаш възкликна гневно, направи полукръг и се върна в буса.

— Загубих връзка.

Веднага след като влезе в колата, Ярогнев издърпа от колана му малкия апарат и започна да го тества, за да открие проблема. Разбирайки, че се е случило нещо непредвидено, Ребека също се върна в буса, за да разбере какво става.

— Имаш десет минути да се справиш с това — предупреди тя Ярогнев.

— Спокойно — отвърна агентът, зает с апарата.

Томаш и Ребека се настаниха на задните седалки в нервно очакване. Часът на срещата приближаваше, а съществуваше проблем с комуникацията. Каква друга неприятност можеше да ги сполети? Свикнала с напрегнати ситуации, американката разбираше, че в момента нищо не зависи от нея и че най-добре ще е да се отпусне. Трябваше да се разсее и най-добрият начин беше да насочи мислите си в друга посока.

— Все още си мисля за онова, което ми разказа преди малко — прошепна тя. — Признавам си, че останах шокирана.

— Разбирам — отвърна Томаш. — Но не бива.

— Как така не бива?

Историкът поклати глава. Да обясняваш историята на дилетанти, си имаше своите неудобства...

— Трябва да разберете, че Мохамед е човек от VII век — каза. — Нещата, които е извършил, трябва да бъдат разбирани в контекста на онова време. Факт е, че Мохамед обединил арабите и изградил нова цивилизация. Въвел монотеизма, насърчил милосърдието, установил правила за социално общуване... свършил е много работа. Безспорно е велик човек. Не бива да се опитваме да го съдим от гледна точка на морала, характерен за днешното западно общество. Нашият морал е проникнат от християнски ценности и макар да не го осъзнаваме, ние сме склонни да гледаме на нещата според тези ценности.

— Намеквате, че трябва да приемем онова, което вършат фундаменталистите?

— Не, в никакъв случай. Трябва да бъдем толерантни с толерантните и безкомпромисни с безкомпромисните. Англия и Америка са били толерантни с нацизма и знаем докъде доведе това! Не можем да си позволим да бъдем наивни дотам, та да допуснем, че може да има диалог с нетолерантните. Няма! „Ал Кайда“ е нетолерантна! „Лашкар-и-Тайба“ е нетолерантна. „Хамас“ е нетолерантен. Всички те следват буквално Корана и възнамеряват да наложат исляма на целия свят. Понякога виждам, че някои западни интелектуалци подкрепят диалога с „Ал Кайда“ или „Хамас“, и това, честно казано, ме размива. Подобна идея може да хрумне само на човек, който няма ни най-малка представа за...

— Приятели, бихте ли млъкнали?

Беше Ярогнев, който изпробваше апарата.

— Ще говорим по-тихо — обеща Ребека.

— Опитвам се да се съсредоточа, по дяволите!

— Добре! — каза тя, снишавайки глас. — Искате да кажете, Том, че трябва да застанем срещу мюсюлманите.

— Грешите.

— Извинете, но това се подразбра от думите ви.

— Онова, което исках да кажа, е, че трябва да застанем срещу онова, което наричаме фундаментализъм.

— Но нали фундаменталистите прилагат повелите, които се съдържат в Корана и примера на Пророка?

— Несъмнено.

— Това не ги ли прави истински мюсюлмани?

Томаш се изсмя.

— Напомняте ми за Бин Ладен. И той казваше същото.

Ребека изчака да чуе останалата част от отговора и понеже такъв не последва, настоя отново.

— Всъщност не ми отговорихте на въпроса...

— Не знам дали мога да отговоря на този въпрос — призна историкът. — Това е много болезнена тема. Докато бях в Кайро, си дадох сметка, че дълбоко в себе си много мюсюлмани се питат дали фундаменталистите не са прави в крайна сметка. В интерес на истината всичко, което фундаменталистите твърдят, е подкрепено от аятите в Корана и от житието на Мохамед. Няма нищо измислено. Това, както можете да предположите, притеснява немалко мюсюлмани, най-вече защото Коранът повелява, че истинският мюсюлманин трябва да следва всички предписания на исляма, а не само някои от тях. Независимо дали ни харесва, или не, *джихад* срещу неверниците е едно от тях.

— Но ако е така, защо мюсюлманите не следват тези повели буквално?

— Това е дълъг разговор! — Томаш направи пауза. — Наистина ли искате да ви обясня това?

— Да, докато Джери не разреши проблема.

Томаш погледна към американеца, който разглеждаше вътрешността на уреда, а после към множеството навън. Нямаше и помен от Закариас. А и да имаше, Ребека беше права — нищо не можеше да се направи, докато техническият проблем не бъде отстранен.

— Вижте, ако разбираме буквално заповедите, които се съдържат в някои от религиозните текстове, било в Корана или в Библията, насилието е неизбежно.

— И в Библията ли?

— Разбира се! — възкликна той, опитвайки се да се абстрахира от проблема, който го притесняваше в момента. — Не сте ли чели Стария завет и повелята да се убиват с камъни прелюбодейците? Ако я спазвахме буквално, добре щяхме да се подредим! Евреите и християните избягват да се придържат към „буквата“ на библейския

закон. Така постъпват от векове и мюсюлманите по отношение на Корана. Времената са други. Някои от предписанията, установени от Мохамед през VII век, отразяват действителността през онези далечни времена и не могат да бъдат пренесени в днешно време. Те са мирни граждани, продължават да са мюсюлмани, но искат да живеят в мир и приемат Запада. Само че има други мюсюлмани, които следват буквално ислямския закон. Някои смятат, че *шериятът* трябва да се въведе незабавно и изцяло и точно тях обикновено наричаме фундаменталисти или радикали. Говоря за фанатиците, които са ни обявили война на живот и смърт и сеят гибел навсякъде. Другите фундаменталисти са консерваторите. И те искат да унищожат Запада, но осъзнават, че противникът е по-силен от тях, и предпочитат временно разбирателство, изчакват удобен момент да атакуват.

— А правителствата на тези страни? Каква е тяхната позиция?

— Има всякакви правителства, както знаете. Но онези от тях, които не са фундаменталисти, нито консерватори, са държани под око от собствените си народи.

— Защо?

— Защото нарушават *шерията* — отбеляза историкът. — Ислямският закон например осъжда на смърт чрез пребиване с камъни жените, обвинени в прелюбодеяние, както е в Стария завет. А това, както предполагате, е шокиращо от позицията на западния морал. Нали Иисус е казал в защита на жената, уловена в прелюбодеяние: „Който от вас е без грях, нека пръв хвърли камък върху нея“? Има мюсюлмански правителства, които под влияние на западната култура са определили по-леки наказания за този вид престъпление. Но нали Мохамед е наредил прелюбодейките да бъдат убивани с камъни? Ако правителството е мюсюлманско, защо не изпълнява заръката на Пророка? Тези два въпроса са изключително сложни и поставят въпросите правителства в шах.

— Мюсюлманският народ смята, че една прелюбодейка трябва да бъде убита с камъни, така ли?

— Много хора смятат така.

— Но това вероятно са невежи хора, които...

— Грешите! Мнозина от образованите мюсюлмани са фундаменталисти. Всъщност основната характеристика на един ислямски фундаменталист е желанието му да следва исляма точно и

изцяло. След като Коранът повелява да се моли пет пъти, обърнат към Мека, той се моли. Щом Коранът повелява да се дава милостиня на бедните, той дава. Щом Коранът повелява да отсичат ръката на крадците, той я отсича. Щом Коранът повелява да се убиват неверниците, които не приемат да бъдат унижавани с изплащането на дискриминиращи налози, той убива. Съвсем просто е. За един фундаменталист „сиви“ зони не съществуват. Онова, което Коранът и Пророкът казват, че трябва да се направи, трябва да бъде сторено и отговаря на доброто. Онези, които не се подчиняват на Корана и на Пророка, са неверници и служат на злото. Нищо повече. Мюсюлманите се намират в царството на светлината, а неверниците тънат в тъмнина.

— Знам — каза Ребека. — Но как е възможно тези хора да не еволюират с времето? Ето това не разбирам!

— Не разбирате, защото не познавате историята на исляма — прекъсна я Томаш. Наведе се на седалката и извади географска карта от пътната си чанта, лежаща в краката му. Разтвори картата в скута си и очерта с пръст няколко направления. — Вижте, още от времето на Мохамед мюсюлманите са свикнали да са в атака и да покоряват други народи. Бързо са се пръснали из Близкия изток и Северна Африка, използвали са сила, за да завладеят Индия, Балканите и Иберийския полуостров, и са стигнали дотам, че са атакували Франция и Австрия.

— Но винаги са ми казвали, че мюсюлманите поддържат мирни взаимоотношения с другите религии...

— Кой ви е казал това?

— Прочетох го в една статия. Там се казваше, че кръстоносните походи провокирали вражда между християни и мюсюлмани.

Томаш се разсмя.

— Глупости! Кръстоносните походи са първият опит на християните да излязат от позицията си на отбрана след цели четири века атаки! Едва с кръстоносните походи християните се възправят срещу мюсюлманите и минават в нападение. — Пръстът на Томаш посочи други точки по картата. — Кръстоносните походи са първият отпор на християните срещу неспирните набези на мюсюлманите. Освен че отвоюват Светите земи, християните си възвръщат Иберийския полуостров, а след големите зографски открития се устремяват по света. Появяват се европейски империи из цялата

планета. Дори малки страни като Португалия завладяват пространства с ислямско присъствие, като части от Индия и протока Ормуз, вдигат крепости дори в сърцето на Африка, в земи, за които Пророкът казва, преди да умре, че могат да бъдат владение единствено на мюсюлманите. Въпреки невероятната европейска експанзия ислямът не се отказва от целта си да покори цяла Европа и прави един последен опит да премине в офанзива, нападайки Свещената Римска империя през XVII век, но втората обсада на Виена се проваля и ислямските войски бият отбой. Това е началото на края. Следва низ от военни поражения, докато европейците стигат до самото сърце на исляма.

— През XIX век — вмъкна американката.

— По рано — поправи я Томаш. — Наполеон нахлува в Египет през 1798 г. Както се досещате, мюсюлманите изпадат в шок. Но в действителност не ислямските войски прогонват неверниците французи от Египет, както би могло да се очаква, а малка британска ескадрила. В този момент ислямският свят разбира, че големите европейски сили могат да нахлуват в земите им, когато решат, и за капак единствено други европейски сили могат да ги прогонят!

— Е да, но в известен смисъл изглежда справедливо, не мислите ли? — каза Ребека. — Мюсюлманите са се държали векове наред като имперска сила, нападайки страна след страна. Все някога е трябвало да опитат вкуса на горчивия плод...

— В този смисъл да, така е. Само че на тях им се налага да открият колко горчив е този плод и по-късно, през XIX век, когато европейската експанзия на ислямска земя се задълбочава и британците окупираха Аден, Египет и Персийския залив, а французите колонизираха Алжир, Тунис и Мароко. Този процес достига своя връх с разгрома на Османската империя в Първата световна война. Великобритания и Франция получават целия Близък изток, като британците остават с Ирак, Палестина и Трансйордания, а французите остават да господстват в Сирия и Ливан. Символът на това западно господство над исляма е краят на османския халифат през 1924 г.

— Добре, но всичко това е история! — мотивира се Ребека. — Доколкото знам, всички тези страни са извоювали независимостта си. Освен това самите турци слагат край на халифата, а не Западът...

Историкът сгъна картата и отново я прибра в пътната чанта.

— Нима смятате, че всичко това е история? Мюсюлманите не гледат така на нещата. Ние, западняците, смятаме, че историята е минало, което няма власт над нас. И отново християнската култура ни ръководи, без да си даваме сметка за това. Но мюсюлманите не са християни и гледат на нещата по различен начин. За тях събития, станали преди хиляда години, сякаш се случват сега!

— Е, преувеличавате...

— Де да беше така! Знам, че за нас всичко това изглежда странно, но миналото има неимоверно голямо значение за мюсюлманите — в него те намират религиозни и правни ориентири. Мюсюлманите искрено вярват, че миналото отразява божия замисъл и затова историята е особено актуална. Ето защо колонизирането на ислямските страни от европейците ги шокира до такава степен.

— Но, както вече отбелязах, те са възвърнали независимостта си преди много време! — настоя Ребека. — Доколкото знам, повечето от тези страни са се освободили от колонизаторите между 1950 и 1970 година...

— Така е, но за тях сякаш е било вчера. Не забравяйте, че ислямската цивилизация има водеща роля по времето, когато християнският свят тъне в Средновековието. Мюсюлманите са свикнали да гледат на себе си като на пазители на божията истина и превъзходството им е естествено и логично следствие от това. Но се сблъскват с Реконкистата, с последиците от португалските открития, с просвещението и осъзнават, че Западът се превръща в доминираща сила в света. Неверниците от Запада, които дотогава са в отбранителна позиция, стават господари на планетата и стигат дотам, че да покорят ислямските страни! Столицата на халифата, Истанбул, слага край на самия халифат и по решение на Ататюрк започва да копира културата и системата на управление на западните неверници, като отделя религията от държавата. Как според вас реагират мюсюлманите на тази трансформация?

— Предполагам, че не са останали особено доволни...

— Разбира се, че не са доволни! Освен това разликата в качеството на живот на двете цивилизации става огромна! Много мюсюлмани започват да сравняват живота си с този на западняците и това ги кара да си зададат някои въпроси. Защо ислямските страни живеят в бедност и имат корумпирани правителства? Защо са толкова

изостанали в сравнение със Запада? Защо, по дяволите, не произвеждат хубави автомобили и не летят до Луната? Безпомощни пред технологичното и финансовото господство на Запада, тези мюсюлмани заключават, че биха могли да открият отговорите единствено в областта на културата. А какво е определящото тук? Ислямът! Нима ислямът не е покорил света от Индия до Иберийския полуостров? Нима Мохамед не е създал за броени години велика цивилизация? Как го е сторил? Отговорът според тях е: следвайки ислямския закон в неговата цялост. Следователно отговорът на днешните проблеми би могъл да бъде същият. Мнозина са започнали да мислят, че проблемите се дължат на отдалечаването от истинската вяра и че ако отново започнат да изпълняват всички предписания на исляма, ще си върнат някогашните слава и блясък.

— Това ли ги подтиква към фундаментализма?

— Тъкмо това! Когато един мюсюлманин казва, че се чувства унижен от Запада, той не иска да каже, че Западът се отнася зле с него. Онова, което има предвид, е, че е унизителна представата за превъзходството на Запада над исляма — в икономически, културен, технологичен, политически и военен план. Грехът на Запада е, че показва по-голяма мощ от исляма. От тук до следващата идея има само една крачка. Много мюсюлмани смятат, че ако отхвърлят богатата на модерния свят и следват дословно предписанията на Корана и примера на Пророка, славата и господството на исляма ще се върнат навсякъде по света.

— Значи това са започнали да защитават фундаменталистите след падането на османския халифат...

Томаш сви устни.

— Всъщност началото на това завръщане към основите на исляма поставя един шейх на име Ибн Таймия, който се обявява в подкрепа на буквалното тълкуване на Корана и примера на Мохамед. Идеите му придобиват нова сила през XVIII век в резултат от нашествието на Наполеон в Египет. През XVII век един арабски теолог на име Ал Уахаб, вдъхновен от Ибн Таймия, отхвърля направените през вековете нововъведения и проповядва завръщането на исляма към изначалните му извори — Корана и сунната на Пророка. Ал Уахаб определя *джихад* като основен дълг на мюсюлманите и обявява всички мюсюлмани, които не следват стриктно исляма, за неверници. Двата

с един племенен емир — Ибн Сауд, завладяват онези земи, които наричаме Саудитска Арабия, и основават династия, която все още управлява страната. Наследниците на Ибн Сауд са политически лидери, а уахабитите — религиозни водачи. Важно е да уточним, че управлението на медресетата и университетите днес е в ръцете на уахабитите.

— Моля?

— Действително. Обучението се основава на най-примитивния фундаментализъм, който някога е съществувал. Виждате какъв проблем е това, нали? Контролът от страна на уахабитите върху саудитската образователна система означава, че ислямът, който изучават саудитците от малки, е ислямът на *джихад*, на избиването на неверниците, на осакатяването на крадците, на пребиването с камъни на прелюбодейците... и така нататък. И за капак на всичко през ХХ век се появи петролът!

Ребека се намръщи.

— Какво общо има петролът?

Историкът потри палец и показалец.

— Пари — поясни. — Петролът направи саудитците богати. Уахабитите се напълниха с пари и какво, смятате, решиха да направят?

— Да издигнат големи джамии?

Томаш се засмя.

— И това също — каза той. — Но преди всичко се заеха да финансират медресетата из целия ислямски свят, установявайки контрол над учебния процес в тях.

— Господи!

— Да! Пръснатите из света училища, финансирани от саудитците уахабити, налагат повсеместно исляма на *джихад*! Тези медресета се превърнаха в истински развѣдници на фундаментализъм, с нови учебни програми, провъзгласяващи завръщането към VII век, защитаващи избиването на неверници и отхвърлящи всичко модерно под претекст, че връщането към изначалния ислям ще постави отново мюсюлманите начело.

— Но това е безсмислено! Как отхвърлянето на съвременния свят може да им върне лидерската позиция?...

— Вижте, трябва да разберете, че този призив за завръщане към корените ги е заварил в момент на уязвимост, когато немалко

мюсюлмани са се чувствали угнетени от колониализма, като второкласни граждани в собствените си земи...

— Но нали точно така са постъпвали те с християните, юдеите и индусите? Нима векове наред не са се отнасяли към тях като към втора категория хора, карайки ги дори да плащат дискриминиращи и унижителни налози, за да могат да живеят в собствените си земи?

— Разбира се, че е така — призна Томаш. — Но когато християните им отвърнали със същото, не им харесало и очевидно се почувствали унижени. Това унижение е негативно, макар и донякъде поучително следствие на европейската колонизация. Но, забележете, монетата има и друга страна. Европейците построили инфраструктури, каквито те нямали, въвели образователни системи и обществени услуги, изкоренили робството. Направете сравнение и ще се уверите, че ислямските земи, които са били европейски колонии, се отличават с много по-висока степен на развитие, отколкото земите с ислямско управление. Само палестинците основали седем университета от началото на израелската окупация през 1967 година. Сравнете това с осемте университета на безкрайно богатата Саудитска Арабия или с изостаналия Афганистан! А да не говорим за обскурантизма! Можете да добиете известна представа от следния факт: общият брой на преведените книги в целия ислямски свят от IX век насам е около сто хиляди, колкото е броят на книгите, преведени в днешна Испания за една-единствена година!

— Тогава какво толкова му мислят фундаменталистите? Не разбират ли предимствата на модерния свят?

— Фундаменталистите и консерваторите виждат нещата по различен начин. Те смятат, че ислямът е позволил на Запада да го изпревари тъкмо защото се е отклонил от Божиите закони, и под въздействието на идеите на ухабитите, финансирани от саудитския петрол, считат, че само завръщането към повелите от VII век би могло да ги постави отново начело. Светогледът им не е хуманистичен, а ортодоксално ислямски.

— Каква част от мюсюлманите разсъждават по този начин?

— Трудно е да се каже. Мисля, че средностатистическият мюсюлманин иска само да изживее живота си в мир и спокойствие, да почита бога и да е щастлив. Смятам, че това е позицията на мнозинството от хората. Познават исляма в основни линии, не

признават кораничните основи на *джихад* и не искат да живеят в страна, където *шериятът* се прилага безусловно и изцяло.

— Значи мнозинството е светско!

— Да, би могло да се каже. Но в някои страни мнозинството от мюсюлманското население е фундаменталистско. Факт е, че ислямската революция в Иран получи широка подкрепа от населението. Факт е, че Ислямският фронт за спасение, който победи на първия кръг на изборите в Алжир, не спечели на втория кръг само защото изборите бяха отменени. Алжирските фундаменталисти избиха хиляди хора, а голяма част от населението явно ги подкрепя! Това показва, че фундаменталистите се радват на по-голяма подкрепа от страна на населението, отколкото ни се нрави, макар че в по-общ план всъщност са малцинство.

— Значи, ако добре съм разбрала, имаме фундаменталисти, консерватори и светски поддръжници.

— Като светските поддръжници обикновено са мнозинство — настоя Томаш. — Но не хранете илюзии — останалите две групи са много опасни и в отделни ислямски страни несъмнено съставляват мнозинство. Не бива да си позволяваме наивността да вярваме, че всички мюсюлмани са толерантни и че конфликтите се дължат единствено на социални проблеми и съществуването на Израел. Проблемът, за съжаление, е много по-комплициран и опасен. Мнозинството от мюсюлманите може да е със светска ориентация, но то е мълчаливо мнозинство. Докато фундаменталисткото малцинство е активно и шумно.

— Разбирам.

— Ислямът преживява голямо пробуждане. Голяма част от мюсюлманите имат воля и желание да преминат в офанзива и да разпространят исляма из планетата, налагайки...

— Готово е.

Ярогнев стоеше пред тях с апарата в ръка. Томаш отиде при американеца, който закрепил апарата за колана му и се зае да го свързва.

— Често срещан проблем — каза Ярогнев. — В някои случаи операциите са застрашени от провал. Спомням си как веднъж...

Но Томаш вече не го слушаше. Беше вперил поглед в едно момче с бели шалвари и сив тюрбан, което се беше появило в полезрението му. Силуетът му се стори познат, но не беше сигурен — черната брада

беше по-дълга, а тялото — малко по-слабо. Но съмненията му се разсеяха в мига, в който момчето повдигна глава.

— Той е тук — прошепна Томаш.

— Какво?

— *Charlie* се появи.

[1] Синя птица (англ.), условно название. — Б.р. ↑

[2] Господи! (англ.). — Б.р. ↑

[3] Култово съоръжение за съхранение на реликви с куполовидна форма (санскр.). — Б.р. ↑

[4] Продавачка в магазин (англ.). — Б.р. ↑

XXXII

Ахмед очакваше с нетърпение посещенията на майка си в затвора „Тора“. Баща му не искаше да го види, казваше, че синът му е позор за семейството, но майката си оставаше майка. Затворниците, които не бяха от специалните крила, имаха право на посещение два пъти месечно и майка му не бе пропуснала нито едно. Беше от първите посетители и обикновено носеше домашно приготвена храна, която доставяше огромна радост на Ахмед и компенсираше оскъдния порцион в затвора.

Отначало пазачите внимателно проверяваха всичко, отваряха съдовете и бъркаха с мръсни пръсти в храната. Когато чу оплакванията на ученика си от тези проверки, Айман му обясни какво трябва да направи, за да ги избегне.

Бакшиш.

— Какво?

— Трябва да плащаш на пазачите.

Идеята бе проста, но гениална. От момента, в който пазачите започнаха да получават своето, в пари или тютюн, всичко действително стана много по-лесно.

Лицето на майка му бе застинало в неизменен израз на горест — не беше леко да имаш син в затвора. Но този ден, в мига, в който я съзря, Ахмед разбра, че се е случило нещо: погледът ѝ беше друг, нямаше я предишната мъка и дори излъчваше щастие, което го изненада.

— Какво става? — попита той веднага щом седнаха в залата за посещения.

Тя го изгледа със светла усмивка.

— Не ми казвай, че не знаеш...

— Не разбирам за какво говориш.

— Жалбата, която подадохме, е била разгледана.

— И какво от това? — каза Ахмед равнодушно.

Майка му го изглежда почти възмутена, шокирана от хладната безучастност на момчето.

— Защо се държиш така? — учуди се тя. — Сине, съдията реши, че трябва да те пуснат на свобода! Малко ли ти се струва това?

Ахмед сви рамене.

— Това е само една формалност — отбеляза той без ентузиазъм. — Нищо не струва.

— Какво искаш да кажеш?

— Майко, аз съм тук от година и половина. Излежал съм половината от присъдата. При условие че няма оплаквания от поведението ми, нормално е съдията да ме освободи условно.

— Ама... ти май се оплакваш? Условно или не, важното е, че ще бъдеш на свобода! Съдията е наредил да те пуснат! Нима смяташ това за малко?

— Кога ще ме пуснат?

— След две седмици.

Ахмед се разсмя насила.

— Ти наистина ли вярваш в това?

— Разбира се, че вярвам. — Майка му го изглежда недоверчиво. — Защо? Не трябва ли?

— Разбира се, че не.

— Защо?

Ахмед посочи пазача, който охраняваше залата.

— Защото всички те са лъжци! Защото правят каквото си искат! Нима вярваш, че онези там ще ме пуснат някога?

— Но решението не е на пазачите, сине. Нито на правителството. А на съдията.

— И какво от това? Свидетел съм на четири случаи с братя от „Ал Джамаа“, които имат връчени заповеди за освобождаване. И знаеш ли какво се случи? Още са тук! Правителството изобщо не зачита съдийските решения! Ако съдиите решат да ни пуснат, правителството се позовава на специални мерки заради извънредното положение и продължава да ни държи затворени. Ще излезем оттук, когато правителството реши, а не когато съдилищата наредят...

Майка му си върна усмивката.

— Ти да не си случайно от „Ал Джамаа“?

— Ами... всъщност не съм.

— Така ни каза и чичо Махмуд, който се познава с хора от полицията. Изглежда, полицията е разбрала, че не си от „Ал Джамаа“, и затова няма да прибегва до извънредното положение, за да попречи на освобождаването ти.

Ахмед се взря в очите на майка си.

— Мамо, сериозно ли говориш?

— Разбира се.

— От полицията са казали това на чичо Махмуд?

Тя вдигна кръжката си ръка и нежно прокара пръсти по лицето му.

— Сине — каза благо тя, — ще се върнеш у дома.

Айман, който познаваше практиката на правителството в подобни случаи, също посрещна скептично новината. Но подробностите от разговора на чичо Махмуд с полицията го убедиха в скорошното освобождаване на ученика му.

— Майка ти е права — отбеляза Айман, поклащайки глава утвърдително. — Истина е, че не си член на „Ал Джамаа“. Навярно са проверили и очевидно не са намерили никакъв документ, който да те свързва с нас. Следователно напълно естествено с да те освободят.

Седяха в столовата на затвора. Беше обяд и току-що бяха сервирали супата. Ахмед изслуша разсеяно думите на учителя си и махна апатично.

— Все ми е тая.

Айман го изгледа с любопитство.

— Май не изглеждаш особено доволен...

— Какво ще правя навън? Вие казахте самата истина, братко: живеем в *джахили* общество, което се преструва на правоверно. Как ще се чувствам там, навън, без да мога да направя нищо, за да наложа волята на Аллах? Как може един истински правоверен да живее в *джахилия*?

Учителят вдигна очи и огледа столовата, изпълнена с обядващи затворници.

— Повечето от братята излизат оттук пречупени и се страхуват да се изправят отново пред *кафирун*, които твърдят, че са вярващи и господстват над нас. — Погледът му се върна на Ахмед. — А ти? Как

смяташ, че ти е повлиял опитът, който получи тук, в затвора? И ти ли си изплашен?

— Аз ли? Страх? — възкликна Ахмед. Очите му пламтяха от възмущение, че учителят му е могъл да допусне подобно нещо. — Никога! За какъв ме мислите?

— Тогава?

— Аз съм изпълнен с гняв! Възмутен съм! Нима бих могъл да приема онова, на което ни подлага правителството? Никога! Как е възможно да си помислите, че съм толкова слаб! — Постави ръка на гърдите си. — Ние сме правоверни, а те преследват правоверните! Как се осмеляват! Как изобщо можете да допуснете, братко, че ме е страх от тези... от тези псета? Ако смятате, че тези слуги на дявола са ме уплашили, лъжете се!

Айман разтвори ръце с одобрителен жест.

— Слава на Аллаха, ти си истински правоверен! — възкликна той. — Прости ми, че се усъмних в теб, но трябва да знаеш, че са малко онези, които реагират като теб. Когато ги хвърлят в затвора и ги подложат на изтезания, повечето от братята се пречупват. Но някои, малцина храбреци като теб, придобиват закалка. Те са авангардът на исляма, хората, които вървят през океана на *джахилията* с факел в ръка и водят човечеството към бога.

Когато чу тези думи, негодуванието на ученика му потъна в наплив от чувства. Заля го зашеметяваща вълна от гордост.

— Ако имаше как, аз също щях да издигна факел — постави той ръка на гърдите си.

Айман забарабани с пръсти по дървената маса, на която седяха.

— Има начин.

— Какъв?

— Примера на Пророка, мир нему.

Ахмед присви очи.

— Какво намеквате?

— *Джихад*.

Ученикът остана безмълвен. От дълго време мислеше над това. Откакто започна наистина да разбира Корана и сунната на Пророка, непрекъснато се питаше дали не бе негов дълг да се подчини на повелите на Аллах, да разпространява вярата с проповед, когато е възможно, и със сила, ако проповедта не постига целта. Включването

на Ахмед в „Ал Джамаа“ никога не бе обсъждано между него и учителя му, но витаеше около тях като призрак при всичките им разговори.

Но имаше нещо, което ставаше все по-ясно за него: ако наистина вярваше в Аллах и в неговото писание, трябваше да му се подчини. Подчинението всъщност не беше избор, а божия заповед. А повелята, изразена в последното Откровение, низпослано на Пророка, гласеше, че цялото човечество трябва да се подчини на исляма. „И се сражавайте с тях, докогато не ще има заблуда и религията ще е на Аллах!“ — се казва в Корана, сура 8, аят 39. Аллах, нима има по-ясна повеля от тази? Как един правоверен може да пренебрегва божията воля? Бог заповядва да се сражават с *кафирун*, докато всички се подчинят!

А той, Ахмед? Щом се имаше за правоверен, не трябваше ли да е последователен във вярата си? Щом се беше подчинил на волята на Аллах, не трябваше ли да изпълнява нарежданията му? Как би могъл да се преструва, че не вижда как тази недвусмислена повеля грее записана със златни букви в Корана? И така беше! Беше я чел! Беше я научил наизуст! „И се сражавайте с тях, докогато не ще има заблуда и религията ще е на Аллах!“ И щом беше истински правоверен, беше длъжен да се подчини, друга алтернатива нямаше — неговите лична воля и мнение не струваха нищо.

Волята на Аллах стоеше над всичко.

Обърна лице и се вгледа непоколебимо в Айман: решението беше взето, покорността пред бога най-сетне бе пълна.

— Какво трябва да направя?

Две седмици се бави отговорът на въпроса. Айман каза, че трябва да се посъветва с братята, преди да реши кой е най-добрият път, и Ахмед заживя в очакване на инструкциите. За първи път бе в абсолютен мир със самия себе си. Беше решил да се присъедини към *джихад* и да изпълни божии повели. Аллах, нима има по-голяма радост в живота от тази да следваш божията воля?

Дните се изнизаха и получи официално известие с датата и часа, в който щяха да го пуснат на свобода. Щеше да стане след седемдесет

и два часа. Показа известието на учителя, който го помоли да има търпение. Скоро щеше да има новини.

В навечерието на освобождаването му, когато се сбогуваше в двора с другарите от други килии, които повече нямаше да види, Айман се появи и му направи знак да го последва към един по-уединен кът до стената.

— Братята ми дадоха отговор — съобщи му учителят с шепот, озъртайки се наоколо, за да се убеди, че никой не ги подслушва. — Всичко вече е уредено.

— Е и?

— Искаме да продължиш да учиш.

Решението накара Ахмед да зяпне от почуда.

— Да уча ли? Но за какво ми е да уча? Аз искам да се бия! Искам да се присъединя към *джихад*!

Айман го изгледа укорно.

— Спокойно, братко. Успокой се и ме изслушай. Знаеш ли коя е най-често употребяваната дума в Свещения Коран след божието име?

Смазан от разочарование, ученикът поклати глава.

— Не.

— *Илм* — каза учителят, като докосна с показалец слепоочието си. — Знание. В триста аята на Свещения Коран Аллах призовава правоверните да използват разума и знанието. Самият Пророк, мир нему, го е потвърдил: „Първото нещо, сътворено от Аллах, е разумът“. — Посочи челото си. — Следователно трябва да използваме главата.

— Добре, аз използвам главата си. Но искам да я използвам, за да участвам в *джихад*, както Аллах повелява на правоверните!

— И ще го правиш — увери го Айман. — Можеш да си спокоен за това. Но преди това трябва да натрупаш знания.

— Какви знания?

Бившият му учител отново се огледа наоколо, за да се увери за сетен път, че никой не ги подслушва.

— Инженерство.

Като чу думата, Ахмед се намръщи.

— Защо?

— Спомням си, че в медресето учителят по математика много те хвалеше. Предполагам, че ти се отдава тази материя. Или се лъжа?

— Не, прав сте. И какво?

— Братята казват, че имаме нужда от инженери. Ти, изглежда, си призван за това. И тъй, искаме да завършиш учението си и да станеш инженер.

Ахмед въздъхна примирен.

— Добре, щом е такава волята ви...

— Да, такава е волята на нашите братя.

— Но нали ми гарантираш участие в *джихад*?

— Като му дойде времето, ще получиш инструкции и за това, *иншаллах*. Но това ще стане едва след като завършиш курса по инженерство.

— Добре.

— Вече сме избрали мястото, където ще учиш.

Въпреки покрусата си Ахмед почти се разсмя.

— Аллах, това се казва организация! — възкликна той. — Къде ще ходя? Надявам се да бъде поне в Кайро...

Учителят поклати глава.

— Нашата страна стана прекалено опасна, има много полицаи из университетите, които следят студентите. Освен това не забравяй, че имаш досие. Налага се да напуснеш Египет.

— Какво?

— Тук веднага ще те хванат.

— Тогава искам да отида в Земята на Свещените джамии — каза той твърдо. — Това е единствената страна, която прилага *шерята* и се придържа стриктно към него.

Айман отново поклати глава.

— Не — повтори той. — Няма да ходиш в Саудитска Арабия, там вече имаме много хора. Няма нищо общо с обичайните маршрути. Мислим да те изпратим на друго място.

— Къде?

— В Европа.

Новината направо потресе ученика.

— Аз? В Европа? — Не можеше да повярва на ушите си. — Но... да не сте си загубили разсъдъка? Искате да ме пратите при *кафирун*?

— Спокойно, братко — помоли Айман, поставяйки ръка на рамото му, за да го успокои. — Просто искаме да те пратим там, където никой няма да те следи и където ще се чувстваш сигурен. Ислямският свят е пълен с *джахили* правителства, които само изпълняват онова, което *кафирун* им наредят. Тук няма да си на сигурно място. Трябва да отидеш там, където ще останеш абсолютно незабележим.

Ахмед потърка брадичка замислен.

— Отиването ми в Европа е голяма жертва — каза той. — Ако наистина искате да замина за земите на *кафирун*, имам едно условие. Моля да ми помогнете да се оженя.

Айман го изгледа смаян.

— За бога, нима имаш годеница?

— Обещана ми е, когато бях на дванадесет години.

— Ти си пълен с изненади, братко — възкликна учителят. — Бъди спокоен, ще имаш подкрепата на „Ал Джамаа“. Всъщност бракът е идеалният начин да останеш незабележим. Просто... перфектно!

Ахмед изпълни гръдния си кош с въздух, напълно доволен от развоя на събитията.

— В такъв случай съм съгласен — каза той. — Къде искате да отида? Има много братя, които отиват в Лондон...

— Точно така, и това е проблемът. В Лондон има прекалено много братя и *кафирун* започнаха да душат подозрително. Не можем да те пратим там. Ще трябва да заминеш за по-спокойно място, където няма да се набиваш на очи.

— Какво има предвид „Ал Джамаа“?

— Ал Андалус — съобщи учителят. — Искаме да отидеш в един от големите градове в Ал Андалус.

— Кордовския халифат?

— Да.

— Искате да отида в Кордова?

С усмивка, разкриваща развалените му зъби, Айман поклати за пореден път глава и най-сетне съобщи запазената за ученика му дестинация.

— Ал Лушбуна.

— Къде?

Учителят извади от джоба си измачкан лист хартия, разтвори го и го показа на ученика си — беше малка географска карта на Европа.

Насочи изкривения си пръст към един град в най-западния край на Иберийския полуостров.

— *Кафирун* го наричат Лисабон.

XXXIII

Силуетът на Закариас беше изникнал пред Портата Аламгири, което вероятно означаваше, че момчето бе чакало известно време своя бивш преподавател зад стените на крепостта. Вече с възстановена връзка, Томаш ускори крачка и се приближи до него. Момчето размени набързо поглед с историка и продължи напред, сякаш нищо не се беше случило, прекосявайки площада между крепостта и джамията.

— Той си отива! — съобщи Томаш пред микрофона, която Ярогнев беше поставил в дрехата му.

— *Bluebird*, установихте ли контакт с *Charlie*?

— Тоест... той ме видя, да.

— Даде ли ви знак?

Томаш се поколеба, без да откъсва очи от фигурата в шалвари, която вървеше пред него.

— Не съм сигурен — каза той. — Погледна ме и ме позна. Но не мога да кажа със сигурност дали ми е дал знак. Може би. Не знам.

— Последвайте го.

Историкът се подчини и тръгна след Закариас. Огледа се наоколо, опитвайки се да открие Ребека и Сам, но не ги видя. Площадът не гъмжеше от хора, както допреди малко, макар че постоянно имаше движение.

— *Bluebird* — отново го повика Ярогнев. — Какво е положението?

— Запътил се е към голямата порта, която се намира от другата страна на площада.

— Това е Портата Рошнай — осведоми го гласът. — Продължавайте да вървите след него.

Закариас се приближи до портата и премина от другата страна. Томаш последва примера му и като излезе на улицата, видя, че бившият му студент се озърта назад, сякаш искаше да се увери, че човекът, с когото бе пожелал да се срещне, продължава да го следва.

Тази размяна на погледи окуражи историка. Томаш ускори ход и скъси разстоянието между себе си и момчето.

Сега вървяха из тесните улички на стария град. Свикнал със сука в Кайро, Томаш очакваше тази част на града да е по-живописна, със сергии, пръснати навсякъде, и екзотични очарователни улички. Но тук нямаше нищо такова. Старият град беше мръсен и потънал в развалини, с порутени сгради и провиснали електрически кабели. Улиците бяха подгизнали и кални поради прекъснати водопроводи и открити отходни канали, навсякъде гъмжеше от мотори, мулета, магарета, каруци, авторикши и тук-там по някой и друг автомобил сред какофония от клаксони и надути до дупка радиоапарати. Нямаше очарование, нито екзотика, само безкрайна мръсотия.

Бившият му студент свърна по една уличка, потънала в мръсотия, както всички останали, и влезе в нещо, което наподобяваше импровизирана чайна. Нямаше външни стени, само пластмасови столове и огромни съдове за ферментация на мляко. Закариас седна на един стол и очите му трескаво зашариха във всички посоки — приличаше на подгонено животно.

— *Bluebird*, какво е положението?

— Не сега!

Krrrrrr.

Томаш забави крачка, влезе в заведението и седна в близост до Закариас. Видя, че момчето си поръча ласи^[1], и последва примера му. После мълчаливо зачака нещо да се случи.

— Нещата са сложни, професоре.

Бяха първите изречени от Закариас думи. Бившият му студент заговори на португалски, но почти без да движи устни и непрекъснато поглеждаше към улицата. Ако някой го наблюдаваше отдалече, би си помислил, че си тананика или изрича някаква молитва.

Долавяйки опасението му да не би някой да забележи, че водят разговор, Томаш опря лакът на масата и подпря брадичката си така, че пръстите закриха устата му и никой не можеше да види движението на устните.

— Какво става? — попита той.

— Мислех, че съм ги заблудил, но когато влязох в крепостта, видях един от тях. За малко да се паникьосам.

Томаш хвърли поглед към улицата, опитвайки се да различи подозрителен силует, но не забеляза нищо необичайно. Хора сновяха напред-назад, мотори профучаваха с грохот и облаци пушек, но всеки следваше своя път.

— Следят ли те?

— Да.

— Защо?

— Защото знам твърде много и вече им казах, че не съм съгласен с онова, което вършат. — Прехапа устни, сякаш се винеше за това. — Тази моя голяма уста! Никога няма да се науча да си мълча!...

— Но какво по-точно знаеш?

— Знам, че ще има голям атентат. Ще бъде нещо ужасно, по-страшно от 11 септември.

— Още по-страшно? — смая се историкът. — Къде?

— На Запад.

— Да, но къде по-точно?

Закариас поклати глава.

— Не знам.

— В Европа или в Америка?

— Знам само, че ще бъде на Запад.

— И кога ще бъде?

— Всеки момент.

— Какво значи това? Днес, утре, идната седмица или след месец... кога?

— Всеки момент значи всеки момент.

Сервитьорът приближи и те млъкнаха. Мъжът остави алуминиева чаша пред Закариас и подаде на Томаш друга, след това веднага се върна при големите съдове с ферментирало мляко.

Историкът поднесе чашата към устните си и опита напитката — имаше вкус на прясно квасено кисело мляко. Остави алуминиевата чаша и изтри бялата течност, останала по устните му.

— Разбрах, че атентатът е неизбежен — каза той. — Но кой ще го извърши?

— Един португалски мюсюлманин.

Томаш отвори уста от изненада.

— Какво?

— Сериозно. Един тип от Лисабон.

— Как се казва?

— Ибн Таймия.

Професорът изглеждаше скептичен.

— Това име не прилича на португалско...

— Такова му е името.

— И той ще извърши атентата сам?

— Разбира се, че няма да е сам.

— Тогава кой ще е с него?

— „Ал Кайда“.

Като чу името, Томаш почувства как косата му се изправя. Трябваше да пийне още една глътка ласи, за да се успокои и да подреди мислите си. Всичко това придобиваше неимоверни мащаби и надхвърляше възможностите му да го осмисли. „Ал Кайда“! По дяволите, в какво се бе забъркал! Добре би било да се чуе с Ребека или с някой друг от американците и да се посъветва с тях, но знаеше, че не бива да го прави — той бе главното действащо лице в момента.

— Откъде всъщност знаеш всичко това?

— „Ал Кайда“ се обърна за помощ към хората, с които съм сега. Те ще трябва да прекарат през Пакистан материал, докаран от Афганистан. И понеже сме малко, ме помолиха да помогна. Така си дадох сметка какво става.

— А откъде знаеш, че има португалец, замесен в това?

— Ибн Таймия? Разговарях с него.

— Наистина ли?

— Да, бил съм с него не повече от десетина минути, но го разпознах в Лисабон и завързах разговор.

— Ти си се познавал с него?

— Да. Видях го веднъж в джамията и няколко пъти във факултета.

— Кой факултет?

Закариас хвърли бърз поглед към бившия си преподавател.

— Нашият — каза той и отново обърна глава настрана. — Факултетът по социални и хуманитарни науки в Нов лисабонски университет.

— Ти се шегуваш...

— Дори си мисля, че е бил ваш студент.

Томаш отново го изглежда поразен. Разговорът придобиваше сюрреалистични нюанси. Негов студент сега е в „Ал Кайда“? И този бивш негов студент ще извърши голям атентат? Невероятно.

— Извинявай, не си спомням човек на име Ибн Таймия да е посещавал моите лекции... — каза той, след като положи усилие да си припомни.

— Нима господин професорът помни имената на всички свои студенти?

— Разбира се, че не. Прекалено много са. Но име като това не бих могъл да пропусна. Ибн Таймия е име с много силен исторически заряд!

Закариас сви рамене.

— Може и да не е бил ваш студент — допусна той. — Но че съм го виждал във факултета, в това не се съмнявам.

Историкът изправи гръб на стола, решен да загърби тази тема. Имаше други приоритети.

— Добре, после ще поговорим за това — прошепна той. — А сега ми обясни какви са тия твои приятели, от които се опитваш да избягаш.

Закариас замълча за миг, сякаш се страхуваше да назове конкретно име.

— Чували ли сте да се говори за... „Дашкар-и-Тайба“? — прошепна той, озъртайки се отново, за да се убеди, че никой не може да ги чуе.

— Групиранката, която се свързва с атентатите в Мумбай през 2008 година. С тях ли си се забъркал?

— Да, за съжаление.

— Но... как се случи?

Младежът сви рамене, сякаш сам не проумяваше как се е забъркал в тази каша.

— Знаете ли, дойдох тук, за да уча в един учебен център близо до Лахор — каза той, като махна неопределено. — Казва се Муридке, не знам дали сте го чували.

— Не.

— В Муридке има учебен център. Намира се на около четиридесет километра оттук. Има болница, училища, джамия,

лаборатории... всичко. Наричат го образователен комплекс, но в известен смисъл е тренировъчен лагер.

— Тренировки? Какви тренировки?

— За джихад.

Томаш впери в него изпитателен поглед.

— Дошъл си в Пакистан да се готвиш за джихад?

— Не съвсем. Дойдох в Муридке, без да съм наясно в какво се забърквам. В края на краищата комплексът се управлява от „Джамаат-уд-Дава“, Асоциация по верски въпроси, която стопанисва стотина училища из цял Пакистан, мрежа от болници и социални институции. Доверих им се. — Закариас се поколеба, преди да продължи. — Не знаех, че „Джамаат-уд-Дава“ всъщност е само фасада на „Лашкар-и-Тайба“.

Настана тишина, нарушена от грохота на мотоциклет, който преминаваше пред заведението.

— Властите знаят ли за това?

Закариас се разсмя горчиво.

— Властите подкрепят това — обясни той.

— Пакистанското правителство подкрепя тази организация?

— Правителството няма думата — отговори младежът. — Зад всичко това стоят *ISI*^[2], тайните пакистански служби. Те командват в страната. Свързани са с талибаните, с „Лашкар-и-Тайба“, а навярно и с „Ал Кайда“, не знам.

Историкът поклати глава.

— Какви хора...

— Ония типове от „Лашкар-и-Тайба“ ме привлякоха в Муридке. Бях много наивен и въобще не си дадох сметка с какво съм се захванал. Когато разбрах, беше твърде късно.

Закариас зарея поглед из руините на стария Лахор. Изглеждаше потънал в мислите си, вгълбен в размисъл за обърканите обстоятелства, които неумолимо го бяха тласкали към този момент и това място, като листо, понесено от капризен вятър.

— Ония типове от „Лашкар-и-Тайба“ са те проследили до крепостта, така ли?

Момчето се намръщи.

— Не знам — каза то, потръпвайки, сякаш духът му в този момент се върна в тялото му. — Видях един от тях, в това съм сигурен.

Но може и да е съвпадение.

Томаш се почеса замислено по брадичката. Много му се щеше да поиска инструкции от Ярогнев и Ребека, но в момента това му се струваше неуместно.

— Какво ще правиш сега?

— Не знам. — Закариас замълча нерешително. — Искам да се махна оттук, но ми се струва, че е прекалено рисковано.

— Аз не съм сам тук.

— С кого сте?

— Силите за сигурност.

Информацията ужаси Закариас. Момчето отвори широко очи, сякаш му бяха споменали дявола.

— Какво? Не ми казвайте, че сте говорили с пакистанската полиция! — Лицето му помръкна от безпокойство. — О, не! Нали чухте какво казах? Тези типове са свързани с „Лашкар-и-Тайба“, от едно и също тесто са! — Огледа се наоколо объркан. — Господи, какво ще правим сега?

— Спокойно — каза Томаш. — Не съм разговарял с пакистанската полиция.

— Тогава с кого?

— С американци.

Закариас надникна към улицата и се опита да различи лица на хора от Запада.

— Къде са?

Историкът направи неопределен жест навън.

— Тук са някъде...

— И тези типове ще могат да ме измъкнат оттук?

— Разбира се. Още сега, ако искаш. Ще те скрият в кола и ще те откарат във военна база наблизо. После ще те качат на самолет на американските военновъздушни сили и ще те отведат оттук. Само да кажеш.

Момчето издиша струя въздух. Сякаш притесненията, с които бе живял досега, отлитаха безследно.

— Слава богу!

— Какво ще правим?

Закариас скочи, изпълнен с енергия и ентузиазъм.

— Да тръгваме! — възкликна той, без да крие, че разговаря с Томаш. — Няма време за губене. — Махна по посока на мястото, откъдето бяха дошли. — Но първо трябва да отидем до крепостта.

— Защо?

Момчето хвърли банкнота на масата и излезе на улицата, съпроводено от бившия си преподавател.

— Донесъл съм доказателство.

— Какво доказателство?

— Доказателство, че се готви голям атентат. Но като видях онзи от „Лашкар-и-Тайба“ в крепостта, се паникьосах и го хвърлих в една кутия, не исках да ме хванат с него. Сега трябва да отидем да го вземем! Когато видите...

— *Ибн ал Калб!*

Сърдитият вик прекъсна разговора и парализира Томаш. Видя как един черен силует застана между него и Закариас, зърна острието, което проблесна на слънцето, и като в сън се устреми към бившия си студент.

— Аххх!

Непознатият прониза Закариас.

[1] Напитка, подобна на айрян. — Б.пр. ↑

[2] Inter Services Intelligence. — Б.р. ↑

XXXIV

Лисабон шокира Ахмед.

За първи път излизаше от Египет и посещаваше чужда страна, при това западна, и преживяваше болезнено контраста между двата свята. Контактите с *кафирун* в сука на Кайро вече му бяха подсказали някои неща, но едно е да предусещаш различията, съвсем друго е да се чувстваш смазан от тях.

Онова, което го слиса в самото начало и за което съвсем не беше подготвен, беше богатството на Португалия. Автомобилите светеха като нови, автобусите имаха автоматично отварящи се врати, пътищата бяха безупречни, по тротоарите нямаше хартии, нито пластмасови отпадъци, хората бяха чисти и спретнати, а от телата им се разнасяха благовония, не се виждаха бедняшки квартали, нито открити отходни канали, нито буница из ъглите и рояци от просяци, въздухът бе чист и всичко изглеждаше чисто и подредено.

Какъв контраст с Кайро!

А какво да кажем за поведението? Никога не беше срещал толкова *кафирун* наведнъж и бе скандализиран най-вече от това, че жените се разхождаха навсякъде с разголена бяла плът. Аллах, те направо си ходеха голи! Виждаха им се ръцете, краката, косата, раменете — някои носеха дори толкова къси ризи, че им се виждаше коремът и излагаха на показ и резката между гърдите!

Развратници, казваше си с възмущение. Всички бяха курви!

Но още по-странно беше, че мъжете почти не им обръщаха внимание — с нищо не показваха, че това безсрамие ги притеснява. Виждаше се, че дори се отнасят с тях като с равни, омешваха се с тях без свян. Забеляза много двойки да се разхождат по улицата, хванати ръка за ръка, и ето с тез очи, които Аллах му е дал, ги видя да се целуват в устата пред погледа на другите! Каква поквара!

Чувствайки, че се задушава сред това море от разврат и пороци, реши да потърси уединението на някоя джамия. Бяха му казали, че има джамия близо до площад „Мартин Мониц“, и се запъти натам, но

колкото и да търси, не можа да я намери. Заскита изгубен из „Байша“^[1] и се уплаши, когато видя един полицай да се приближава.

Помисли, че ще го арестуват, и се приготви да бяга, но внезапно се парализира от страх. Полицаят му заговори на португалски и Ахмед само поклати глава, за да му покаже, че не го разбира. След няколко неясни думи чу полицаят да му говори на елементарен, но разбираем английски.

— Имате ли нужда от помощ?

Полицаят искаше да му помогне! Беше свикнал в Кайро да гледа на полицаите като на агресивни и корумпирани хора, които трябваше да избягва на всяка цена. Но този полицай беше смущаващо любезен. Ахмед промърмори недоверчиво някакво измислено извинение и бързо се отдалечи, убеден, че му готвят някакъв капан.

Какви хора!

— Тия португалци сигурно ограбват без мярка правоверните — реши той след първата си разходка из града.

Ахмед беше настанен в дома на семейство Кабир, мюсюлмани от Мозамбик, които живееха в Одивелаш. Никой не подозираше връзките на посетителя с „Ал Джамаа“ и гостоприемството беше само отплата за получени по-рано услуги.

— Защо мислиш така, братко? — попита го Фарук, главата на семейството. — Да не би да се е случило нещо?

— Имам предвид целия този разкош, всички тези пари, които португалците излагат на показ по улиците. Това са много богати хора, сигурно са откраднали парите отнякъде.

Фарук се разсмя.

— Кой? Ние ли? — Отново се заля от смях. — Ние сме от най-бедните народи в Западна Европа! Трябва да попътуваш из Европа, братко, за да видиш що е то богатство! Има народи, които са много по-богати от нашия!

Ахмед се втрени в домакина си с изражение, което съчетаваше недоверие и възмущение.

— Другите *кафирун* са по-богати? За бога, сигурно много се краде!

— Не е така, братко. Ние влагаме много в обучението и знаем, че истинското богатство идва от знанието. Ако тръгнеш из тази страна или из цяла Европа, ще видиш, че тук природните богатства не са много. Няма петрол, няма злато, няма диаманти. — Допря показалец до слепоочието. — Но имаме знания. Тук, на Запад, умеем да правим коли, самолети, мостове, компютри... тъкмо това е нашето богатство.

Ахмед мълчеше. Явно семейството бе от онези, които се бяха отклонили от правия път и живееха в *джахилия*. Тези уж правоверни до такава степен се бяха приобщили, че дори говореха за западните *кафирун* като за себе си — казваха „ние“, а не „те“! Как е възможно подобно нещо! Освен това не спазваха благоприличие. По-голямата дъщеря на Фарук, Фатима, носеше дънки и ходеше с непокрито лице и коса по улицата, подлагайки се на похотливите погледи на *кафирун*! А какво да говорим за жената на домакина му, Бина? Понякога изглеждаше, че всъщност тя командва вкъщи! Как Фарук допускаше подобно нещо? Защо не ги постави на място? И не стигаше това, ами имаше бира в хладилника! Видя я със собствените си очи! Как е възможно?

Ахмед започна да посещава джамията в Одивелаш, но остана неудовлетворен. Къде бяха призивите за *джихад*? Къде беше изискването да се прилага *шериятът*? Къде бяха повелите на Аллах за избиване на идолопоклонниците из засада? Никъде! За бога, що за мюсюлмани бяха тия?

Инструкциите на „Ал Джамаа“ налагаха да не показва, че е истински правоверен. Независимо от обстоятелствата той трябваше да прикрива мислите си, дори пред португалските мюсюлмани. Това бяха мерки за безопасност. Не биваше да привлича вниманието върху себе си, след като организацията искаше да го задържи на всяка цена извън списъците на правоверните, идентифицирани от тайните служби за сигурност. Ето защо си мълчеше, макар че беше стъписан и възмутен от толкова много *джахилия*.

Чашата на търпението му преля в края на втората седмица, докато вечеряше с Кабир. Фатима се прибра същата вечер твърде възбудена, защото бе узнала скандална новина. Нейна приятелка мюсюлманка преди година била задължена от семейството си да се

омъжи за непознат. Но сега внезапно се оказало, че си имала приятел, с когото продължила да поддържа връзка и след като вече била омъжена.

— Страшен скандал! — каза Фатима на масата.

— Това момиче би трябвало да си опича ума — каза майката. — И преди си беше такава — лудетина!

— Нали я знаеш! Щом си намисли нещо, никой не може да я разубеди. Решила е, че приятелят ѝ е мъжът на живота ѝ, следователно не би могла никога да го остави. А сега, след като всичко е разкрито, мисля, че ще се разведе с мъжа си и ще се омъжи за приятеля си!

Оживлението събуди любопитството на Ахмед, който помоли да му обяснят за какво става дума. Фатима му разказа историята на оскъдния си арабски. Чутото учуди госта.

— Тя е продължила да се среща с приятеля си? — попита той.

— Да — потвърди Фатима.

— И сега?

— Ами сега... ще се разведе.

— Но... нали това е прелюбодеяние?

— Така е, жалко за съпруга ѝ — призна тя. — Не е трябвало да приема уреден брак.

— Но е имало изневяра! — настоя Ахмед гневно. — Това позволено ли е?

Сътрапезниците му се спогледаха.

— Разбира се, че не — каза Фарук.

— А, това вече е друго! И какво наказание ще бъде наложено на тази прелюбодейка?

Домакинът погледна укорително дъщеря си, задето бе заговорила по този въпрос на масата, след като знаеше, че мисленето и привичките на госта им са подчертано консервативни. В следващата секунда погледна египтянина и се опита да се усмихне, притеснен от онова, което щеше да каже.

— Няма да има никакво наказание.

Ахмед спря да се храни.

— Как? Няма да има никакво наказание, чака ли? Нищо ли няма да ѝ сторите?

— Не.

— Защо?

— Защото... защото тук прелюбодеянието не е престъпление.

Когато чу това пояснение, гостът се задави и дълго и мъчително кашля. Когато най-сетне се съвзе, му идваше да скочи и да изкрещи на всички, че жените трябва да се забулят, че бирата трябва да се изхвърли през прозореца, и...

Въздържа се.

Инструкциите бяха да не показва какво мисли. Трябваше на всяка цена да скрие, че е истински правоверен. За бога, не можеше да не изпълни заръките на „Ал Джамаа“.

Но разбра, че ще му бъде много, много трудно.

През първите три години в Лисабон учи португалски, за да вземе изпитите по учебните предмети, които щяха да му позволят да се запише във факултета. Отблъснат от толкова невежество, напусна набързо дома на Кабир и нае стая на две пресечки разстояние. Способността да запаметява, която бе развил в детските си години, докато наизустяваше Корана, му помогна много. Бяха му потребни само няколко месеца, за да се научи да говори португалски с едва доловим чужд акцент.

Модерният свят, в който живееше, не го вдъхновяваше и не го караше да си задава въпроси за онова, с което бе живял дотогава, само засили вярата и разпали ожесточението му. Как беше възможно *кафирун* да са толкова заможни, а вярващите да са толкова бедни? Защо Аллах допускаше такава несправедливост? Отговорът беше ясен. Правоверните се бяха отклонили от истинския път. Бяха изоставили *шерията* и господ ги беше наказал с това унижение.

Следователно беше необходимо да се върнат към истинските ислямски закони. Трябваше да зачитат *шерията* изцяло и докрай и да възстановят божия закон на земята. Само така щяха да зарадват бог и да си върнат неговото благоволение, за да могат всички правоверни да станат отново по-богати, по-преуспели и по-могъщи от *кафирун*. Всъщност най-важното беше да се върнат към ценностите от миналото, за да гарантират бъдещата си хегемония.

Завърши успешно средното си образование и според уговорката с „Ал Джамаа“ се яви на изпит за инженерна специалност във Висшия технически институт и в Нов лисабонски университет. Беше приет и на двете места, което не беше изненадващо предвид отличните му

бележки в средното училище и относително ниския бал на приемните изпити. Ахмед предпочете Нов лисабонски университет.

Точно по това време получи писмо от Кайро. Отвори го и видя, че беше от Ариф, бившия му работодател от сука. След поздравите и обичайните любезности собственикът на магазина за наргилета пишеше, че Адара вече е на възраст за женене, и искаше да знае дали неговият бивш чирак държи на думата си и дали ще изпълни договореното преди години.

Ахмед отговори веднага. Два месеца по-късно родителите и годеникът вече разполагаха с необходимите документи. След като подписаха брачните документи и всичко беше готово, Ахмед отиде за последен път до пощата и изпрати за Кайро писмо с билет за самолета. На излизане от сградата не се сдържа и извика, подскачайки от радост.

Хубавата Адара скоро щеше да пристигне!

[1] *Vaixa* (порт.) — буквално ниската част на града, край брега на река Тежу, където се намира търговският и административният център на Лисабон. — Б.пр. ↑

XXXV

Приличаше на филм.

Непознатият държеше Закариас с едната ръка, с другата замахна и му нанесе силен удар с кинжала. Намушка го още веднъж и посегна да го удари отново, когато Томаш излезе от вцепенението и удари нападателя по главата. Изненадан, мъжът загуби равновесие и се строполи на земята, изпускайки Закариас.

— *Кафир!* — изкрещя той, когато съзря португалеца.

Нападателят се надигна и се насочи към Томаш, стискайки окървавената кама.

Кррррр.

— *Blackhawk!*^[1] — крещеше Ярогнев като обезумял. — Бягай!

В суматохата Томаш внезапно си припомни, че *Blackhawk* е кодовото название на Сам. Но нямаше време да мисли за другите, след като сам бе изложен на непосредствена заплаха.

Кррррр.

— *Bluebird!* Махни се оттам! Веднага!

Нападателят в черно скочи бързо като тигър и замахна с ножа към него. Томаш отскочи и успя да избегне удара. Възползвайки се от моментната уязвимост на непознатия, той го изрита в корема. Врагът му не помръдна, но в следващата минута се хвърли във въздуха и се стовари върху историка.

Кррррр.

— *Blackhawk!* Бягай! Бягай!

Португалецът успя да задържи ръката, сграбчила камата, но нападателят му нанесе няколко удара в областта на бъбреците. Болката го парализира; зърна острието да се приближава до очите му. Направи опит да отстъпи, но успя единствено да задържи нападателя. Острието на кинжала се оказа на една длан разстояние и Томаш нямаше време да реагира.

Кррррр.

— *Bluebird?*

Европеецът внезапно се сви и удари с коляно нападателя в корема, после се обърна и го удари с лакът в лицето. В отговор ръката с ножа отстъпи и Томаш се възползва, за да блъсне с глава мъжа. Непознатият изкрещя и като обезумял се нахвърли срещу Томаш; този път раздра ризата му и острието на кинжала мина на милиметри от тялото.

Кррррр.

— *Blackhawk*, какво става?

Португалецът усети остра болка в гърдите, до сърцето, и разбра, че е ранен. Обзе го паника. Къде бе помощта, запита се обезверен. Къде беше Сам? Къде се намираше Ребека? Защо се бавеха? Дали нямаше някакви смущения в комуникацията, както преди акцията? Може би не бяха чули настоящите призиви на Ярогнев?

Ако е така, с него е свършено.

Кррррр.

— Къде си, *Blackhawk*? Какво става?

Усещайки, че шансовете му за съпротива се изчерпват, Томаш се изви в отчаян опит да се освободи, но непознатият го задържа с лявата ръка, както малко преди това беше направил със Закариас, и със свободната си ръка вдигна високо кинжала, за да го забие с все сила в историка.

Бум.

Бум.

Китката на непознатия се отпусна безсилно. Томаш вдигна поглед и видя нападателя си с изцъклени очи и зейнала дупка в челото, откъдето бликаше кръв, примесена с бяло вещество. Мъжът в черно стоеше вцепенен и в следващия миг рухна като отсечено дърво на земята. Беше мъртъв.

Легнал по гръб, историкът надигна глава и видя Сам, стиснал с две ръце насочен пистолет, да оглежда навсякъде за потенциална заплаха. Над оръжието се виеше струйка дим.

— Добре ли сте? — попита Сам, без да го поглежда.

Томаш се надигна и се опря на лакът, прокарайки ръка по ранената си гръд.

— Този тип ме докопа — каза той, преценявайки реакцията на тялото си. — Но, изглежда, е само драскотина.

— Сега ще проверим.

Вниманието на португалеца се насочи от раната, която цапаше ризата му с кръв, към американеца.

— Вече си мислех, че никоой няма да се появи! — промърмори той. — Не чухте ли, че вашият приятел ви вика?

— Чух.

— Тогава защо, по дяволите, се забавихте толкова?

— Забавиха ме други главорези. — Кимна с глава към дъното на улицата, където две тела лежаха проснати на земята. — Забавих се малко, докато се оправя с тях.

Krrrrrr.

— *Blackhawk!* Какво е положението?

— *Bluebird* е окей — осведоми го Сам. — *Charlie* е мъртъв.

Историкът се изправи полека и, залитайки, се приближи до Закариас, който лежеше безжизнен край локва кръв, изтекла от врата му. Но вече беше спрял да кърви. Томаш коленичи до бившия си студент и сложи два пръста под ухото му, опитвайки се да долови пулс.

Нищо.

Хвана китката му, но и тук не усети пулс.

— Е? — попита Сам.

Томаш поклати тъжно глава. Американецът освободи едната си ръка и също приклепна до Закариас, да премери пулса му. Достатъчен му беше миг, за да стигне до заключението.

— Мъртъв е.

Krrrrrr.

— Здравей — беше гласът на Ребека. — Какво става? Случило ли се е нещо?

— Инцидент — отговори Сам. — Изгубихме *Charlie*. Трябва да се махаме оттук.

— Но какво става? Как е Том? — Трескавият й глас издаваше безпокойството й. — Том! Добре ли сте?

— Добре съм.

— *Shopgirl*, освободи линията — нареди Сам. — Трябва да се измъкнем оттук.

Неколцина човека се бяха запътили към тях, взирайки се в безжизнените тела на Закариас и непознатия. Сам изглеждаше напрегнат. В желанието си да напусне това място, преди да е дошла полицията, той дръпна Томаш за ръката. Но историкът не искаше да

изостави трупа на бившия си студент и отблъсна ръката на американеца.

— Вижте какво, трябва незабавно да се махаме оттук! — каза Сам. — Той е мъртъв, нищо не може да се направи.

Томаш хвърли последен поглед към Закариас, сякаш си вземаше сбогом. Вгледа се в изцъклените му очи, прерязаната шия, опънатата ръка с показалеца, набраздил земята...

— Чакайте!

Сам изгуби търпение.

— Сега пък какво има?

Томаш пак се приближи до тялото, навеждайки се над безчувствената ръка на Закариас.

— Какво е това?

Американецът се приближи и погледна натам.

— Кое?

Земята пред пръста беше нашарена с черти. Томаш завъртя глава, опитвайки се да разчете рисунката, която Закариас се беше опитал да нарисува на земята, преди да умре. — Трябва да е било нещо важно — досети се той. — Никой не би пропилял последните мигове от живота си, за да нарисува нещо безсмислено.

Отново обърна глава и се загледа в чертите. Не беше рисунка, проумя той.

USE

ME

Бяха букви.

— *Use me?* — възкликна въпросително Томаш. — Какво, по дяволите, ще рече това?

— Моли да го използвате — каза Сам, превеждайки изречението. Историкът смръщи вежди заинтригувано и поклати глава.

— Не виждам никакъв смисъл!

Далечният писък на сирена раздра въздуха и ги върна към реалността. Сам сграбчи ръката на Томаш, този път с решителност, която не допускаше и най-малкото колебание, и го дръпна с все сила.

— *Let's go!*^[2]

-
- [1] Черен ястреб (англ.). — Б.р. ↑
- [2] Да тръгваме! (англ.). — Б.пр. ↑

XXXVI

Фигурата, която се появи на рампата на пристигащите на летището в Лисабон, привлече погледите на всички. Беше жена, покрита от главата до петите в ислямско облекло, нещо необичайно в португалската столица.

Ахмед, който беше сред малцината посрещачи, впери поглед в срамежливата девойка и позна очите ѝ.

— Адара! — извика той, вдигайки ръка. — Адара! Насам!

Отиде да я посрещне на края на рампата. Макар че често се бяха виждали в магазина за наргилета, никога не бяха разменяли и дума. Адара идваше надлежно забулена и покрита, но въпреки това се виждаше, че се бе превърнала в жена. Имаше същите блестящи като перли очи, сияещи върху лицето ѝ на ангел.

Преливащ от щастие, Ахмед я отведе в новия си апартамент в Монте Капарика, където се беше преместил, за да е по-близо до факултета. Гости я с печено шилешко и ориз по арабски — вечеря, която бе приготвена от Бина, жената на Фарук.

— Вкусно ли е? — попита той, опитвайки се да завърже разговор.

Адара мълчаливо потвърди.

— Изморена ли си?

Тя отново поклати утвърдително глава, без да вдига очи от храната. Момичето явно не бе от най-разговорливите и това разочарова Ахмед. Намираще я за красива и му се щеше да е по-весела, но тя изглеждаше затворена като мида. Младоженецът сви рамене примирен. Когато му дойдеше времето, щеше да разцъфне, каза си той.

След вечерята усетиха неловкост. И двамата знаеха какво трябва да се случи след това, но не им беше ясно как се стига до този момент. Ахмед се замисли по въпроса и реши да действа по заобиколен път.

— Искаш ли да видиш апартамента?

Адара вдигна уплашено очи. Разбра много добре каква е целта на въпроса. Ахмед изтълкува мълчанието ѝ като подразбиращо се съгласие, подобаващо поведение за скромна и целомъдрена жена, и я поведе към стаята. По средата имаше голяма спалня и той ѝ кимна да се отпрати натам. Адара се подчини и легна облечена на леглото, вцепенена, шарейки нервно с очи.

Съпругът изгаси лампата и легна до нея. Не знаеше какво се прави при такива случаи, тъй като това беше тема табу дори в мъжките разговори. Имаше някаква смътна представа, че всичко бе между краката ѝ. Събра кураж и пхна непохватно ръка под роклята, опипвайки я, докато не откри топла цепнатина. Почувства ерекцията в панталоните си и припряно се съблече.

После леко се плъзна отгоре ѝ, опитвайки се да проникне в нея. Не се получи. Сигурно имаше някакъв механизъм, който и двамата не познаваха. Тогава му хрумна да ѝ разтвори краката и отново ѝ се нахвърли. Тя изстена от болка в момента, в който съпругът ѝ успя да проникне в нея.

Стана набързо и припряно. След две минути Ахмед стана и отиде да се измие. После беше неин ред. Съпругът ѝ се върна в стаята, запали лампата и очите му заискриха от радост и облекчение, когато видя петното от кръв на чаршафа.

Университетският кампус на факултета за наука и технологии на Нов лисабонски университет се намираше на „Монте де Капарика“, близо до апартамента, където живееха. Записа се да учи електроинженерство и се посвети на изучаването на различните дисциплини от курса. Ходеше на лекции по предмети със странни наименования като „Теоретична електротехника“, „Електроизмервателни уреди“, „Електромеханично преобразуване на енергията“ и „Електрораздвижване“. Не бяха най-престижните дисциплини на света, но Ахмед им се посвещаваеше с истинска всеотдайност.

Но ако в университета нещата вървяха добре, въпреки че всичко беше наред. Адара постоянно бе потисната. Беше много различна от веселото и забавно момиче, на което се беше възхищавал в магазина за наргилета в Кайро.

Един ден, когато се върна от лекции, я намери да плаче на канапето.

— Какво става? Какво се е случило?

Жената прокара ръка по лицето си, избърса набързо сълзите и се изправи.

— Няма нищо.

— Как така нищо? Защо плачеш, жено?

Адара отказваше да отговаря, но Ахмед не можеше да допусне да мълчи. Настоя да му обясни какво става — нямаше да излезе оттам, докато не изяснят всичко. Толкова пламенно настоява, че накрая жена му си призна.

— Чувствам се нещастна.

— Защо? Мъчно ти е за семейството ли?

Тя поклати утвърдително глава.

— Не е само това, нали? Има и друго?

Тя не каза нищо.

— Кажу ми, защо си толкова тъжна?

Адара се затвори в упорито безмълвие. Но вратата беше отворена и Ахмед нямаше да остави нещата така — искаше да разбере какво става.

След няколко дни отново настоя, докато накрая изтръгна изненадващо признание.

— Не харесвам нашия брак.

Откровението го шокира.

— Какво?

За първи път, откакто се беше събрала с този мъж, Адара вдигна поглед и се вгледа предизвикателно в очите на мъжа си, сякаш изговорените думи можеха да я освободят.

— Не ми харесва да съм омъжена.

Декларацията беше нещо нечувано и направо слиса Ахмед. Как може жена да говори по този начин на мъжа си? Да не се е побъркала?

— Какво искаш да кажеш с това? Нима се отнасям зле с теб?

— Не, разбира се, че не.

— Тогава? Какъв е проблемът?

Тя сведе очи и остави една самотна сълза да се търкаля по лицето ѝ.

— Не те обичам.

Ахмед се взря в нея поразен. Очакваше всичко друго, но не и това.

— А откога това е важно? — попита накрая. — Какво общо има любовта с това? Да не си си изгубила ума?

Жената се сви. Красивите ѝ очи го избягваха, изпълнени с покруса и отчаяние.

— Аз исках да се омъжа... да имам... специален брак, не разбираш ли? Брак, в който да има голяма страст, да почувствам, че летя...

— Ти луда ли си?

— Искам любов като в романите!

Съпругът ѝ се намръщи объркан.

— Какви романи? За какво говориш?

— Говоря за книгите, които четях там, в Кайро, скришом от родителите си, като Барбра Картланд, Дафне дю Морие...

— Боклук! — срязва я Ахмед, настръхнал от гняв. — Всичко това е боклук! Това са пошлите нрави на *кафирун*!

— Хубави книги са! — защити се тя. — В тях се говори за любов, показват свят, в който жените могат да избират своя живот, да се влюбват, да се омъжват за мъжа, когото искат, а не за когото баща им нареди, сами вземат решения, могат...

— Това е пълен боклук! — повтори мъжът ѝ с толкова агресивен тон, че я накара да млъкне. — Тези книги на *кафирун* са дяволска работа! Да искаш да си хубава пред хората, да искаш да привличаш мъжете, да търсиш удоволствието, да се развличаш... всичко това са съблазни на Сатаната! Не забравяй, че животът е само временно изпитание! Дяволът има хиляди начини да ни отклони от правия път и тези неморални книги на *кафирун* са един от тези начини! — Посочи нагоре. — Но *Аллах Ал-Хаким*, Съдникът, вижда всичко и когато види, че се огъваме пред съблазънта, ще ни отреже пътя към вечните градини! Това ли искаш, да отидеш в големия огън?

Адара поклати отрицателно глава — възможността да отиде в ада я ужасяваше.

— Тогава се вразуми! — нареди той. — Една добра мюсюлманка избягва животинския нагон, който поощряват тези книги. Жените трябва да слушат мъжете си и бога, а не Сатаната и животинското в тялото.

Адара отново се вгледа в него.

— Но нали точно когато сме заедно и ти се искат интимности... се случва животинското. Няма романтизъм, няма... всъщност няма нищо. Ужасно е!

Ахмед въздъхна дълбоко.

— Говориш така, защото си чела онези книги на *кафирун*, с всички разгулни и неислямски описания на интимностите между съпруг и съпруга. Но трябва да знаеш, че нито една добра мюсюлманка не бива да имитира поведението на неверниците. Дълбоко вярващата жена избягва да се облича като тях, да се държи като тях и да се люби като тях.

— *Кафирун* поне са свободни.

— Но са нечестиви! — възкликна той с тон, който не допускаше противоречие. — Тези отвратителни книги, които си чела, отклоняват добрите мюсюлманки от пътя на Аллах.

— Аз харесвам моите романи!

Ахмед се приближи до лицето на жена си и процеди през зъби — тихо, но отчетливо, — с глас, изпълнен със скрита заплаха:

— Забранявам ти да четеш тези боклуци!

Нещата никак не вървяха добре вкъщи. Ахмед разбра от разговора какъв беше проблемът и на какво се дължи, но не и как да го разреши. Адара беше все така нещастна и съпругът ѝ започна да си мисли, че тъстът му е бил прав — в дъното на душата си тя беше непокорна. Ахмед знаеше, че трябва да я опитоми с твърда ръка, и започна да я следи по-внимателно, като внимаваше най-вече какво гледа жена му по телевизията.

За да компенсира неудовлетворението си от брака, Ахмед се посвети с жар на учението. Завърши инженерство през 1994 г. Беше на 25 години, когато благодарение на отличния си успех и препоръките от „Ал Джамаа“ започна работа в проектантска саудитска фирма, която беше отворила офис в Лисабон. Но любопитството и известно

отегчение от работата, както и тягостното мълчание вкъщи, го подтикнаха да потърси нещо различно.

Веднага щом си намери работа, се преместиха да живеят на по-добро място. Семейството остави „Монте да Капарика“ и отиде в апартамент на „Праса де Ешпаня“, близо до офиса на фирмата и до Централната джамия. Като приключи с преместването, започна да се оглежда за някакъв нов курс в университета, където беше завършил, и откри, че Нов лисабонски университет има друг факултет, който бе на две крачки от новия му апартамент.

Посети Факултета по социални и хуманитарни науки при първа възможност. Най-силно го привлече курсът по история, стара страст, още от времето, когато учителят Айман му беше преподавал история на исляма в медресето на Ал Азхар. Затова реши да запълни свободното си време, като посещава някои от дисциплините в този курс. Проучи учебната програма и избра древни езици. Провери кой води лекциите и се постара да запомни името на професора.

Томаш Нороня.

XXXVII

— Трябва да се върнем!

— Какво?

— Трябва да се върнем! — повтори Томаш. — Веднага.

Историкът седеше гол до кръста в буса, а Ребека промиваше раната на гърдите му с памук, потопен в спирт. Но Томаш се беше обърнал назад и не откъсваше поглед от крепостните стени с тухленочервен цвят, оставащи все по-далече зад автомобила.

— Какво става? — попита Ярогнев, стиснал кормилото.

— Искате да се връщате — поясни Ребека, докато приготвяше превръзката.

— Защо?

Погледите се фокусираха върху историка, който на свой ред се взираше в крепостта, напомняща макет в далечината.

— Закариас ми каза, че е оставил нещо много важно в крепостта. Трябва да го вземем.

— Вие сте луд! — възкликна Ярогнев. — По това време полицията вече души около трупа на вашия приятел. Ако се върнете, някой може да ви познае.

— Но ние наистина трябва да вземем онова, което Закариас е оставил.

— Какво може да е толкова важно?

— Доколкото разбрах, това е доказателство, че се подготвя голям атентат.

— Знаете ли къде е то?

— В крепостта.

— Да, но къде по-точно?

— Закариас не ми каза.

— Тогава как възнамерявате да откриете това доказателство? Крепостта е много голяма...

Томаш обърна глава и впи очи в Сам.

— *Use me.* Използвайте ме.

Американецът го погледна неразбиращо.

— Моля?

— Посланието, което Закариас ни остави, написано на земята — поясни историкът. — Това е следа, която ще ни отведе до скритото доказателство.

В буса за кратко се установи тишина. Американците обмисляха предложението. И понеже Сам беше видял предсмъртното послание на Закариас, пръв разбра какво има предвид Томаш. Превъзмогвайки колебанията си, той се наведе и отвори един сак, от който измъкна някакво бяло платно.

— Облечете тия шалвари и сложете пакол^[1] — каза той, подавайки на Томаш пакистанските одежди. — Така никой няма да ви познае.

Седнал на кормилото, Ярогнев изгледа другаря си изпитателно.

— Какви ги вършиш?

Сам махна към чезнещата зад тях крепост.

— Да се връщаме.

Този път Томаш наистина прекрачи Портата Аламгири и влезе в Лахорската крепост. До него вървеше Сам, също предрешен в шалвари, с пистолет, скрит между дрехите. Очите му внимателно оглеждаха пространството за евентуална заплаха.

— Откъде смятате да започнете? — попита американецът.

Портата Аламгири беше останала зад тях, бяха стигнали до Портата Мусамман Бурж. Пред двамата западници в шалвари се простираше огромно пространство, хармонично изпълнено със сгради и градини.

— От центъра.

Поеха из голяма градина, в която цареше блажен покой. Звънкото чуруликане на птиците се открояваше над далечния, но нестихващ шум на града. Оръдия, които бяха защитавали крепостта преди векове, днес красяха ъглите на крепостните стени, а отвъд тях се намираха руините на стария град, превърнат в бунище от занемарени постройки и вонящи улички.

Обаче тук, сред градината на крепостта, цареше хармония. Гигантски пръскачки поливаха зеленината; водните струи достигаха

стволовете на дърветата и алеята, по която вървяха посетителите. Томаш и Сам трябваше да лавират, за да не бъдат намокрени.

Заобиколиха градината и се приближиха до първата сграда — каменна постройка с ниски врати. Томаш извади от джоба си скица на крепостния комплекс.

— Това е „Диван-и-Аам“ — разпозна я той. — Тук императорът могул е посрещал гостите си.

Двамата мъже се наведоха, за да минат през вратата.

— Тия могули навярно са били джуджета — каза Сам, след като забеляза, че портите във вътрешната част на комплекса също бяха ниски.

„Диван-и-Аам“ не беше пощаден от времето. Древният мрамор изглеждаше занемарен, макар че ясно се виждаха арабските по повърхността му. Стените бяха напукани, с тебеширени надписи, оставени от невъзпитани посетители, навярно влюбени тийнейджъри, подът беше осеян с дупки. Вътре беше тъмно и необикновено прохладно, в пълен контраст с жарещото слънце отвън. Залите бяха тесни, сякаш бяха част от детски кът Пенджаб^[2]. Двамата мъже ги огледаха старателно, но не откриха нищо.

— Не е тук — заключи Томаш.

Излязоха на терасата и се загледаха в двора отсреща, където имаше малка градина с пресъхнало езеро с открити водопроводни тръби. По-нататък се виждаха други сгради, а отвъд стените се простираше градът, обвит в плътен смог.

Сам посочи останалите сгради на комплекса.

— Нека да потърсим от другата страна.

Преди да поеме към стълбището и да се спусне в градината, Томаш хвърли последен поглед към терасата на „Диван-и-Аам“. И точно тогава съзря синеещо се петно, което се подаваше едва забележимо под арката вляво. Беше цилиндрична кутия от синя пластмаса, с изписани с бяло букви.

Кутия за боклук.

Томаш се вцепени, загледан в белите букви по кутията. Приличаше на хипнотизиран.

— Какво има? — попита Сам.

Историкът машинално посочи кутията за боклук. Двамата дълго я съзерцаваха отдалеч, сякаш се опасяваха да видят какво има вътре. Първи реагира американецът. Пъхна ръка под дрехата и стисна оръжието. Макар че пистолетът остана скрит, той зае позиция, като да гарантираше сигурността на периметъра.

— Вижте какво има вътре.

Томаш се приближи бавно и наведе глава, за да огледа съдържанието на боклукчийската кофа. Видя зелена кутия от безалкохолно питие и бял пакет от пържени картофи. Протегна ръка и махна пакета, опитвайки се да съзре какво имаше отдолу. Различи повърхност с тъмножълт цвят, заприлича му на картон.

— Има нещо.

— Извадете го.

Историкът бръкна предпазливо в боклукчийската кофа и докосна жълтеникавата повърхност. Наистина беше картон или дебела опаковъчна хартия. Хвана подаващия се край и го извади на светло.

Плик.

Огледа го отпред и отзад, нямаше нищо написано. Размени поглед със Сам. Американецът кимна с глава, окуражавайки го да отвори плика. Томаш откри, че е превързан с връв. Развърза я и отвори плика. Пъхна ръка вътре и напипа гладка и хладна повърхност.

— Е? — изгуби търпение Сам.

— Спокойно.

След като се убеди, че няма кой да ги шпионира, Томаш бръкна в плика и измъкна нещо, което приличаше на пластифициран лист хартия с размери А4. Обърна го към себе си и спря поглед на него.

Сърцето му подскочи.

— Господи!

Като видя изражението на историка, Сам не можа да сдържи любопитството си.

— Какво видя? Какво е това?

Пребледнял, Томаш обърна листа към американеца. Сам разбра, че това е увеличено изображение на снимка от мобилен телефон. Образът беше тъмен и леко размазан. На снимката се виждаше кутия с

надпис на кирилица. А най-отгоре, между руското знаме и буквите на кирилица, се открояваше един познат символ.

Ядреният символ.

[1] Мъжка кръгла и мека традиционна шапка, носена в Пакистан, Афганистан, Узбекистан и Таджикистан. — Б.пр. ↑

[2] Област, разделена между Пакистан и Индия. В случая авторът прави аналогия с *Portugal dos Pequeninos*, *Португалия на малките*, детски кът в Коимбра, където са пресъздадени до най-малкия детайл известни сгради, храмове, катедрали от страната, съобразени с ръста на малките деца. — Б.пр. ↑

XXXVIII

Внезапният напор на вятъра накара Ахмед да стане и да затвори прозореца. Надникна навън и остана поразен: Адара пресичаше улицата и, за негов ужас, нищо не покриваше главата ѝ!

— Аллах! — възкликна потресен. — Полудяла е!

Ахмед не обичаше жена му да излиза сама до бакалията, но нямаше как да избегне това. Намираще се в страна на неверници и никой от семейството му не бе тук, за да придружава Адара, когато ѝ се наложи да излиза на улицата. Затова трябваше да се примири, но я пускаше да излиза само, при условие че ще пази лицето и тялото си от похотливи погледи. И ето ти на, не се беше подчинила на заповедта.

В момента, в който Адара отвори вратата, кърпата отново покриваше косите ѝ. Ръката на мъжа ѝ се стовари върху лицето ѝ — веднъж, после още веднъж и още веднъж; три плесници запалиха страните ѝ.

— Курва! Безсрамница! Как се осмеляваш да не ми се подчиняваш?

Ахмед беше изгубил контрол. За първи път посягаше на жена си, но гневът го беше обсебил напълно. Адара се сви трепереща в ъгъла на антрето, закривайки главата си с ръце.

— Какво има? — изстена тя. — Какво съм направила?

— Курва! Нямах ли срам? Омръзна ми! Ще се научиш ли найсетне? Ще се научиш, обещавам ти!

— Какво съм направила? За бога, какво съм направила?

— Много добре знаеш! Кучка! Развратница! За нищо не ставаш!

Когато мъжът ѝ спря да я бие, Адара остана свита и дълго подсмърча в ъгъла. Тази жена наистина е непокорна, повтори си за сетен път Ахмед. Задъхан, той изгледа презрително треперещото тяло. Но той добре щеше да я нареди, щеше да я научи да спазва целомъдрие и да се държи като добра мюсюлманка.

— Ти не бива да ме биеш! — изстена тя, когато се съвзе. — Нямах право! Само лошият правоверен бие жена си!

— Кой ти каза това?

— Моллата от Централната джамия. Той каза, че Пророкът в последната си проповед наредил на правоверните да се отнасят добре с жените си!

— Доколкото знам, аз се отнасям добре с теб...

— Но ти току-що ме би! Моллата каза, че Коранът гарантира равенството между мъжете и жените. Нямах право да ме биеш!

Съпругът ѝ се разсмя насила.

— Този молла или е пълен невежа, или се е продал на *кафирун*. Къде е написано това?

Тя вдигна очи и го изгледа мрачно.

— В Корана, вече ти обясних. Аз самата го прочетох! Аллах казва в аят 228 на сура 2: „И жените имат същите права, каквито и задължения, съгласно обичая“. Там е написано!

— Ти да не би да наизустяваш Корана?

— Знам този аят.

— Щом като го знаеш, би трябвало да го цитираш целия. Наистина Аллах казва, че правата са еднакви. Но в същия този аят пояснява, че „мъжете са едно стъпало над тях“.

— Над тях — каза Адара, — но имат същите права като жените.

— Точно така. Но не забравяй какво е низпослал Аллах в Свещената книга: показанията на мъжа се равняват на показанията на две жени; наследството, което получава дъщерята, е половината от това, което наследява синът; един мъж може да е женен за четири жени едновременно, но никоя жена не може да е омъжена за повече от един мъж едновременно. А в аят 223 на сура 2 е казано от Аллах: „Вашите жени са като нива за вас. И отивайте при нивата си, както пожелаете“.

— Отивайте при нивата, казва Аллах — защити се Адара, все така непреклонна. — Не казва да бъдат бити.

— Казва го в сура 4, аят 34: „А онези, от чисто непокорство се страхувате, увещавайте, [после] се отдръпнете от тях в постелите!“.

— Ето на — настоя Адара. — Аллах казва „увещавайте“, но не казва да бъдат бити.

— За какъв вид увещание и наказание мислиш, че говори Аллах?

— Не знам. Но той не говори за бой.

— Пророкът го е казал.

Жената му хвърли въпросителен поглед.

— Какво искаш да кажеш с това?

— Има един *хадис*, в който са записани думите на божия пророк: „Нито един мъж няма да бъде разпитван за причините, поради които бие жена си“. А в един друг *хадис* пише, че Пророкът се оплакал, че жените започнали да стават много дръзки с мъжете си, и им дал право да ги бият.

— Моят молла казва, че тези *ахадис* не са напълно достоверни — мотивира се тя.

Ахмед повдигна рамене.

— Цитирани са от Абу Дауд — поясни той, сякаш този факт бе достатъчен. — Има и един друг *хадис*, на Ал Бухари, в който някой пита Пророка дали може да бие жена си и той отговаря утвърдително, като добавя, че наказанието трябва да бъде наложено с мисуак^[1].

На Адара ѝ беше трудно да приеме подобно нещо. Макар да знаеше, че никога няма да може да обори Ахмед по въпросите на Корана, тя не се предаде.

— Но ти не ме би с мисуак — възропта тя. — Освен това, за да бие един правоверен жена си, трябва да има причина. Не може да я бие само защото му е хрумнало!

— Истина е.

— Щом е истина, защо ме би?

— Защото не се подчини!

— Аз?

Ахмед направи крачка напред изнервен и насочи към жена си обвинителен пръст.

— Не се прави, че не знаеш, защото аз всичко видях! Ходиш по улицата непокрита! Не спазваш повелята на Пророка, нито моята заповед, нито целомъдрието, присъщо на една уважавана мюсюлманка! Или ще го отречеш?

Адара не знаеше какво да каже. Истина беше, че напоследък се разбулваше, щом излезете на улицата. Беше ѝ омръзнало да я сподирят със странни погледи. Португалските *кафирун* винаги я оглеждаха, когато я зърваха с тези покривала, затова предпочиташе да се приобщи, да се движи, без да я наблюдават във всеки един момент. Винаги внимаваше да се покрие на връщане вкъщи, но явно мъжът ѝ я беше хванал да нарушава тези правила.

Вдигна очи и отново се вгледа в Ахмед с предизвикателно изражение.

— Добре, разбулих се на улицата. И какво от това? Какъв е проблемът?

Мъжът ѝ я изгледа смаян, не можеше да повярва на ушите си.

— Какъв е... — Поклати глава, сякаш така можеше да подреди мислите си. — Шегуваш ли се с мен, жено?

— Не, не се шегувам! Какъв е проблемът жените да ходят незабулени? Можеш ли да ми обясниш?

— Да не си луда? Това са повели на Пророка!

— Но сигурно е имал някаква причина, за да ни кара да се забулваме...

— Нима не знаеш, че мъжете... мъжете полудяват от възбуда, когато видят разбулена жена? Не знаеш ли как влияе на мъжете една полуразголена жена? Ослепяват от желание! Тотално объркани са!

— Объркани ли?

— Да, объркани! Дори не могат да работят! Настава пълен хаос! Обществото изпада в неудържима анархия! Абсолютна *фитва*^[2]!

Адара остана за момент загледана в мъжа си, сякаш се чудеше откъде да започне. После се надигна и тръгна към кухнята.

— Когато посещавах медресето в Кайро, и моите учителки ми даваха това обяснение. Казваха ни, че ние, жените, имаме голяма сила с тялото си и че ако го покажем, обществото ще рухне. — Приблужи се до прозореца и извика мъжа си. — Ела да видиш нещо.

Ахмед се приближи, без да разбира какво цели.

— Какво има?

— Жените *кафирун* покриват ли се?

— Знаеш много добре, че не — отвърна той с презрение. — Тези нечестиви души са просто едни безсрамни курви, които се разголват пред похотливи погледи.

Адара посочи улицата.

— Тогава погледни навън и ми кажи: да виждаш мъже, кипящи от страст? Да съзираш анархия някъде? Ако всичко е така, както ти и моите учителки от медресето казват, как ще ми обясниш защо тази земя на *кафирун* е по-добре организирана и подредена от земята на правоверните? Как ще ми обясниш защо, като си ходя по улицата непокрита, нито един мъж не ми хвърля сладни погледи? Как ще ми

обясниш факта, че тук всичко си функционира напълно нормално, независимо че навън се движат хиляди непокрити жени? Къде е *фитва*? Къде е хаосът? Къде е анархията?

Ахмед огледа улицата пред апартамента. Гледката наистина беше много по-хармонична от бъркотията, с която беше свикнал в Египет. Хората се разхождаха спокойно и мъжете не преливаха от сладострастие при всеки зърнат женски глезен. Вярно, беше чувал работници да подхвърлят закачки на момичетата, но това бяха редки случаи, докато в Кайро беше присъствал на доста по-настойтелно ухажване. Зърна жена с разголени рамене, а мъжът, с когото се размина на тротоара, не изглеждаше обзет от неудържимо желание. Как можеше да се обясни подобна загадка?

С пренебрежителен жест съпругът се обърна с гръб към прозореца и излезе от кухнята.

— Обяснението е просто — измърмори на излизане. — *кафирун* не са истински мъже!

[1] Пръчица за почистване на зъбите. — Б.пр. ↑

[2] Раздор (араб.). — Б.пр. ↑

XXXIX

Червенокосата похотливо се наведе над Томаш, излагайки на показ едрите си гърди, които напиреха през дълбоката цепка на ризата, и цяла се разтопи в чаровна усмивка.

— Ще желаете ли още нещо?

Историкът мълчаливо преглътна в отговор.

— Не, благодаря.

Стюардесата му остави чаша с шампанско от подноса, отново се усмихна, обърна се и, поклащайки бедра, се скри сред завесите отпред.

— Исусе! — възкликна Ребека, която седеше до Томаш и наблюдаваше сцената. — Вие наистина имате успех сред жените. Дори стюардесите ви правят мили очи!

Зеленоокият мъж сви устни и направи тъжна гримаса.

— Разбират, че не ми обръщате никакво внимание... — оплака се престорено той.

Американката се разсмя.

— О, ето че пак опипвате почвата!

— За жалост, това е единственото нещо, което съм опипал досега...

Ребека го изгледа насмешливо.

— Ако искате нещо повече, трябва да го заслужите!

— О, така ли? — въодушеви се Томаш, засилвайки в съблазнителна усмивка. — Какво трябва да направя?

Американката се наведе на седалката и извади картонена папка от сака, поставен до краката ѝ. Папката имаше изображение на американския орел и абривиатурата *NEST* под него, както и думите *Top Secret*^[1], отпечатани с червен цвят в ъгъла.

— Трябва да си свършите работата — отговори тя, връщайки се към деловия тон, и му подаде папката. — Четете.

Примирен, историкът взе картонената папка и я отвори. В нея имаше листове хартия с името „Ал Кайда“ в заглавията. Разбра, че по-нататък има снимки, и разгледа първо тях. На едни се виждаха мъже с

арабски дрехи и покрити глави, с оръжие в ръце; на други имаше сгради, заснети от въздуха или на място, с надписи, обозначаващи тренировъчни лагери; на трети се виждаха мъртви кучета, нахвърляни в нещо, което приличаше на контейнер. Имаше и снимки с различни арабски лица, две, от които бяха на Осама бин Ладен; на едната от тях лидерът на „Ал Кайда“ стреляше с автомат „Калашников“.

— Това е досие на „Ал Кайда“ — установи Томаш.

— *Gee*^[2], Том, познахте! Вие сте гений!

Без да обръща внимание на ироничния тон, португалецът затвори папката и я върна на Ребека.

— Вижте, не съм никакъв гений. Аз съм историк и този материал тук е от вашата област, а не от моята.

— Но вие работите за *NEST*, Том, а в момента имаме неотложен проблем за решаване — мотивира се Ребека. — Вашият бивш студент ви е казал, че „Ал Кайда“ притежава радиоактивен материал. Думите на руски, изписани на кутиите, които той е снимал, показват, че се отнася за уран, обогатен над деветдесет процента. С други думи, това е материал за военни цели. Положението е много сериозно. И понеже вие сте замесен в операцията, добре ще е да се запознаете с въпроса.

— Вие изчетохте ли всички документи?

— Разбира се.

Томаш взе чашата с шампанско, която червенокосата стюардеса му беше сервирала, и отпи глътка.

— В такъв случай можете да ми ги представите в резюме.

Ребека въздъхна и се предаде.

— Така да бъде — каза тя и отвори папката. — Тук се съдържа всичко, което знаем за проектите на „Ал Кайда“, свързани с производството и употребата на атомни бомби. Тези проекти датират от 1990 г. Един суданец, напуснал движението, на име Джамал Ахмад ал Фадл, ни разкри, че Бин Ладен се ангажирал по онова време с покупката на обогатен уран на стойност милион и половина долара. Информаторът ни казва, че видял със собствените си очи цилиндър с поредица от букви и цифри върху него, включително сериен номер и думите *Южна Африка*, идентифициращи произхода на обогатения уран.

— Какво се е случило с този уран?

— Не знаем.

Томаш хвърли поглед към папката.

— Вземайки предвид обема на това досие, предполагам, че в него има и други такива сведения.

Американката запрелиства документите от папката.

— Разбира се, че има — потвърди тя, като извади една снимка и я обърна към Томаш. — Виждате ли това?

Виждаха се редица мизерни палатки, мъже с тюрбани, жени, готвещи на огнища, и дрипави деца, които си играеха на земята.

— Прилича на бежански лагер.

— Много добре! — възкликна тя, сякаш историкът беше отговорил на въпрос от телевизионен конкурс. — Това е лагерът „Назир Багх“, на границата между Пакистан и Афганистан. През 1998 г. полицията е открила тук десет килограма обогатен уран. Материалът се намирал в ръцете на двама афганци, които се готвели да заминат за Афганистан. — Сниши глас, сякаш добавяше нещо в скоби. — Знаете кой по онова време е провеждал акции из Афганистан, нали?

— „Ал Кайда“.

Ребека прибра снимката и извади други две.

— Днес сте недостижим, отгатвате всички отговори — усмихна се тя и представи две нови снимки. — Познавате ли тези господата?

Португалецът плъзна поглед към надписите под снимките.

— Ако се вярва на написаното, този тук е Башируддин Махмуд, а другият е Абдул Маджиид — отговори, сочейки към всяка една от снимките. — Но нямам и най-малка представа кои са.

— Те са свързани с пакистанската програма за разработване на ядрено оръжие — осведоми го тя. Посочи снимката с първия от двамата. — Господин Махмуд е един от главните експерти на Пакистан по производство на обогатен уран. Работил е тридесет години в Комисията по атомна енергия на Пакистан и е бил централна фигура в комплекса в Кахута, където пакистанците са произвели обогатен уран за първата си атомна бомба. Бил е началник поддръжка на реактора „Хосиб“, който произвежда плутоний за атомни бомби, но се наложило да си подаде оставката, когато се изказал публично, че пакистанското атомно оръжие принадлежи на цялата умма и че би трябвало и други ислямски страни да бъдат снабдени с плутоний за военни цели и обогатен уран. Пакистан вече е вършел това, разбира се, но явно не е можел да го признае публично.

— Значи човекът не е могъл да си държи езика зад зъбите — пошегува се Томаш. — Но защо ми разказвате за тези господата?

— Защото през август 2001 г. са били в Кабул, за да се срещнат с Бин Ладен, месец преди атентатите в Ню Йорк и Вашингтон. Вестта за тази среща пристигна в Лангли след 11 септември и ЦРУ бе на ръба на нервен срив. Нещата бяха толкова сериозни, че директорът на ЦРУ Джордж Тенет замина за Исламабад, за да се срещне с президента Мушараф. Махмуд и Маджиид бяха задържани от пакистанските власти и разпитани от смесени пакистано-американски екипи. Махмуд отрече да се е срещал с Бин Ладен.

— И как постъпихте вие? Държахте главата му под вода, както направихте с фундаменталистите в „Гуантанамо“?

— Желание не ни липсваше — промърмори Ребека, сякаш под сурдинка. — Но предвид обстоятелствата не можехме да преминем към силови методи. Вместо това хората ни от ЦРУ решиха да го подложат на тест с полиграф. Машината показва, че нашият човек лъже.

— Изненадващо — иронично подхвърли Томаш.

— Нали? Тогава разпитахме сина му. Момчето каза, че Бин Ладен поискал от баща му сведения за производството на ядрено оръжие. След като синът му се разприказва, Махмуд си спомни, че наистина е бил в Кабул и че се е съвещавал три дни с Бин Ладен и с дясната му ръка Айман ал Заухири. Махмуд призна, че „Ал Кайда“ наистина е искала да произвежда ядрено оръжие. Съратниците на Бин Ладен го уведомили, че „Ислямско движение на Узбекистан“ им е предоставило ядрен материал, и искали да знаят как да го използват. Махмуд пояснил, че с материала, с който разполагат, може да се направи само „мръсна бомба“, но не и да се предизвика верижна ядрена реакция. Той останал с впечатление, че в „Ал Кайда“ нямат технически познания и че проектът им се намира все още в начален етап.

— Както и да е, това разсейва съмненията — заключи Томаш. — „Ал Кайда“ наистина възнамерява да прави атомно оръжие.

Ребека отново му хвърли саркастичен поглед.

— Нали ви казах, че сте гений? Ясно е, че искат да произведат атомно оръжие! Всъщност смятаме, че господин Махмуд не ни е казал цялата истина. След като в „Ал Кайда“ са имали нужда от технически познания, няма съмнение, че той и Маджиид са им предоставили най-

подробни инструкции за това как се прави атомна бомба. Само че Махмуд не можеше да си признае това, нали?

— Така си е, това щеше да му види сметката.

Американката прибра двете снимки и извади някакъв свитък от папката.

— Сега бих искала да видите ето това — каза, като му показваше документа. — Преведете ми заглавието.

Томаш взе свитъка и го прелисти. Състоеше се от двадесет и пет страници, написани на арабски, с множество диаграми и рисунки. Върна се на първата страница и впери поглед в арабските йероглифи от заглавието.

— *Супербомба.*

Ребека отново взе документа.

— След като нахлухме в Афганистан след атентатите от 11 септември, ние открихме в сгради, убежища, пещери и тренировъчни лагери на „Ал Кайда“ хиляди документи и фотоси с информация за дейността и проектите на организацията. От анализа на материалите стана очевидно, че „Ал Кайда“ се е опитвала най-активно да сложи ръка на оръжията за масово унищожение. — Посочи свитъка. — Този документ беше открит в дома на Абу Хабаб в Кабул. Господин Хабаб е виден деец на „Ал Кайда“. — Прелисти документа, без да се спира на определена страница. — Тук има подробна информация за съществуващите ядрени оръжия. Освен това могат да се намерят всички необходими детайли от инженерно естество как да се предизвика верижна реакция, като се вземат предвид и качествата на ядрения материал. С други думи, това е наръчник за конструиране на атомна бомба.

Ребека прибра наръчника на арабски в папката и показва друга снимка на Томаш.

— Този господин се казва Хосе Падиля и е от Чикаго — каза тя. — Задържахме го през лятото на 2002 година, след като се беше срещал в Пакистан с Абу Зубайда, оперативен ръководител на „Ал Кайда“. Нашият приятел Падиля сам предложил да им направи атомна бомба, но Зубайда го помолил да се върне в Съединените щати и да започне да набавя радиоактивен материал за употреба с обикновени експлозивни, тоест за производството на „мръсна бомба“. Интересното в случая е, че „Ал Кайда“ отказва предложението на Падиля. Това би

могло да стане само ако по онова време вече е бил в ход техен собствен проект за атомна бомба.

— Бомбата на Закариас.

— Точно така. Иначе защо Зубайда ще отказва предложението на Падиля? При всички случаи „Ал Кайда“ вече...

— Дами и господа, подгответе се за кацане — съобщи сладникав глас, сигурно беше червенокосата стюардеса. — Моля, затегнете коланите и изправете облегалките на седалките си. Очакваното време за кацане в Ереван е 13:35 часът местно време, тоест след около половин час. Благодаря, че летяхте с...

— Още не мога да разбера за какъв дявол ме довлякохте в Армения — измърмори недоволно Томаш.

— Както ви казах, всичко трябва да си изясним — каза Ребека. — Моят руски познайник действа в Ереван. Следователно, ако искаме да говорим с него, трябва да отидем при него. Заинтересованите сме ние. Имайте малко търпение.

— Това отклонение до Ереван е заради надписите на кирилица на онази снимка на Закариас, нали?

— Да, но не само. — Кимна отново към картонената папка. — Преди да тръгнем от Лахор, говорих с Лангли. Оттам ми казаха, че снимката изглежда достоверна, защото съпада с цялата информация, с която разполагаме. Знаем, че през деветдесетте години хора на „Ал Кайда“ са пътували до три централноазиатски страни, бивши съветски републики. Възползвайки се от хаоса след разпадането на комунистическата система, те се опитали да купят ядрени бойни глави или радиоактивни материали за производство на атомна бомба.

— А дали са успели?

— Убедени сме, че не са. Но през 1998 година се разбра, че са платили два милиона долара на един казак, който им обещал да им осигури съветско ядрено устройство с размерите на куфарче.

— Като онези, за които говори генерал Лебед, съветникът на бившия президент Елцин?

— Точно така.

— Ако не се лъжа, на записа, който ни пусна мистър Белами във Венеция, генерал Лебед казва в интервю за американската телевизия, че са изчезнали няколко такива куфарчета. Да не би „Ал Кайда“ да се е сдобила с едно от тези куфарчета?

— Възможно е. Същата година арабското списание *Ал Уатан ал Араби* оповестява, че „Ал Кайда“ е купила двадесет ядрени бойни глави от чеченски мафиоти за тридесет милиона долара и два тона опиум. Не сме успели да потвърдим тази информация, но Хамид Мир, биографът на Бин Ладен, разкрива, че Айман ал Зауахири, вторият човек в „Ал Кайда“, му казал през 2001 година, че „Ал Кайда“ вече разполага с ядрени устройства. Ал Зауахири обяснил, че тридесет милиона долара и едно пътуване до черния пазар в Централна Азия били достатъчни, за да се сдобиеш с ядрено оръжие — съветско производство. Според Ал Зауахири „Ал Кайда“ вече се била сдобила по този начин с няколко ядрени оръжия с формат на малко куфарче. Ползваме различни източници, но информацията е точна и даже се допълва. Както навярно предполагате, ние сме страшно притеснени.

— Смятате ли, че снимката на Закариас може да послужи като доказателство за достоверността на всичко това?

Ребека погледна през прозореца на самолета.

— Ще разберем в Ереван.

Самолетът беше започнал да се спуска, поклащайки се леко според теченията на ветровете. Рижата стюардеса мина покрай Томаш и му хвърли пленителна усмивка, но историкът беше толкова вгълбен в мислите си, че дори не я забеляза.

— Кой е човекът, с когото ще разговаряме? — попита той.

— Подгответе се да се запознаете с един малко странен тип. Казва се Олег Алексеев.

— Добре, но кой е той?

— Бивш полковник от *Комитет государственной безопасности*.

— Моля?

Ребека прибра картонената папка в сака и провери колана, подготвяйки се за последния етап от приземяването.

— КГБ.

[1] Строго секретно (англ.). — Б.пр. ↑

[2] Гледай ти! (англ.). — Б.пр. ↑

XL

Лекциите по стари езици покориха Ахмед, най-вече защото темите бяха свързани с Близкия изток. Професор Нороня ги въведе най-напред в езиците на древна Месопотамия, или Двуречието, земите на днешен Ирак, а после надълго им говори за Египет и за откритието, че езикът на фараоните е коптският език.

Естествено тематиката интересуваше арабския студент, тъй като се отнасяше до историята на неговия народ. Макар и мюсюлманин, студентът се имаше и за добър египтянин и тайно се гордеше с прадедите си, включително и с тези от предислямския период. Въпреки че бяха живели в *джахилия*, те са били способни да издигнат огромните пирамиди, които толкова често бе съзерцавал в детството си в Кайро. Нима тези гиганти, които се извисяваха на платото в Гиза, не заслужаваха възхищение?

Но веднъж, докато се приготвяше да ходи на лекции и прелистваше вестника в офиса, едно заглавие привлече вниманието му — „Клане в Луксор“. Повече от шестдесет туристи *кафирун* бяха убити от „ислямски радикали“, както ги наричаха във вестника, — хората, които Ахмед смяташе за истински мюсюлмани.

— *Аллаху акбар!* — възкликна той, опитвайки се да прикрие вълнението, което го беше обхванало. След като видя, че никой не го наблюдава, шепнешком се помоли. — Нека бъде обявен великият *джихад* и Всемогъщият Бог да ни помогне да победим!

Убеден, че това събитие щеше да доведе до разгръщането на движение, което щеше да срине режима *джахили* и да предаде властта на истинските правоверни, той пожела начаса да тръгне за Египет и да се присъедини към *джихад*. Веднага щом се прибра вкъщи, той се обади на Салим, връзката му с „Ал Джамаа ал Исламия“ в Лондон. Салим поясни с недомлъвки, че движението наистина е отговорно за славната акция.

Ахмед щеше да се пръсне от гордост и възбуда.

— Голям ден за *уммата* — заяви той, преливащ от въодушевление. — Дали мога да хвана първия самолет и да се приобща към *джихад*?

— Не сега — прошепна гласът от другата страна на линията. — Събитията в Тива накараха фараона да предприеме големи репресии срещу вярващите. Положението е много опасно и нестабилно. Благодарни на Аллах, че си там, където си. И където трябва да останеш.

Ахмед знаеше, че събеседникът му се изразява енигматично поради мерки за сигурност. Тива беше старото име на Луксор, а фараонът беше президентът Мубарак. Явно режимът преследваше истинските правоверни, както беше станало и след убийството на Садат.

— Но народът е с нас, нали?

Салим направи пауза, търсейки най-подходящите думи, за да обясни как бе посрещната акцията от египтяните.

— Според информацията, с която разполагаме, братко, народът ни е потънал в *джахилия*. Затова трябва да бъдем по-внимателни в действията си. Пророкът, мир нему, е избрал да разкрие Откровението на етапи, за да се гарантира възтържествуването на истинската вяра. Трябва да бъдем търпеливи и да се поучим от неговия прекрасен пример.

Тези благоразумно подбрани думи показваха, че пътят на славата и страданието не беше приет от обикновения гражданин. Информацията беше донякъде разочароваща.

Ахмед обаче не се обезкуражи.

— Кога ще ми позволите да се приобща към *джихад*! Кога?

— Бъди търпелив и чакай.

— Досега съм бил търпелив, братко. Но чувствам, че е настъпил моят час. Кога ще ме призват?

Събеседникът му направи кратка пауза, навярно за да прецени какво би могъл да каже по телефона. Пое дълбоко въздух и отговори:

— Денят е близо.

Клането в Луксор разпали интереса на Ахмед към Древния Египет, който бе тема на първите лекции във факултета. За негово съжаление, след въведението, посветено на египетската цивилизация и

йероглифите, професор Нороня премина към Стария завет и староеврейския език, а после към Новия завет, арамейския и латинския. Но предметът се изучаваше само един семестър и скоро лекциите щяха да приключат, преди преподавателят да е достигнал най-значимия период в историята на човечеството. Ислямът.

Ахмед обикновено сядаше в някое скрито ъгълче в залата, за да стои по-далеч от чуждите погледи, но предвид напредването на семестъра реши да говори с професора в един от последните им часове. Хвана го на излизане от залата, представи се и изстреля въпроса.

— Господин професоре, няма ли да говорите за исляма?

— За съжаление, не.

— Защо?

— Първо, защото няма време — обясни Томаш. — Вижте, този предмет се изучава само един семестър. После, арабският не е в точния смисъл на думата древен език, както знаете. А предметът е Древни езици и...

— Арабският на Корана е древен език — прекъсна го Ахмед. — Много от говорещите съвременен арабски не го разбират. Освен това арабският е божият език. Аллах е говорил на вярващите на арабски.

— Евреите твърдят, че бог е говорил на староеврейски...

— Евреите са лъжци! — извика Ахмед, ядосан от споменаването на народа, който Аллах е прокълел, заради това че са престъпили божия завет. — Мохамед е казал: „Последният час ще настъпи, когато мюсюлманите влязат в битка с евреите и ги избият; и има ли евреин, скрит зад камък или дърво, камъкът или дървото ще проговорят: «Мюсюлманино, роб Божи, има тук един евреин скрит зад мен — ела и го убий!»“. Ето така е говорил Пророкът и думите му ни показват как да постъпим с тези нечестивци.

Томаш замълча за миг, изненадан от агресивното избухване на студента.

— Всъщност... — предпазливо каза той, — това не е предмет на нашия курс.

Усещайки смущението на професора, Ахмед сниши тон, но не се отказа.

— Но как можете да игнорирате исляма? — настоя той. — Важно е хората в тази страна да се запознаят със словото на Аллах.

— Без съмнение — съгласи се професорът, подразнен донякъде от декларативния тон на студента. — Но този предмет включва древните езици, а ислямът не е включен в учебната програма поради основанията, които вече ви споменах. Има и още една причина — не знам арабски, нито съм специалист по исляма.

— Но трябва да го научите. Не се ли интересувате от него?

— Всъщност, ще ви призная, решил съм да отида да уча арабски в някоя ислямска страна. Интересувам се от криптоанализ, а първият известен трактат по въпроса е написан на арабски. Бих искал да го прочета в оригинал.

— Прекрасна идея — одобри Ахмед. — Можете да отидете в някоя ислямска страна, да научите езика и, защо не, да започнете да изучавате исляма. Кой знае дали няма да смените вярата си...

— Да, кой знае...

Томаш тръгна, опитвайки се да се освободи от студента, който го караше да се чувства неловко с въпросите си, но все пак успя да чуе последните фрази.

— Не забравяйте, че историята още не е приключила — извика след него Ахмед. — Някой ден мюсюлманските историци ще тълкуват християнското минало на Иберийския полуостров.

Вече на стълбите, професорът махна с ръка.

— Сбогом.

— Ислямът ще се завърне.

Ахмед се беше опънал на леглото и препрочиташе *ахадис*, събрани в „Сахих ал Бухари“, опитвайки да се отпусне след работния ден. Измърмори нещо, като чу звънеца на входа, но не помръдна.

— Адара! — извика той. — Отиди да видиш кой е!

Ислямските текстове му бяха единствената компания в свободното време и не му се ставаше. Вече беше започнал тридесетата си година и от доста време мислеше да си намери още една жена. Адара превръщаше живота му в ад, освен това досега не го беше дарила с дете. Минавало му бе през ум да произнесе три пъти: „Разведена си!“, и да се раздели с нея, но все не се решаваше.

Може би най-доброто решение беше да си намери втора жена, девойка с целомъдрено поведение, покорна и раждаща деца.

Мюсюлманските момичета в Португалия му се струваха прекалено разпуснати, резултат от безнравственото влияние на *кафирун*, поради което ще трябваше да помоли семейството си да му намери някоя девственица в Египет.

По-късно премисли. Не можеше да си го позволи. Живееше в Португалия и женитбата с втора жена можеше да му създаде проблеми с проклетите *кафирун*. Може би все пак решението бе разводът.

Звънецът го прекъсна за втори път. Ахмед погледна нагоре с раздражение и дълбоко въздъхна. Спомни си, че Адара беше излязла на покупки. С подobaващо за случая междуметие Ахмед остави томчето на нощното шкафче и стана да отвори вратата.

В коридора стоеше мъж с гъста брада и бели ислямски одежди.

— Кого търсите? — попита Ахмед на португалски.

— Ахмед ибн Бараках? — отвърна с въпрос непознатият, явно мюсюлманин.

— Аз съм — отговори на арабски. — С какво мога да ви помогна?

— Казвам се Ибрахим Сахр — представи се мъжът. — Идвам от името на Айман бин Катада.

Като чу името на бившия си учител, Ахмед грейна в усмивка и покани непознатия да влезе. Настани го на най-удобното кресло, предложи му чай и бисквити. След първоначалните любезности домакинът отпрати въпроса, който даде възможност на госта да обясни повода за посещението си.

— Как е Айман?

— Сега е в Йемен.

— Сериозно? — почуди се Ахмед. — И какво прави там?

— Служи на Аллаха.

Домакинът зарея бленуващ поглед през прозореца, сякаш търсеше спасение отвъд лисабонския хоризонт.

— Ах, Йемен! — възкликна той. — Какъв късмет! Още ли работи за „Ал Джамаа“?

— Разбира се. Айман е добър мюсюлманин. — Ибрахим отпи глътка от чая. — А ти? Ти още ли си добър мюсюлманин?

— Аз ли? Разбира се!

— Не си ли се поддал на *джахилията*, която се шири в земята на *кафирун*?

— Никога!

— Знаем, че не си засвидетелствал публично своята принадлежност към правата вяра...

Ахмед почти се обиди от казаното.

— Какво искаш да кажеш, братко? Да не би да намекваш нещо?

— Повтарям само онова, което съм чул.

— Истина е, че избягвам да афиширам факта, че следвам пътя на добродетелта. Но такива бяха инструкциите, които „Ал Джамаа“ ми даде! Айман ме помоли да не се набивам на очи и да избегна причисляването ми към истинските правоверни! Как си позволяваш да ми отправяш подобни оскърбителни намеци! Защо...

Посетителят сложи ръка на рамото му.

— Спокойно, братко — каза той меко, мерейки думите си. — Само те изпитвах.

— Не знаеш колко ми струваше да си мълча при всичко това, което виждам около мен! Има хора, които се смятат за вярващи, а пият вино и позволяват на жените си да се разголват пред похотливите погледи! Нима мислиш, че не ми се ще всеки ден да ги поучавам? Но инструкциите на „Ал Джамаа“ бяха пределно ясни и с божията помощ се мъча да ги следвам.

— Знам, братко — повтори Ибрахим. — Исках само да съм сигурен, че мълчанието ти означава следване на заповедите и че не си се оставил да те покварят тези *кафирун*.

— Надявам се, че в душата ти не е останало ни най-малко съмнение.

— Бъди спокоен — увери го гостът. — Вече съм сигурен в онова, което Айман ми е говорил за теб.

Ахмед взе димящия чайник и направи опит да се успокои, докато доливаше чашата на госта.

— Слава богу. Понякога си мисля, че в „Ал Джамаа“ са ме забравили...

— Не са те забравили.

— Да, но така изглежда! Изпратиха ме тук преди петнадесет години и не съм мърдал оттук. Защо ме държат в тази земя на *кафирун*? Каква полза има от мен?

Ибрахим взе бисквита и я потопи в чашата.

— Всъщност имаме мисия за теб.

Домакинът отвори широко очи, обзет от надежда, която бе заличила всяка обида. Откакто бе чул за клането в Луксор, той живееше в непрестанно очакване на този ден.

— Наистина ли? — Погледна нагоре и се помоли. — Бог е велик! *Аллах Ал Карим, Ал Самад!*^[1] — Вгледа се в посетителя. — Толкова е хубаво да знаеш, че не си забравен!

Ибрахим сдъвка омекналата бисквита.

— Не си.

— Каква е тази мисия, която е определена за мен, братко?

— Искаме да се подготвиш за *муджахидин*.

Ахмед не можеше да повярва. Да се подготви за *муджахидин*!

— Но... но това е мечтата ми! Аллах, та това е прекрасно! Друго не искам в живота си!

— Много добре — усмихна се Ибрахим, доволен от въодушевлението му. — Ти си истински правоверен, без никакво съмнение. — Повдигна вежда. — Паспортът ти изправен ли е?

— Всичко е наред.

Човекът на „Ал Джамаа“ извади плик от джоба на самото си и го подаде на Ахмед. Домакинът го отвори заинтригуван и видя пачка долари и списък с контакти, с телефонни номера и адреси. Повдигна очи и погледна въпросително Ибрахим.

— Какво е това?

— Хора, с които ще трябва да говориш, когато пристигнеш там.

— Къде? В тренировъчния лагер ли?

Посетителят посочи с груб пръст единия от адресите в списъка и очите му блеснаха.

— В Афганистан.

[1] Прещедрия, Целта [на всички възделения]. — Б.р. ↑

XLI

— Някакъв тип ни следи.

Томаш хвърли поглед към отраженията в огледалните стъкла на един от магазините на улица „Абовян“, главна артерия, водеща към центъра на Ереван, наблюдавайки мъжа, който явно ги следеше.

— Знам — отговори Ребека безгрижно. — Забелязах го още в хотела.

— И какво ще правим?

Американката сви рамене.

— Нищо.

Отговорът озадачи Томаш.

— Но как така? Нима ще оставим този тип да ни следи? Нищо ли няма да направим?

— Някакво предложение? Да бягаме? Или предпочитате да извадя пистолета и да стрелям по него?

— Не знам... Предполага се, че знаете как да се справяте с подобни ситуации.

Ребека дръпна Томаш за ръката, давайки му знак да продължи напред.

— Оставете го, не му обръщайте внимание. Ще продължим да се разхождаме и ще видим какво ще стане.

Преди десетина минути бяха излезли от хотела, който се намирал на „Абовян“, и се отправиха към малък площад, където се издигаше овехтялата вече сграда на кино „Москва“, огромен кинокомплекс, изграден в типичния съветски архитектурен стил. В подножието на този авангарден комунистически паметник имаше кафене, чиито тенти бяха покрити с реклами на „Кока-кола“, ирония, която не убягна на Томаш.

Пресякоха улицата и се спуснаха по „Абовян“ — голяма улица с елегантни магазини и широки тротоари. Навсякъде имаше реклами на основните продукти, които се предлагаха тук, предимно килими и бренди. Хората имаха някои типично ориенталски черти, но стилът на

обличането и поведението им бе подчертано западен. В това нямаше нищо изненадващо — все пак това беше най-древната християнска страна.

Ереван им се стори като цяло разхвърлян град, наподобяващ огромен пазар, въпреки че центърът беше по-подреден. Това се усещаше най-вече тук, на „Абовян“, най-елегантната улица. Тротоарът, по който вървяха, чувствително се разшири, отваряйки пространство за огромно заведение на открито — ресторант *Square One*^[1].

Португалецът се огледа наоколо, сякаш преценяваше мястото, и с крайчеца на очите си се опита да открие преследващия ги от хотела силует.

— Още е тук — установи той.

— Оставете го — каза Ребека почти равнодушно. — Наслаждавайте се на разходката.

— Но аз не съм дошъл тук като турист — отвърна Томаш с тон, който изразяваше едновременно самосъжаление и негодувание. — Кога ще се срещнем с вашия руснак?

— Не знам. Чакам полковникът да установи връзка с нас.

— Той знае ли, че сме тук?

— Разбира се, че знае. — Кимна по посока на субекта, който ги следеше. — Всъщност подозирам, че този тип е част от бандата.

Томаш се обърна машинално и изгледа открито непознатия.

— Какво ще правим? — прошепна на Ребека.

— Ще видим.

Улица „Абовян“ се вливаше в площад „Република“, който бе сърцето на града. Площадът имаше овална форма и беше заобиколен от красиви сгради с тухлени фасади в жълто и червено и големи сводове — човек добиваше усещането, че на това място се срещаха импозантният съветски архитектурен стил и традиционната арменска архитектура. В центъра на площада имаше огромни фонтани. Когато се приближиха, двамата обърнаха глави към фонтаните, наслаждавайки се на танца на водните струи.

С крайчеца на очите Томаш продължаваше да следи неотлъчно придружаващата ги сянка. За Ребека това може би беше нещо естествено, но той не беше свикнал да му вървят по петите и

ситуацията започна да го изнервя. Усети, че мъжът говори по телефона, и миг след това го видя да се отправя към тях.

— Внимавай! — каза Томаш, докосвайки Ребека по рамото. — Онзи тип идва насам.

Американката се обърна и застана с лице към мъжа, който крачеше към тях, без ни най-малко да крие присъствието си. Сега, когато бяха близко и можеха да го разгледат по-добре, установиха, че прилича на арменец, със силно издаден нос и изпито лице.

— Кой е Скот? — попита мъжът на развален английски.

— Аз съм — каза тя. — Ребека Скот.

— Имам съобщение от полковник Алексеев. Искан да разговаря с вас тази вечер в СССР.

Съкращението, което означаваше Съюз на съветските социалистически републики, ги изненада.

— СССР? — учуди се Ребека. — Не разбирам.

— Това е заведение на улица „Налбандян“, до площад „Сахаров“. — Посочи отсрещната страна на площад „Република“. — Онази улица там. Бъдете в СССР точно в десет вечерта. — Отдаде чест и се сбогува. — Приятна вечер.

Човекът се отдалечи, давайки да се разбере, че мисията му е приключила. Томаш го изпрати с поглед по улица „Абовян“ и се обърна към Ребека, която беше вперила красивите си сини очи в него.

— Виждате ли? — каза тя. — Полковникът няма грешка.

[1] Площад №1 (англ.). — Б.пр. ↑

XLII

Пешавар.

За Ахмед това бе име легенда, символ на приключенска екзотика и героичен дух.

Колко пъти беше срещал това име в египетските вестници, разказващи славния летопис на *джихада* срещу съветските *кафирун*! Ахмед държеше куфар в едната ръка, а с другата стискаше дръжката на вратата и се мъчеше да запази равновесие в живописния, претъпкан с хора автобус, който танцуваше сред натовареното улично движение на Пешавар. Бронята на автобуса беше покрита на места със златиста ламарина, на други — с бароково оцветен алуминий, фаровете му бяха украсени с метални козирки. Със смайващия си колорит автобусът приличаше на пътуващ приказен дворец.

Минаха покрай величествена сграда в кафяво-червеникав цвят, увенчана с кубета, най-доброто от стила неомогоул, и Ахмед хвърли въпросителен поглед към притисналия се до него пакистанец.

— Това е музеят — поясни човекът на английски.

Автобусът излезе на улица с необичайно хаотичен трафик и спря, тресейки се целият. От всички страни ехтяха автомобилни клаксони, ауспусите бълваха облаци сив дим, а хората пъплеха като мравки между колите. Изнервен от суматохата, Ахмед отново се обърна към своя анонимен спътник.

— Джамията „Мехмед Хан“ далече ли е? — попита той, изгарян от нетърпение.

Мъжът посочи напред.

— Точно пред нас е, на „Базар Кибер“ — обясни той. — Като стигнете там, завийте наляво и тръгнете по улицата на златарите. Джамията е по средата на улицата.

Ахмед скочи от автобуса и пресече морето от автомобили и каруци, докато стигне до отсрещния тротоар на задръстения булевард. Цялото пространство беше изпълнено с мъже, облечени в традиционни одежди. Жени не се виждаха никъде.

Улицата излезе на базара, в самото сърце на стария град, където суетнята беше още по-осезателна. Имаше магазини за очила, куфари, тенджери, дрехи, дюкянчета за всичко и нищо, по тротоарите бяха разпънати амбулантни сергии с *мисуак*, орехови пръчици за почистване на зъбите, както и сладкиши, ядки, фурми.

Припомняйки си инструкциите, които беше получил в Лисабон, египтянинът спря пред магазина за дрехи и посочи бяла традиционна туника, която висеше на закачалка.

— Как се казва това?

Продавачът погледна към туниката.

— *Шалвар камиз*.

Ахмед се усмихна на това неочаквано съвпадение между пакистанската дума *камиз* и португалската дума за риза. Навярно Вашку да Гама бе пренесъл португалската дума на индийския субконтинент, помисли си той. Или бе отнесъл думата от езика урду в Португалия.

— Дайте ми тази.

Търговецът го измери с очи, извади *шалвар камиз* от найлонов плик и я подаде на клиента. Ахмед посочи веднага към традиционните афгански шапки, наредени една върху друга на един рафт.

— А това какво е?

— *Пакол*.

— Дайте ми една от тях.

Плати, осведоми се накъде да тръгне за улицата на златарите и продължи пътя си със загънатите покупки в найлонова торбичка и куфар в другата ръка. Тук-там го блъсваше в носа острият мирис на подправките, които надничаха на пъстри купчинки от торби от зебло или изпълваха пластмасови съдинки. Из тия улички не се виждаха коли, само мотори и велосипеди, магарета и каруци, и най-вече пешеходци, всички облечени в *шалвар камиз*.

От средата на базара тръгваше тясна улица, пълна с витрини със златни накити, и Ахмед се досети, че това трябва да е улицата на златарите. Всъщност бе нещо като коридор, наистина много оживен и богат, но все пак обикновен проход между магазините.

Посетителят зърна няколко жени. Бяха първите, които срещаше на обществено място в Пешавар, и установи със задоволство, че бяха покрити от глава до пети с черни *бурки*, а очите и носът се криеха зад

мрежа. По това си личеше, че беше в земите на целомъдрени хора, каза си той поразен, не като онова безсрамие в Португалия и дори, макар и в по-малка степен, в Египет!

Пое по улицата с енергична крачка и скоро видя минаре на джамия. Полюбува се на сградата и се приближи до златаря, който чакаше клиенти на вратата на магазина си.

— Това ли е джамията „Мехмед Хан“? — попита Ахмед.

Човекът потвърди.

— Да, тя е.

Ахмед се огледа наоколо и тъй като не откри онова, което търсеше, остави куфара на земята и извади лист хартия от джоба.

— Къде е пазарът „Шануарие“?

Златарят махна към вътрешен двор вдясно.

— Тук е, от тази страна.

Пространството бе затворено от всички страни; виждаха се тераси на апартаменти, някои с проснати цветни дрехи по въжетата. От клетките, оставени на балконите, се разнасяха птичи песни. Партерът беше зает от малки дюкянчета, с насядали пред вратите търговци, които си бърбеха тихичко. Нямаше никакво съмнение, че това беше пазарът, който Ахмед търсеше, макар че беше доста по-скромен, отколкото си го бе представял.

Ахмед извади листчето от джоба си и се озърна наоколо, за да открие търсения адрес. Намери го, вмъкна се във входа и заизкачва стълбите към втория етаж. Застана пред една врата с решетка и натисна звънеца.

Плешив мъж с *шалвар камиз* и дълга бяла брада отвори вратата и се вгледа в него.

— *Ас салаам алейкум* — поздрави мъжът с алжирски акцент. — С какво мога да ви помогна?

— *Уа алейкум салам* — отвърна Ахмед. — Идвам в името на сура 9, аят 5.

— „Убивайте съдружаващите, където ги сварите — отговори мъжът на паролата на арабски. — И ги хващайте, и ги обграждайте, и ги причаквайте на всяко място из засада!“ — След като приключи с

декламирането на аята, мъжът разтвори ръце и го прегърна. — Добре дошъл, братко! Уведомен съм за пристигането ти!

Стопанинът на дома прие Ахмед и го поведе към стая, в която имаше две двойни двуетажни легла, като във войнишко спално помещение. Двете легла отгоре очевидно бяха заети, затова домакинът му предложи долното легло отляво.

— Тук ще спиш — каза той, оправяйки чаршафите. — Утре рано сутринта ще дойде един от братята да те вземе и с божията благословия ще те отведе в *мухаям*.

Очите на Ахмед блеснаха, когато чу вълшебната дума. Щяха да го заведат в *мухаям*! Нима е възможно? *Мухаям* беше името, с което наричаха тренировъчните лагери в Афганистан. Нима мечтата му най-сетне щеше да се сбъдне? Аллах, толкова време беше чакал този момент!

— Утре ли? — попита новодошлият, който едва сдържаше възбудата си. Опасяваше се, да не би да е разбрал погрешно. — Утре... още утре ще отида в *мухаям*?

— *Ини Аллах!* Трябва да си готов в шест сутринта.

Беше истина! Аллах, беше истина! Лицето му светна от радост, но положи усилие да изглежда сдържан.

— А в кой *мухаям* ще отида?

Домакинът предпочете да замълчи по този въпрос и излезе от стаята, оставяйки госта на спокойствие.

— Ако даде господ, ще разбереш, като му дойде времето.

Ахмед си почиваше в леглото, когато, час по-късно, стопанинът на дома отново се появи. Искаше да знае дали всичко е наред и огледа госта си от глава до пети, задържайки с неодобрение погледа си върху египетската джелаба.

— Нямах ли *шалвар камиз*?

Гостът отиде да вземе торбичката и я отвори, показвайки на домакина си чисто белите традиционни одежди, които току-що беше купил от базара.

— Ето — въодушевено показа традиционната афганска шапка. — Купих и *накол*.

Мъжът поклати глава укорително и се обърна към шкафа в стаята. Отвори едно чекмедже и измъкна оттам стара и дрипава туника.

— Утре ще облечеш това.

Ахмед взе мръснобялата дреха и сянка на разочарование премина през очите му.

— Това ли, братко?

— Да — потвърди той, протягайки ръка. — Дай си всичките документи.

— Защо?

— Те остават тук, заедно с куфара ти. Ще си ги получиш, като се върнеш.

Гостът извади документите от джоба си и ги подаде на домакина. Мъжът ги сложи в плик и взе писалка, за да ги опише.

— Как се казваш?

— Ахмед — отвърна новодошлият, недоволен от опърпаната *шалвар камиз*, която му бяха дали. Явно искаха да пристигне в *мухаям* с просешки вид, като дрипльо, молец се за закат. — Ахмед ибн Бараках. Идвам от...

— Не искам да знам — прекъсна го мъжът. — Тук никой не казва откъде идва, нито истинското си име, братко. Трябва да си измислиш име, с което да те запишат.

Ахмед го погледна колебливо.

— Признавам, че не съм мислил за това.

— А би трябвало, братко. Всеки, който дойде, оставя живота си зад себе си, включително семейството и собствената си идентичност. Преставя да е обикновен човек и с божията благословия става *муджахидин*.

Думата имаше толкова силен символичен смисъл, че Ахмед усети как сърцето му лудо заби. За първи път някой го наричаше *муджахидин*! Първо беше чул думата *мухаям*, а сега и *муджахидин*! Аллах, приближаваше *джихад*!

— Всички *муджахидини* ли си сменят името? — попита Ахмед.

— Всички.

— И ти ли?

— Разбира се.

— Как ти викат тук?

— Тук съм Абу Бакр — представи се мъжът. Беше ясно, че името бе вдъхновено от първия халифат. Абу Бакр размаха плика с получените документи. — Сега трябва да ми кажеш какво ще е името ти, защото трябва да надпиша този плик.

Ахмед потъна в историята на исляма, но не му се наложи да мисли дълго, защото откри онази историческа фигура, в която искаше да се превъплъти.

— Вече знам! — възкликна той. — Имам си име.

— Кажи го.

— Омар ибн ал Катаб! — съобщи със задоволство. — Приемам името на завоевателя на Египет и на Ал Кудз.

Абу Бакр поклати глава.

— Не може, вече имаме Омар. Освен това повечето от братята са избрали имената на великите халифи или великите войни, като Саладин и други. Трябва да си по-оригинален.

Ахмед прехапа долната си устна, докато търсеше в паметта си някой, чийто дух би искал да въплъти. Не мисли дълго.

— Смятам, че открих.

— Кой?

Гостът пое дъх уверено и усети как духът на славното ислямско минало докосва душата му в мига, когато произнесе името, на което най-много се възхищаваше, името, с което от сега нататък щеше да се назовава като *муджахидин*.

— Ибн Таймия.

Мъжът, който вече носеше името Ибн Таймия, беше привършил с утринната си молитва три минути преди вратата на стаята да се откряне и бялата брада на Абу Бакр да се появи в пролуката.

— Време е, братко.

Ибн Таймия остави кувара под леглото, взе сака, с който щеше да пътува, и бързо излезе от стаята.

— Дойде ли вече? — попита той.

— Да, водачът ти е тук — потвърди домакинът. — Избягвай да разговаряш с него. Ако те накара да направиш нещо, подчини му се, без да разпитваш. Не бива да му задаваш никакви въпроси. Разбра ли?

— Да.

Минаха по коридора и Ибн Таймия видя, че в антрето на апартамента чака момче с мургава кожа и лъскавочерна коса, явно афганец. Абу Бакр ги представи един на друг и водачът направи знак на Ибн Таймия да го последва.

Ибн Таймия се сбогува с Абу Бакр и тръгна по стълбите. Чу вратата на апартамента да се затваря зад него и след минути вече вървеше по стъпките на водача из „Базар Кибер“, безлюден и тих по това време на деня.

Край тротоара беше паркиран пикап, натоварен с мъже, жени и кокошки. Водачът махна на Ибн Таймия да влиза. Посетителят скочи отзад и колата се понесе с рев из пустите улици на града. След десетина минути напуснаха града.

Пикапът се отправи към легендарния проход Хайбер, спирайки само на поредицата контролни пунктове, издигнати от различните племенни милиции. Пътуването се проточи няколко часа. Край Садда напуснаха главното шосе и свърнаха по черен път. Все едно караха по магарешка пътека.

Подрусваха се сред облаци прах в продължение на километри. След няколко часа непрекъснат преход водачът махна към голите хълмове отдясно и съобщи:

— *Афганистан!*

Ибн Таймия впери поглед в хълмовете с удивление. След онова, което *муджахидините* бяха сторили на руските *кафирун*, тази земя беше станала свещена за него. От години слушаше разкази за победоносни битки, които разпалваха въображението му. И ето го сега тук, готов да прегърне тази благословена земя!

След минути пътят излезе на поляна с голямо дърво и няколко паркирани автомобили. Пикапът спря при останалите коли и всички наизскачаха навън. Без да разбира какво става, Ибн Таймия видя, че и водачът слезе, и последва примера му. Гърбът го болеше и краката му бяха изтръпнали, затова направи няколко упражнения за отпускане на мускулите.

— Къде сме? — попита Ибн Таймия на арабски, докато разкършваше снага.

Афганският му водач му направи знак, че не разбира. Ибн Таймия повтори въпроса на английски, но получи същия отговор. Посетителят разбра, че трябва да опита по друг начин.

— Афганистан? — попита той.

Водачът посочи спрените коли на друга поляна, отвъд дърветата, и изрече нещо на пущунски. Хора сновяха между двете пространства, разминавайки се под голямото дърво. Ибн Таймия се вгледа повнимателно и различи двама души в сянката на дървото. Носеха черни *шалвар камиз*, униформата на пакистанската полиция.

И тогава разбра.

— Границата! — възкликна той. — Това е границата!

Последва водача и спътниците си от пикапа, които се бяха отправили към дървото. Видя, че двамата пакистански полицаи проверяват в двете посоки хората, натоварени с торби, и че всички носеха опърпани *шалвар камиз*. Тогава му просветна защо Абу Бакр не беше харесал новите дрехи, купени на базара, — ако беше тръгнал с новичките *шалвар камиз*, несъмнено щеше да привлече вниманието.

Водачът го погледна и раздвижи пръсти, уподобявайки ходещи крака, за да му даде да разбере, че трябва да върви, без да спира. Ибн Таймия се подчини и се нареди на опашката, без да поглежда към полицаите. Видя как водачът му се приближи до пакистанците, подаде пълна шепа с рупии, за да не задават въпроси, и отново тръгна, видимо спокоен.

Отпред имаше още пикапи, които напомняха таксите в очакване на клиенти. Отправиха се към тях, но Ибн Таймия усети, че група мъже с бели тюрбани, въоръжени с АК-47, не го изпускат от очи. Изглеждаха съвсем млади, най-много на петнадесетина години. По лицата им бе изписано недоверие.

Водачът също изглеждаше притеснен от присъствието на тези въоръжени момчета. Наведе глава и дискретно прощушна на Ибн Таймия една дума, която веднага му изясни всичко.

Талибан.

Бяха в Афганистан.

XLIII

Ноцта настъпи неусетно. Статуята на Андрей Сахаров сред малкия площад им показва, че се намират на точното място. Томаш погледна статуята и реши, че е напълно подходяща за момента. Все пак Сахаров беше бащата на съветската атомна бомба. Той бе човекът в основата на събитията, довели до появата на онзи надпис на кирилица върху кутията, която Закариас беше снимал в Пакистан.

— Вижте къде е улица „Налбандян“ — помоли Ребека, оглеждайки се във всички посоки.

Томаш махна наляво.

— Трябва да е онази там, виждате ли? Върви успоредно на „Абовян“.

Тръгнаха по улица „Налбандян“ към площад „Република“. Макар че не бяха напуснали центъра на Ереван, тази улица беше доста спокойна от „Абовян“, където бе хотелът им.

— Тук е — каза американката.

Томаш погледна надясно и видя четири огромни червени букви, сочещи мястото.

СССР.

До абривиатурата на бившия Съветски съюз се виждаха огромен сърп и чук, а под тях — стъпала, водещи надолу към нещо, което напомняше мазе. Томаш и Ребека слязоха по стълбите и се оказаха пред врага с лика на Ленин. Отдясно имаше бутон и историкът го натисна.

Вратата се отвори на мига и се показа едър мъж, явно охрана. Ребека извади служебна карта и му я показа.

— Идваме да говорим с полковник Олег Алексеев.

Гардът разгледа картата и с недружелюбно изражение им кимна да минат. Влязоха в малък вестибюл с огромна карта на бившия Съветски съюз, която покриваше една от стените. Някъде отстрани идваше ритмично бумтене на музика.

— Елате с мен.

Мъжът мина пред тях и ги поведе към зала, изпълнена с червени светлини, които се въртяха в кръг. Музиката гърмеше толкова високо, че стените почти вибрираха, но онова, което веднага грабна вниманието на Томаш, не беше оглушителната музика, нито психеделичните светлини, а по-скоро ставащото в средата на залата.

Гола жена танцуваше с гръб към входа, излагайки огромни гърди пред няколко мъже, насядали на високи барстолове с чаши в ръка. Сноповете червена светлина танцуваха по изпотеното и полюшващо се тяло на жената, придавайки на сцената сюрреалистичен нюанс. Някои от мъжете облизваха похотливо устни, докато наблюдаваха стриптийзьорката, явно възбудени от подскачащите гърди, но други изглеждаха равнодушни, навярно изчакваха следващата атракция.

— Типично за полковника — каза Ребека, опитвайки се да надвика музиката.

— Какво? — попита Томаш също с вик.

— Да определи среща в стриптийзьорски клуб. Само той е способен на това!

Гардът им направи знак да изчакат и изчезна зад една врата в ъгъла, оставяйки двамата наред залата. Томаш отведе американката до стената и тъй като оглушителната музика не им позволи да разговарят, двамата се загледаха в стриптийзьорката. Беше едра и мургава жена, с черна къдрава коса и пошъл вид на уличница. Движеше широките си бедра в ритъма на музиката и вече беше започнала да развързва панделката, която придържеше бикините към тялото ѝ.

— Привет, Ребека!

Томаш се обърна и видя едър мъж около шестдесетте, с бяла коса, черни вежди и издадени надочни дъги, който напомняше американския актьор Антъни Куин.

Ребека стана и поздрави мъжа с три целувки по бузите. Кимна към Томаш и го представи на руснака. Полковник Алексеев му стисна ръката с прекомерна енергичност и ентузиазъм и ги покани да минат в съседната зала.

— Елате — каза той. — Тук е доста шумно!

Тази зала беше малка, но имаше огромното предимство, че бе защитена от агресивните звуци, ехтящи в центъра на заведението.

Имаше постери с голи жени по стените, четири кресла около малка стъклена масичка, дълго канапе в яркочервено и малък бар в ъгъла, накъдето се беше запътил полковникът.

— Какво ще пиете? — попита той, вземайки чашите. — Уиски, джин, водка?

Ребека се задоволи с газирана вода, но Томаш се поколеба, обхождайки с поглед бутилките.

— Какво ще ми препоръчате?

— Щом сте в Армения, пийте националното питие на Армения! — Руснакът взе бутилка, чисто съдържание имаше цвят на карамел. — Коняк! „Арарат“ е най-популярен!

— Нека да е коняк в такъв случай!

Полковникът сервира питиетата и тримата се настаниха на канапето. Руснакът удари на екс чаша водка и въздъхна дълбоко след глътката.

— Ааах! Ето това е вкусът на майчица Русия! — С пламнал поглед, несъмнено поради действието на алкохола, той се обърна към Томаш. — Е, как е конякът?

Португалецът беше принуден да опита питието. Беше остро и сладникаво на вкус.

— Не е лошо.

Руснакът се разсмя.

— Не е лошо? Не е лошо, значи! — Последва нов пристъп на смях. — Арменският коняк е най-добрият! — Приведе се към Томаш и му намигна. — А *девушка*?

— Кой?

— Момичето, *блин*! Момичето отвън! Не я ли видяхте? Да не сте гей?

— Аха!... Танцърката.

— Танцърка!... — Руснакът отново се разсмя и се обърна към Ребека. — Къде го намерихте този колежанин? — попита той, явно имайки предвид португалеца. Без да дочака отговор, той отново се обърна към Томаш. — За първи път чувам да наричат курвата танцърка! — Сниши глас, приемайки затворнически вид. — Галина е добра, но Наталия, която е следващата, е най-добрата! Искате ли да я пробвате?

Въпросът слиса Томаш, който, зяпнал, не знаеше какво да отговори.

— Аз ли?

— Да, вие! Искате ли да пробвате Наталия, или не? — Сви очи подозрително. — Ама вие май наистина сте сбъркан.

— Полковник! — прекъсна го Ребека, за да помогне на историка. — Професор Нороня не е тук, за да общува с... проститутки. Той откри снимката, която ви изпратихме. Професор Нороня изигра много важна роля в тази операция. Той е експерт по криптоанализ и освен това...

— Много добре знам кой е — прекъсна я руският полковник с трезвост, която би изглеждала невъзможна пет секунди преди това. — Четох документи на ФСБ.

Абревиатурата заинтригува Томаш.

— ФСБ? — учуди се той. — Какво е това?

— *Федеральная служба безопасности* — каза полковникът, сякаш тези три думи изясняваха всичко.

Историкът продължаваше да гледа въпросително.

— Но какво е това?

— ФСБ е наследник на КГБ — поясни Ребека. — Полковник Алексеев е нашата неформална връзка с ФСБ. — Обърна се към руснака. — Предполагам, че вие също сте анализирали снимката, която ви изпратихме от Пакистан. Имате ли вече някакъв отговор за нас?

Полковникът остави празната чаша на стъклената маса, взе бутилката с водка и си наля още малко от руското питие.

— Имам онова, което трябва да знаете — увери ги той. — Но първо искам една услуга.

— Каквото кажете.

— Искам да видите едно от чудесата на природата.

— Така ли? — учуди се Ребека. — И кое е то?

Полковникът извика. Вратата на залата се отвори и шефът на охраната дотича да види какво става.

— Саша — каза Алексеев, — отиди да доведеш Наталия.

XLIV

— *Бисмиллах Ирахман Ирахим!* — Издекламира далечен глас.

Като чу първите думи от Корана, Ибн Таймия подскочи в спалния си чувал. Беше тъмно и в първия момент, след като се събуди, не знаеше къде се намира. Инстинктивно се запита къде се намира, но веднага с въодушевление прошепна:

— *В мухаям съм! В Афганистан! Аллаху акбар!*

Но като се размисли, изпадна в ужас. Утринният салят беше започнал, а той не се молеше с новите си другари! Аллах, какво щяха да си помислят за него *муджахидините*? Че не е достатъчно благочестив? Че не е достатъчно ревностен? Че не изпълнява дълга си на правоверен?

Със замаяна от съня глава Ахмед се измъкна от постлания на земята спален чувал, изми се набързо и се втурна към джамията. Слънцето все още не беше изгряло и беше невероятно студено, но физическият дискомфорт беше нищо в сравнение с терзанието, което го измъчваше заради пропуснатия първи салят. Как можа да се успи?

В действителност все още не се беше приспособил към часовия пояс на Централна Азия, осъзна той. Освен това, заради нетърпението му да замине на тренировъчен лагер в Афганистан, сега си плащаше за четирите последователни безсънни нощи — последната му нощ в Лисабон, нощта в самолета за Исламабад, последвалата нощ в Пешавар и тази нощ в Халдан.

Халдан.

Колко хубаво и загадъчно беше това име! Халдан. Значи тук се готвят *муджахидините* за *джихад*! Значи това беше един от няколкото *мухаям*, действащи в Афганистан! Струваше му се невероятно, че е тук, но това беше факт. Беше пристигнал предишната вечер в лагера и този ден щеше да започне обучаването му за *муджахидин*. *Аллаху акбар!*

След молитвата началникът на лагера Абу Омар нареди да се съберат на плаца пред сградите. Омар беше нисък и мускулист

йорданец; достатъчно бе да го видиш, за да усетиш, че стоиш пред страховит воин, почти като легендарния халиф Омар ибн ал Хатаб, който бе наследил Абу Бакр, мъжа, завоювал Кайро, Дамаск и Ал Кудз.

Омар нареди да тичат около плаца и веднага след това да направят упражнения за разтягане на мускулите. Докато се упражняваше с другарите си, Ибн Таймия се полюбува на лагера почти с обожание. В центъра на комплекса се намираше джамията, тухлена сграда с покрив от поцинкована ламарина. По-нататък се намираше столовата, изградена от камък, с покрив от пръти и сухи листа, а от другата страна, близо до ровилата, където минаваше поток, се редяха скупчени на гроздове малки селски жилища, толкова примитивни, че подът им беше самата земя. Това беше жилищната зона, където се намираше и бараката, приютила го през нощта.

След загряващите упражнения Абу Омар поведе в индианска нишка подлежащите на военна подготовка към околните върхари. Ибн Таймия измина бодро първите няколкостотин метра, но след първоначалния ентузиазъм започна да усеща болки в мускулите и краката му натежаха като олово.

Задъхан, той вдигна глава и се опита да установи местонахождението на останалата част от групата. Всички бяха доста по-напред и като че бяха намалили ход, изчаквайки новакът да ги настигне. Почти се отчая, но тласкан от гордост, продължи да изкачва склона, докато най-сетне настигна другарите си. Сърцето му щеше да изхвъркне, дробовете му изнемогнаха, краката му трепереха.

— *Машалла*, братко — посрещна го Омар с усмивка и даде знак на групата да възобнови изкачването. — *Ялла! Ялла!*^[1]

Ибн Таймия се ужаси.

— Омар, чакай! — успя да изрече, докато си поемаше дъх. — Остави ме да си отдъхна минута...

— *Джихадът* не чака — отвърна Омар. — Истинският *муджахидин* превръща слабостта в сила. — Обърна се към групата и заповяда да преминат в бяг. — *Ялла! Ялла!*

Инструкторът и другарите му поеха отново по пътя нагоре. Лишен от избор, Ибн Таймия положи усилие да ги последва и се повлече по каменистата пътека, мъчейки се да отдъхва при кратките

спускания. За бога! Вече не беше момче, помисли си той. Беше на тридесет и две години. Освен това никога не беше тренирал сериозно. Не беше дебел, но беше пуснал коремче благодарение на гозбите на Адара и несъмнено имаше нужда да отслабне с някой и друг килограм, за да влезе във форма.

Но като се изключат дежурните окуражителни думи, Абу Омар сякаш беше напълно равнодушен към трудностите, с които се сблъскваше новакът, и продължаваше да води групата нагоре и надолу по планината. Ибн Таймия се влачеше като дрипа няколко километра след тях. Понякога съзираше другарите си далеч напред, но скоро след това ги губеше от поглед.

Тичането се превърна в мъчително упражнение за него. Стори му се, че е изминала цяла вечност, когато Абу Омар ги поведе към лагера. Проснат на плаца, за да си поеме дъх и да възвърне силите си, новакът все пак намери сили да вдигне ръка и да погледне часовника си, за да разбере колко време беше продължило това мъчение.

Пет часа.

Животът в лагера Халдан беше по-тежък, отколкото си го беше представял от разстояние. Яденето направо изглеждаше съмнително — чиния фасул, след която винаги си оставаше гладен. Храната не достигаше и затова малкото, което имаха, им се струваше много вкусно. В петък се колеше шиле и така компенсираха строгата диета. Каква наслада бяха за Ибн Таймия онези петъци! Имаше чувството, че живее заради тях...

Физическите упражнения се оказаха изключително тежки. Катереха се из планините, тичаха край буйни ледени потоци, които трябваше да пребродят, натоварени с торби, пълни с камъни. Абу Омар често ги караше да тичат боси, след което краката на Ибн Таймия кървяха. Понякога тичаха с автомати „Калашников“.

— Твърд е Омар, нали? — заговори го алжирец с разбираща усмивка в една от почивките.

Ибн Таймия сви рамене.

— Щом е емир на лагера, трябва да е твърд, нали? — отбеляза той. — Иначе как ще командва *муджахидините*?

— Омар не е емирът на лагера.

Новината учуди Ибн Таймия.

— Така ли? Тогава кой е емирът?

— Шейхът.

— Кой шейх?

— Шейхът, Аллах да го закриля. Тук е, откакто е започнал *джихадът* срещу съветските *кафирун*. — Махна някъде на североизток. — Живее из планините отгатък, рядко идва насам. Но той е емирът на този *мухаям*. На този и на другите като него. Омар е неговият заместник тук, в Халдан.

Сякаш цялата *умма* беше представена в лагера. Имаше саудитци, мароканци, алжирци, йеменци, чеченци, таджики, узбеки, сомалийци, индонезийци, кашмирци, палестинци и други правоверни — някои идваха дори от страни на *кафирун* като Великобритания, Испания и Франция.

Ибн Таймия установи, че *мухаям*, също като затвора, има своя рутинен ритъм. След първия салат и утринното тичане идваше закуската — хляб и чай, които Ибн Таймия поглъщаше с животинска лакомия.

Коремът му постоянно стържеше от глад и след няколко седмици откри със смесица от гордост и притеснение, че малкото коремче на тридесетгодишен мъж се беше стопило и ребрата му се брояха. Но това въобще не го учуди — бързото отслабване беше логичен резултат от принудителната диета и тежкото натоварване с физически упражнения, на които беше подложен от деня на пристигането си.

След закуската в лагера се установяваше кратко затишие. Следваше военно обучение в малка сграда край столовата, където инструкторът по оръжията, еритреец на име Абу Насири, ги запознаваше с арсенала, използван най-вече от *муджахидините*, представяйки спецификата на оръжията и съответните мунициии.

Още на първия урок Абу Насири показва пистолет с характерна форма, който всички бяха свикнали да виждат в ръцете на германските офицери от американските филми за Втората световна война.

— Знаете ли какво е това? — попита той.

— *Люгер* — отговори на секундата един чеченец, явно очарован от оръжието.

Абу Насири завъртя пистолета в ръка.

— Всъщност името му е *Парабелум* — поясни той. — Избрах го за нашия първи урок не защото е много известен, а най-вече заради името *Парабелум*. Знаете ли какво означава?

Никой не знаеше.

— На латински е — каза той. — Фирмата, която е създала *Люгер*, имала за мото латинската фраза *Si vis pacem, para bellum*. Какво ще рече това?

— Нещо за войната — осмели се един новак, който приличаше на алжирец, макар че идваше от Франция. — *Bellum* е война на латински.

— Точно така, за войната се говори — потвърди Абу Насири. — А как точно да преведем?

Както можеше да се очаква, не получи отговор.

— *Si vis pacem, para bellum* означава „Ако искаш мир, готви се за война“. — Размаха пистолета. — Много подходящо мото за един *муджахидин*, не е ли така? Макар че бихме могли да го формулираме по друг начин, разбира се. Един воин на исляма би казал: *Si vis islam, para jihad*, тоест „Ако искаш ислям, готви се за *джихад*“.

След *Парабелума* Ибн Таймия се научи да борави с още един немски пистолет — *Валтер*, последвани от *Токарев (ТТ)* и *Макаров (ПМ)*. От пистолетите Абу Насири премина към най-популярното оръжие в света — *Калашников (АК-47)*, а после и към картечния пистолет *Узи* и леките картечници, и по-конкретно *Дегтярев ДП* и тежките *ПК* и *ПКМ* с пълнител лента; остарелите *ДШК*, които трябваше да бъдат пренасяни на колички.

Освен теоретичните лекции имаха и практически упражнения за изпробване на всяко едно от оръжията. Групата ходеше в една долчинка из околностите, провеждаха упражнения с откриване на истински огън и следобедите преминаваха в стрелба. Първия път, когато чу да гърми *ДШК*, Ибн Таймия си помисли, че оглушава — грохотът отекна в планината и новобранците едва не се разбягаха. Тестваха също и противотанкови гранатомети, съветско производство, най-вече различните версии на *РПГ*.

По време на стрелковите тренировки Ибн Таймия се научи да сглобява и разглобява оръжия със затворени очи, да регулира дишането си при стрелба и да изчислява траекторията на куршумите и гранатите

според разстоянието и вятъра. Всъщност въпреки скромните му постижения при физическите упражнения стана топ новобранец по точност на изстрела и боравене с оръжие — можеше да сглоби и разглоби един „Калашников“ за седемдесет секунди, докато повечето от другарите му го правеха за две минути.

— *Машалла*, Ибн Таймия — пророни одобрително Омар, когато откри таланта му. — *Машалла*.

Като добър инженер, Ибн Таймия обичаше онази част от обучението, която включваше изчисляване на траекторията на изстрела и боравенето с оръжие. Свикна дори с отекващите из планините експлозии, които толкова го впечатляваха преди.

В лагера между новобранците се установи дух на другарство, сякаш наистина всички бяха братя, обединени от вярата и онези невидими нишки, които свързват хората, когато светът ги заплашва. За тях само настоящето имаше смисъл и усещането за братство беше онази сплав, която спояваше групата. Проблемът беше в това, че им беше забранено да говорят за истинската си самоличност и регионалната си обвързаност. Това беше разумна мярка за сигурност, безспорно, но потискаше Ибн Таймия — той искаше да научи повече за мъжете, заради които беше готов да даде живота си.

Но имаше някои неща, които излизаха наяве в жестове или изречени думи. Наблюдавайки внимателно поведението на всеки *муджахидин*, Ибн Таймия разбра, че чеченците и таджиките имаха богат опит в битките, докато саудитците бяха най-мързеливите. Срещаха се дори дебели и лениви, но инструкторите проявяваха специално внимание към тях, защото бяха важни спонсори на *джихад*.

Бягането и тактическите уроци бяха слабото място на Ибн Таймия. За да компенсира недостатъците си, той показва невероятни умения в боравенето с експлозиви, отново благодарение на инженерната си специалност. Работеше с динамита така, сякаш го познаваше от дете. Интересуваше се от пластичните експлозиви, най-вече *Semtex*, който се различаваше от другите по това, че беше абсолютно неоткриваем.

Заради инженерните си познания влезе в спор с инструктора Абу Насири относно химичните и физичните свойства на всеки от тях. Ибн

Таймия до такава степен се ентусиазира по тези въпроси, че прекарваше цели нощи с инструктора, произвеждайки нитроглицерин, черен барут, RDX, Semtex, TNT и други експлозиви на основата на леснодостъпни продукти в магазините, като кафе, захар, фосфати, лимони, торове, моливи, перилни препарати, пясък, акумулатори, царевично олио и боя. Всички те съдържаха компоненти за производството на различни експлозиви.

Но звездният миг за новобранеца от Лисабон настъпи в деня, в който успя да направи бомба от собствената си урина.

— Рядко се среща толкова вещ в експлозивите *муджахидин* — отбеляза Абу Насири истински впечатлен. — Ти си феноменален, братко.

Ибн Таймия стана толкова известен в тази област, че получи разрешение да влиза в пещерите, където се съхраняваше арсеналът, и да взема оттам муниции и експлозиви. Пещерите бяха прокопани в склона на извисяващата се над лагера планина. Входелите бяха едва около метър широки и се налагаше да се пълзи, за да се влезе, но вътре се разширяваха в огромни галерии.

Първата пещера беше претърпана с муниции, хиляди куршуми и гранати, складирани в дървени кутии чак до тавана, — на много от тях имаше отпечатани цифри и букви на кирилица. Във втората пещера, където Ибн Таймия влизаше най-често, имаше хиляди експлозиви. Те също бяха подредени в подобни кутии, само че вместо надписи на кирилица се виждаха етикети, които указваха, че идват от Италия и Пакистан.

— А третата пещера? — попита след два месеца престой в лагера, чувствайки се вече достатъчно сигурен, за да задава въпроси на командващия Халдан. — Какво има там?

Абу Омар, който не губеше нито за миг чувството си на отговорност към *мухаям*, се намръщи.

— Там не можеш да влизаш.

— Защо?

Омар поклати глава.

— Защото не можеш.

Складираното в третата пещера не оставяше Ибн Таймия на мира, а забраната само изостри любопитството му. Какво толкова важно би могло да има там, та да заслужава подобна тайнственост?

След стрелковата подготовка всички се връщаха в лагера за салят и при залез-слънце се събираха в столовата за вечеря — обичайния ориз, сготвен от двама афганци. На Ибн Таймия скоро му омръзна да яде едно и също. След като видя кокошки да тичат из лагера, той отиде в кухнята да се оплаче на готвачите.

Абу Насири видя, че новобранецът държи сметка на работниците в кухнята, и го викна в празната столова.

— Не бива да разговаряш с тях — каза той.

— Какъв е проблемът?

— Афганци са. Едно от правилата на *мухаям* гласи, че *муджахидините* не могат да разговарят с афганци.

Ибн Таймия все още не можеше да схване.

— Но защо?

Абу Насири сниши глас.

— Никой не може да им има доверие, предатели са — прошепна той, почти без да помръдва устни. — Повярвай ми, по-добре е да не говориш с афганци.

След вечерята идваше време за религиозното обучение, смятано от инструкторите за най-важната част от подготовката на един *муджахидин*. Събираха се в столовата на светлината на факли, тъй като нямаше електричество в лагера, и понякога рецитираха Корана, друг път обсъждаха различни аспекти на исляма.

Беше интересно да се наблюдава как се стопяват йерархичните различия между лагерниците. Стана ясно, че авторитетът на Абу Омар и останалите инструктори важеше само по отношение на практиката, а иначе всички се чувстваха като братя. Можеха да изразяват различни мнения от тези на инструкторите, не се налагаше да се държат като подчинени. В голямата си част теологичната материя, която обсъждаха, бе позната на Ибн Таймия, защото я бе изучавал с Айман като млад, но все пак изникваха и нови неща.

— Онова, което различава един *муджахидин* от воин *кафир*, е неговата морална подготовка и целомъдрието му пред бога — поясни Омар. — *Муджахидинът* е воин на Аллах и ето защо, влезе ли веднъж в сражение, е длъжен да спазва много сурови правила. Трябва да

избягва безразборните убийства, особено на жени и деца, както и унищожаването на свети места като църкви и синагоги.

— А ако жените и децата са замесени във войната на *кафирун*? — попита един чеченец, който явно имаше предвид нещо преживяно от него самия. — Как се постъпва в тези случаи?

Инструкторът имаше готов отговор.

— В такъв случай и те трябва да бъдат убити — отсъди той. — Законите на *джихада* са много ясни в това отношение. Казва се в един *хадис*, че когато попитали веднъж Пророка дали е грешно да се убиват жените и децата на *кафирун*, Той отговорил: „Отнасяйте се с тях като с бащите“. С други думи, ако родителите са *кафирун*, при определени обстоятелства е позволено да се убиват децата им. Например, ако някой помага на враговете по някакъв начин — дава им храна и вода или ги подкрепя морално, той също е неприятел и може да бъде убит.

Групата се съгласи със синхронно поклащане на главите.

— Представи си, братко, че жена *кафир* се моли мъжът ѝ да убие правоверен — настоя чеченецът. — Или представи си, че дете *кафир* се моли баща му да убие *муджахидин*.

— И двамата трябва да бъдат убити — отсъди Абу Омар, без да се колебае. — Достатъчно е *кафир* да пожелае смъртта на правоверен, за да бъде убит, та било то и дете. Както и да е, важно е да се подчертае, че прибягването до сила трябва да се избягва, доколкото е възможно. Но в момента, в който го изисква *джихад*, никой не бива да бяга от отговорност. Пророкът е казал: „Онзи, който се срещне с Аллах, без пито веднъж да е участвал в *джихад*, ще застане пред Аллах с недостатък“. На *джихад* са посветени много страници в Свещения Коран. Това са повече от сто и петдесет аята, в които *Аллах Ал Хакам*, Съдията, обявява правилата на войната, като дава ясно да се разбере, че трябва да има физическа сила, която да защитава и разпространява истината. По-голямата част от войните, обявени от Мохамед, са били завоевателни, както всички знаете. И понеже Аллах ни повелява в Корана да следваме примера на неговия Пророк, ние също трябва да водим завоевателни войни. Има един *хадис*, в който думите на Пророка се цитират така: „Бях обучен да съм с меч в ръка до мига, в който ще се благоговее единствено пред Аллах. Дал ми е подкрепа под сянката на острието и е повелил унижение за всеки, дръзнал да ми се опълчи“. Оттук се вижда, че божият пратеник е

почитал меча и е смятал за необходимо да го използва дотогава, докато всички човешки същества не се подчинят на Аллах. В друг *хадис* също намираме сходен цитат: „Заповядвам, в името на Аллах, да се обяви война на всички хора, докато не заявят, че Аллах е единственият Бог и аз съм неговият Пророк“. С други думи, целта на исляма е да господства над света и да подчини цялото човечество на исляма. Има хора, които се считат за мюсюлмани, но предпочитат да се преструват, че тези думи не са били произнесени от Пророка. Но, братя мои, повелите на Мохамед са ясни: докато има *кафирун*, ще има *джихад*, за да ги накараме да приемат вярата или да плащат *джизие*.

— Но кой, братко, постановява завоевателния *джихад*? — попита новобранец от Великобритания. — Някои казват, че само халифът има право...

— Това е спорен въпрос — каза Омар. — Много от нашите братя смятат, че завоевателният *джихад* е предопределен в Корана и в сунната на Пророка, мир нему. Това е видно в *ахадис*, които току-що цитирах, както и в повелята на Аллах в сура 2, аят 216, на Корана: „Предписана ви е битка, а тя е омразна за вас“. — Вдигна пръст и повтори думите, които смяташе за основополагащи: — Макар и да ви е омразна! Но има братя, които смятат, че завоевателният *джихад*, бидейки наистина задължение на правоверните, може да бъде обявен единствено от халифа. Съществува, както знаете, традиция в този смисъл. Дълг на халифа е да събере войска и да нападне *кафирун* един или два пъти в годината, така както са го правили преди Абу Бакр и Омар ибн ал Катаб и много други. Халиф, който не го стори, нарушава волята на Аллах, изразена в Корана и в сунната. *Джихадът* е задължителен за правоверните и остава в сила дотогава, докато всички човешки същества не станат правоверни или не започнат да плащат *джизие*.

— Но последният халифат беше отменен — отбеляза същият новобранец. — Как ще действваме сега, когато няма халиф?

— Според мен трябва да се прилагат повелите на Аллах в Корана или примера на Пророка — отговори инструкторът. — Но май има съгласие относно това, че каквото и да стане, е необходимо да се възстанови халифатът, за да се сложи край на това разногласие и е консенсус да обявяваме годишни войни на *кафирун*. Пророкът е казал в един *хадис*: „Ако ти наредят да тръгнеш срещу неприятеля, тръгни“.

Точно защото сме пренебрегнали божията повеля да нападаме *кафирун*, Аллах ни е изоставил. Ние забравихме новелите му, а той забрави нас. И понеже престанахме да водим завоевателен *джихад*, както повелява Аллах в Корана или както е видно от сунната на Пророка, сега сме принудени да водим спорадично нападателен *джихад*. Следователно наложително е да възстановим халифата и да сложим край на унижението на *уммата*, като разпространим исляма из цялата планета.

— И как ще го направим? Как може да бъде възвърнат халифатът?

Абу Омар взе „Калашников“, който неизменно носеше със себе си, и го вдигна с фанатичен плам във въздуха.

— С война!

[1] Хайде! (араб.). — Б.р. ↑

XLV

— Наталия!

Изрусената жена, която надникна от вратата, беше закръглена, с толкова гънки, че телесата ѝ заплашваха да излязат извън роклята — уникална дреха в яркочервено, прилепнала на гърдите, разкроена надолу в дантелена пола, която стигаше до бедрата. Телосложението ѝ беше от онзи тип, който жените ненавиждаха, защото минаваше за пълно, но пълнотата ѝ беше последното нещо, което мъжете виждаха в пищните заоблени форми.

— Викате ли ме, полковник?

— Ела тук, *девушка!*

— Но спектакълът ми всеки момент ще започне...

— Само за минутка.

Наталия се приближи, ясно съзнавайки какъв животински ефект имаше похотливото ѝ тяло върху мъжете.

— Какво има, полковник? — измърка тя, плъзгайки ръка по гърдите на руснака. — За какво ви трябва вашата Наталия?

Алексеев посочи Томаш.

— За да те покажа на този господин тук — каза той. — Дай му целувка...

Русокосата в червено се усмихна лукаво и отиде при португалеца, който размени тревожен поглед с Ребека. Американката му направи знак, че всичко е наред, което Томаш разбра като указание, че не бива да противоречи на руснака.

Наталия се наведе над него и приближи лице. Португалецът усети евтиния парфюм и топлите ѝ месести устни да се залепват за неговите. Понечи да се отдръпне, притеснен от американката, която седеше до него и всичко виждаше, но влажната и страстна уста наистина беше изкусителна. След устните влезе в действие и езикът, който проникна мокър в полуотворената уста на историка и започна да я изследва лакомо.

Целувката трая почти минута и приключи изневиделица. В мига, в който жената се отдръпна от устните му, Томаш почувства ръцете ѝ между краката си.

— Е? — попита полковникът.

Наталия обърна глава и намигна със синьо-зелените си очи, сякаш искаше да каже, че мисията е изпълнена.

— Твърд е.

Полковникът се разкикоти шумно и плесна Наталия по дебелото дупе.

— Знаех си аз! — възкликна. — Знаех си! Никой не може да устои на моята Наталия! Още не се е родил мъжът, който би останал равнодушен пред тази жена!

Наталия погледна от вратата.

— Мога ли да отида, полковник? Вече е време за моя спектакъл и...

— Отивай, *девушка*. Срази ги!

Жената хвърли на Томаш прощален поглед, пълен с обещания, и обърна гръб, полюшвайки бедра. Когато излезе, полковникът се обърна към португалеца.

— Е? Как ви се струва?

Томаш размени поглед с Ребека, сякаш очакваше нови инструкции. Американката сви рамене — след онова, което беше видяла, като че бе готова на всичко.

— Ъмм... хубава е — каза португалецът.

— Искате ли да я пробвате? Трябва да знаете, че е скъпо, но си струва!

— Аз... такава... ще го оставим за друг път.

— А, ще съжалявате! Това момиче така ни обработва, че после не можеш да мръднеш. Преди време имах такава сесия с Наталия, че без малко да ме сложат на системи. Знаете ли, с тази нейна уста тя може да...

Ребека се прокашля, отегчена от играта и разговора.

— Полковник, моля ви, имаме проблем, който трябва спешно да разрешим.

Алексеев повдигна гъстите си вежди и въздъхна дълбоко, примирявайки се с неизбежността на разговора, който трябваше да проведат.

— А, да! Снимката, нали?

— Точно така.

— Кажете какво искате да знаете.

— Изпратихме ви снимка. Обяснете ни какво е това.

Руснакът се приведе на канапето и взе чашата с водка от масата.

— *Блин*, това е най-лошото на Русия! — възкликна той, отпивайки глътка. — Вижте, трябва да разберете, че когато Съветският съюз се разпадна, през 1991 година, Русия наследи най-голямата ядрена индустрия на планетата, в това число най-големия арсенал от ядрено оръжие и най-големите количества от обогатен уран и плутоний за военни цели в света. Всичко това се намираще в десетки комплекси, които бяха добре укрити и липсваха на картата. Имахме десет тайни града, обитавани от почти един милион души, където беше съсредоточена цялата съветска атомна индустрия. Със срива на икономиката и неспазването на реда и дисциплината страната заприлича на раздаден двор. Инфлацията скочи на две хиляди процента, не се плащаше навреме на хората, които понякога оставаха месеци наред без заплати, сградите започнаха да се рушат, ядреният материал не се съхраняваше както трябва, дори и електрическите заграждения бяха деактивирани, защото нямаше пари за електричество. За да добиете представа за ситуацията, ще ви кажа само това: имаше складове с тонове обогатен уран, които се пазеха зад врати, заключени единствено с катинари! И знаете ли какво правеха пазачите, охраняващи тези складове? Знаете ли какво правеха? Измъкваша се, за да си вземат храна и нещо за пиене... или да се срещнат с някоя *девушка*!

— Това наистина е лошо...

— Представете си!

— Сред целия този хаос кой материал според вас е бил най-уязвим за трафик?

— Страната разполага с десетки хиляди ядрени глави, съхранявани на стотици места. Най-голям риск според мен представляват преносимите тактически ядрени оръжия, като RA-155 на сухопътните войски и RA-115-01 на военноморските сили. Те не са големи, тежат само тридесетина килограма и могат да бъдат взривени от един-единствен войник за десет минути. Съхраняват се на предна линия, където сигурността е относително слаба. Много от офицерите,

отговарящи за защитата им, вече се пенсионираха, но продължават да живеят в комплекси те, където въпросните тактически ядрени оръжия са складирани. Тези хора знаят къде е материалът, имат лесен достъп, а получават ниски пенсии. Експлозивна комбинация! Кой може да ми гарантира, че ако някой им предложи щедра сума, която би ги спасила от беднотията, те ще откажат?

— Очевидно е — съгласи се Ребека. — Но има ли вече потвърден обир?

— На тактическо ядрено оръжие? Не мога да ви кажа.

— Генерал Лебед, съветник на бившия президент Елцин, заяви публично, че някои от тези оръжия са изчезнали...

— Не мога да говоря за това.

Ребека извади от чантата си снимката на Закариас.

— Добре, но при всички случаи това, за което говорим тук, не са ядрени тактически оръжия, нали? — каза тя и показа снимката на кутията с надписа на кирилица и ядрения символ. — Това е обогатен уран. Откъде е дошъл този материал? Какво можете да ни кажете за това?

Полковникът извади очила от джоба, постави ги на носа си и се наведе над снимката, за да я разгледа внимателно.

— Значи това е въпросната снимка?

— Не сте ли я видели?

— Скъпа моя, вие сте я изпратили до Москва. — Вдигна очи от снимката и ги впи в Ребека. — А аз съм в Ереван, нали?

Американката го погледна въпросително. В очите ѝ проблясваха тревожни искри.

— Не ми казвайте, че нямате отговор.

Алексеев прибра очилата, завъртя се на канапето, обръщайки се отново към вратата.

— Саша!

Вратата леко се откря и охранителят отново надникна.

— Да, полковник?

— Владимир пристигна ли вече?

— На път е, полковник.

— Щом дойде, веднага го доведи при мен.

— Да, полковник.

Щом вратата се затвори, Алексеев отново се намести удобно и се взря в посетителите.

— Имам пълно доверие в човека от ФСБ, който разследва този случай — каза той. — Поръчах му нарочно да дойде тук, за да ни каже какво е открил.

Ребека въздъхна с облекчение.

— Слава богу! — каза тя и видимо се отпусна. — Вече се бях притеснила.

Полковникът стисна чашата, която беше оставил на масата, и глътна последните капки водка.

— Вие трябва да разберете едно — каза руският офицер веднага щом преглътна изгарящия алкохол. — С инфлация две хиляди процента лозунгът в Русия бе „Всичко е за продан!“. В един момент всичко се продаваше! *Калашников*, мини, танкове, самолети... всичко! Намери се дори един адмирал, който продаде шестдесет и четири кораба, включително самолетноносачи от флота в Тихия океан! — Полковникът се разсмя. — Виждате ли докъде бяха стигнали нещата? Човекът продал руска ескадра!

— Кажете ми нещо за обогатения уран.

Руснакът се облегна на канапето и изпухтя, сякаш му беше неприятно да навлиза в темата.

— Ммм, да. Обогатеният уран! — Приведе се напред и напълни още веднъж чашата с водка. — Знаете ли с какво количество обогатен уран разполага Русия? Деветстотин тона.

— А за производството на атомна бомба са достатъчни петдесет килограма — отбеляза Ребека.

— Така е — въздъхна Алексеев. — Най-лошото е, че в голямата си част този обогатен уран не се съхранява добре. Направихме проучване и бяха установени повече от двеста склада със сериозни проблеми по отношение на сигурността, в това число липсващи заграждения и счупени прозорци, леснодостъпни за крадци.

— Знам — каза американката. — Нашето правителство похарчи милиони долари, за да ви помогне да възстановите съоръженията. Но щом парите секнаха, отново настъпи хаос с безопасността. Да се ограби руски ядрен комплекс, явно е по-лесно, отколкото да се ограби банка.

— Ситуацията е сложна — призна полковникът, бършейки капчиците пот, стичащи се по челото му. — Нещата се влошават допълнително от факта, че обогатеният уран до осемдесет процента или повече може да бъде използван не само във военни съоръжения, но и на други места. Използваме обогатен уран в четиридесет ядрени реактора за научни изследвания, в реактори на кораби и подводници и за производство на горива. Голяма част от този дялящ се материал се съхранява в леснодостъпни хранилища.

— Достъпни до каква степен? За какво говорим?

— Ами вижте, ще ви дам един пример. През ноември 1993 година капитан от нашата флота влязъл в доковете на „Севморпут“, близо до Мурманск, през неохранявана врата и проникнал в сградата, където се съхранява гориво за ядрените подводници. Взел оттам пет килограма обогатен уран, сложил този материал в торбичка и напуснал доковете по същия начин, по който бил влязъл. Никой нищо не разбрал. Научихме за случая месеци по-късно, когато капитанът бил заловен да продава обогатен уран.

— Но това е много тревожно! — отбеляза Ребека.

Руският офицер сви рамене.

— Смятате ли? — попита той. — Онова, което наистина ни безпокои, е, че в тази история няма нищо необикновено. Има много други подобни случаи. Онова, което се е случило в „Севморпут“, вече се е случило в морската база „Губа Андреева“ и в базата за подводници „Вилючинск-3“ например. А има и случаи с цивилни граждани, като тези в Луч, в Саров или в Глазов. Беше заловен мъж, откраднал високообогатен уран от Подолск, който бе осъден на три години условно, защото съдията го съжалил. Крадецът искал пари, за да си купи нова печка и хладилник.

— Колко случаи като тези има вече в Русия?

— Няколко, както виждате.

— Колко?

Алексеев въздъхна, подразнен от натиска над него.

— Само Международната агенция по атомна енергия е установила осемнадесет инцидента в Русия в периода между 1993 и 2002 година.

— Това е цифрата, която обявява агенцията. Какъв е истинският брой?

— По-висок.

Ребека се приведе към събеседника си и впи сурово очи в него, като звяр, който не изпуска плячката.

— Какъв е броят?

Руснакът взе бутилката с водка и си напълни чашата.

— Не мога да ви кажа — прошепна той. — Тази информация е поверителна. Но бих могъл да ви открия, че по време на прехода на Съветския съюз в Русия сме загубили ядрен материал, достатъчен за производството на двадесет атомни бомби.

Американката отвори широко очи.

— Колко?

— Двадесет бомби.

— *Исусе!*

XLVI

Участниците в тренировките в Халдан бяха заети тази сутрин с изучаването на техниките и принципите на *итишади* — самоубийствените атентати. Абу Омар, който им ги разясняваше, се съсредоточи отначало в теологичните принципи, узаконяващи действията на *шахид*, мъчениците, тъй като самоубийството беше абсолютно забранено от Корана.

— *Итишадите* са изключение — подчерта инструкторът, имайки предвид самоубийствените бойни акции. — Мъченичеството в *джихад* е единствената форма за гарантиране на достъп до Рая. Някой знае ли къде в Корана се пояснява това?

До Ибн Таймия седеше палестинец от Газа, свързан сигурно с „Хамас“. Момчето вдигна ръка.

— Това е в сура 3, аят 169 — обади се то. — „И не смятай за мъртви убитите по пътя на Аллах! Не, живи са! При своя Господ те се препитават“.

— Много добре — похвали го Абу Омар. — От този аят става ясно, че смъртта по време на *джихад* ни отвежда до Аллах, във вечните градини, където има изобилие от вода и храна. Дори има един *хадис*, в който се казва, че седемдесет и две девици очакват *шахида*. Това е...

Весел шепот обходи групата.

— Какво има? — попита инструкторът с усмивка. — Да не би да си мислите вече за седемдесетте и две девици?

Шепотът прерасна в общ смях.

— В Газа много от братята мислят да станат *шахид* заради девствениците — обади се палестинецът с палава усмивка.

Последва нов взрив от смях.

— Наистина, как човек да не поиска да умре, след като *шахидът* е единственият от правоверните, комуто е гарантирано място в Рая? — попита Омар веднага щом утихна врявата. — При тази божа благодат и очакващи ни девици какво толкова има да му мислим? Какво са

горчилките на този живот в сравнение с отплатата, която ни очаква? Има още аяти в Корана, както и *ахадис*, в които се говори за Рая, който очаква *шахид*. Например вижте какво казва Аллах в...

Разяждан от любопитство да узнае нещо повече за опита на съседа си. Ибн Таймия наклони глава.

— Много ли *шахиди* познаваш? — прошепна той.

— Да — потвърди палестинецът. — Самият аз искам да стана *шахид*.

— Сериозно ли?

— Нима не виждаш какво ни очаква, братко? Раят! Реката с градините! Вино без алкохол! Божията благодат!

— И девиците...

Палестинецът отново се усмихна.

— Знаеш ли какво правят много от братята в мига, в който стават *шахиди*? Понеже девиците не им излизат от ума, гледат да предпазят корема си, за да са сигурни, че като се взривят, гениталиите им ще стигнат непокътнати в Рая!

Ибн Таймия се разсмя.

— Не мога да повярвам!

— Заклевам се в Аллах! Преди да тръгнат за мисия, много *шахиди* си предпазват гениталиите. Казват, че е много ефикасно за...

Внезапно отвън се чуха оглушителни изстрели.

— Какво става?

Гърмежите внесоха смут и в залата настана хаос, някои от новобранците се хвърлиха под масите.

— Атакуват лагера! — извика Абу Омар, грабна своя *Калашников* и изскочи навън.

След първоначалните мигове на смут Ибн Таймия и другарите му последваха примера на инструктора и също се завтекоха да си вземат оръжията. Втурнаха се тичешком навън с приведени тела, погледите им се устремиха в посоката на изстрелите, за да локализират заплахата и да я неутрализират.

Докато другарите му заемаха бойна позиция, Ибн Таймия зърна три неясни стрелящи силуета, коленичи и насочи оръжие срещу тях.

— Спрете! — заповяда Абу Омар, преди новобранците да открият огън. — Не стреляйте! Това са нашите братя!

И точно в този момент Ибн Таймия разбра, че неприятелите бяха Абу Насири и другите инструктори. Тримата стреляха във въздуха като полудели и групата мъже, прекъснали урока, останаха загледани в тях, не знаейки какво да мислят.

— Какво става? — извика Абу Омар към Абу Насири, опитвайки се да наложи думите си над неспиращите откоси. — Да не се е случило нещо?

— *Машалла!* — викаха инструкторите. — *Машалла!*

И отново стреляха.

— Какво става?

Абу Насири спря да стреля.

— Включете радиото! — изкрещя истерично. — Чуйте какво казват *кафирун* в новините!

— Какво?

— Поставихме Америка на колене! Поставихме Америка на колене! *Машалла!*

Инструкторите отново подеха празничната стрелба в безкрайна еуфория. Заинтригувани, Абу Омар и новобранците напуснаха плаца и се втурнаха към столовата, където имаше късовълнов приемник и понякога слушаха новините.

Ибн Таймия знаеше честотите, на които можеше да слуша предаванията на ВВС на арабски, понеже от малък беше свикнал да вижда как родителите му настройваха радиоапарата, и се опита да улови станцията. От радиото се разнесоха подсвирвания, типични за късите вълни, мина през няколко други радиостанции, докато намери търсените честоти.

Глас на арабски изпълни столовата.

— ... не знаем какво ще се случи с другата сграда — каза гласът, явно импровизирайки. — Първият самолет се вряза в нея, но продължава да е цяла, докато кулата, засегната от втория самолет, вече се срути. Дали ще падне и първата кула? — Втори глас, очевидно по телефона, отговори на първия. — Не искам и да мисля за това! Това е трагедия без... без прецедент. Факт е, че тук, в центъра на Ню Йорк, цари хаос. Всички се питат кой стои зад тази жестока атака на кулите близнаци в Световния търговски център. Президентът Буш, който е бил уведомен, докато е бил на...

— *Машалла!* — провикна се Абу Насири навън, полудял от щастие.

Мъжете, които се бяха събрали в столовата около радиото, хукнаха към плаца със стрелба и подскоци — ликуваха и крещяха в хор отговора, който идваше от душата им.

Аллаху акбар!

Машалла!

Аллаху акбар!

Празничната веселба утихна късно през нощта.

Моторът подскачаше по черния път, вдигайки облак червен прах, и Ибн Таймия сграбчи здраво шофьора, за да не падне. Усети, че моторът намалява скорост, и надникна да види какво става отпред. Човешка фигура седеше на маса в едно кафене на открито и пиеше кафе.

Ибн Таймия хвана здраво пистолета *Валтер ППК* с дясната си ръка и се подготви да действа в момента, в който му наредят.

— Сега! — каза шофьорът.

Ибн Таймия скочи от мотора в движение, освободи спусъка на валтера, докато крачеше бързо напред, озова се пред човека в кафенето, насочи пистолета към челото му и натисна спусъка три пъти подред.

Бум. Бум. Бум.

Фигурата се строполи безпомощно назад и убиецът се втурна да бяга, скочи на задната седалка на мотора, който потегли с грохот, и напусна незабавно мястото на атентата.

— Много добре! — похвали го Абу Насири, който изскочи пред кафенето. — Отличен убиец си, братко! Това упражнение стана още по-добре от симулираното отвличане.

Моторът направи половин обиколка и се върна на мястото. Ибн Таймия слезе и отиде да провери точността на изстрелите в главата на падналата на земята кукла.

— Изпуснал съм един изстрел — установи той.

— Нищо — утеши го инструкторът. — Два куршума в главата са достатъчни, за да видят сметката на който и да било *кафир*.

Все още не напълно убеден, Ибн Таймия погледна към мотора, който още бръмчеше.

— Мога ли да опитам още веднъж?

— Разбира се. Но този път освободи спусъка на пистолета, когато моторът започне да намалява ход, а не когато вече си тръгнал. Това, което направи, е рисковано. Представи си, че беше скочил досами целта, какво щеше да правиш? Щеше да ти е нужно време да освободиш спусъка, *кафирът* щеше да усети заплахата и да реагира, схващаш ли?

— Да, братко.

Без да губи време, Абу Насири отиде да изправи куклата и отново да я постави на масата.

— Хайде тогава да повторим всичко.

Ибн Таймия остана загледан в куклата.

— А ако вместо да стрелям в главата, го убия според повелята на Аллах?

— Какво искаш да кажеш?

— Аллах казва в сура 47, аят 4, на Корана: „И когато [в битка] срещнете неверниците, удрайте по шията, додето ги надвиете“^[1].

Инструкторът впери очи в куклата.

— Да му отрежеш главата?

— Да, такава е повелята на Аллах.

— Много е сложно, нямаш време да го направиш в градска обстановка — отбеляза Абу Насири, поклащайки глава. — Упражнявай убийство с пистолет. Упражненията по отсичане на глава ще останат за друг ден.

Обучаваният отново се отправи към мотора, настани се на задната седалка, пригответи валтера и моторът потегли, за да заеме позиция. И точно когато се канеха да повторят упражнението с убийство в градска среда, Ибн Таймия зърна някакъв силует да се приближава и бурно да размахва ръце в тяхна посока.

— Кой е онзи там? — попита той шофьора на мотора.

— Омар е — отвърна другарят му. — Май ни вика.

Моторът потегли и ги отведе до ръководителя на лагера, за да разберат какво иска.

— Ибн Таймия, братко — каза Абу Омар, поставяйки ръка на рамото на новобранеца. — Отивай да събереш веднага нещата си.

— Какви неща?

— Които си донесъл тук, в лагера.

— Защо?

— Трябва да тръгнеш след пет минути.

Новината накара Ибн Таймия да остане с отворена уста.

— Да тръгвам ли? Но къде?

— Шейхът иска да говори с теб. Наредил е да те отведем до убежището му, колкото е възможно по-скоро.

— Но защо?

Абу Омар изтъни глас, имитирайки подигравателно Ибн Таймия.

— Защо, защо... ох, толкова въпроси! — Посочи бараките на общежитието. — За бога, отивай да си събереш нещата и си затваряй устата! Приличаш на махленска клюкарка с това разпитване! Един добър *муджахидин* не говори. Той действа.

Ибн Таймия прехапа устни, укорявайки се за това нарушение на дисциплината, и се подчини.

— Да, братко.

Сподиряйки с поглед отдалечаващия се новобранец, Абу Омар махна с ръка, сякаш го отпъждаше.

— *Ялла! Ялла!* Побързай!

Когато го видя да тръгва, Абу Насири се затича след него, за да му даде последните си наставления.

— Вземи си яке — посъветва го той, когато го настигна. — Студено е в планината. И нека Аллах да е с теб, защото ще ти трябва помощта му, братко.

Забележката накара Ибн Таймия да спре и да се вгледа в инструктора си.

— Какво искаш да кажеш?

— Искам да кажа, че те очаква много важна мисия.

— Каква мисия?

Абу Насири поклати глава и се огледа наоколо, сякаш се опасяваше, че е казал повече от необходимото.

— Не мога да ти разкрия. Само шейхът може да го направи.

— А, шейхът, мистериозната фигура в лагера! — възкликна той. — Но кой е той в крайна сметка?

Инструкторът отвори широко очи, смаян от въпроса.

— Няма никаква мистерия, той е емирът на нашия лагер — каза той. — Аллах, нима не знаеш кой е шейхът?

— Не.

— Не четеш ли вестниците, които получаваме тук, в *мухаяма*?

— Разбира се, че ги чета. Защо?

— Шейхът е герой на *уммата*, братко. Шейхът е човекът, който постави Америка на колене!

Ибн Таймия нищо не разбираше. За кого му говореше инструкторът?

— Какво?

Абу Насири впи поглед в новобранеца.

— Шейхът е Бин Ладен.

[1] „И когато [в битка] срещнете неверниците, удряйте по шията, додето ги надвиете, и здраво ги вържете! А после — или милост, или откуп, когато войната приключи“. — Б.р. ↑

XLVII

Дребен мъж с руса коса, рядка и тънка, влезе непринудено в приемната зала на стриптийз клуба. Полковник Алексеев обърна глава и щом го съзря, скочи и разтвори ръце за радушна прегръдка.

— Влад!

Двамата се прегърнаха и полковникът поведе новодошлия към дивана, да го представи на Ребека и Томаш.

— Това е Владимир Тарасов, мой другар от ФСБ — съобщи той.
— Добро момче!

— Приятно ми е — каза Ребека и стисна ръката му.

— Здравейте — каза Томаш, когато дойде неговият ред да поздрави новодошлия. — Виждам, че двамата се познавате отдавна...

Алексеев изгледа Владимир и заговорнически се разсмя.

— О, от времето на войната в Афганистан! — Полковникът хвана Владимир за рамото и го дръпна към себе си. — Влад се занимаваше заедно с мен с контра информация в Кабул. — Отново гръмко се разсмя. — Ама какви времена бяха, а?

— Да... — съгласи се Влад, — не си поплювахме с онези негодници!

Настаниха се на дивана, разменяйки общи фрази. Полковникът напълни още една чашка с водка, докато новодошлият се оплакваше от закъснелия полет на *Аерофлот*, който му беше попречил да пристигне навреме в Ереван.

След формалните любезности Ребека отново извади снимката на Закариас и я показа на Владимир.

— Предполагам, че вече сте видели това.

Руснакът потвърди.

— ФСБ изпрати тази снимка до всички регионални управления — поясни той. — Получих я в Озерск и я проучвам от два дни.

— И... открихте ли нещо?

Владимир приближи снимката до очите си и внимателно се вгледа в нея.

— Казвате, че този материал е в ръцете на „Ал Кайда“?

— Да.

Владимир остана загледан в снимката, сякаш да се убеди в онова, което вече знаеше, и после я върна на американката.

— Имам лоша новина за вас.

— Кажете.

— Този материал е истински.

В залата настъпи тишина. Чуваше се само приглушеното бумтене на музиката от съседния салон на клуба.

— Сигурен ли сте?

— Няма ни най-малко съмнение.

Ребека седеше със снимката в ръце, сякаш се надяваше тя да ѝ разкрие още някаква тайна.

— И откъде са се снабдили с това?

— Предполагаме, че е станало в комплекса „Маяк“.

— „Маяк“ ли? Мястото на голямата ядрена катастрофа през 1957-а?

— Същото.

— И как „Ал Кайда“ се е сдобила с това в „Маяк“? Случило ли се е нещо там, за което не сте съобщили?

Владимир се изсмя нервно.

— Само за произшествия говорим всеки път, когато стане дума за този проклет комплекс — възкликна той. — „Маяк“ се води към Озерск, поради което, за нещастие, е в моята юрисдикция. Уверявам ви, че ми създава големи главоболия. През 1997 година разкрихме съвсем случайно, че група работници от завода за радиоизотопи №45 в „Маяк“ две години са продавали радиоактивен иридий с подправени документи. На следващата година ФСБ осуети план на служители от друго звено на „Маяк“, Челябинск-70, за кражба на повече от осемнадесет килограма високообогатен уран.

— Виж ти! — учуди се Ребека. — Та това е почти половината от необходимото количество за производство на атомна бомба.

— Така е. А година преди това беше намерен един тон радиоактивна стомана, изоставена в околностите на Озерск. Разследването показва, че материалът е бил откраднат от „Маяк“. Ако радиоактивната стомана не беше открита и ако някои дребни инциденти не ни бяха позволили да разнищим кражбите на иридий и

високообогатен уран, нищо нямаше да знаем. А след като случаите с любители крадци, допускащи глупави грешки, бяха трудни за откриване, представете си какво количество ядрен материал би могъл да бъде откраднат от „Маяк“ от професионалисти, без изобщо да разберем.

— Мислех, че охраната в „Маяк“ е подсилена — отбеляза американката. — Много пари са били похарчени за тази цел.

— Да, сега е по-добра. Но няма съмнение, че имаме проблеми в това отношение. Достатъчно е да кажем, че сме открили мрежа за трафик на дрога, в която са замесени войници, служещи в „Маяк“. Всичко това говори за слабости в охранителната система.

Ребека отново показва снимката.

— Какво ви кара да мислите, че тази кутия с обогатен уран с дошла точно от „Маяк“?

— Серийните номера, които са записани на кутията. Отговарят на наличните в „Маяк“.

— И кога е бил откраднат?

— Не сме сигурни — каза Владимир. — Но през 1997 година в околностите на Озерск бяха намерени телата на няколко войници и служители от комплекса в „Маяк“. На друго място бяха намерени труповете на децата и жените на служителите. Разследването не стигна доникъде и случаят беше приключен. Но сега, като гледам тази снимка, започвам да се питам какво в действителност се е случило. Смятам да възобновя разследването на случая.

— Открихте ли нещо, докато работихте по случая?

— Все още правим инвентаризация на материала, съхраняван в бункера. — Поколеба се. — Но се натъкнахме на някои неща, които ни привлякоха вниманието.

— Какво?

— Опитахме се да видим записите от вътрешните камери за наблюдение в нощта, в която се предполага, че са били убити охранителите и служителите. Установи се, че по някакво странно съвпадение същата нощ е имало авария в системата за видеонаблюдение в сградата, където е трябвало да се намират служителите. Проверихме и движението през руските гранични пунктове в този период, за да видим дали няма някаква аномалия по времето, когато са били открити телата.

— И какво се оказа?

— Най-близката граница до „Маяк“ е тази с Казахстан, намира се само на четири часа път с кола. На нашия граничен пункт, разположен на пътя между Озерск и Казахстан, е било отбелязано преминаването на група мъже няколко часа преди да бъдат открити телата на пазачите, служителите и техните семейства.

— Какво им е било особеното на тези мъже?

— Националността.

— Не ми казвайте, че са били араби...

— Чеченци. — Човекът от ФСБ бръкна в джоба и извади снимка на мургав мъж, чийто вид подсказваше, че произхожда от земите на Кавказ. — Един от тях се казва Руслан Марков и е бил много активен в партизанската война. Разполагаме с много сведения за него.

Ребека и Томаш се наведоха над снимката, сякаш лицето му можеше да им подсказе търсените отговори.

— Смятате, че е бил този човек?

— А вие как мислите? — попита Владимир. — Чеченците са мюсюлмани и много от тях са фундаменталисти, свързани с други ислямски движения. Марков е чеченец, имал е контакти с фундаменталистски групировки и знаем, че е замесен в екзекуция на заложници в Чечня и Южна Русия. Според данните ни той е преминал границата с група чеченци близо до „Маяк“, часове преди да бъдат намерени телата на войниците, служителите и техните семейства. На базата на тази информация какво заключение бихте направили?

Ребека не отговори, толкова очевиден беше отговорът. Вместо това размаха снимката, която все още държеше в ръка.

— Къде е този Марков?

— Според информацията, с която разполагаме, навярно е мъртъв. Нашите хора, както изглежда, са го ликвидирали по време на сражение в околностите на Грозни.

— По дяволите! — изруга тя.

— От него вече нищо няма да научим, но не е трудно да се отгатне какво се е случило след кражбата на обогатен уран от „Маяк“. Чеченците са изхвърлили телата на пазачите, служителите и техните близки, използвани вероятно за шантаж, избягали са в Казахстан и са изчезнали от картата. Там или някъде другаде, в същия ден или малко

по-късно, са изтъргували обогатения уран с „Ал Кайда“. По-просто от това — здраве му кажи!

Американката завъртя нервно снимката между пръстите си, колебаейки се какво да предприеме.

— И сега? — попита тя.

Усещайки, че срещата с човека на ФСБ от Озерск е приключила, Томаш се изправи. Ребека го последва.

— Сега можем да направим едно-единствено нещо — каза португалецът, нарушавайки дългото си мълчание. — Трябва да открием тази кутия.

XLVIII

Джипът, руско производство, подскачаше, без да спира, по прашните планински пътища на Южен Афганистан — жълтеникавокафява земя, над която се простираше синьо небе, осеяно с бели облаци. На волана седеше *муджахидин*, чиято слабост беше високата скорост, а отзад, до Ибн Таймия, пътуваше друг *муджахидин*, въоръжен с *Калашников*. Джипът друсаше неимоверно силно, преминавайки през дупките по шосето, но това не пречеше на шофьора да продължава да натиска газта до дупка.

След два часа джипът излезе пред бариера на шосето и *муджахидините* грабнаха оръжията, готови за засада, но в същия миг разпознаха момчетата в *шалвар камиз* и бели тюрбани, застанали на пропускателния пункт. Макар и все още напрегнати, пътуващите в джипа оставиха оръжията.

— *Талибан* — каза шофьорът с леко раздражен глас.

Момчетата от контролния пункт дълго разглеждаха документите, изчитайки много внимателно всяко листче, обръщайки листовете хартия, сякаш диреха някакви тайни, скрити в тях. Изглежда, останаха доволни от огледа. Накрая един от тях извади аудиокасета от джоба си и каза нещо на пушунски на шофьора. *Муджахидинът* въздъхна примирен и сложи касетата в касетофона на колата.

Музика ли ще е това, питаше се Ибн Таймия. Веднага получи отговор. Разнесе се глух глас, който декламираше стихове на арабски. Заслуша се и разбра, че е първата сура на Корана.

Талибаните се усмихнаха одобрително и с жест ги подканиха да минават.

— Аллах, наистина са правоверни — отбеляза Ибн Таймия, докато се отдалечаваха от пропускателния пункт, и обърна глава, за да погледне още веднъж чезнещите фигури сред облаците прах, вдигнати от джипа.

Муджахидинът, който седеше до него, кимна с глава.

— Понякога дори прекаляват — каза той кисело. — Изискват неща, които Аллах не е повелил в Свещения Коран, нито в сунната на Пророка.

— Какво например?

Муджахидинът махна към касетофона, откъдето продължаваха да се леят коранични аяти.

— Ами като това задължение например — да слушаме Свещения Коран, докато пътуваме. Къде го има това в Свещения Коран? В кой *хадис* Пророкът, мир нему, определя подобна заръка?

Ибн Таймия знаеше Корана наизуст и повечето от достоверните *ахадис* и знаеше, че *муджахидинът* има право. Никъде не се изискваше подобно нещо от правоверните. Тези талибани наистина пресилваха нещата, заключи той, отклоняваха се от правата вяра. Но знаеше, че не е добре да се говори лошо за домакините. *Муджахидините* имаха нужда от тях, за да могат да продължат с подготовката на *джихад* в *мухаям*, и затова избягваха да изказват критични забележки на глас.

Това не попречи на шофьора веднага щом се увери, че афганците са останали назад, да се наведе към радиото и да изключи касетката. В момента, в който спря декламацията, тримата мъже се разсмяха, развеселени от този малък бунт срещу талибаните, сякаш този жест беше проява на общата воля.

Инцидентът създаде неопределено чувство на симпатия между Ибн Таймия и *муджахидините*, които го придружаваха. Чувството беше ефирно и неуловимо като понесено от вятъра птиче перо, но бе факт, че се задържа известно време. Възползвайки се от добронамерената обстановка в джипа, новобранецът дръзна да зададе въпрос.

— Къде отиваме?

— В Гнездото на Орела — поясни *муджахидинът*, който седеше до него.

— Какво е това?

— Базата ни в планината. — Направи пауза и след малко добави с друг тон, сякаш добавяше *post scriptum*: — Там е шейхът.

Бин Ладен, каза си новобранецът, развълнуван от мисълта за скорошната среща.

— Какво иска от мен?

— Не знам — отвърна *муджахидинът*. — Като му дойде времето, ще научиш, иншаллах!

Ибн Таймия се загледа в пътя, вгълбен в мислите си.

— Отдавна ли познавате шейха?

— От войната срещу руснаците.

— И какъв човек е той?

— Един от най-добрите мъже на света, Аллах да го пази. Много благочестив правоверен. Ако всички бяха като него, братко, можеш да бъдеш сигурен, че ислямът щеше да господства в света, а *кафирун* до един щяха да са подчинени на волята на Аллах. Шейхът е емир на няколко *мухаям*, пръснати из Афганистан, включително Халдан, откъдето те взехме.

— Да, знам. Затова съм учуден, че толкова важен човек иска да се запознае с мен. Аз съм никой.

— Правоверен си. Затова си важен.

— Да, но по света има милиони правоверни. Защо ще иска да говори точно с мен?

— Не знам точната причина, братко. Но познавайки шейха от години, в едно нещо съм сигурен.

— Какво?

Муджахидинът се загледа в сухия и унил пейзаж на Афганистан.

— Щом те вика толкова спешно, значи предстои нещо голямо — каза той, обръщайки очи към спътника си. — Чака те много важна мисия.

Внезапно един пикап изскочи на шосето и се изравни демонстративно с джипа. Ибн Таймия изтръпна от уплаха. В пикапа имаше трима души, освен шофьора — двамата бяха въоръжени с гранатомети, а третият държеше картечница. Стори му се, че бяха готови да открият огън от упор срещу джипа.

— *Ас салаам алейкум!* — казаха двамата *муджахидини*, които караха новобранеца от Халдан.

Като видя, че си разменят поздрави, Ибн Таймия се успокои. Бяха познати, май нямаше да има проблеми.

— Кои са тези?

— Охраната на Орлово гнездо.

Ибн Таймия разгледа пикапа, който ги ескортира няколкостотин метра. Явно трябваше да се убедят в самоличността на пътуващите в джипа, но сега поне караха зад тях.

Обърна глава към пътя отпред. От доста време джипът се изкачваше по заснежената планина и му се струваше, че вече бяха доста нависоко. Въздухът бе студен и разреден.

Пътникът се наведе към *муджахидина* до него.

— Близо ли сме вече?

Муджахидинът посочи планинския връх пред тях.

— Да — потвърди. — Орлово гнездо е ето там.

Ибн Таймия се вълнуваше, че ще се запознае с човека, когото Америка смяташе за отговорен за *джихад*, но се опитваше да запази спокойствие. По време на пътуването не беше спрял да мисли за срещата и за онова, което Осам бин Ладен щеше да поиска от него, и сега, когато пристигаха, любопитството и напрежението му нараснаха още повече.

— Доста височко е тук, пали? — обади се той и надникна към долината долу.

— Намираме се на три хиляди метра надморска височина. — *Муджахидинът* махна към един друг връх, малко по-далече. — По време на *джихада* срещу руснаците *кафирун* разположиха базата си ето там, което ни създаде много проблеми. Наложих се да я бомбардираме денем и нощем, докато ги прогоним оттам.

— Бил си се срещу руснаците? — заинтригуван попита Ибн Таймия. На лицето му бяха изписани възхищение и уважение.

— Аллах, чиято милост е безмерна, ни даде тази възможност.

— И какво ще кажеш за тях?

— Смели са. Не са като американските *кафирун*, които побягнаха веднага след като ги натупахме в Могадишу. Руснаците са твърди и търпеливи. Беше труден *джихад*, много правоверни станаха мъченици.

Пътникът кимна с разбиране. Как му се щеше да е участвал в *джихада* срещу руснаците, в тази митична война, донесла истинска слава за исляма! Потри ръце, за да ги стопли, и се огледа наоколо,

привлечен от ослепителния пейзаж, който се разкриваше пред тях. Взираше се прехласнат в снежните, стръмно извисяващи се върхари — в този момент те изглеждаха поразително красиви, открояващи се на фона на синьото небе и портокалово оранжевия залез. Съществуването на това кътче на земята му се струваше явно доказателство за величието на Твореца.

— Коя е тази планина?

Преди да отговори, *муджахидинът* погледна към планината, но която се изкачваха, така, сякаш му принадлежеше.

— Тора Бора.

В заснежения склон на планината се чернееха входове на пещери. Макар че дневната светлина бързо се топеше, ясно се виждаше, че пред пещерите сноват въоръжени *муджахидини*. Джипът продължи нагоре още няколкостотин метра, но свърна към една пещера и се закова неподвижно с виещи гуми и облак прах, стелец се бавно след тях.

— Пристигнахме! — съобщи шофьорът, дръпна ръчната спирачка и изключи мотора.

Настана тишина. Ибн Таймия слезе, питайки се какво следва оттук нататък. От пещерата веднага изскочи един мъж на средна възраст и се насочи към него. След като поздрави новодошлия, мъжът му направи знак да го последва. Ибн Таймия си взе довиждане с *муджахидините*, които го бяха докарали от Халдан, и придружи новия си водач.

— Шейхът те очаква — съобщи му мъжът.

Пещерата тънеше в мрак въпреки жълтеникавата светлина, хвърляна от окачената на стената лампа. Ибн Таймия прекоси коридорите с разтуптяно сърце — отначало помисли, че е от възбуда, но така се задъха, че се наложи да спре, за да си поеме дъх.

— Какво става? — попита мъжът, който го водеше. — Добре ли си, братко?

Новодошлият дишаше тежко и се опря на стената да си почине.

— Не знам — каза той. — Чувствам се... отпаднал.

Мъжът внимателно се вгледа в него и се усмихна, като разбра за какво става въпрос.

— Това е нормално, успокой се — утеши го той. — Мъчи те височинна болест. Рязкото изкачване на три хиляди метра надморска височина оставя всеки без дъх.

Веднага, щом като гостът се съвзе, водачът го поведе из останалата част от коридора до един отвор в стената. Оттам струеше светлина. Двамата мъже преминаха през отвора и се озоваха в добре осветена галерия, където трима *муджахидини* седяха с кръстосани крака на килима, с автомати *Калашников* в скута.

Като ги видяха да влизат, тримата оставиха оръжието на земята и се изправиха. Най-високият от тях се приближи с усмивка и отворени обятия.

— *Ас салаам алейкум*, братко — каза той, подавайки му ръце. — Добре дошъл в Орлово гнездо!

Ибн Таймия го разпозна от снимките. Беше се натъквал на това лице и преди атентатите в Ню Йорк, но едва през последните две седмици го беше опознал по-добре благодарение на вестниците, които пристигаха в Халдан с подробности за случилото се в Америка.

Този човек беше Осама бин Ладен.

XLIX

Ребека изключи телефона и погледна Томаш.

— Ще направя резервация за полет до Вашингтон — каза тя. — Искате ли и вие да дойдете?

Португалецът беше с гръб и се любуваше на светлините на града и звездното небе над Ереван. Двамата стояха на терасата на хотела до тъмния и притихнал басейн. Минаваше един сутринта. Веднага след като излязоха от заведението СССР, американката беше настояла да се приберат, за да говори с Франк Белами по сателитния телефон — единственото комуникационно средство, което не се подслушваше.

Като чу въпроса, Томаш се обърна, почеса брадичката си и присви очи замислен.

— Какво ви каза мистър Белами?

— Че президентът е обявил DEFCON 4.

— Какво, по дяволите, е това?

— *Defense Readiness Condition* — готовност за защита — преведе тя. — Това е състояние на повишена бойна готовност на въоръжените сили на Съединените щати. Нормалното състояние е ниво 5. Ниво 4 се отнася до не съвсем установена заплаха и обхваща цялата планета. Сега е в ход акция по прихващане. Тайните служби из целия свят притискат източниците си на информация, за да се опитат да локализират единицата на „Ал Кайда“, която разнася обогатения уран.

— Но как може да се направи подобно издирване?

— Като се разговаря с много хора и се задават много въпроси. Освен това не забравяйте, че имаме следа.

— Каква?

— Нали вашият бивш студент ви каза, че терористът от „Ал Кайда“ се казвал Ибн Таймия? Сега всички се опитват да засекаят този тип.

— И появило ли се е вече нещо относно местонахождението му?

Американката поклати глава с известно неудовлетворение.

— Все още не.

— Няма и да се появи.

Ребека вдигна очи и се втренчи в него с почуда.

— Защо? Защо мислите така?

— Вижте, Ребека. Знаете ли кой е Ибн Таймия?

Недоумението ѝ бе очевидно.

— Не разбирам въпроса...

— Ибн Таймия е арабски шейх, който се опълчил срещу монголското нашествие в Багдад през Средновековието. Той е един от теоретиците на джихадизма. Разбирате ли какво искам да кажа?

— Не.

— Ибн Таймия е псевдоним! — възкликна той убедено. — Няма човек с такова име. Можете да преобърнете каквито искате митнически регистри, но няма да го откриете, защото не съществува! А ако случайно се появи някой с такова име в паспорта, можете да сте сигурни, че това не е човекът, когото търсим. Сега разбрахте ли?

— Така ли мислите?

— Убеден съм. Освен това Закариас ми каза, че Ибн Таймия бил студент от моя факултет. Вече се обадох в канцеларията в Лисабон и помолих да проверят в компютрите дали има студент, записан в университета под това име през последните десет години. Няма. Вие говорихте ли вече със SIS?

— Разбира се. Помолихме ги да идентифицират Ибн Таймия.

— И? Какъв беше отговорът?

— Още не са отговорили.

— Няма и да отговорят, защото, както ви обясних, не съществува човек с такова име.

— Тогава как бихме могли да локализираме терориста?

— Предвид онова, което ми каза Закариас, единственото сигурно нещо е, че нашият човек е посещавал Централната джамия в Лисабон и моя факултет. Вероятно дори е бил мой студент, поне ако се вярва на Закариас. Така че ще трябва да започнем от факултета.

Ребека замълча за момент, мислено претегляйки изложените доводи.

— Съхраняват ли се имената на всички студенти, записали се да учат в университета през последните десет години?

— Разбира се.

— А има ли снимки на всички тях?

— Задължителни са при записване.

— Много добре, ще направим следното — каза тя твърдо. — Ще помоля мистър Белами да се свърже с португалското правителство, в смисъл да нареди на университета да изпрати всичко във Вашингтон, колкото е възможно по-бързо. Мислите ли, че бихте могли да ни помогнете да идентифицираме имената и лицата на онези, които са били ваши студенти?

— Разбира се.

— Тогава ще трябва да дойдете с мен във Вашингтон. Другото, което трябва да направим, е да разберем мястото на атентата. Проверяваме всички пристанища и митнически пропускателни пунктове в западния свят. Освен това...

— Знам къде ще е.

— Какво? Знаете ли?

— Като имаме предвид, че този атентат предполага нова ескалация на джихадизма, и като познаваме типа на мислене на ислямските фундаменталисти, не е трудно да разберем коя ще бъде целта.

— Не ми казвайте, че са Съединените щати...

— Абсолютно съм сигурен.

— Защо мислите така? Защото сме Световното зло?

— Защото сте лидери на Западния свят — каза Томаш.

— Що за глупости! — възкликна Ребека. — Нима ще ни нападнат заради това?

Историкът въздъхна и се зареди с търпение.

— Вижте, нали знаете в какво ви обвиняват фундаменталистите? Обвиняват Америка в това, че е изтребила индианците, че е поробила негрите, че е извършила военни престъпления в Хиросима и Нагасаки, а също и в Корея, Виетнам, Ирак, Афганистан и т.н., че подкрепя Израел, че подкрепя арабските тирани и експлоатира петрола на арабските страни. Обвиняват я също в безнравственост, лихварство, употреба на алкохол, сексуална свобода, защита на свободата на словото, защита на демокрацията. Обвиняват я за това, че разрешава жени да обслужват пътниците в самолетите, че...

— Разбрах — прекъсна го Ребека. — Виновни сме за всичко.

— Точно така! Някои от обвиненията са много странни, както вече сте забелязали. Например обвинението, че Америка е поробител

на негрите. Като се има предвид откъде идва обвинението, дори е смешно! Нима Мохамед не е разрешавал робството? Дори е имал роби! Ами Саудитска Арабия? Знаете ли кога тази свещена ислямска страна, родината на Мохамед, земята на Мека и Медина... знаете ли кога Саудитска Арабия е премахнала робството? През 1962 година! Как е възможно ислямските фундаменталисти толкова да се възмуцават от онова, което е било практика в Америка, след като самият Пророк го е защитавал и упражнявал?

— Какво искате да кажете?

— Нещо много просто — безкрайният списък от укори, отправени от ислямските фундаменталисти срещу Америка, е само повод за прикриване на истинските причини. Обърнете внимание — всеки път, когато Западът се изправи пред някое ислямско изискване и задоволи претенциите им, антагонизмът в действителност не се разрешава и веднага следва ново оплакване, а после друго и така, нататък. И още по-лошо — когато американците застават зад мюсюлманите срещу християните, както се случи в Босна и Косово, това се забравя. Ислямските фундаменталисти и консерватори стигнаха дотам, че пренебрегнаха дори огромния американски принос във войната на Афганистан срещу Съветския съюз, тръбейки, че *муджахидините* сами били победили Съветите. А всичко това показва, че проблемът е генерален, не мислите ли?

— Да, но какъв е този проблем? Какво по-точно таят срещу Америка? Ето това не мога да разбера...

— Когато е възникнал ислямът, големият неприятел било племето, господстващо в Мека. В момента, в който племето било победено, големите неприятели станали всички немюсюлмани, живеещи в Арабия. След като и те били насилно ислямизирани, асимилирани, избити или прогонени, големият неприятел станала Персия. Тази империя била победена и поредният голям неприятел станал Константинопол, който бил лидер на християнския свят. След падането на Източната римска империя големият неприятел станала Виена, столица на Свещената римска империя. Но когато лидери на християнския свят станали Великобритания и Франция, тъкмо тези страни се превърнали в Голямото зло. А сега? Кой е лидерът на Западния свят?

— Америка.

— Значи Америка е големият неприятел — отсъди Томаш. — Америка е атакувана не защото малтретира мюсюлманите, а просто защото е лидер на Запада, главната световна сила и следователно най-голямата пречка пред експанзията на исляма на планетата. Но най-лошото е друго: поради очевидния факт, че са икономически, културно, политически и военно по-могъщи, отколкото всички мюсюлмански страни заедно, Съединените щати унижават исляма, защото показват как една страна, действаща според човешките закони, е по-силна от редица страни, управлявани от божии закони. Това е непоносимо за много мюсюлмани и особено за фундаменталистите. Ето защо всички поводи са добри за демонизиране на Запада и най-вече на неговия лидер Америка. Те са стигнали до заключението, че западните християни са единствената сила, способна да устои на исляма, и вярват, че ако повалят лидера, неприятелят ще се срине, а това ще отвори вратите за възраждането на халифата, който на свой ред ще наложи исляма на цялата планета.

— Следователно истинското прегрешение на Америка е, че е силна.

— Точно така.

Ребека обърна очи нагоре и поклати глава.

— *Исусе Христе!*

Томаш коленичи до американката и ѝ помогна да демонтира сателитния телефон, сгъвайки частите една по една, докато не заприлича на малко метално куфарче.

— Ето защо, драга моя, нямам никакво съмнение относно целта на агентата, който се подготвя.

Ребека запечата куфара и стана, предавайки се пред очевидността.

— Америка.

L

Това бе най-незабравимият миг в живота на Ибн Таймия досега. Шейхът стоеше пред него, беше го чул да го поздравява, виждаше го от плът и кръв. Премигна, за да се увери, че очите не го лъжат, — нямаше никакво съмнение, човекът от снимките сякаш бе оживял.

Доця му се да се оципе, не му се вярваше, но приликата с образите от вестниците не лъжеше. Колкото и невероятно да беше, пред него, усмихвайки се любезно, наистина стоеше мъжът, който беше застанал срещу Америка, правоверният, който беше върнал гордостта на исляма. Великият Осама бин Ладен.

Аллах, каква привилегия!

— *Аллаху акбар!* — с плам отговори Ибн Таймия, покланяйки се в знак на почит. — Благодаря за отправената ми покана. За мен е голяма чест да съм тук сега, пред вас. Шейхът е дар божи от Аллах, гордост на *уммата*, светлина, която...

— Хайде, хайде... — прекъсна го Бин Ладен, почти притеснен от хвалбите. — Тук съм само брат. Като теб и всички останали, които се намират в това Орлово гнездо, най-обикновен поданик на Аллах, нека господ ми помага да му служа вечно! — Дръпна госта си за ръка и го поведе към другите двама. — Ела, седни тук, до нас. — Представи другарите си. — Това е нашият брат Осман ибн Аффан, а този тук е нашият брат Айман ал Заухири... всъщност египтянин като теб.

Все още зашеметен, Ибн Таймия поздрави двамата другари на шейха и всички седнаха на килима. *Не е лошо тук*, помисли той. Галерията беше четири на шест метра широка и се отопляваше от огнище, където тихо пукаха дърва, обгръщайки мястото с уют. Жълтеникавата светлина на пламъците играеше треперливо из пещерата, рисувайки танцуващи фигури по рафтовете с книги и окачените на пирони по стената автомати *Калашников*.

— Е, как е? — попита Бин Ладен, настанявайки се на мястото си. — Добре ли пътувахте?

Шейхът имаше благ и спокоен глас, почти меден, и се усмихваше приятно.

— Малко дълго — каза новодошлият. Приведе се малко, поглади кръста си и се намръщи. — Джипът има твърдо окачване. Ще ми трябва време да се съвзема...

Домакините се разсмяха от любезност.

— Извини ме, братко, че те подложих на това изпитание — възкликна Бин Ладен. — То е в името на добро дело, повярвай ми.

— Аз съм изцяло на вашите заповеди, шейх. За мен е голяма чест, че сте помислили за мен! Не съм си и помислял да служа на толкова изтъкнат правоверен.

— Не на мен служиш — отвърна Бин Ладен, сочейки нагоре. — Служиш на Аллах.

— Като служа на вас — каза с дълбоко почитание Ибн Таймия, — служа на Аллах.

Един *муджахидин* влезе в галерията с поднос, на който имаше чайник, две чаени чаши и две чаши за вода. Възползвайки се от паузата, Ибн Таймия се вгледа в героя на *уммата*. Бин Ладен беше слаб и най-вече висок, което го изненада. Не очакваше да е чак толкова висок — не си личеше от снимките във вестниците. Шейхът имаше дълга и черна остра брада, носеше *шалвар камиз* и камуфлажна връхна дреха без отличителни знаци, главата му беше покрита с бял тюрбан.

Муджахидинът, който току-що беше влязъл, остави подноса на земята, подреди двете водни чаши до Бин Ладен и Ал Заухири, разпредели чаените чаши между останалите двама мъже, седнали на килима, и започна да ги пълни с чай.

— Гладен ли си, братко? — попита Бин Ладен госта си.

Откакто се намираще в Афганистан, Ибн Таймия страдаше от постоянно недохранване. Беше свикнал донякъде с това в Халдан, тъй като беше станало явно, че подготовката включва и привикване на *муджахидините* към постоянен глад. Ето защо направи усилие да потисне апетита си.

— Добре съм, шейх.

Но домакинът, изглежда, познаваше живота в тренировъчните лагери и направи знак на *муджахидина*, който им сервира чая.

— Хасан, кога ще можем да вечеряме?

— След петнадесет минути, Абу Абдуллах.

Посетителят обърна внимание на това ново име. Очевидно по-близките до шейха хора го наричаха Абу Абдуллах, баща на Абдуллах. Пожела си някой ден да се ползва с достатъчно доверие, та да може да се обръща така към него.

Муджахидинът се оттегли и четиримата опитаха питиетата. Бин Ладен остави чашата с вода до автомата *Калашников* и въздъхна.

— Както сигурно знаеш — каза той, променяйки гласа си, за да покаже, че навлизаха в сериозната част на разговора, — с божията помощ засегнахме преди два дни сърцето на Америка.

— Това е голяма победа, шейх — потвърди Ибн Таймия. — Благодарение на вас ислямът си възвръща позициите. *Уммата* се гордее с вашия подвиг.

— Това е пътят на добродетелта. Но пътят е тежък — подхвана отново домакинът. — Славната акция, проведена в Ню Йорк и Вашингтон от нашите братя, Аллах да ги обгради с девиси във вечните градини, означава, че *джихад* е достигнал експлозивната точка. Нищо вече няма да бъде както преди. Няма връщане назад и с божията благословия войната ще се разрасне. Макар да не сме заявили, че стоим зад операцията, *кафирун* от съюза на ционистите и кръстоносците вече знаят, че е наше дело, и се готвят за отмъщение. Скоро ще ни нападнат тук, в нашето светилище в Афганистан.

— Нека дойдат — наежи се Осман със свит юмрук. — Ще им дадем същия урок, какъвто дадохме на руснаците при предишния *джихад*. А тия американски *кафирун* нямат закалката на руснаците, както вече са показали в безброй операции. Разполагат с високи технологии и се перчат, но като ги притиснем малко по-здраво... рухват.

— Вярно е — съгласи се Бин Ладен. — Тези хора наистина са страхливци, братко. Обичат да използват самолети, за да не рискуват живота си на земята. Но тук, на тази земя, която добре познаваме, нещата ще бъдат различни. Ще ги привлечем в бой, за какъвто няма да имат достатъчно кураж. Не сме забравили, че им бе потребна само една експлозия, за да побегнат от Бейрут, две експлозии, за да избягат от Аден, два паднали хеликоптера и шепа загинали войници, за да се оттеглят от Могадишу! За бога, онова, което ги чака сега, е много по-страшно! — Въздъхна. — Разбира се, при тези технологии и огромни финансови средства, с които разполагат, не можем да им устоим по

конвенционален път. Отначало ще се наложи дори да отстъпим. И Афганистан вече няма да е сигурно убежище.

— Пакистан ще ни помогне, с божията благословия — вметна Осман.

— Не вярвай на това, братко — отвърна Бин Ладен. — *Кафирун* държат в ръцете си корумпираните ни правителства, които с редки изключения са неспособни да устоят на натиска на съюза на ционистите и кръстоносците. Потънали сме в *джахилия* и затова ислямът има нужда от нас. Както и по времето на Пророка, мир нему, малка група ще трябва да застане начело и да поведе човечеството към подчинение на Аллах. Не забравяй, че бог казва в сура 2, аят 249: „А щом прегазиха реката — той и повярвалите с него, — рекоха: «Днес сме безсилни пред Джалут и войските му»“. А онези, които се надяваха на срещата с Аллах, рекоха: „Колко малки дружини са надвивали многобройни с позволенията на Аллах!“.

— Тази малка група сме ние — поясни Ал Заухири, нарушавайки мълчанието. — С божията помощ ще станем светлината, която ще освети *уммата* и ще я отведе до останалото човечество, според както ни повелява Аллах в Свещения Коран или в сунната на Пророка, мир нему. Ще дойде денят, когато ще има само правоверни или *дхими*, които ще плащат *джизие*, *иншаллах*!

— Ще сложим край на унижението да гледаме как *кафирун* имат повече власт от нас — потвърди Бин Ладен. — Вижте какво правят в Палестина! Вижте как манипулират нашите правителства като марионетки! Вижте колко чужди на *шерият* са човешките закони, които те налагат с корумпираната си култура! Вижте какви военни бази е разположил този алианс на ционисти и кръстоносци в Земята на Свещените джамии, нарушавайки волята на Пророка от неговата последна проповед! Как можахме да стигнем дотук? Как е възможно правоверните да се оставят да бъдат унижавани по този начин? Това, братя мои, стана възможно само защото се отклонихме от божия закон! Аллах ни наказва така, защото забравихме *шерията* и защото се поддадохме на съблазните и човешките желания! След като Аллах е създал и управлява вселената, кой би могъл да знае повече за истинските закони? Аллах или човешките създания? Създателят или създанието? Така че трябва да възстановим божия закон, така както го сторил Пророкът, мир нему, и както са го сторили първите халифи,

Аллах да ги благослови. Ако *уммата* изпълнява всички препоръки на божия закон, какъвто всъщност е и нейният дълг, ислямът отново ще стане господстващата сила на човечеството. Но докато *шериятът* се пренебрегва, ще продължават да ни унижават и *кафирун* от съюза на ционистите и кръстоносците ще упражняват власт над нас.

— Не бива да допуснем това! — извика Осман. — Нашият *джихад* е справедлив! *Кафирун* се бият за пари, водени от желанието си да покоряват други хора и да налагат волята си, а *муджахидините* се бият заради дълга си да служат на Аллах и само на Аллах. Коя битка ще подкрепи Аллах? На печалбарите или на правоверните? *Джихадът* на *муджахидините* е призван да се радва на божията благодат! И точно затова, макар че пътят на *джихад* е труден, с божията благословия и помощ ще победим!

— Достигнахме точката на възпламеняване — каза Бин Ладен, повтаряйки идеята, която беше изказал преди това. — Освен че е отплата заради униженията, на които *кафирун* от съюза на кръстоносците и ционистите подлагат от години *уммата*, започнатият *джихад* в сърцето на Америка има за цел най-вече да ги накара да нахлуят в земята на правоверните. Но това е само първият етап от един дълъг път. Вторият етап ще бъде да се възползваме от тази атака на *кафирун*, за да събудим великия заспал гигант, най-голямата сила, съществуваща на земята, — *уммата*. Когато *кафирун* влязат в битка на ислямска земя — без маски, показвайки се такива, каквито наистина са, правоверните ще се пробудят за действителността и ще се присъединят към нас.

Ибн Таймия, който дотогава беше следил мълчаливо разтвора, се размърда неспокойно на мястото си.

— Шейхът наистина ли смята, че *кафирун* ще ни нападнат тук, в Афганистан?

— Няма друга алтернатива, братко. Предизвикахме ги и аз дори ще се разочаровам, ако не го сторят. Трябва да разбереш, че при настоящите обстоятелства не можем да ги победим в конвенционална битка. Трябва следователно да ги привлечем на територията на правоверните, където ще им дадем такъв урок, че никога няма да го забравят. Моля се да нападнат Афганистан и се надявам да не се задоволят само с това, а да атакуват и други ислямски земи — Пакистан и Двуречието, или Ирак, и още земи, ако е възможно.

Нападайки ни, *кафирун* ще допринесат за нашата кауза много повече от хиляда фатви. Ще попаднат в огромен капан и нещо още по-важно — ще накарат хиляди правоверни да се присъединят към нашите редици, за да участват в *джихад*. С други думи, тези атаки на съюза на ционистите и кръстоносците ще запалят *уммата*, подтиквайки я към действие. Така ще настъпи третият етап — разпростирането на конфликта в целия ислямски свят. С божията благословия ще въвлечем *кафирун* в изтощителна война, за която те явно не са подготвени. *Кафирун* обичат холивудски войни, с ясно определено начало, среда и край, но ние ще им наложим безкрайна война. Четвъртият етап ще бъде един глобален *джихад*. Всеки правоверен ще може да се присъедини към нас чрез интернет и да проведе акции в която и да било част на света. Вече разполагаме с някои спящи клетки на Запад и изграждаме други, които ще се задействат в точния момент, *иншаллах*.

— Кога ще настъпи този момент?

Бин Ладен показва пет пръста на ръката.

— Това е моментът на петия етап — каза той. — Възнамеряваме да привлечем *кафирун* от съюза на ционистите и кръстоносците към глобална засада и да изцедим военната им мощ докрай. Ще имат проблеми в Афганистан, Иран, Пакистан, Ливан, Сомалия, с петролните полета, със защитата на ционистките окупатори в Палестина... с редица неща, които ще се случат по едно и също време. И докато разберат какво става, вече няма да разполагат с военни и финансови възможности, за да овладеят положението. И тогава Америка ще изпадне в колапс.

— А после?

— Със срива на Америка корумпираните правителства на исляма ще останат без поддръжка и с божията воля ще бъдат свалени от *уммата*. Тогава ще стигнем до крайната си цел.

Шейхът замлъкна, сякаш беше приключил изложението си, и посетителят се размърда на килима, хипнотизиран от тази триумфална перспектива.

— Извинете, шейх — каза той срамежливо. — Каква е крайната цел?

— Нов халифат.

В пещерата настъпи тишина, нарушавана само от приятното пукане на дървата в огнището. Гостът все още не бе осмислил казаното

в цялата му дълбочина.

— Наистина ли ще стане? — попита накрая Ибн Таймия с блестящи от плам очи. — Халифатът ще бъде възстановен?

Бин Ладен поклати утвърдително глава.

— Такъв е планът, благословен да е господ — каза той. — С *джихада*, който започна преди две седмици в сърцето на Америка, пресякохме точката на възпламеняване. Сега ще чакаме събитията да поемат по своя естествен път. *Кафирун* ще получат такъв урок, че ще бъдат принудени да оставят правоверните на мира. А престанат ли *кафирун* да поддържат нашите корумпирани правителства, истинските правоверни ще разчитат на помощта на бог и ще поемат управлението на страните в свои ръце. Като при доминото — страна след страна ще бъдат освобождавани, докато *шериятът* влезе в сила навсякъде. Няма да има много мюсюлмански страни, а една-единствена. *Уммата* ще се обедини и ще бъде обявен великият халифат, *иншаллах*. Когато халифатът бъде освободен, халифът ще трябва да следва волята на Аллах, изразена в Свещения Коран и в сунната на Пророка, мир нему, и да обявява един или два *джихада* на година срещу *кафирун*, докато целият свят не приеме правата вяра, а онези, които не я приемат, не започнат да изплащат *джизие* на правоверните, както е повелил бог.

— Точно така ще стане, с благословията на Аллах! — възкликна Осман с патос, който нямаше нищо общо със спокойния тон на Бин Ладен. — Целият свят ще е населен с правоверни. Онези, които отказат да видят истината, ще бъдат покорени и превърнати в *дхими*, според каквата е влята на Аллах! А онези, които не приемат да плащат данък, ще бъдат убити.

Шейхът положи ръка на рамото на Ибн Таймия.

— И тъкмо за този велик *джихад*, поведен от световния халифат, имаме нужда от теб, братко — каза той. — Отредили сме за теб най-великата от всички мисии — онази мисия, която ще удари най-уязвимото място на съюза на ционистите и кръстоносците и ще предизвика окончателния им край. Благодарение на тази мисия *уммата* отново ще...

— Извинете?

Главата на *муджахидина*, който петнадесет минути преди това беше донесъл чая и водата, надникна през входа на пещерата и прекъсна разговора.

- Какво има, Хасан?
- Вечерята е сервирана.

LI

— Този.

Снимката беше поставена на отделно място в архива и младият служител на *NEST*, момче с млечнобяло лице и черна права коса, се върна на списъка, показвайки още снимки. Лицата на студентите се редуваха на екрана — всяко се задържаше за две-три секунди и изчезваше, заменено от следващото. Щом се покажеше някое момиче, което всъщност ставаше често, понеже бяха мнозинство, образът мигновено биваше сменен от следващия в списъка.

— Този.

Американецът запази поредната снимка и се опита да продължи, връщайки се към списъка, но последното изображение бе застинало, сякаш не пускаше следващия да се появи.

— Мисля, че приключихме — каза човекът от *NEST*. — Няма повече снимки.

— С колко разполагаме? — попита Томаш.

Американецът отвори архива и направи справка.

— Петдесет и четири.

— Петдесет и четири студенти мъже за десет години? — обобщи португалският професор. — Да, възможно е. Факултетът е пълен с жени. Сигурно не е имало повече от петдесетина момчета в часовете ми през това време.

Един от хората, които изчакваха резултата зад гърба на Томаш, наруши тишината.

— Значи всичките ви студенти са идентифицирани.

Историкът обърна глава и го изгледа.

— Да, мистър Белами — потвърди той. — А сега? Какво ще направите?

— Ще преминем към биометрична идентификация.

— Какво ще рече това?

— Става въпрос за процес на автоматично разпознаване на хора по отличителни анатомични белези — поясни Франк Белами с

дрезгавия си напрегнат глас. — Както знаете, всички хора, които влизат в Съединените щати, са снимани от малки камери на митническите пропускателни пунктове в момента, в който представят паспорта си.

— А, да — възкликна Томаш. — Това са онези кръгли жълти камери, нали? И мен ме снимаха днес при пристигането ми на летището във Вашингтон.

— Взехме тази мярка след 11 септември — поясни шефът на *NEST*. — Сега ще процедираме по следния начин: Дон ще свърже архива със снимките на вашите студенти със системата, където се съхраняват снимките на всички, влезли в Съединените щати през последните две години. Компютърът ще види кои от лицата съвпадат с онези, които са ни посещавали. Разследването ще тръгне оттук.

— Бързо ли ще стане?

Белами поклати глава.

— Може да отнеме известно време. Компютърът работи бързо, но има много снимки за сравнение...

Седнал пред екрана на компютъра, Дон започна да задава команди, за да установи връзка между архива и информационната система на митниците. След като приключи, процесът за биометрична идентификация се задейства. Пясъчният часовник се появяваше всеки път, когато се извършваше анатомично сравнение.

— Не може ли малко да го ускорим? — попита Томаш.

— Информацията е огромна — отвърна Дон, без да отделя очи от екрана. — Биометричната система за разпознаване на лица работи при ниска скорост, заради големите прилики между хората. Имаме много добър резултат при контролирани условия, когато индивидът е с лице срещу камерата и изражението му е неутрално, но ако позата е различна и съществуват допълнителни елементи, като очила или нещо друго, процесът доста се усложнява. — Махна към образите на екрана. — За наш късмет, снимките на студентите и посетителите на страната са фронтални и относително неутрални, което спомага за биометричното разпознаване. Но дори и в този случай компютърът трябва да взема решения въз основа на снимки, които не са съвсем еднакви, и се налага да възстанови малки разлики, като например дължина на коса и брада. А това отнема време.

— За колко време говорим по-точно?

— Може да отнеме дни. И дори седмици.

— Какво? — почти извика професорът. — Но ние не разполагаме с дни! И още по-малко със седмици! Моят човек в Лахор беше категоричен! Опасността от атентат е непосредствена! Няма ли начин да ускорим това?

Другият човек зад него направи крачка и постави ръка на рамото на Томаш. Беше Ребека.

— Том, както можете да предполагате, ние сме още по-притеснени от вас — каза тя. — Не забравяйте, че в края на краищата това е нашата страна. Но, за съжаление, не може да се направи нищо повече. Трябва да изчакаме компютъра да си свърши работата и да се молим да я приключи навреме.

— Много се бавим — продължи да настоява историкът. — Няма ли други следи?

— За съжаление, не.

Томаш задържа поглед на пясъчния часовник, който се въртеше на екрана, отчаян от бавния процес на биометричното разпознаване, като умът му не спираше да търси алтернативи.

— А ребусът?

— Какъв ребус?

Португалецът се вгледа в Ребека.

— Не си ли спомняте? Когато се срещнахме в Лахор, аз ви казах, че съм разбил шифъра на ребуса.

— О, да! — ахна тя. — Посланието, изпратено до Лисабон от адрес на „Ал Кайда“! При цялата бъркотия в Лахор, а после и в Ереван, направо изключих! Защо не ме подсетихте по-рано?

— Защото вие не проявихте никакъв интерес, когато ви съобщих това в Лахор. Като видях как реагирахте, реших, че за вас ребусът не е с първостепенно значение...

— Разбира се, че е! По дяволите, сред цялата тази лудост напълно съм го забравила! — Погледна Томаш въпросително. — Какво съдържа посланието? Някаква следа?

Томаш пхна ръка в джоба и извади бележника си.

— Не знам — отговори той. — Успях да установя системата на шифъра, докато бях в таксито на път за срещата ни в Лахор, но нямах време да довърша разшифроването.

Историкът прелисти бележника пред двамата американци, които надничаха иззад рамото му.

— *God damn it!*^[1] — изруга Франк Белами. — Как сте могли да пренебрегнете такова нещо?

— Мистър Белами, нещата в Лахор бяха доста сложни — оправда се Ребека. — Истината е, че имахме други приоритети и този въпрос... просто остана встрани.

Пръстите на Томаш спряха върху един от листите със сини черти.

— Ето го.

Вниманието на американците се фокусира върху листа, където видяха познатия ребус.

6AYHAS1HA8RU

Томаш прокара показалец из многобройните експерименти и спря на последния вариант.

— Виждате ли това?

6		A	←	Y		H	←	A		S
↑		↓		↑		↓		↑		↓
1	←	H		A	←	8		R	←	U

— 6 Ayhas 1 Ha 8 Ru? — прочете Белами. — Какво означава това?

Томаш поклати глава, но по устните му се плъзна усмивка.

— Срязях първоначалната поредица по средата и наложих едната половина върху другата. Посланието е на арабски, затова трябва да се четете отдясно наляво и от горе надолу, на зигзаг, после от долу нагоре, следейки движението на тези стрелки, които съм начертал между буквите и числата. Това е пътят.

— Не разбирам...

— Сега иде ви покажа.

Историкът взе писалка и надраска набързо буквите в последователността на очертаня път, който разбиваше тайната на шифъра.

SURAH 8 AYAH 16

— *Voilà!*^[2]

Франк Белами се намръщи.

— Какво е това?

— Сура 8, аят 16.

— Мога да чета! — изръмжа американецът. — Но какво значи това?

— Това е посланието, което „Ал Кайда“ е изпратила до своя човек в Лисабон.

[1] Проклятие! По дяволите! (англ.). — Б.р. ↑

[2] Ето! (фр.). — Б.р. ↑

ЛII

— Седнете.

Единствено благодарение на строгата емоционална самодисциплина, която си бе наложил в лагера в Халдан, Ибн Таймия не издаде разочарованието, което изпита при вида на масата, приготвена за вечеря. От месеци не беше вкусвал прилична храна, само боб и хляб. Когато разбра, че ще посети шейха, не успя да овладее мисълта за по-доброто хапване. След като Бин Ладен имаше такава власт, естествено беше да си помисли, че масата му редовно бе отрупана като за пищен банкет!

И сега, когато моментът беше настъпил, разочарованието му беше толкова силно, че почти го заболя стомахът. Върху мръсната покривка на масата имаше картофи, плуващи в олио, малък омлет, сирене и панерче с афгански хляб. Нищо друго. Четиримата заеха местата си и Бин Ладен направи знак на госта си пръв да си сервира.

Прикривайки унинието си, Ибн Таймия си отрязва една четвърт от омлета, което беше всъщност едно миниатюрно парче, сложи няколко мазни картофа в чинията, избра няколко резена сирене и си взе хляб от панерчето. Не беше по-лошо от лагера в Халдан, разбира се, но предвид големите му надежди, вечерята беше направо за окайване.

След като всички си сервираха, Ибн Таймия реши да започне от сиренето — все пак видът му беше най-добър. Но при първата хапка усети, че е много солено. За да притъпи острия вкус, отхапа от хляба, но нещо изхрущя между зъбите му. Очите му се разшириха от смайване — имаше пясък в хляба!

— Какво? — попита Ал Зауахири, който беше забелязал реакцията. — Вкусно ли е?

— Да — потвърди гостът, почервенял от смущение, че може би са разбрали какво мисли за вечерята. — Много е добро.

— Едно *кушари* щеше да ни дойде добре сега, нали? — заговорнически се усмихна Ал Зауахири.

Ибн Таймия отвърна на усмивката, припомняйки си, че събеседникът му е египтянин като него. Споменаването на типичните за страната им ястия ги свързва с невидима нишка.

— Точно така — съгласи се гостът. — Или *молохия*^[1].

Бин Ладен се задоволяваше със съвсем малко храна, разбра Ибн Таймия по време на вечерята. Не беше за чудене, като се има предвид колко слаб беше. Шейхът похапна мазните картофи, сякаш бяха хайвер, опита малко от хляба със сирене, отпи вода и изглеждаше доволен.

— Братко — каза той, докато дъвчеше последните зальци хляб. — Нека ти обясня мисията, за която сме те повикали. Предполагам, че се питаш кое ни е накарало да те доведем тук, в Орлово гнездо...

Ибн Таймия преглътна набързо парчето омлет, за да може да отговори.

— Ами... всъщност да, признавам си, че малко се озадачих, когато Абу Омар ми събщи...

Шейхът дръпна чинията си настрана, давайки знак, че разговорът навлиза в решителна фаза.

— Поканата ми — бавно изрече той, претегляйки думите си, — е свързана, както вече ти обясних, с великия *джихад*.

Ибн Таймия остана безмълвен за миг, но усети, че Бин Ладен чака знак, от който да разбере дали приема, или отказва, сякаш от това зависеше по-нататъшният развой на разговора.

— Шейх, вашите желания са закон за мен — тържествено произнесе той. — Кажете ми какво трябва да направя и ще го направя.

Като чу това, Бин Ладен се взря в него и гостът придоби усещането, че прониква до дъното на душата му.

— На всичко ли си готов?

— На най-голяма саможертва.

Шейхът се наведе към госта си.

— Дори да станеш и *шахид*, ако се наложи?

Споменаването на мъченичеството смути Ибн Таймия. Значи за това става въпрос! Шейхът иска да го прати на самоубийствена мисия! Шейхът иска да направи от него *шахид*! Аллах, това беше... беше такава чест!

— За мен ще бъде огромна чест да умра в служба на Аллах — обяви той трогнат. — Мъченичеството в името на бог е моето най-голямо желание и ако Аллах, в неговата безкрайна благодат и щедрост,

ми даде тази възможност, можете да бъдете сигурен, че няма да го разочаровам.

— Знаеш, че те очаква Раят — меко припомни Бин Ладен. — Пророкът, мир нему, казал веднъж при сблъсък с неприятеля: „Вратите на Рая са под сянката на мечовете“. Чул го един човек, станал, простил се с приятелите си и се хвърлил срещу неприятеля в бой до смърт. Знаел, че жив няма да се върне, и затова си взел сбогом. Този *хадис* доказва по най-категоричен начин, че божият пратеник подкрепя самоубийствените атаки, стига това да е за доброто на исляма, обещавайки Рая на оня, който го стори. Пророкът, мир нему, пояснява в друг *хадис*: „*Шахидът* притежава шест характеристики за Аллах: простено му е сред първите опростени; ще му бъде показано неговото място в рая; няма да бъде наказан; спасен е от ужаса в Деня на Страшния съд; короната на достойнството ще бъде положена на главата му; ще се ожени за седемдесет и две жени на небето; ще може да се застъпи за седемдесет от своите близки“. При тези условия как да не се възползва човек от прекрасната възможност да отиде във вечната градина? Как да се пренебрегне фактът, че *шахидът* има седемдесет и две невесты, които го чакат в рая?

— Знам, шейх.

В този миг Ибн Таймия си спомни за палестинския *муджахидин*, с когото се беше запознал в Халдан, — човека, който бленуваше за седемдесет и двете девици, очакващи го в рая.

— Самият Аллах го казва в сура 4, аят 74, на Свещения коран — подхвана отново Бин Ладен. — „И нека се сражават по пътя на Аллах онези, които продават земния живот за отвъдния. А на онзи, който се сражава по пътя на Аллах и бъде убит или надвие, Ние ще дадем огромна награда“. Наградата, както всички знаете, е Раят. А в сура 9, аят 88 и 89, Аллах пояснява: „Ала Пратеникът и онези, които вярваха заедно с него, се бореха чрез своите имоти и души. За тези са благата и тези са сполучилите. Аллах е приготвил за тях Градините, сред които реки текат, там ще пребивават вечно“. Такова голямо значение се отдава на *джихад*, че Пророкът пояснява: „Един час в битката по пътя на Аллах е по-добре от шестдесет години молитви“.

Ибн Таймия знаеше всичко това. Нима имаше *муджахидин*, който да не знае, че Аллах му обещава Рая, ако стане *шахид*? Всъщност нито в Корана, нито в сунната на Пророка се съдържа

обещание, че правоверните ще отидат във вечните градини. Колкото и да се стараят и да прилагат стриктно *шерията*, правоверните винаги допускат грехове и нищо не им гарантира, че Аллах ще им ги опрости. Единственото условие, при което правоверният може да получи такава гаранция, е в случаите на мъченичество. Всеки, умрял в мъченичество, със сигурност ще отиде в Рая, дори приживе да е имал много грехове. При това положение как е възможно един истински правоверен да не пожелае мъченичеството? Да си *шахид*, е като да видиш да се отваря пред теб нрав и сигурен път към Рая, поради което всеки един *муджахидин* само би могъл да копнее за смърт в *джихад*.

— Ако Аллах ме покани в градините си, бих приел с голяма радост — заяви Ибн Таймия. — Кажете ми какво трябва да направя и ще бъде направено.

Бин Ладен протегна ръката си и я положи на рамото на госта в израз на признателност.

— Ти си истински правоверен, братко — тържествено произнесе той. — *Муджахидини* като теб ще помогнат за напредъка на *уммата* и за спасението на човечеството, с божията благословия.

— Чак ми става неудобно, шейх, от щедростта ви. Аз просто изпълнявам дълга си на правоверен, който се подчинява на волята на Аллах. Какви са заповедите ви?

Бин Ладен се изправи и възприе позата на емир на *муджахидините*.

— Както ти обясних, нашият план е да предизвикаме *кафирун* от ционистко кръстоносния съюз да се бият на наша земя, така че да събудим *уммата* и да предизвикаме крушението на неприятеля.

— Да, планът за халифата. Имате някаква задача за мен в този план?

Шейхът кимна утвърдително.

— Имам много, много важна задача.

Ибн Таймия сложи ръка на гърдите си.

— Изключително съм поласкан, шейх. Щом Аллах ме е създал да изпълня толкова важна роля в експанзията на истинската вяра, искам да знаете, че ще бъда на висотата на тази велика мисия. Няма по-голяма чест за мен от честта да служа на бога.

— Името ти ни беше подказано от братята, които те обучават в Халдан — разкри Бин Ладен, обръщайки се към Ал Зауахири, който

мълчаливо следеше разговора. — Братко, би ли обяснил идеята?

Египтянинът се прокашля.

— Положението е следното — подхвана той. — *Кафирун* ще ни нападнат тук, в Афганистан. Всички мерки за сигурност, с които понастоящем се ползваме, ще изчезнат в най-близко време. Затова сеем спящи клетки из целия свят. Когато премине първата вълна от атаки, трябва да сме готови да дадем могъщ отговор. С божията благословия, тъкмо тези спящи клетки ще отговорят, тъй като се опасявам, че по това време оперативното командване ще бъде изложено на риск. — Вгледа се в госта. — Разбираш ли казаното дотук?

— Да, напълно.

Ал Заухири насочи пръст към него.

— Онова, което искаме от теб, е ти да си една от тези клетки.

— Ще направя каквото ми наредите.

— Идеята е проста. Операцията, която нашите храбри братя проведоха на 11 септември — славна дата, която ще остане записана със златни букви в историята на човечеството, — показва, че съгласението на ционисти и кръстоносци, колкото и могъщо да е, може да бъде засегнато в уязвимите му точки. Америка е голяма сила, но основите ѝ са крехки и кухи. Ако нанесем удар по основите, сградата ще рухне, *иншаллах*! Имаме нужда от теб за нанасянето на фаталния удар срещу тези основи.

— Какво точно искате да направя?

— Говорих с Абу Насири и му казах, че търся *муджахидин* със специален профил за една... така да се каже, особена мисия. Абу Насири, като изслуша уточненията ми, каза, че в Халдан случайно има *муджахидин*, който се вместила перфектно в профила. — Усмихна се. — Ти, разбира се.

— Приятно ми е, че Аллах, в неговата безкрайна мъдрост, е намерил задача за мен в неговите висши цели.

— Търсехме човек с познания по експлозивите, който да не е идентифициран от тайните служби на *кафирун*. Когато Абу Насири спомена за теб, разучихме как си стигнал до Халдан и разбрахме, че си бил изпратен от „Ал Джамаа“. Самият аз, като египтянин, имам много контакти в „Ал Джамаа“ и се осведомих. Казаното за теб наистина е твърде обнадеждаващо. Не само си истински правоверен, от онези, които са способни да дадат живота си за Аллах, но си изкарал и курс

по инженерство, което е изключително полезно по отношение на експлозивите. Освен това никога не си бил записван в „Ал Джамаа“ и живееш в Ал Лисбуна, град, стоящ извън орбитата на движението на истинските вярващи! Това означава, че полицията не е включила името ти в досиетата! А черешката на сладоледа, братко, е, че вече си получил обучение като *муджахидин*. Просто си... перфектен! Дори не ми се вярваше, че съществуваш! Но ето те, на, тук си, благословен да е бог! Ти си истински дар на Аллах за великия *джихад*!

Ибн Таймия почти се зачерви от гордост.

— Ще сторя каквото е необходимо.

— Трябва да се върнеш в Ал Лисбуна и да останеш там като спяща клетка, да водиш нормален живот, докато някой не се свърже с теб и не ти предаде заповед в кодирана форма. Ще ти бъде предоставен и план за действие. Когато стане това, ще се подчиниш на оперативните инструкции, които ще ти бъдат дадени.

— Но за какво точно ви трябвам? Да извърша убийство ли?

— Трябва да направиш бомба и да я взривиш на посочено от нас място.

— ТНТ? *Semtex*?

Бин Ладен даде да се разбере, че иска думата от Ал Зауахири, и продължи разговора. Обърна глава и впери поглед в Ибн Таймия.

— Атомна.

Гостът отвори и затвори уста; шокиран, той се питаше дали бе разбрал правилно.

— Какво?

— Атомна бомба.

Ибн Таймия се огледа наоколо, за да се убеди, че говорят сериозно.

— Но... но... — измънка той. Поклати глава в опит да преподреди мислите си. — Извинете, искате да направя атомна бомба?

— Точно така.

— Но... това е невъзможно. Атомна бомба не се прави току-така! Една такава бомба е много сложна, изисква много средства и специален материал. Освен това...

— Доколкото знаем — прекъсна го Бин Ладен с мек и кротък глас, — принципът дори е съвсем елементарен.

Муджахидинът поглади брадата си, замислен, докато преценяваше въпроса.

— Ами... да... истина е — съгласи се след известно време. — Макар че направата на такава бомба изисква, на първо място, производството на много редки материали... плутоний и обогатен уран. Не искам никого да обезкуражавам, но за да се получи ядрено гориво, е необходимо да се събере екип от специалисти от различни области, да се разполага с авангардни съоръжения, като центрофуги и други подобни. Работата може да отнеме цяло десетилетие. И най-вече трябва да се има предвид, че няма да е лесно да се намери къде да...

— Ние имаме ядрения материал.

— Какво?

— Беше ни доставен преди няколко години от един чеченски командос като отплата за обучението му за *джихада* срещу руските *кафирун* в Кавказ.

— А откъде го е взел?

— Откраднали са го от руски склад, мисля. Няма значение. Факт е, че с божията помощ разполагаме с материала.

— Но какъв е този материал? Уран? Плутоний?

— Уран.

Мозъкът му на инженер заработи на висока скорост, преценявайки неочаквано откриващите се възможности.

— Каква е степента на обогатяване?

— Деветдесет процента.

— Аллах, става! — възкликна от прилив на ентузиазъм. — Къде се намира уранът?

Бин Ладен се усмихна.

— В Халдан.

Ибн Таймия отвори уста слисан. Значи в Халдан има обогатен уран? Но къде? Беше работил с експлозивни заедно с Абу Насири, но не си спомняше да има радиоактивен материал в тренировъчния лагер. Самият той неведнъж беше ходил за експлозивни до пещерите, които служеха за оръжеен склад... и...

— Аллах! — възкликна той. — Третата пещера!

Уранът беше в третата пещера! Ето защо Абу Насири му беше забранил да влиза там! Ако знаеше само! Значи в третата пещера имаше обогатен уран!

— Какво казваш, братко?

Мислите му се върнаха в галерията.

— Аз ли? — учуди се, че беше казал нещо на глас. — Нищо, нищо. Просто... говорех на себе си.

Бин Ладен не откъсваше очи от него, сякаш го преценяваше.

— Смяташ ли, че ще можеш да се справиш с тази мисия?

— Без съмнение! — отвърна той, без да се поколебае. — Можете да разчитате на мен, шейх.

— Надявам се, че направата на бомбата... не е невъзможна.

— Не, не е. След като разполагам с обогатен уран, няма да има сериозни технически проблеми. Както казахте преди малко, принципът е прост.

— А това цяло десетилетие, за което току-що спомена?

— Това се отнасяше до обогатяването на урана и производството на плутоний. Но щом имаме обогатен уран, този въпрос не стои.

Убеден най-накрая, че човекът пред него отговаря на висотата на мисията, шейхът потри ръце.

— Чудесно! Чудесно! — възкликна той. — Ще наредя тогава на Абу Омар и Абу Насири да ти помогнат. Като се има предвид, че *кафирун* вече идват насам, радиоактивният материал ще трябва да бъде преместен на сигурно място.

Ибн Таймия повдигна вежди.

— Необходими са предохранителни мерки. Материалът трябва да бъде преместен на подходящо място, после трябва да се направи бомбата и накрая да се премести при целта. Това не е толкова просто, колкото би могло да се стори някому на пръв поглед...

— Остави това на нас. Искам да продължиш да водиш нормален живот и да не се набиваш на очи. Когато дойде време, ще се свържат с теб. Тогава ще трябва само да направиш бомбата и с божията благословия да я задействаш на подходящо място. Останалото касае нас.

— Как да разбера, че връзката е истинска?

— Ще ти кажат парола с кода на операцията. Паролата е аят 16 от сура 8 на Свещения Коран.

Гостът направи усилие да си припомни въпросния аят.

Аят... аят 16...

— Това е онзи аят, в който правоверните се предупреждават, че не бива да бягат от *джихад*, защото иначе ги чака големият огън.

— Спомних си! — поривисто отговори Ибн Таймия, досещайки се за аята. — „А който им обърне гръб в този ден, освен с намерение за бой, или за да премине към друга [ваша] дружина, той вече си е навлякъл гнева на Аллах и мястото му е Адът“.

Шейхът кимна утвърдително.

— Това е паролата.

— Много добре. А името на операцията?

— Вече ти казах — вмъкнато е в този аят.

Гостът погледна сконфузено.

— Аятът е дълъг, шейх — оправда се той. — Кои са думите, които съставят кодираното име на операцията?

Преди да отговори, Бин Ладен стана от масата, с което даде да се разбере, че вечерята е приключила. Тримата мъже последваха примера му. Ибн Таймия стоеше в очакване на отговора.

Шейхът го изглежда.

— Божият гняв — произнесе той.

[1] Още „кралска супа“ — бульон от месо с египетски спанак „молохия“, подправен с чесън. — Б.пр. ↑

LIII

Цялата група се беше вторачила в бележника, където Томаш беше нахвърлял опитите си да дешифрира прихванатото съобщение на „Ал Кайда“. Хората от ЦРУ гледаха драскулките и поклащаха глава, без да разбират какво виждат.

SURAH 8 AYAH 16

— *Shit!* — изруга Франк Белами с дрезгавия си напрегнат глас. — Това е още един *fuckin*г ребус!

— Не, не е — поправи го Томаш. — Това са думи и арабски числа. Нещо повече, това е коранична препратка! Тук пише сура, което ще рече глава. Аят е стих. Тоест глава 8, стих 16. Съобщението ни препраща към цитат от Корана!

— *I'll be damned!*^[1] — провикна се Белами, впил поглед в дешифрирания ред. — Що за аят е това?

— Не знам. — Историкът се огледа наоколо. — Някой има ли екземпляр от Корана?

Ребека се наведе и взе чантата, която беше опряла до крака на една масичка.

— Аз имам! — съобщи тя, докато отваряше чантата и ровеше из нея. — Откакто се занимавам с тия хора, не се разделям с Корана. — Ръката спря да тършува в чантата, изглежда, беше намерила онова, което търсеше. — Ето го!

Подаде книгата на Томаш, който веднага я запрелиства.

— Сура 8... — зашепна той; пръстите му запрелистваха шеметно страниците. — А! Намерих! — Показалецът се плъзна по аятите в съответната сура. — Нека да видим сега аят... аят 16.

Пръстът на историка се заби в реда, където започваше аятът, и тримата наведоха глави, за да прочетат написаното.

— „А който им обърне гръб в този ден, освен с намерение за бой, или за да премине към друга [ваша] дружина, той вече си е навлякъл гнева на Аллах и мястото му е Адът“ — прочете Ребека.

— *Fucking hell!*^[2] — изруга Франк Белами през зъби. — Още една загадка! Нали ви казвам! Това просто няма край! Всеки ребус крие друг и няма край.

— Няма никаква загадка — каза Томаш, опитвайки се да осмисли онова, което беше прочел. — Това е повеля на Аллах към мюсюлманите да воюват срещу неверниците. На правоверните им се забранява да бягат, освен ако не подготвят ново нападение. — Удари с пръст по страницата в Корана. — Всъщност това тук е заповед за провеждане на акция.

— Повеля на Аллах.

— Да. Но и заповед на „Ал Кайда“. Тоест, като изпраща този аят, Бин Ладен нарежда на хората си в Лисабон да започнат терористичната операция. — Вдигна глава и погледна към Ребека. — Кога е било пуснато това съобщение в интернет?

— Преди два месеца.

Томаш се обърна към служителя на *NEST*, който следеше резултатите от биометричното сравнение.

— Вижте... казвате се Дон, нали?

Момчето обърна глава, изненадано, че се обръщат към него.

— Да, господине. Дон Снайджър.

— Дон, няма смисъл да сравняваме снимките на моите студенти с влезлите в САЩ през последните две години. Ограничете проучването до последните два месеца.

Дон погледна към Франк Белами, сякаш искаше разрешение.

— Сър?

Белами потвърди.

— Направи го.

Операторът се обърна към екрана и се впусна да потраква с клавишите, задавайки новите команди.

— Това доста ще ускори нещата — каза Дон с явно облекчение. — С малко повече късмет, още утре ще разполагаме с данните от пълното биометрично сравнение.

Томаш постави пръсти на устните и загриза ноктите си със зареян в пространството поглед.

— Така, посланието е било изпратено преди два месеца... — прошепна той, потънал в мисли. Отново погледна към Ребека. — Кажете ми колко време отнема изготвянето и транспортирането на една атомна бомба до нейната цел?

— Зависи от целта.

— Представете си, че разполагате с обогатен уран в Пакистан и трябва да го превърнете в бомба, която да избухне някъде в Съединените щати.

— Разбирам мисълта ви — отбеляза Ребека. — Ако човек разполага с обогатен уран в достатъчно количество, самото изготвяне на бомбата не е сложно. Може да се направи в рамките на двадесет и четири часа, където и да било. Дори в някой гараж в Бетезда. В този процес най-много време отнема доставянето на урана тук, в Америка. Разбира се, трябва да се отчете и времето, необходимо за получаването на виза.

— Нашият заподозрян е португалски гражданин — припомни Томаш. — Няма нужда от виза.

— Така е, имате право. В такъв случай бих казала, че цялата операция би могла да приключи за месец-два.

Настана тишина. Чуваше се само лекото жужене на компютрите, обработващи информацията. И тримата обърнаха очи към прозореца, съзерцавайки гледката отвън, сякаш очакваха всеки момент облак с формата на гъба да се издигне към небето.

— Значи времето е изтекло.

[1] Дяволите ме взели (англ.). — Б.р. ↑

[2] По дяволите! (англ.). — Б.р. ↑

LIV

Вестник *The Washington Post* от тази сутрин поднасяше обичайните новини. Първата страница отразяваше предимно изненадващата бомбардировка, извършена от Израел над предполагаеми цели на „Хамас“ в ивицата Газа. Поместена бе снимка на палестинско дете, извадено изпод отломките; изранено и потънало в кръв, то бе показано пред камерите като *шахид*. Говорител на „Хамас“ се заклеваше, че ще отмъстят, като се позоваваше на думите на Пророка, цитирани в член седми от устава на движението, и обещаващо, че Страшният съд не ще настъпи, докато мюсюлманите се бият срещу евреите и ги избиват. В отделно каре се помещаваше направеното от Иран изявление, че президентът на страната ще отнесе въпроса до Общото събрание на ООН, чието заседание беше предвидено за след два дни. Страните от Европейския съюз, наред с обещанията да излязат с общо становище по темата, изказваха обичайните различни мнения.

— Все едно и също! — промърмори Томаш, отегчен от повтарящите се еднообразни новини.

Прелисти вестника.

Американският президент призоваваше Конгреса да гласува мерки за насърчаване на индустрията на алтернативните енергии. Продължи по-нататък, разсеяно плъзвайки поглед по заглавията, и набързо стигна до спортната страница. Потърси новини за европейския футбол, но американският вестник се беше съсредоточил върху зрелищната победа на *LA Lakers* над *Chicago Bulls*. Със сигурност беше наелектризираща новина за американците, но той само прокара поглед с досада по тези редове.

Звънът на мобилния телефон го извади от летаргията. Бръкна в джоба си и извади апарата.

— Ало?

— Том, къде се губите, по дяволите?

— Тук съм, в бизнес центъра на хотела, преглеждам вестника. Защо?

— Това е до рецепцията, нали?

— Да. Има голяма стъклена врата. Ако идвате от главния вход, свийте вдясно и веднага ще го видите...

Още не беше довършил изречението, когато вратата на бизнес центъра се отвори и на прага се появи грациозното тяло на Ребека. Мобилният телефон беше долепен до ухото, скрит под златисторусия ореол.

— Е, най-последно ви открих! — възкликна тя, изключи телефона и подаде ръка на португалеца. — Омръзна ми да ви звъня, а вие да не ми отговаряте.

— Извинете, включих си телефона преди малко.

— Хайде, ставайте! — дръпна ръката му Ребека. — Нямаме време за губене!

Вдигнат насила от мястото си, Томаш едва успя да хвърли вестника на масичката.

— Какво има? Какво се е случило?

Без да се обръща назад, американката блъсна стъклената врата и повлече португалеца към лобито на хотела.

— Компютърът на Дон приключи с търсенето — съобщи тя. — Разполагаме с пълната биометрична идентификация.

За разлика от предишната вечер, сега оперативната зала на ЦРУ беше пълна с хора. Всички говореха възбудено, с чаши кафе с логото на агенцията, но като че не правеха нищо особено.

В мига, в който Ребека влезе в залата с Томаш, глъчката утихна и малкото множество се раздели, за да ги пропусне да минат. Португалецът беше поласкан от вниманието, което му засвидетелстваха, но си даде вид, че е сметнал това за естествено, и самоуверено последва американката, която се устреми към Франк Белами.

— По дяволите, как можете да закъснявате в такъв момент! — каза шефът на *NEST*, мятайки гневни искри към историка.

— Бях си изключил мобилния телефон — отвърна Томаш, сякаш това обясняваше всичко. — Е, какво става?

Белами се обърна към Дон Снайдър, който стоеше на същото място, на което историкът го беше оставил предишната вечер, сякаш въобще не беше ставал оттам.

— Компютърът приключи с търсенето — каза Белами. — Покажи му, Дон.

Операторът посегна към клавиатурата и на екрана се появи изображение на мъж.

— Биометричната идентификация между избраните от професор Нороня снимки и нашата база данни на мъжете, посетили САЩ през последните два месеца, установи двайсетина връзки, повечето от които неправдоподобни. Открихме, че осем от бившите студенти на професор Нороня са посетили нашата страна през последните два месеца, а седем са се завърнали в Португалия.

— Следователно остава един, който е още тук.

Дон посочи лицето на екрана.

— Този мъж — каза той. — Рафаел Кардозо. Заподозреният е пристигнал на летището в Маями преди седмица и е настанен в *Holiday Inn*. Вече сме изпратили хора да го следят.

— Какво смятате, Том? — попита Белами. — Това ли е нашият човек?

Томаш се вгледа в голобладото лице на бившия си студент. Надписът под снимката показваше, че се казва Рафаел да Силва Кардозо. Професорът си го спомняше смътно, беше посещавал негови лекции по древни езици няколко години преди това.

— Не мисля — каза той, поклащайки глава скептично. — Няма ли друг?

— Останалите седем вече са се върнали в Португалия.

— Покажете ми ги.

Операторът отново посегна към клавиатурата и на екрана се заредиха лица, които Томаш разгледа внимателно.

— Не смятам, че който и да било от бившите ми студенти има нещо общо с това — заключи накрая с разочарование. — Няма ли други?

— Опасявам се, че не.

Томаш въздъхна дълбоко и из залата премина унил шепот. Чувствайки, че очите и надеждите на всички бяха отправени към него, историкът не показва, че се е предал.

— Казахте ми преди малко, че търсенето е стигнало до десетки резултати...

— Да, но е малко вероятно да е някой от тях.

— Как така малко вероятно? Какво искате да кажете?

Дон за сетен път затрака по клавиатурата.

— Нормално е сравнението да даде погрешни резултати, тъй като някои черти на лицето на различни хора могат да се окажат сходни. Когато приликите са много големи, това обърква компютъра.

— Две снимки се появиха на екрана една до друга. — Например образът отляво е на вашия бивш студент Филипе Тавареш. Този отдясно е на Драган Раданович, шлосер от Белград. Предвид някои физиономични сходства между двамата, програмата свързва снимките и ни ги представя като едно и също лице. Очевидно става въпрос за грешка.

Португалецът поклати глава в знак, че е осъзнал проблема, но все още не беше готов да се предаде.

— Колко такива грешки има?

Дон натисна един клавиш и получи резултата.

— Тридесет и една.

— Покажете ми ги.

Операторът погледна към Франк Белами, сякаш искаше да му внуши, че всичко това е загуба на време. Но шефът му кимна с глава да се подчини и Дон се зае да търси всички отхвърлени сравнения.

Заредиха се двойки лица. В първия случай бивш студент на Томаш вървеше в комплект с италиански турист; във втория случай друг негов студент беше уподобен на бразилец и така нататък, неотменно един негов студент с посетител с друга националност.

При появата на седемнадесетия пример Дон наруши тишината.

— Този случай е любопитен — каза той, сочейки екрана. — Вместо ваш бивш студент португалец в комбинация с посетител от друга националност имаме бивш ваш арабски студент, когото компютърът е свързал с посетител португалец. — Белами се засмя. — Интересно, нали?

Забележката накара Томаш да се взре по-внимателно в двете снимки.

— Как се казва този студент?

Дон потърси надписите.

— Ахмед ибн Бараках. Египтянин. Компютърът го е свързал с инженер Алберто Алмейда от Палмела.

Историкът се вираше в бившия си студент. Спомняше си го смътно. Беше мълчалив младеж и, ако не се лъжеше, беше се появил в някои от часовете преди две-три години. Колкото по-дълго се вглеждаше в снимката, толкова спомените му ставаха по-ярки. Стори му се, че бяха обсъждали нещо веднъж с този студент, и веднага щом си припомни това, усети неприятен вкус от разговора.

Младежът беше казал нещо, което беше привлякло вниманието му. Какво беше то?

Притвори очи и отново напрегна мозъка си. Вглеждаше се в лицето и се мъчеше да го свърже с разговор — толкова се напрегна, че накрая неприятният спомен изплува, ярък като настояще. Бившият му студент беше направил враждебно изказване срещу евреите и беше му казал нещо за историята, която не е дописана... Как точно беше поставил въпроса? А, да, беше казал, че един ден мюсюлманските историци ще анализират християнското минало на Иберийския полуостров и че...

С почти инстинктивен жест протегна ръка и посочи екрана.

— Той е!

Американците наоколо зяпнаха португалеца с недоумение.

— Какво?

— Той е човекът на „Ал Кайда“!

LV

Никой не откъсваше очи от екрана, сякаш отново и отново преценяваха образа, към който Томаш беше насочил пръст. Неподвижното лице на посетителя гледаше в празното пространство, запечатано от митническата камера, редом с предоставения образ от Нов лисабонски университет. Надписите под изображенията идентифицираха едното лице като инженер Алберто Алмейда, а другото — като студента Ахмед ибн Бараках.

Две различни имена, но едно и също лице.

След първоначалните мигове на сковано мълчание в оперативната зала на ЦРУ избухна глъчка от нареждания и всички се раздвижиха.

— Дон! — извика Белами, впил очи в лицето на екрана. — Къде, по дяволите, се е настанил този кучи син?

Не беше необходимо да нарежда нищо, тъй като Дон вече ядно блъскаше по клавиатурата. Снимките изчезнаха от екрана и вместо тях се появи информация, отнасяща се до заподозрения посетител.

— Алберто Алмейда е влязъл в САЩ през летището в Орландо преди точно... тридесет и три дни. Идва от Мадрид. Посочил е като адрес „Мариот“, Орландо.

— Свържи ме с „Мариот“ — заповяда Белами на Дон. После се обърна към седналия до него мъж. — Дай ми Белия дом. Искам да говоря с Дейвид Шапиро.

Дон го свърза на секундата с Флорида чрез компютъра. Сигналят за повикване прозвуча два пъти, преди отсреща да вдигнат слушалка.

— Хотел „Мариот“, добро утро. С какво мога да ви помогна?

— Свържете ме с управителя, моля — нареди Дон. — Спешно е.

— Разбира се. Изчакайте за момент, моля.

Приятна музика изпълни ефира за секунди, последвана от позвъняване.

— Хюс на телефона.

— Вие ли сте управителят на „Мариот“ в Орландо?

— Да. С какво мога да ви бъда полезен?

— Името ми е Дон Снайдър, обаждам от Лангли. Работя за ЦРУ и ми трябва спешна информация за един ваш гост.

Настъпи кратка тишина.

— Това да не е някаква шега?

— За съжаление, не е. Бихме могли да изпратим някой, който да се идентифицира, но случаят е толкова спешен, че ще ви бъда благодарен, ако ми се доверите и незабавно ми предоставите информацията. Моят телефонен номер е записан със сигурност от вашата централа и можете да се уверите, че наистина се обаждам от Лангли.

Гласът от другата страна се поколеба, сякаш се опитваше да вземе решение.

— Добре — въздъхна управителят на Мариот. — Как се казва този гост?

— Алберто Алмейда. Да ви го кажа ли буква по буква?

— Да, ако обичате.

Дон продиктува името буква по буква и линията онемя, докато управителят проверяваше информацията в компютъра в хотела.

— В хотела действително е имало човек, наречен Алберто Алмейда. Националност Парагвай... пардон, Португалия. Останал е една нощ и е напуснал на следващото утро. Платил е в кеш.

— Не е ли посочено мястото, накъдето се е отправил?

— Не. Както знаете, никога не питаме това нашите клиенти.

Когато дон приключи разговора с „Мариот“, Франк Белами вече беше във връзка с Белия дом и съобщаваше новините. Шефът на *NEST* се отдръпна и излезе от оперативната зала, затваряйки се в малка остъклена стаичка, за да не го чуват.

— Какво ще правим сега? — попита Томаш.

— Вече сме обявили национална тревога, за да установим местонахождението на този тип — отговори Ребека мрачно. — Но след като е пристигнал в Съединените щати преди месец... не знам. Ако разполага с достатъчно количество обогатен уран, самият процес може да приключи за съвсем кратко време.

Дон отново затрака по клавиатурата.

— Ще предприема дирене с *NORA*.

— Какво е това?

— *Non-Obvious Relationship Analysis (NORA)* — анализ на неочевидни връзки — разшифрова той акронима. — Може и да не вярвате, но системата за анализ на данни, разработена от казината в Лас Вегас, е много ефикасна. — Постави език в тълчето на устата като дете и запроизнася звуците един по един, натискайки едновременно с това клавишите. — А-л-б-е-р-т-о А-л-м-е-й-д-а.

Добави всички данни, които бяха отбелязани в митническата декларация от летището в Орландо, а след това въведе и името *Ахмед ибн Бараках*. Процесът на обработка на информацията започна.

— Обясни ми какво правиш — помоли Ребека, възползвайки се от паузата.

— *NORA* съчетава информацията за личността с базата данни от кредитните компании, обществените регистри и информацията от компютрите в хотелите и редица други места. Системата функционира чрез изваждане на хипотези, основани на действителна информация.

— Не разбирам.

— Това е идея на казината за откриване на измами — поясни Дон, който раздвояваше вниманието си между пясъчния часовник на дисплея и Ребека. — *NORA* може да открие например че сестрата на дилъра на *blackjack*^[1] е била преди две години съседка на мъжа, който е спечелил двеста хиляди долара от игра, контролирана от същия дилър. Така се установява връзката между дилъра и победителя и се позволява на казиното да разследва случая за измама.

— Аха, вече ми е ясно.

— Системата позволява и друг тип асоциации. Едно арабско име може да бъде изписано Отман Абдеракиб в Африка и Осман абд ал Рагиб в Ирак. *NORA* може да свърже тези две имена, което...

Внезапно нечий глас изпълни залата през високоговорителите и прекъсна разговора.

— Моля за внимание! Внимание!

Беше дрезгавият глас на Франк Белами. Томаш погледна към малкото остъклено помещение и установи, че шефът на *NEST* беше приключил разговора си по телефона с президентския съветник и беше допярл микрофона до устните си.

— Току-що разговарях с Белия дом. Въз основа на информацията, която подадохме, президентът обяви код DEFCON 2. Повтарям, обявен е код DEFCON 2.

Неестествена тишина потопа оперативната зала.

— Гледал съм вече това по филмите... — прошепна Томаш.

— DEFCON 2 е втора степен на бойна готовност в Съединените щати — поясни Ребека, също шепнешком. — Това означава, че нашите военни сили са под тревога поради вероятността от надвиснала атака. Доколкото знам, последният път, когато е бил обявен код DEFCON 2, е по време на ракетната криза в Куба.

— А на 11 септември?

— Ниво DEFCON 3.

— Значи това сега е по-сериозно...

Ребека го изглежда мрачно.

— Том, става въпрос за атомна бомба.

Пясъчният часовник спря да се върти и информационният поток изпълни екрана. Дон приближи очи и разгледа сумарния резултат от засечените данни.

— Момчета — извика той. — Елате да видите това.

Хората в залата се стекоха към мястото на оператора и насочиха погледи към екрана, където *NORA* свързваше данните и указваше местонахождението на Алберто Алмейда — Ахмед ибн Бараках — Ибн Таймия.

— Кучият син е в Ню Йорк.

[1] Игра на карти (англ.). — Б.пр. ↑

LVI

Белият шевролет изчакваше да светне зелено, за да потегли. Когато светофарът превключи на зелено, колата тръгна и веднага зави надясно, навлизайки в квартал от къщи на средната класа, приятна зона с много дървета и градини. Слънцето се криеше зад сиви облаци, разпръсквайки меланхолична светлина, а в дъното река Хъдсън мудро влачеше тъмните си води, в които се оглеждаше гората от небостъргачи, израснала на отсрещния бряг.

— Сигурна ли сте, че е тук?

Ребека тръсна глава, за да отметне един немирен рус кичур, и отново се взря в картата.

— Да, трябва да минем оттук — потвърди тя. — Не познавам много добре Ню Джърси, но не се притеснявайте, ще открия мястото.

Погледът на Томаш се зарея из Южен Манхатън, от другата страна на реката. След всички тези години все още му се струваше странно, че ги няма кулите близнаци на Световния търговски център.

— Как е възможно „Ал Кайда“ да вкара тук петдесет килограма високообогатен уран и никой да не забележи? — питаше се с леко раздражение. — Правите такова показно по охраната на летищата и накрая пропускате това! Как е възможно?

Ребека не откъсваше очи от пътя, търсейки някакви знаци, които да ѝ подсказват правилната посока.

— Трафикът с големи количества обогатен уран не е новост в Съединените щати — отбеляза тя. — Това може би е най-лесното нещо на света!

— Моля?

Хвърли още един поглед към картата, за да се убеди, че продължават във вярната посока.

— Преди няколко години телевизионната станция ABC предприе експеримент, изпращайки от Джакарта чанта със седем килограма радиоактивен материал за Лос Анджелис. И знаете ли какво се случи? След известно време чантата бе предадена непокътната на

предвидения адрес. Тоест въпросният материал е минал през митницата на пристанището в Лос Анджелис, без никой нищо да заподозре!

— Нямате ли съоръжения на митниците, които да установяват наличието на радиоактивен материал?

— Разбира се, че имаме.

— Тогава защо въпросната чанта не е била открита?

— Том, трябва да разберете как функционират митниците — каза Ребека. — Преди пристигането на всеки кораб нашите митничари преглеждат заявления по документи товар, както и пристанищата, откъдето са тръгнали, за да установят степента на риск на всеки отделен товарен кораб. Представете си, че един кораб е тръгнал от Колумбия. Ако сметнат, че рискът от трафик на дрога е много висок, могат да решат да подложат товара му на щателна проверка. В този случай контейнерите на заподозрения кораб се подлагат на анализ с хикс- и гама-лъчи, така че да се получи по-точна картина на товара му. Ако забележат нещо странно, могат да отворят някой контейнер и да изследват съдържанието му.

— Много добре. Но защо не го правят в такъв случай?

— Защото всеки ден сто и четиридесет кораба доставят на американските пристанища петдесет хиляди контейнера с повече от половин милион продукти и стоки, идващи от цялата планета! Само на пристанището в Лос Анджелис пристигат единадесет хиляди контейнери на ден! А знаете ли колко време отнема на петима служители да огледат един-единствен контейнер? Три часа! И понеже сме на тази тема, имате ли представа колко дълбоководни пристанища съществуват в Америка? Повече от триста! Това ще рече, че ако вземете петдесет килограма високообогатен уран и ги поставите в кутия със спортни артикули за тенис например, а после напишете в митническата декларация, че пратката съдържа тенис ракети, можете да сте сигурен, че проклетата кутия ще стигне до получателя без големи проблеми! Точно така е станало с чантата на АВС. Щом като от АВС са открили, че най-лесният начин за трафик на радиоактивни материали е системата на обикновената поща, нима смятате, че „Ал Кайда“ не е стигнала до същия извод?

— Да... имате право.

— Вероятността да се открие, е минимална, а знаем, че „Ал Кайда“ често прибегва до товарни кораби за пренос на оръжие. Затова снабдяването с високообогастен уран е единственият реално труден момент в операция, чиято цел е ядрен атентат. Успеят ли да преодолеят тази пречка, пренасянето му до целта и самата направа на бомбата е почти детска игра.

Томаш остана загледан в къщите, покрай които минаваха, докато умът му претегляше различните възможности.

— Значи сте сигурна, че бомбата вече е готова?

— Напълно — каза тя категорично. — Може да са загубили време с преноса на обогатения уран до Съединените щати. Все пак един кораб не е чак толкова бърз, нали? Но ако наистина разполагат с материала и ако нашият човек е получил заповед да пристъпи към действие преди два месеца, това е предостатъчно време за приключване на операцията. Атомната бомба на „Ал Кайда“ навярно вече е готова.

— В такъв случай защо не са я взривили?

Колата направи лек завой наляво, Ребека провери още веднъж местонахождението им на картата и намали скорост, паркирайки край тротоара зад тъмносива кола.

— Не знам — каза тя. — Но нашият терорист знае. — Огледа къщите наоколо, отбеляза номерата на вратите и посочи една къща в дъното на улицата, скрита зад високи зидове. — Ето го там.

— Кое?

— Убежището на заподозрения.

Двамата агенти от федералното бюро за разследване хапваха хотдог и слушаха музика по радиото, когато Ребека и Томаш нахлуха в колата им. След като новодошлите се представиха, хората от Бюрото ги осведомиха за ситуацията.

— *Fireball*^[1] е вътре — посочи Тед, човекът от Бюрото, който явно беше лидер на дуото.

— Кой?

— Това е кодираното име, което сме дали на заподозрения. Видяхме го да влиза преди малко с торба с покупки. Направихме много снимки.

— Мога ли да ги видя? — помоли Томаш.

Фотоапарат с обектив, солиден като оръдие, се появи от нищото в ръцете на партньора на Тед. Агентът от ФБР обърна към португалеца малкия екран, който се намиреше на гърба на фотоапарата.

— Ето.

Изображенията се появиха на малкия екран, показвайки поредица от снимки на Ахмед, на които той носеше огромни пакети с покупки. Виждаха се дори заострените краища на франзелите, стърчащи от ъглите.

— Той е — потвърди историкът. — Брадата му е по-дълга и изглежда отслабнал, но наистина е той.

— При толкова ядене не виждам как успява да остане слаб — пошегува се Тед.

— Сам ли е?

— Така изглежда. Нашите хора разпитват съседите и хората в магазините от района, но досега май не са виждали *Fireball* да излиза с някого.

— А уранът? — попита Ребека. — Открихте ли някаква следа?

Човекът от ФБР поклати глава, дъвчейки последните парченца хотдог.

— Не.

— Какво направихте, за да го локализирате?

— Почти нищо — призна си Тед. — Когато *Fireball* излезе на пазар, минахме пред зида с гайгеров брояч. Не показва радиоактивност.

— Това не значи нищо — настоя Ребека. — Уранът може да е в мазето, защитен от оловни платки. И ако е така, броячът няма да го улови.

— Така е.

— Какво мислите да правите?

— След малко ще разбием електрическата система на къщата. Прихванали сме телефонните линии и когато се обади за техническа помощ, повикването ще бъде отклонено към едно от нашите звена. Оттам ще пратят кола до дома му и хората от екипа ще се представят за елтехници, дошли да оправят аварията и да възстановят електрическото захранване.

— А, разбирам. Ще вмъкнете гайгеровия брояч вътре.

— Точно така. И ще инсталираме микрофони навсякъде.

— А ако броячът нищо не улови? Не забравяйте, че материалът може да е добре защитен...

— Ако не открием нищо и сметнем, че търсенето не е приключило, рано тази сутрин, докато *Fireball* още спи, ще пуснем в дома още един екип за щателен обиск.

Томаш се смая, като чу тази част от плана.

— Не е ли рисковано?

Тед се обърна назад и се усмихна.

— Да се живее, е опасно.

Нещата се развиха като по часовник. Привечер според плана светлините на къщата внезапно угаснаха. Томаш видя светлинка да минава пред прозореца — навярно Ахмед бродеше из къщата със свещ в ръка.

Един час по-късно на мястото пристигна микробус с надпис *General Electric*, отпечатан на вратите. Двама мъже с тъмносини гащеризони изскочиха от буса, натоварени с инструменти, и почукаха на портата. Почукаха известно време, след което светлинката се показа и вратата се отвори. Неясен силует, за който Томаш предположи, че е Ахмед, надникна през портата и размени няколко думи с новодошлите, след което тримата изчезнаха в къщата.

— Ето ни вътре — прошепна Тед и побърза да изключи радиото и да увеличи звука на радиостанцията.

Веднага след това двамата мъже от ФБР извадиха пистолетите от кобурите, скрити под саката им, и се заеха да проверяват куршумите.

— Какво е това? — учуди се Томаш. — Екшън ли ще се разиграва?

— Ако забележат нещо нередно, нашите хора имат нареждане да дадат сигнал за тревога — каза Тед, без да отклонява поглед от пистолета. — В такъв случай ще се наложи незабавно да влезем в дома.

Минаха два часа в тягостно очакване. На всеки петнадесет минути агентите от колите на ФБР, наблюдаващи къщата, установяваха връзка помежду си, за да проверят дали всичко е наред. И отговорът беше все един и същ.

Нищо за докладване.

Светлината блесна в къщата и след минути двамата мъже в гащеризони се появиха на портата и си взеха довиждане с Ахмед, който ГИ съпровождаше. Влязоха в бусчето и потеглиха.

Трррр.

— *Electric One*^[2], какво открихте? — попита гласът от радиостанцията.

— Нищо съществено, *Big Mother*^[3] — отвърна друг глас, явно на някой от „електротехниците“. — Потенциометърът на гайгеровия брояч леко се раздвижи, когато преминахме в кухнята, но нищо особено. В останалата част на дома всичко беше нормално.

— А в мазето?

— Дотам не успяхме да стигнем.

— Защо?

— Беше затворено и *Fireball* ни каза, че в тъмното не може да намери ключа. Стори ми се малко нервен и решихме, че е по-добре да не настояваме.

— А микрофоните?

— Всичко е инсталирано. Можете да започнете да ги тествате.

— Благодаря. Добра работа.

Диалогът беше проследен от колата, където бяха Ребека и Томаш. След приключването на разговора Тед намали звука на радиостанцията и отново включи радиото, настройвайки го на джаз станцията.

— И сега? — попита Томаш.

— Не чухте ли какво казаха нашите хора? — попита Тед с явно нетърпение. — Търсенето не е било пълно. Не са успели да отидат до мазето.

— Това значи, че ще предприемете съответната операция на разсъмване?

— Да.

Навън беше тъмно и Томаш усети глад. Запита се дали си струва и двамата да висят тук, но понеже Ребека не даваше вид, че смята да си тръгва, реши да не повдига въпроса и да остави нещата на естествения им ход.

— Има ли някакви съмнения относно това, че Ахме... ъъ... *Fireball* представлява заплаха за сигурността на Съединените щати? —

попита той.

— Никакви — отговори Ребека. — В този момент няма и най-малко съмнение, че той е човекът на „Ал Кайда“, натоварен с взривяването на атомна бомба в страната ни.

— Тогава защо не го задържите веднага?

— Защото не знаем къде е бомбата.

Отговорът обезсърчи Томаш донякъде.

— Но... но, ако го задържите, той би могъл да ви каже, нали? Освен това, ако го оставите на свобода, той може да ви се изплъзне и да задейства устройството във всеки момент!

Ребека впери в него сините си очи.

— Вашият бивш студент е ислямски фундаменталист, нали?

— Предполагам, че да.

— В такъв случай няма нищо да разкрие — каза тя. — Ако го заловим, това само ще предупреди другарите му от „Ал Кайда“, че сме по следите им. И ще ускори събитията. Ако бомбата не е тук, в тази къща, явно е, че се намира в ръцете на други хора, които биха я взривили по-бързо. Затова трябва да сме търпеливи и да направим верните крачки в точния момент.

— Ето защо тазсутрешният рейд е толкова важен.

Американката кимна утвърдително и обърна очи към къщата, която всички наблюдаваха.

— Трябва да открием проклетата бомба.

[1] Кълбовидна мълния; метеор; светец облак при ядрена експлозия (англ.). — Б.р. ↑

[2] „Електрически Едно“ — условно наименование при радиовръзка. — Б.р. ↑

[3] „Стара (Почитаема) майко“ — условно наименование, обръщение към висшестоящ. — Б.р. ↑

LVII

Изминаха три дни.

Бездействието започна да дотяга на Томаш. Рейдът отпреди три дни не беше дал никакъв резултат и ФБР продължаваше да следи Ахмед. Това значеше, че Томаш от три дни беше затворен в буса, паркиран на тротоара, на две пресечки от къщата, където се беше настанил бившият му студент.

Бусът беше огромен, с камери, монитори и всичко, каквото човек би могъл да си представи, — все пак беше контролен център на операцията. Тримата мъже от ФБР, сред които и шефът на операцията, разговаряха спокойно помежду си, а Ребека, застанала досами тях, беше опряла глава на мътното стъкло и като че спеше.

Тягостното очакване щеше да подлуди Томаш. Португалецът усещаше болки по цялото тяло от неудобното седене и не спираше да се върти в търсене на по-приятна поза, но без особен успех. Погледна към *Ню Йорк Таймс*, проснат на пода, и за трети път го взе в ръцете си. Вече го беше изчел от първата до последната страница, но все се надяваше да открие нещо ново, което би могло да го разсее.

Шумно разгърна вестника и прокара очи по заглавията. Новината на деня се свързваше с финансови нередности, в които беше въвлечен някакъв сенатор. Прелисти вестника и се спря на друга новина относно скандал за тайни сделки на Уолстрийт, при което бил задържан известен инвеститор, за когото Томаш въобще не беше чувал. Продължи нататък. Друго заглавие правеше догадки относно ефекта от речта на президента на Съединените щати в Общото събрание на ООН, която щеше да произнесе същия следобед. Вече беше прочел всичко. Прескочи на спорта и почти изстена, заради това че не намираше нито ред за европейския футбол. Вестникът като че се вълнуваше по-скоро от някаква среща между *Cardinals* и *Philadelphia Eagles* за шампионата на Американската футболна конференция.

— Каква досада! — възропта смазан, захвърляйки вестника на пода.

Въздъхна и се облегна на седалката, готвейки се за часове досадно чакане. Погледна настрани и видя, че Ребека още дремеше. Косите ѝ с цвят на житни класове се бяха разпилели по млечнобялото лице. Беше много красива. Прииска му се да я събуди и да си побъбри с нея, но се овладя. Американката беше изморена и имаше нужда да възстанови силите си. Протегна ръка и погали нежно лицето ѝ, плъзвайки пръсти по топлото кадифе на кожата ѝ.

— Хммм — измърка тя, усещайки нежната милувка.

Сега на Томаш му се щеше не само да си поговори с Ребека, но и да целуне влажните ѝ полуотворени устни. Наклони се към съненото лице, но в последния миг се въздържа, потискайки порива си да долепи устни до нейните, и вместо това се плъзна покрай ухото.

— Шшшшт — прошепна Томаш в ухото с безкрайна нежност. — Спи.

Тъм-тъм.

Тримата агенти на ФБР в буса подскочиха така, сякаш ги удари ток, и на мига заеха позиции.

— Телефонът! — викна шефът на операцията, махайки към подчинените си. — Боб, прихващай телефонното обаждане. Карл, пускай да се записва.

Внезапното оживление разбуди Ребека. Още сънена, американката се огледа и без да разбира какво става, се обърна към португалеца.

— Том, какво има?

Томаш сложи показалец на устните си.

— Шшт! — каза той. — Някой се обажда на Ахмед. Нека да го чуем!

Тум-тум.

— *Hello?*

Беше гласът на Ахмед.

— Ибн Таймия?

— Да.

— *Сура-ан-Нуса, айях арба 'а уа сабийн.*

Като чу тези думи, Ахмед направи пауза, сякаш осмисляше значението им, и извика:

— *Аллаху акбар!*

Клик.

В буса агентите на ФБР и двамата представители на *NEST* изглеждаха като замръзнали — страхуваха се да не изпуснат нещо от телефонния разговор.

— *Fuck!* — изрева шефът на екипа. — Тия *motherfuckers*^[1] вече изключиха. Боб, успя ли да локализираш обаждането?

Боб поклати глава, унило гледайки в монитора.

— Не — каза той. — Прекалено кратко беше. Единственото нещо, което успях да установя, е, че обаждането е от домашен телефон.

Шефът обърна очи нагоре.

— Така и предполагам. — Обърна се към другия си подчинен. — Всичко ли записа, Карл?

— Да.

— Добре. Веднага изпрати записа в Бюрото. Искам преводач от арабски да преведе текста, колкото е възможно по-бързо.

Томаш взе чантата на Ребека, стана и се приближи до шефа на екипа, като в същото време се опитваше да извади книгата, която би трябвало да е вътре.

— Извинете.

Американецът обърна глава.

— Какво има? — попита той с раздражение. — Не виждате ли, че работим, *god damn it!*

— Аз знам арабски.

Шефът на екипа го изгледа с внезапен интерес.

— Защо не казахте веднага? — попита той, явно без да очаква отговор. — Какво си казаха онези *motherfuckers* по телефона? Нещо важно ли е?

— Беше странно обаждане. Онзи тип съобщи на *Fireball* един аят от Корана. *Fireball* отговори, че бог е велик, и разговорът приключи.

Шефът от ФБР поглади брадичка.

— Аят от Корана, значи? — Завъртя се на стола и се обърна към хората си. — Някой носи ли екземпляр от Корана?

Като добре подготвен ученик, Томаш се протегна и сложи пред американеца книгата, която току-що беше измъкнал от чантата на Ребека.

— Ето — каза той. — Бихте ли пуснали записа на разговора, за да отбележа кораничния цитат?

Карл пусна по високоговорителите на буса малкото разменени думи между Ахмед и непознатия, който му се беше обадил. Когато непознатият изрече *Сура-ан-Ниса, айях арба 'а уа сабийн.*, историкът отбеляза цитата в бележника си и веднага започна да прелиства свещената книга на исляма.

— Сура-ан-Ниса е сура 4 — каза той. — Намери главата в Корана и затърси аята, споменат в записи. — Аят 74. — Върхът на пръста се плъзна по редовете. — Нека да видим... да видим... ето го и аят 74! — Прокашля се и зачете: — „И нека се сражават по пътя на Аллах онези, които продават земния живот за отвъдния. А на онзи, който се сражава по пътя на Аллах и бъде убит или надвие, Ние ще дадем огромна награда“.

Всички замълчаха за момент, опитвайки се да проумеят смисъла на думите.

— Огромна награда? — попита Карл. — Не ми казвайте, че този тип е спечелил от лотарията!

Хората от ФБР избухнаха в смях, но двойката от *NEST* не се присъедини към тях. Игнорирайки шегите, Томаш препрочете наум аята и се опита да открие истинския му смисъл.

— Сериозно е.

— Защо мислите така? — попита Ребека, усещайки скрита заплаха.

— Преди всичко обърнете внимание на началото на аята: „И нека се сражават по пътя на Аллах“. В оригиналния текст на Корана на арабски думата сражение би трябвало да е *джихад*. Следва този странен израз „онези, които продават земния живот за отвъдния“. В оригинала на арабски земният живот е този живот, а другият, отвъдният, е животът след смъртта, в Рая. Тоест с тези думи Аллах обещава Рая на мюсюлманите, които умрат в *джихад*. Тази идея се подсилва от втората част на аята: „на онзи, който се сражава по пътя на Аллах и бъде убит или надвие. Ние ще дадем огромна награда“. Наградата за онези, които умрат, както се подразбира от предходното изречение, е отвъдният живот, Раят.

— В такъв случай как дешифрирате този аят?

— Това е повеля на Аллах към правоверните, в която им се нарежда да водят *джихад*. А на *шахид*, мъчениците, които загинат в битка, им е обещан Раят — каза Томаш. — Ето това се казва в аята.

Мъжете от ФБР, които бяха млъкнали, за да чуят историка, поклатиха глави почти едновременно.

— Те наистина ли вярват в това? — попита шефът на екипа. — Какви идиоти!

Томаш препрочете още веднъж стиха, поставяйки го в контекста на операцията, провеждана от „Ал Кайда“.

— Това е оперативна заповед — отсъди той. — *Fireball* е получил инструкции да се готви за мъченичество и да премине в действие.

— Какво казвате?

Убеден, че е разтълкувал правилно всичко, което можеше да се тълкува, португалецът затвори Корана и погледна в очите шефа на екипа.

— Пригответе хората си.

— За какво?

Без да губи повече време, Томаш взе нещата си, направи знак на Ребека да го последва, отвори вратата на буса и изскочи на улицата. Преди да изчезне обаче, хвърли последен поглед към мъжа от ФБР.

— Агентаът ще бъде днес.

[1] Копелета (англ.). — Б.пр. ↑

LVIII

Вратата на къщата бавно се отвори.

Trrrrr.

— *Standby*^[1].

Секунди след като гласът на шефа на оперативната група прозвуча по радиовръзката, един стар зелен понтиак се показа на портата. Седнали на задната седалка в колата на Тед, Томаш и Ребека видяха как хората от Бюрото направиха серия от снимки на потеглилата кола.

— Той е — потвърди Тед, залепил око за фотоапарата. — *Motherfucker* излиза.

Trrrrr.

— *Fireball* в движение. *Sierra One*^[2], можеш ли да го проследиш?

Тед долепи микрофона до устните си.

— Прието, *Big Mother* — потвърди той. — *Sierra One* в движение.

Понтиакът мина покрай колата на Тед, който беше запалил мотора и изчакваше в готовност да потегли след него. Това беше ключов момент в операцията: няколко автомобила на ФБР вече бяха в движение или изчакваха заподозрения в различни точки от вероятните маршрути — нещо като импровизирана хореография.

За да не разбере Ахмед, че го следят, колата, в която се намираше Томаш, го следваше предпазливо на разстояние почти двеста метра.

Trrrrr.

— *Sierra Two*^[3] — повика шефът на екипа. — Задмини *Fireball* и направи проверка с гайгеровия брояч.

— Прието, *Big Mother*. *Sierra Two* в движение.

Една синя кола ускори ход и изпревари колата, в която беше Томаш. После се приближи до понтиака на Ахмед и задмина и него, без да бърза. Веднага след това зави наляво и изчезна.

Trrrrr.

— *Sierra Two* е на линия. Гайгеровият брояч не откри нищо.

— Сигурен ли сте, *Sierra Two*?

— Прието, *Big Mother*. Гайгеровият брояч не отчете радиация.

Тед хвърли поглед през огледалото за обратно виждане към гостите си от *NEST*.

Измерването не е установило никаква радиоактивност в колата — каза той. — Този тип не носи бомбата.

— Защото навярно вече е позиционирана — отбеляза Ребека, потупвайки угрижено по прозореца на колата. — Странно, нали? — Погледна озадачено Томаш. — Защо не са взривили бомбата веднага след като са я поставили на мястото? Не разбирам...

— Може би още не е поставена при целта — каза Томаш. — Кой знае, може би точно сега Ахмед отива да я вземе.

— Сигурно е така...

Продължиха преследването по улиците на Ню Джърси. В един момент понтиакът се приближи до кръгово движение и Тед се подготви за проблеми.

Трррр.

— Приближаваме *Blue Three*.

Blue Three беше кръговото движение.

— Продължавай през *Blue Three*.

Понтиакът навлезе в кръговото кръстовище и Тед се опита да се задържи зад него, но трафикът тук беше твърде интензивен и мигновено му препречиха пътя. Разбра, че друг автомобил трябва да поеме щафетата.

— *Fuck!* — изруга Тед, удряйки с длан по кормилото. Без да се разсейва, той проследи с поглед зелената кола, която обикаляше кръстовището, и едновременно с това енергично дръпна микрофона на радиовръзката. — *Fireball* на *Blue Three*. — Зърна го да завива надясно и да излиза от кръговото кръстовище. — Пое по Втора. — Понтиакът беше тръгнал през изход *две*. — Тръгна по Втора. Кой ще го поеме?

Нов глас отговори.

— *Sierra Five*^[4], следвам *Fireball*.

Когато чу, че друга кола поема контрола, Тед се отпусна и спокойно обиколи кръстовището. Установи маршрута, избран от Ахмед, и с доволна усмивка зави надясно, излизайки на успоредна

улица. Свърна по нея и ускори, мъчейки се да заеме нова позиция по-напред.

— Къде отиваме? — попита Томаш, който не разбра смисъла на маневрата.

— Ще го изчакаме малко по-нататък.

— Къде по-нататък? Разбрахте ли по какъв маршрут се движи?

— Като имаме предвид улицата, по която пое след кръговото, вече сме наясно относно крайната му цел.

— Така ли?

Тед махна към гората от бетон, която се възправяше от другата страна на реката, с грейнали върхове на небостъргачите и улици, тънещи в сянка.

Манхатън.

Тунелът „Линкълн“ поглъщаше трафика като паст на ненаситно чудовище. В колата на ФБР цареше напрегната тишина. Следяха движението на понтиака по радиовръзката и очакваха всеки момент да се появи на магистрала 495.

— Бави се — отбеляза Томаш нетърпеливо.

Никой не отговори. Тед продължаваше спокойно да дъвче дъвката си, впил поглед в непрестанния трафик.

— Щом се движи към Манхатън, вероятно бомбата е поставена вече — отбеляза Ребека. — Не е логично да ходи до Манхатън, за да вземе бомбата, и после да я отнесе на друго място. Наблизо няма друга цел, чийто профил да е сходен с този на Манхатън. Атентатът трябва да е тук.

— Имаш право — каза Томаш. — Но ако е така, защо не са я взривили вече? Какво чакат?

Американката сви рамене.

— *Beats me.*^[5]

Тед, който продължаваше да следи движението, им направи знак да замълчат.

— Ето го!

Включи мотора и изчака зелената кола да се приближи. Когато Ахмед мина, потегли и се нареди зад него, умишлено пропускайки една кола между тях като предохранителна мярка.

— *Sierra One* в движение — съобщи той по микрофона.

— Прието, *Serra One* — отговориха от колата, която до този момент следваше плътно понтиака. — *Sierra Five* задминава *Fireball*, за да го изчака на *30-а западна*.

Едва бяха приключили разговора, когато другата кола се престрои на лентата на градския транспорт и на скорост задмина мудната колона от автомобили по посока на Манхатън. Томаш почти му завидя, тъй като потокът от коли едва помръдваше на входа на тунела. Придвижването се оказа още по-бавно, отколкото си го представяше, с безкрайна върволица от коли, които ту даваха газ, ту удряха спирачки.

Най-сетне, напредвайки метър по метър, автомобилите на Ахмед и Тед прекосиха тунела „Линкълн“ и излязоха в Манхатън. Португалецът си погледна часовника — само този кратък участък, между Ню Джърси и острова, им беше отнел тридесет минути.

— Страшно задръстване — установи Томаш. — Винаги ли е така?

— Трафикът в Манхатън винаги е натоварен — отговори Тед. — Но днес положението се утежнява от мерките за сигурност.

Десният мигач на понтиака светна ненадейно и колата зави в заявената посока. Тед влезе в запазената за градския транспорт лента и задмина автомобила пред него, престроявайки се зад Ахмед. Понтиакът се шумгна из плетеницата от улички, избягвайки натовареното движение, и пое из Манхатън в източна посока, следван от хората на ФБР.

След четири пресечки зелената кола зави към някакъв тунел и изчезна от полезрението им. Пътуващите в колата на ФБР видяха знак за паркинг.

— Стоп! — нареди Тед по микрофона. — Близо сме.

Заповедта се отнасяше за автомобилите на ФБР, които идваха след тях. Но самият Тед дори не намали, а продължи напред, за да не буди подозрения у Ахмед, в случай че проверява за опашка.

Трррр.

— *Sierra One*, какво става?

— *Fireball* влезе в паркинг — поясни Тед, спирайки малко по-нататък. — *Sierra Two* и *Sierra Three*, останете по места. *Sierra Four* и *Sierra Five*, проверете за други изходи на този паркинг. Внимание, *Sierra One* ще остане само с един човек. Аз и моите гости ставаме *Foxtrot One*.

— Защо, *Sierra One*?

— *Fireball* може да премине към вариант *Foxtrot*.

— Прието.

По даден знак на Тед, Ребека и Томаш изскочиха от колата и тръгнаха по тротоара към паркинга.

— Какво значи това, че *Fireball* може да премине към *Foxtrot*? — попита Томаш, който проявяваше жив интерес към всякакви кодове. — Какво означава *Foxtrot*?

— Има голяма вероятност *Fireball* да излезе от колата — отвърна човекът на ФБР. — *Foxtrot* ще рече *пешеходец*. Не забравяйте, че нашият човек влезе в паркинг. Обикновено правим това, за да паркираме колата, нали?

Влязоха в паркинга със спокоен ход, следейки внимателно всяко движение. Претърсиха първото ниво, без да открият нищо особено. Спуснаха се по стълбището към второто ниво, но дочуха нечии стъпки долу и се отдръпнаха зад една колона.

Мъж с дънки и зелена риза се появи на стълбището и се отправи към изхода.

— Той е! — позна го Томаш.

Веднага щом Ахмед напусна очертанятия на паркинга и излезе на улицата, тримата го последваха на приемливо разстояние, потънали в най-безобидния разговор, който можаха да измислят. Мюсюлманинът вървеше на петдесетина метра пред тях. Походката му бе леко скована, може би от напрежение.

— Намираме се близо до *Port Authority* — установи Тед, взрян в голямата автогара недалеч от тях.

Томаш не обърна внимание на казаното. Той не изпускаше от поглед бившия си студент.

— Забелязахте ли цвета на ризата му? — попита той.

Ребека сви устни равнодушно.

— Зелена — установи тя. — Какво ѝ е особеното? Доколкото знам, зеленият цвят е цветът на исляма. Щом е мюсюлманин...

— Така е — потвърди португалецът. — Но за мюсюлманите зеленото е и цветът на Рая. Очевидно нашият човек вярва, че отива в Рая.

Тед се разсмя.

— Ню Йорк? Раят? И таз добра!

Свиха зад ъгъла и Томаш видя петима полицаи на коне отляво и още трима отдясно, всички с каски. Забеляза две коли с лого *NYPD*^[6] на вратите, в далечината се чуваха сирени. Погледна нагоре и видя хеликоптери да кръжат в небето над Манхатън. Докато наблюдаваше бръмчащите машини, погледът му случайно спря на една тераса, където някакъв човек държеше нещо, което му заприлича на оръжие с оптичен мерник. Беше специално обучен снайперист от полицията.

— Не прекалявате ли малко? — попита португалецът, почти шокиран от тази показност.

— Защо? — учуди се Тед.

— И още питате? — Махна към конната полиция. — Защо са ви всички тези полицаи, които се разхождат демонстративно по улицата? Нима смятате това за нормално? Да не мислите, че нашият човек е глупав и няма да се усъмни?

Агентът на ФБР разсеяно хвърли поглед към полицаите.

— Разбира се, че е нормално.

— Шегувате ли се? — попита Томаш. — Намирате за естествено това стълпотворение на полицаи по улицата? Нима мислите, че нашият човек няма да усети, че го следят?

Тед се разсмя.

— Какво? Да не би да мислите, че всичко това е заради *Fireball*? Не, приятелю, това е заради Общото събрание на ООН. Всяка година се разиграва един и същи каубойски спектакъл тук, в Манхатън. Пристигат държавни и правителствени ръководители от цял свят да говорят от трибуната на Общото събрание на ООН и в града настава истински хаос. Направо е ад през тия две седмици.

— И винаги ли е така, когато се свиква Общото събрание на ООН?

— Е, днес е по-зле, истина е. Все пак идва и президентът, нали? В негова чест предохранителните мерки стават още по-зрелищни.

— Кой президент?

— Кой мислите? На Съединените щати, разбира се.

— Президентът на Съединените щати ще говори пред Общото събрание на ООН?

Тед кимна утвърдително.

— Този следобед.

— Той... тук ли е вече?

Човекът от ФБР погледна часовника си.

— Трябва да е пристигнал вече. По сценарий речта му е след петнадесет минути.

Новината потресе Томаш. Закова се насред тротоара, впил очи в зелената риза, която се движеше на петдесетима метра пред тях, — най-сетне беше разбрал. Беше прочел във вестника за речта на президента пред Общото събрание и — какъв идиот бе само! — въобще не беше свързал нещата!

Но сега всичко му беше ясно!

— Ето, това е! — почти извика той, удряйки юмрук в дланта си.

— Какво? — изплаши се Ребека. — Какво е станало?

Историкът махна възбудено към силуета на Ахмед отпред, с разширени от ужас очи.

— Той е изчаквал заради речта! Чака речта!

— Какво?

— „Ал Кайда“ ще взриви атомната бомба, докато президентът произнася речта си в ООН!

[1] Предупреждение за начало на предаване. — Б.р. ↑

[2] Сиера Едно — условно наименование. — Б.р. ↑

[3] Сиера Две. — Б.р. ↑

[4] Сиера Пет. — Б.р. ↑

[5] Нямам представа; кой знае (англ.). — Б.р. ↑

[6] The New York City Police Department (NYPD) — Полицейско управление на Ню Йорк. — Б.р. ↑

LIX

— *Foxtrot One* към *Big Mother*.

Предвид обстоятелствата Тед дори не се помъчи да прикрие обаждането си по радиовръзката от мобилния апарат, който висеше на колана му.

Trrrrr.

— Какво има, *Foxtrot One*?

— Наредете да евакуират Манхатън и да изведат незабавно президента от сградата на ООН — каза той с ледено спокойствие. — Пуснете гайгеровите броячи в зданието, както и в съседните сгради. Претърсете всичко.

Настъпи смущаваща тишина.

— Защо, *Foxtrot One*? Какво се е случило?

— Президентът е в Манхатън! *Fireball* също е в Манхатън! Съществува голяма вероятност да взриви бомбата още днес! Трябва ли да обяснявам!

— Прието, *Foxtrot One*.

Видяха Ахмед сред множество пешеходци, които пресичаха Пето авеню. Тръгнаха по 42-ра улица и фасадата на Нюйоркската библиотека остана зад тях. Нямаше никакво съмнение, че неговият бивш студент се беше запътил към седалището на ООН.

— Не би ли било по-добре още сега да го спрем? — попита Томаш изнервен. — Би било по-сигурно, не смятате ли?

— А бомбата? — попита Ребека. — Къде е бомбата?

— Ще разберем по-късно.

— Не, това е неприемливо — каза тя. — Ако неутрализираме *Fireball*, заплахата остава. Бомбата вероятно е в ръцете на неговите съмишленици. А те няма да се поколебаят да я взривят, в случай че *Fireball* не се появи. Така че нашият приоритет си остава локализирането на бомбата. Едва когато разберем къде е, бихме могли да предприемем нещо. — Махна към силуета на Ахмед. — *Fireball* все

още не представлява истинска заплаха. Не носи бомбата със себе си, следователно все още разполагаме с някакво време.

Томаш погледна с притеснение часовника си.

— Президентът ще започне речта си след седем минути. — Обърна се към Тед. — Кой друг ще присъства?

— Да видим... Тук са още президентът на Бразилия, испанският министър-председател, италианският министър-председател... президентът на Иран, министър-председателят на...

— И на Иран ли?

Тед внезапно се почувства окуражен.

— Ами да, и иранецът е тук! Това е добре, не мислите ли? Типът е фундаменталист. Щом и той е тук, „Ал Кайда“ няма да се осмели да взриви бомбата днес, нали?

— „Ал Кайда“ е сунитска и смята шиитите за неверници — поясни историкът. — Иранският президент е шиит, следователно е неверник. Смъртта му е чудесен бонус за „Ал Кайда“.

Тед поклати глава и се обърна на изток, взирайки се в района, където се намираще седалището на Обединените нации.

— А ООН? — попита той. — И ООН ли не зачитат?

Томаш се усмихна горчиво.

— Да зачитат ООН? Едни от най-жестоките атаки на „Ал Кайда“ са срещу ООН в Афганистан, в Ирак, Алжир, Сомалия, Судан, Ливан...

— Но защо? Та Обединените нации са организация на всички народи, по дяволите! И мюсюлманите са сред тях! Как може да нападат ООН?

— „Ал Кайда“ обвинява ООН в престъпления срещу исляма — поясни Томаш. — Но основният проблем е теологически.

— Шегувате се.

— Сериозно. Хартата на ООН установява равнопоставеност на всички религии, а мюсюлманите не приемат това, понеже Мохамед е провъзгласил превъзходството на исляма. Постулатът за равнопоставеност на религиите опровергава Мохамед, което според тях превръща ООН в антиислямска организация.

Тед го гледаше с широко отворени очи, объркан от всичко това, което за него беше абсолютна новост.

— Но... но нали свободата на вероизповеданието е основно човешко право!

— Така смятаме ние, но не и мюсюлманите, поне мнозинството от тях — отбеляза Томаш. — Всъщност ислямският свят отправи сериозни възражения срещу Всеобщата декларация за правата на човека и тези възражения не се отправят единствено от фундаменталисти. Ако разгледаме въпроса по-обстойно, ще установим, че много от мюсюлманските страни въобще не приемат декларацията, тъй като тя постановява правото на всеки да променя религията си съгласно своята свободна воля. А според Корана и Пророка вероотстъпничеството е престъпление, което се наказва със смърт. Освен това Всеобщата декларация за правата на човека установява абсолютно равенство между мъже и жени, както и между хората, изповядващи различни религии, което също противоречи на ислямските закони. Ето защо много мюсюлмани, и то далеч не само фундаменталисти, смятат тази декларация за антиислямска.

Човекът на ФБР изсумтя недоволно.

— Нямам коментар за това.

Сградата на Обединените нации се намиреше само на четири пресечки разстояние и Томаш я зърна на *Лексингтън авеню*. Метална бариера преграждаше достъпа до продължението на 42-ра улица. Улиците бяха затворени и отвъд бариерата не се забелязваше движение.

Трррр.

— *Big Mother* за *Foxtrot One*.

— Какво има, *Big Mother*?

— Евакуацията на Манхатън е невъзможна. Няма време за това.

— А президентът?

— И него не можем да изведем от ООН. От техническа гледна точка сградата не е американска територия, поради което президентът няма предимства спрямо другите държавни ръководители. Говорим за над тридесет държавни и правителствени ръководители. Би трябвало да евакуираме всички едновременно, а това не може да се направи за няколко минути.

— Какво? — възмути се Тед, който изпускате нервите си за първи път. — Чувате ли се? Президентът трябва незабавно да напусне Манхатън!

— Съжалявам, *Foxtrot One*. Решението е негово и е окончателно. Вие трябва да локализирате бомбата и да я неутрализирате.

Човекът на ФБР с удоволствие би запратил радиостанцията на земята, но се въздържа. Не беше време за нервни изблици. Въздъхна дълбоко и се опита да си възвърне самоконтрола.

— Гайгеровите броячи откриха ли нещо?

— Седалището на ООН е чисто, *Foxtrot One*. А също и улиците в непосредствена близост до сградата. Търсенето продължава в по-широки граници.

Тед прибра радиостанцията на колана си и още веднъж погледна часовника.

— *Fuck!* — изруга той. — Остават три минути до речта на президента. Може би ще трябва наистина да обезвредим *Fireball*.

— Вече ви казах, че първо трябва да локализираме бомбата — настоя Ребека, явно уморена да повтаря едно и също. — Колко пъти трябва да ви припомням, че крайната цел не е неутрализирането на *Fireball*, а неутрализирането на бомбата!

Отвъд Лексингтън авеню беше пълно с полиция. По терасите и балконите на сградите се виждаха снайперисти. Бръмчаха хеликоптери, сирените пищяха. Нямаше съмнение, че зоната около сградата на ООН беше най-добре охраняваната територия на планетата. На фона на цялата тази зрелищна показност изглеждаше лудост някой да планира атентат на това място и точно в тези дни, но това най-вероятно не впечатляваше „Ал Кайда“.

Вниманието на Томаш отново се обърна към самотната фигура на Ахмед, който вървеше по Лексингтън авеню в посока север, преминавайки покрай множество полицаи и патрулни коли, охраняващи достъпа до района на ООН. Дали бившият му студент не проучваше терена? Историкът започна да подлага на съмнение идеите, които дотогава считаше за абсолютно сигурни. Дали атентатът наистина беше неминуем? А ако всичко това беше само...

Ахмед падна.

Сякаш се спъна в невидимо препятствие и се простря на земята.

Тримата преследвачи се взираха изумено от другата страна на улицата в тялото на мъжа, рухнал на тротоара.

Чакаха да се надигне, да се размърда, да направи нещо. Но проснатото тяло остана неподвижно и тримата стигнаха до неизбежното заключение.

Ахмед беше прострелян.

LX

— *Foxtrot One* за *Big Mother*.

Тед отново беше сграбчил радиостанцията, обзет от гняв.

— Какво има, *Foxtrot One*?

— *Fireball* е аут. Кой, по дяволите, стреля по него?

— Ще проверя, *Foxtrot One* — беше отговорът.

Тримата останаха на ъгъла на Лексингтън авеню и 43-та улица, до „Крайслер билдинг“, наблюдавайки безжизненото тяло на Ахмед. Видяха приближаващите полицаи и мъжа с бяла престилка, който изскочи от линейката и коленичи пред падналия мъж със зелената риза. Мъжът с бялата престилка, явно лекар, каза нещо на полицаите, изглежда им даваше инструкции как да процедират.

Когато приключиха с говоренето и ръкомахането, двама полицаи вдигнаха тялото и го отнесоха до линейката, бяла кола с червен кръст и надпис *Bellevue Hospital*. Ахмед беше положен на носилка и внесен в линейката през задните врати, които веднага се затвориха.

— Може би е по-добре да отидем да видим какво става там — каза Томаш, изнервен, че губи Ахмед от полезрението си.

— Ами ако този тип дойде на себе си? — попита Ребека. — Ще ни види, че разпитваме доктора, и ще ни разкрие. Не, може би е по-добре да останем настрана. По-удачно би било, ако ФБР говори с болницата и разпита лекаря по обичайния ред.

Тед кимна в знак на съгласие и приближи радиостанцията към устата си.

— *Foxtrot One* за *Big Mother*. Дали ще можете да проверите нещо, моля?

— Кажете, *Foxtrot One*.

— *Fireball* беше качен в линейка на „Белвю“, паркирана край „Крайслер билдинг“. Дали в болницата не биха могли дискретно да научат от доктора в линейката какво е състоянието на новия им пациент?

— Прието, *Foxtrot One*.

Човекът на ФБР обходи с поглед високите части на сградите. Мярналият се силует на снайперист в далечината му напомни, че очаква още един отговор, и затова отново приближи радиостанцията до устата си.

— Апропо, *Big Mother*. Знае ли се вече кой идиот е стрелял срещу *Fireball*?

— Не — беше отговорът. — Все още се опитваме да разберем какво е станало, но засега никой не се е обадил. Който и да е бил, се спотайва. Може да е бил някой по-изнервен снайперист...

— Нищо чудно — промърмори Тед през зъби, бавно отпусайки радиостанцията, докато поклащаше глава. — Пуснали са сума новаци и, както се вижда, вече са сгазили лука. — Постави радиостанцията пред устата си и натисна копчето. — *Big Mother*, имате ли вече новини от проверката с гайгеровия брояч?

— Да, *Foxtrot One*. Пуснали сме няколко коли с броячи из района, както и в останалата част на града. Проверката е почти към края си.

— И?

— Няма никакви индикации за радиоактивност в Манхатън. Всичко е чисто. Явно няма никаква бомба, *Foxtrot One*.

Тед, Томаш и Ребека се спогледаха, без да знаят какво да правят, нито какво да кажат. Събитията приемаха неочакван обрат — онова, което в даден момент беше сигурно, в следващия ставаше малко вероятно. Все едно препускаха с влакче на ужасите.

С жест, който напомняше нервен тик, португалският историк си погледна часовника за пореден път.

— Време е.

Човекът на ФБР отстъпи няколко крачки и застана пред витрината на магазин за електродомакински уреди, загледан в телевизор, по който течеше програма на *CNN*. Томаш и Ребека отидоха при него. Новинарската програма излъчваше директно от седалището на ООН и показваше мъж в тъмносин костюм и червена вратовръзка, който крачеше спокойно към подиума от зелен мрамор, за да произнесе своята реч.

Беше президентът на Съединените щати.

Трррр.

— *Big Mother* за *Foxtrot One*.

— Какво има, *Big Mother*?

— Сигурно сте объркали линейката.

— Защо?

— От болница „Белвю“ ни казаха, че нямат линейка на „Лексингтън“. Всъщност изобщо нямат линейка в района. Бихте ли проверили по-добре?

Очите на Тед се вторачиха в белия автомобил на спешната медицинска помощ, паркиран от другата страна на булеварда. На вратите наистина беше изписано *Bellevue Hospital*.

— Извинете, *Big Mother*. Но тази линейка наистина е на „Белвю“, няма никакво съмнение в това.

— Грешите, *Foxtrot One*. От болницата твърдят, че не са изпращали линейка в района.

Тед не се отказваше.

— Вероятно са се объркали! — настоя той. — Ясно виждам пред себе си...

С импулсивен жест Томаш, който следеше разговора с все по-голямо внимание, изтръгна радиостанцията от ръцете на човека от ФБР и заговори директно с командния център на операцията.

— *Big Mother*, тук е Томаш Нороня от *NEST* — представи се. — Работя с *Foxtrot One* и бих искал да знам нещо.

Отговорът се забави няколко секунди. Томаш доби впечатлението, че шефът на операцията преценява дали да говори с аматьор, при това чужденец, който няма нищо общо с Бюрото. Тежестта на обстоятелствата обаче повлия на решението му.

— Слушам ви, мистър Нороня.

— Проверихте ли вече града с гайгеровите броячи?

— Да.

— И никъде не се констатира радиоактивност?

— Точно така. Няма нищо.

— Искате да кажете, че нито за секунда стрелката на гайгеровия брояч не е отбелязала каквато и да било активност? Нищо, абсолютно нищо?

— Да... тоест, има обстоятелства, при които гайгеровият брояч констатира известно наличие на радиоактивност, нали?

— Какви обстоятелства?

— Ами, вижте, когато се минава покрай болници например. Болниците са пълни с радиоактивна апаратура. Всеки път, когато насочим гайгеров брояч към някоя болница, уредът се задейства. Но това е естествено.

Томаш почувства сърцето му да бие все по-бързо и по-бързо. Очите му се разшириха от ужас, преди да зададе следващия въпрос.

— А... линейките?

— Същото нещо.

Томаш погледна към Тед и Ребека. Тримата се обърнаха едновременно към линейката, спряла до „Крайслер билдинг“, и лицата им се изопнаха. В един неестествено дълъг миг те видяха нещата по съвършено различен начин и смразяващ страх като сянка се спусна над тях.

Линейката беше атомната бомба.

LXI

Като разбудени с електрошок, тримата излязоха от вцепенението и се втурнаха да пресичат булеварда. Тед и Ребека тичаха с извадени пистолети, Томаш беше с празни ръце, но и той препускаше с тях, и тримата погълнати от една и съща ужасяваща мисъл.

Линейката беше атомната бомба.

Вече бяха близо до автомобила. Изобщо не се стараеха да се прикриват — положението беше екстремно за подобни условности. Човекът на ФБР хвана дръжката на задната врата и я дръпна, но тя беше заключена.

Без да се колебае, Тед насочи пистолета към ключалката, като придържаше китката си, за да избегне отката на оръжието, и натисна спусъка.

Бум.

Силният звук от изстрела проехтя в тъпанчетата на Томаш и предизвика хаос наоколо. Полицайте, които охраняваха района, извадиха оръжия и закрепяха.

— Не мърдай!

Но Тед не им обърна внимание.

Ключалката на линейката се пръсна на парчета и той дръпна вратата, която веднага се отвори. Вътре имаше двама мъже — единият, в зелена риза, беше коленичил над нещо, а другият, в бяла престилка, беше насочил оръжие към тях.

Бум

Бум.

Тед повали мъжа с бялата престилка, който се сгъна надве и рухна на улицата. Този в зелено, очевидно Ахмед, извади пистолет и го насочи навън.

Трак-трак-трак-трак-трак.

Дъжд от куршуми се изсипа над Тед, който се свлече безпомощно на земята. Полицайте наоколо бяха открили огън срещу него, вземайки човека на ФБР за враг, повалил беззащитен лекар.

— ЦРУ! — извика Ребека към полицаите. — Спрете огъня!
Полицаите се поколебаха и прекратиха стрелбата.

Бум.

Изстрелът дойде от вътрешността на линейката. Томаш се свлече на земята.

Ребека веднага залегна на асфалта и се прицели в Ахмед, който беше обърнал димящото оръжие към нея.

Бум.

Бум.

Ахмед падна вътре в линейката.

Трак-трак-трак-трак-трак.

Полицията откри огън срещу Ребека, но тя лежеше на земята и се оказа трудна цел. Освен това хвърли пистолета и прикри главата си. Когато я видяха обезоръжена, полицаите прекратиха стрелбата, но продължаваха да държат на мушка всички наоколо, включително простреляните.

— Никой да не мърда! — извика един от полицаите. — Останете на земята! Който стане или направи нещо, ще бъде застрелян!

— ЦРУ! — повтори тя. — Аз съм от ЦРУ! Има бомба в линейката! Трябва да я деактивираме!

Информацията обърка полицаите. Погледнаха към линейката, а после към най-високостоящия в йерархията от групата, някакъв дебеланко, който се колебаеше какво да предприеме.

— От ЦРУ ли сте?

— Да. Оставете ме да огледам линейката. Там има бомба!

— Останете на място! — заповяда шкембестият полицай. — Имате ли карта да се идентифицирате?

— Да.

— Покажете я с много бавни движения. Но, повтарям, много бавно. При първото рязко движение ще открием огън.

Ребека пхна окървавена ръка в джоба на самото и извади служебна карта, после я обърна към полицаите. Хората от NYPD се приближиха предпазливо, приведени и съсредоточени, без да свалят оръжията си. Един от тях бавно се наведе и взе картата. На малкото пластифицирано картонче се виждаше нейна снимка и кръг с американския орел по средата и надпис *Central Intelligence Agency*.

— По дяволите, тя наистина е от ЦРУ! — потвърди полицаят, показвайки картончето на шефа си.

— Мога ли да стана? — попита Ребека.

Висшестоящият в йерархията обмисляше молбата. Погледна картончето, после Ребека, отново се взря в личната карта и още веднъж в Ребека. Като не откри основание да оспори автентичността на документа, накрая кимна с глава. Полицаят, който беше взел личния документ, ѝ подаде ръка да се изправи.

Американката се чувстваше замаяна и стана с усилие. Два от куршумите бяха засегнали дясната ѝ ръка и ръкавът на ризата ѝ беше напоен с кръв.

Огледа се наоколо и видя Томаш и Тед, проснати на асфалта в локви кръв.

— Господи!

— Познавате ли тези хора?

— Те са с мен — каза Ребека и се устреми към португалеца. Коленичи и наклони сламенорусата си глава към ухото му. — Том, добре ли сте?

Том изстена и се обърна.

— Улучиха ме в рамото — промълви той, мръщейки се от болка. — Но мисля, че ще оцелея.

Ребека се свлече върху него и го прегърна с облекчение.

— Слава богу! Слава богу! Толкова се изплаших...

Томаш отвърна на прегръдката, макар и предпазливо, заради раненото рамо, и я целуна по врата. Вдъхна лекото ухание на златните ѝ коси и се почувства омаян, с отпуснати мускули и олекнало тяло, отдаден всецяло.

— Всичко е наред — настоя шепнешком, внезапно стиснал зъби, за да устои на пронизващата болка в рамото. — Всичко е наред.

Полицаяте ги наобиколиха.

— Госпожо — каза тревожно един от тях, — в линейката има някакъв часовник.

Стреснати, Ребека и Томаш веднага се обърнаха към него.

— Какво казахте?

— Вътре има часовников механизъм, който отброява оставащото време.

LXII

Един слаб и висок полицај помогна на Ребека и Томаш да се качат в линейката. И двамата имаха ужасни болки, но съобщението на полицаја им подейства като удар с камшик. Раните им не бяха с първостепенен приоритет.

Полицаят им показва часовника.

— Ето го.

Двамата се надвесиха над мястото и с разширени от ужас очи се взряха в цифрите, които блещукаха в полумрака.

03:10

— Три минути и десет секунди до експлозията — прошепна Томаш потресен. — Ще успеете ли да деактивирате бомбата?

Ребека машинално поклати глава.

— За три минути? Това е невъзможно!

Двамата се взираха един в друг, трескаво търсейки решение.

— Това бомба ли е? — попита полицаят, внезапно обхванат от тревога. — Най-добре е да се евакуира районът!

— Това е атомна бомба — каза Ребека. — Вече няма смисъл да се евакуира, който и да било. Прекалено късно е за това.

Томаш я изгледа.

— Вижте какво, Ребека. Трябва да намерим решение.

— Невъзможно е, Том! Трябва да отворим бомбата и да деактивираме задвижващия механизъм на куршума от обогатен уран. Това не се прави за... за...

Погледна часовника си.

— ... за по-малко от три минути! Абсолютно невъзможно! Томаш взе черната кутия с циферблата на кехлибарения часовник и я разгледа.

— Това е клавиатура.

— Да, тя е част от системата за сигурност — каза Ребека. — Клавиатурата се използва за въвеждане на кода, който активира бомбата.

Информацията запали светлинка на надежда.

— Това означава, че трябва да има и код, който да я деактивира...

— Възможно е — допусна тя. — Проблемът е, че не знаем какъв е този код.

Томаш обърна глава към мъжа с бялата престилка, който лежеше проснат на улицата.

— Но те знаят — каза той. Вдигна очи към придружаващия ги полицай. — Някой от хората в линейката оживя ли?

— Пациентът — махна човекът от NYPD, отдръпвайки се, за да видят Ахмед. — Ранен е в белите дробове, но ще отърве кожата.

Томаш се приближи до бившия си студент.

— Ахмед! Ахмед!

Арабинът отвори очи, като чу да го викат по име. Погледна Томаш смаяно, не вярвайки на очите си.

— Професоре! — възкликна на португалски. — Какво правите тук?

— Това е дълга история — каза Томаш и направи опит да се усмихне. — Добре ли си?

Ахмед въздъхна тежко.

— Готов съм да отида в Рая — прошепна той. — Бог е велик и състрадателен и ще ме прибере в прекрасната си градина.

Когато чу думите му, Том осъзна, че трудно ще го убеди да им разкрие кода за деактивиране.

— Чуй ме, Ахмед — каза той меко. — Ти си свободен да ходиш в градината на Аллах, ако така желаеш и когато пожелаеш. Но, знаеш ли, аз не бързам и бих искал да остана още малко тук.

— Разбирам — съгласи се човекът на „Ал Кайда“. Говореше с видимо усилие заради раната в гърдите. — Ако умрете сега, ще отидете в Ада, защото сте неверник. — Разкашля се. — Но има решение.

— Кажете.

— Можете да приемете исляма сега — предложи той. — Кажете *шахада*, за да засвидетелствате, че приемате Аллах за единствен бог и Мохамед за негов Пророк. Веднага ще станете мюсюлманин и ще

умрете като *шахид*. Бог, с неговото безкрайно милосърдие, ще ви приеме в Рая.

Тези думи прозвучаха на Томаш като смъртна присъда — беше очевидно, че Ахмед няма да проговори. Въпреки това не се отказа. Махна към часовника, чиито цифри проблясваха в здрача на два метра разстояние и отброяваха последните минути.

— Виждаш ли онова там?

Ахмед обърна глава.

01:37

— Остават още минута и половина, докато Аллах ме прибере в Рая — прошепна арабинът. — Господ е велик!

— Когато бомбата избухне, много хора ще загинат, Ахмед. Жени, деца, старци. Не допускай да се случи. Моля те, дай ми кода за деактивиране на бомбата.

— Ако жертвите са мюсюлмани, всички ще станат *шахид* и ще отидат в Рая с девиците и реките с безалкохолно вино. Ако са неверници, ще видят пламъците на Ада. Господин професорът още има време да смени вярата си.

Томаш дълбоко въздъхна.

— Чуй ме, Ахмед, откъде да знаем, че точно това е божията воля? Защо не дадем възможност на господ да избере?

— Не разбирам — прошепна арабинът и очите му се изпълниха с недоумение. — Какво да избира? Как може да оставим бог да избира?

— Дай ми някаква идея за кода — предложи му историкът. — Ако успея да стигна до ключа, който ще спре обратното броене на часовниковия механизъм, то ще е, защото бог е пожелал бомбата да не избухне. От друга страна, ако не успея, то ще е, защото бог е пожелал да избухне. Как ти се струва идеята? Не ми казвай, че се страхуваш да оставиш бог да вземе решението...

Ахмед отново хвърли поглед към часовника.

01:07

Минута до експлозията. Какво имаше да губи?

— Добре — съгласи се той. — Господ, в безкрайната си мъдрост, ще реши. Насочващата мисъл е следната: *Thy mania by I*.

Томаш се намръщи.

— Какво?

— *Thy mania by I*. Това води до кода.

— Това Шекспир ли е, или какво?

Човекът от „Ал Кайда“ хвърли последен поглед към часовника и се усмихна.

01:02

— Имате една минута, господин професоре — каза той, притваряйки очи. — Да бъде волята на Аллах и да се отприщи божият гняв!

Разбирайки, че няма да изтръгне нищо повече от бившия си студент, Томаш се довлече с мъка до часовника и изтрака *Thy mania by I* по клавиатурата. После впи поглед в кехлибарения циферблат.

00:51

00:50

Цифрите продължиха неумолимия си бяг.

— Е? — попита Ребека, изтерзана от напрежение. — Успя ли да спреш...

— Шшт! — нареди Томаш.

Историкът се съсредоточи над ребуса.

Thy mania by I.

Приличаше на староанглийски и буквално означаваше „твоята мания към мен“. Или „за мен“. Шекспир беше една възможност, но ако действително беше препратка към стих на известния английски поет, всичко беше загубено. Нямаше време да издири препратката към стиха,

а още по-малко думата или фразата, която би трябвало да предотврати взрива.

Томаш погледна часовника с нескрито напрежение.

00:45

Две капки пот се стекоха по челото на Томаш. Печалната истина беше, че вече нямаше време за нищо. Надяваше се единствено, че може да става дума за анаграма. Но ако беше нещо друго, наистина всичко беше изгубено. Дали не беше анаграма?

А дори и да беше, времето изтичаше безжалостно.

00:39

Да видим, каза си той и нахвърли набързо ребуса на късче картон, откъснато от един кашон в линейката.

Thy mania by I.

Пронизваща болка в рамото го накара да изстене. Като че игла се движеше в пулсиращата рана, но той си пое въздух дълбоко, овладя страданието и макар и с усилие, отново успя да се концентрира.

Ако беше анаграма, помисли той, би трябвало да запази буквите, но да промени тяхната последователност, така че да стигне до нова фраза или дума, съставена от същите букви. И ако имаше такава фраза, прецени той, най-вероятно бе фраза, важна за исляма. Би трябвало да има двойна буква „у“, двойно „а“, едно „t“, едно „m“...

Дали не беше *Allah u akbar*? Не, буквите не съвпадаха. А първите аяти от Корана? *Biçmillah Irrahman Irrahim*? Не, и това не ставаше. Би трябвало да е нещо тайно, нещо, което само Ахмед знаеше. Тези ислямски фрази бяха прекалено очебийни, за да бъдат избрани за код.

Болката отново го прободеше. Преви се надве, стисна зъби и изчака спазъмът да отшуми. Когато болката най-сетне утихна, той се взря в ребуса, знаейки, че каквото и да му струва, трябва да запази концентрацията си.

А ако беше име? Поклати глава, окуражен от тази насока на мислите си. Да, име. *Maomé*, или *Muhammad* не бяха подходящи: буквите не съвпадаха, а и бяха твърде очебийни и елементарни за код. Разбира се, бившият му студент би могъл да използва собственото си име.

Не, поклати глава. И това не ставаше. Ахмед не се връзваше. Беше много късо и също отпадате. Освен това в ребуса нямаше буквата е. Ако е име, би трябвало да е тайно, някакво име, което... което...

По дяволите, може би... може би...

— *Ibn Taumiyyah!* Ибн Таймия! — ахна той. — Това е! *Ibn Taumiyyah!*

00:26

Сграбчи клавиатурата и написа *Ibn Taumiyyah*, бойното име на Ахмед в „Ал Кайда“. Убеждаваше се в отчаянието си, че можеше да е единствено *Ibn Taumiyyah*. Само *Ibn Taumiyyah!*

Въведе буквите. Струйки пот се стичаха по носа и брадичката му, ръцете му трепереха от напрежение, погледът му бе вперен в часовника.

00:22

00:21

00:20

— Не! — възкликна сразен. — Не!

Часовникът не беше спрял.

Атомната бомба щеше да експлодира след двадесет секунди, изтривайки Манхатън от картата. Всичко беше изгубено! Кодовата

дума, която можеше да спре обратното движение на часовниковия механизъм, не беше *Ibn Taḡmīyūah* Ибн Таймия! Беше нещо друго.

Но какво?

00:16

Очите му отново се спряха на ребуса, зададен от Ахмед, който Томаш беше надраскал на парчето картон. *Thy mania by I*. Да, явно не можеше да бъде *Ibn Taḡmīyūah*. Бойното име на Ахмед имаше три „у“, а в ребуса те бяха само две. Нямахше начин да е то.

00:12

— Том! — чу тревожен глас. — Том!

Разбра, че американката се моли до него, и нетърпимата болка в рамото го обля като ненаситна вълна. Болката прииждаше и се отдръпваше, но миговете за отдих ставаха все по-редки и кратки. Сега беше в пика си и разсичаше плътта му като кинжал, но Томаш знаеше, че в този момент трябва да превъзмogne всичко, дори и най-мъчителното страдание, дори и тази раздираща болка в рамото. Стисна устни и вдиша дълбоко, мъчейки се да се абстрахира от всичко. Обилна пот се лееше от челото му и се стичаше като водопад, докато най-сетне вълната се отдръпна и Томаш успя отново да се съсредоточи.

Нямаше време за търсене на алтернативни решения на ребуса. Освен това интуицията му подсказваше, че *Ibn Taḡmīyūah* беше правилният път, но нещо не се връзваше. Какво? Какво можеше да бъде?

Вгледа се в буквите от думите, съдържащи разрешението, и реши да изпише по друг начин тайното име на Ахмед.

00:08

— Том, това ще гръмне! — изстена Ребека. В гласа ѝ се усещаше паника. — Том!

Още по-обилна пот беше избила по лицето на Томаш и се спускаше на тънка струйка по брадичката му. Историкът машинално прокара ръка по челото, за да избърше потта. Съзнаваше, че времето лети и има възможност да направи един-единствен последен опит.

Отново прецени тайния ключ. В интерес на истината, буквите от ребуса съвпадаха напълно с тези от името. Всички. С изключение на третата буква „у“. Къде беше сбъркал? Впи очи в двете „у“ от ребуса, сякаш с взирание можеше да стигне до скритата тайна. Ами ако... ако... правописът беше различен? По дяволите, защо не? Спомни си в този миг, че арабският правопис не беше еднозначен при изписването на *Ibn Taumiyaah* и че в някои текстове името беше написано само с две...

— Ох, господи, ще умрем!

00:04

Времето се беше изчерпило.

С разтреперани пръсти Томаш взе клавиатурата и с последно отчаяно движение написа *Ibn Taumiyaah* с две букви „у“, вместо с три. Може и да грешеше, но нямаше какво да губи. Веднага натисна *enter* и стисна очи. Макар че не беше вярващ, той се прекръсти със затворени очи и предал съдбата си в божиите ръце, най-сетне се примири със смъртта.

Времето застина.

Замръзна.

Замръзна и се превърна във вечност. Понеже нищо не се случваше, историкът полуотвори едното си око и боязливо надникна към циферблата.

00:01

00:01

00:01

Часовникът беше спрял.

ЕПИЛОГ

Бирата се лееше от препълнените чаши и гръмки смехове изпълваха бара. Група мъже с униформи от NYPD се приближиха до канапето, където седеше Томаш, хванаха го за дясната ръка и го издърпаха към средата на бара.

— Хайде, Том! — каза единият от тях. — Вие сте героят на деня! Елате да празнуваме!

Томаш кимна към Ребека, която беше останала отзад.

— Но аз вече празнувам! — запротестира той. — С ангел!

Един от полицаите се обърна към русата жена.

— Извинете, мис Скот. Ще ви го отнемем само за минутка!

Дясната ръка на Ребека беше гипсирана, но махна с лявата в знак, че няма проблем.

— Всичко е наред, момчета...

Полицаите помъкнаха Томаш към пианиста.

— Вие сте човекът, Том! — настоя единият от тях, обзет от ентузиазъм. — *You're the man!*

— В последната секунда! — извика друг и миг по-късно го вдигна на раменете си. — Той обезвреди бомбата в последната секунда! Това го няма и в Холивуд! Нито у Спилбърг!

— *You're the man!*

Томаш се разсмя и се остави полицаите да го носят на конче. Превивайки се от смях, хората от NYPD го оставиха да тупне на стола до пианиста.

Музикантът изчака да му дадат знак и плъзна пръсти по клавишите, изтръгвайки мелодията от инструмента. Като чуха първите ноти, нюйоркските полицаи изпълниха гърди и ревнаха в хор с пълни чаши, вперили погледи в португалеца.

*For he's a jolly good fellow,
For he's a jolly good fellow,*

*For he's a jolly good feellowww,
And so say all of us!*^[1]

Хорът се заля в смях и Томаш се възползва от бъркотията, за да се върне при Ребека.

— Господи, ама вие наистина сте герой! — усмихна се тя. — Впечатлена съм!

— И за вас ли?

Усмивката на американката грейна още повече. Ребека облиза устните си лукаво, наведе се към историка и го прегърна нежно.

— Шегувате ли се? След всичко, което направихте днес следобед, за мен вие сте... вие сте бог!

Томаш я придърпа към себе си и му се прииска да я целуне, но не се осмели. Предпочете да усети топлината ѝ и лекото ухание на златните ѝ коси.

— Мога ли да ви помоля за нещо? — прошепна той, притискайки я още по-силно.

— Каквото поискате — отвърна Ребека. — За вас съм готова на всичко. Наистина на всичко.

Като чу тези думи, португалецът усети огромна и неудържима ерекция да издува панталоните му.

— А ако излезем навън?

— Искате да си тръгвате ли?

— Да. Тези полицаи са симпатични, но истината е, че въобще не ги познавам — Погали я по косите. — Хиляди пъти предпочитам да празнувам с вас.

Ребека леко отдръпна глава и погледна Томаш в очите.

— Добре — съгласи се тя. — Нека да празнуваме на друго място. Но нека да останем още малко.

Португалецът нацупи устни.

— О, защо? Защо не можем да излезем веднага?

— Не може, Том. Не забравяйте, че хората от Вашингтон са на път и ще се присъединят към нас. Мистър Белами и всички от *NEST* идват насам. Трябва да останем поне малко с тях, нали?

Томаш се опита да прикрие разочарованието си. Искаше му се на минутата да излезе с Ребека и беше решил да я целуне в асансьора.

Вече си представяше как се любят двамата — той с гипсирано ляво рамо, тя с гипсирана дясна ръка. Щеше да е интересно. Не беше доволен от това, че не могат да си тръгнат веднага, но бързо се примири. В крайна сметка това беше само отлагане на божествените мигове, които влажните устни и горещото тяло на американката обещаваха.

Само отлагане.

— Добре — съгласи се Томаш. — Кога пристигат?

Ребека погледна часовника си.

— След половин час.

Нощният Ню Йорк приличаше на огромна корона с блестящи бижута, искрящи като диаманти сред рубини, сапфири и изумруди. Истинско вълшебство беше да наблюдаваш големия град от високо, усещайки пулса му през големия прозорец на *Rainbow Grill* на шестдесет и петия етаж на сградата на RCA^[2].

В пиано бара хората от NYPD не спираха да пият бира и да пеят, но Томаш и Ребека предпочитаха да наблюдават грейналия в светлини град, хипнотизирани от ярките цветове, трептящи в изумителен хореографски ритъм.

— Нямам търпение да изляза оттук — сподели историкът, който вече не мислеше за нищо друго. — Как мислите, много ли ще се забавят? Вече мина половин час...

Американката погледна часовника.

— Имате право — установи тя. — Закъсняват с двадесет минути. Може би е по-добре да се обадя на...

— *Fucking* гений!

Португалецът позна басовия и провлачен глас и се обърна. Видя познатото лице на шефа на *NEST*, застинало в подобие на усмивка.

— Мистър Белами!

— Какво повтарям аз от години? — попита американецът, без да сваля очи от Томаш. — Вие сте един *fucking* гений!

— Беше късмет...

— Какъв ти късмет! Никой не може да направи онова, което вие сте направили, само с късмет! Поздравления и за двамата! — Махна към Ребека. — И вие също, бейби. Отлично сте се представили!

— Благодаря, мистър Белами.

— Бях информиран, че президентът ще връчи и на двама ви Президентския орден на свободата, най-високото гражданско отличие, за специален принос в защитата на националната сигурност на Съединените щати. А човекът от ФБР, който, за жалост, загина, също ще бъде награден посмъртно с медал. Беше герой.

Споменът за Тед помрачи лицата на Томаш и Ребека. Не бяха приятели, но все пак бяха прекарвали три дни заедно, докато наблюдаваха дома на Ахмед. Беше загинал пред очите им. Странно чувство на близост завинаги щеше да ги свързва с Тед.

Томаш почувства необходимост да разведри обстановката.

— Е, мистър Белами? Сам ли пристигнахте?

— Разбира се, че не.

Неочаквано Ребека се озърна неспокойно, поглеждайки към входа на бара, търсейки колегите си от *NEST*.

— Къде са останалите?

— Дойдох с кола с ескорт — каза Белами. — Сигурно всеки момент ще пристигнат.

— И Анна ли ще дойде?

— Разбира се.

Като след подадена от суфльор реплика, веднага щом шефът на *NEST* млъкна, малка, но шумна компания нахлу в пиано бара. Щом видяха Ребека, новодошлите се втурнаха към нея. Начело вървеше мургава красавица с дълги къдрави коси. С овлажнели очи тя се хвърли в прегръдките на Ребека.

— О, бейби!

— Скъпа!

Томаш, изумен, не вярваше на очите си. Ребека и Анна бяха слели устни с такъв плам и страст, че сърцето му се сви, а копнежът му стихна и се превърна в дълбоко огорчение.

[1] „За него, весел и добър приятел (3), така говорят всички...“ Популярна песен, с която се поздравяват приятели на рождени дни и други празници, като повишение в службата и т.н. Музиката е от френската песен „Marlbrough s'en va-t-en guerre“. — Б.пр. ↑

[2] Сградата е построена през 1933 г. като част от известния „Рокфелер център“. В нея се помещават студията на телевизионната

мрежа NBC. — Б.пр. [↑](#)

ПОСЛЕДНА БЕЛЕЖКА

Този роман разказва измислена история с измислени герои, но както се случва във всичките ми творби, много от нещата, които се разкриват в книгата, не са никаква фикция.

Те са истински.

Истина е, че има документи на „Ал Кайда“, както и изявления на нейни ръководители, от които е видно намерението на движението да използва ядрено оръжие. Истина е, че ако разполага с петдесет килограма високообогатен уран, всеки човек с инженерни познания би могъл да направи атомна бомба за по-малко от двадесет и четири часа в някой гараж. Истина е, че е възможно човек да се сдобие с високообогатен уран в страни със съмнителна ефикасност на мерките за сигурност. Истина е, че вече са станали няколко кражби на ядрен материал в руски хранилища, в това число и в „Маяк“. Истина е, че Пакистан е изнасял ядрена технология за други ислямски страни и че учени от страната са били консултанти на Бин Ладен и на други ръководители от „Ал Кайда“. Истина е, че повече от сто и петдесет аята в Корана са посветени на *джихад*.

Нито един от диалозите на героите в този роман не изразява личното ми отношение към исляма — само излагат различни пресичащи се перспективи по отношение на тази толкова значима религия, като се акцентира най-вече върху така наречената радикална или фундаменталистка перспектива. Цитатите от Корана или *ахадис*, в които се представя примерът на Пророка, са точни. За целта ползвах превода на Корана на португалски от Америко де Карвальо, издание на Публикасоиш Еуропа-Америка, от 2002 година; направил съм незначителни промени във формата, но не и в съдържанието на сура 8, аят 16; а така също и в сура 4, аят 34, по съвет на мюсюлмански духовник, според когото промяната предава по-добре оригиналното послание на арабски. Колкото до цитатите на *ахадис*, те са мои преводи на преводи от арабски на английски.

Използвани са също много други източници. На първо място, консултирал съм се с текстовете на менторите на така наречения радикален или фундаменталисти ислям, в превод на английски език. Това се отнася най-вече за *Jihad* от египтянина Хасан ал Банна, основател на Мюсюлманско братство, убит през 1949 година, и за *Milestones Along the Road* („Събития, които бележат пътя“), написана в затвора през 1964-та от друг египтянин, Сайед Кутб. Този текст се счита за основополагащ от модерните ислямисти. Кутб, който наследява Ал Банна в Мюсюлманско братство, е бил екзекутиран през 1965 година точно заради публикуването на тази книга.

Други книги, които представят продължение на идеите, заложили в текстовете на Ал Банна и Кутб, и които също съм проучил, са: *Defense of Muslim Lands* („Защита на мюсюлманските земи“) и *Join the Caravan* („Присъедини се към кервана“) от шейх Абдуллах Аззам, един от менторите на Осама бин Ладен; *The Virtues of Jihad* („Достойнствата на джихад“) от молла Мохаммед Масууд Азхар; *Ruling by Man-made Law* („Управление според човешките закони“) от Абу Хамза ал Масри и *Jihad in the Qur'an and Sunnah* („Джихад в Корана и Сунната“) от шейх Абдуллах бин Мухаммад бин Хумаид.

За да разбера „Ал Кайда“ и да се запозная с идеите на лидера ѝ, проучих два текста, написани от самия Осама бин Ладен, озаглавени *Declaration of War on America* („Обявяване на война на Америка“) и *Exposing the New Crusader War* („Описание на новата кръстоносна война“), както и интервюто, дадено от него за *ABC News* през 1998 година. Важни в това отношение са и книгите *Al-Qaeda* („Ал Кайда“) от Джейсън Бърк и *The Secret History of Al-Qaeda* („Тайната история на «Ал Кайда»“) от Абдел Бари Атуан, от които почерпих подробности, отнасящи се до Бин Ладен и тренировъчните лагери на „Ал Кайда“ в Афганистан. Но по отношение на лагерите ми помогна безспорно *Inside the Jihad* („За джихад отвътре“) от Омар Насири.

Други, заслужаващи внимание източници, са *Terror in the Name of God* („Терор в божието име“) от Джесика Стърн; *Who Becomes a Terrorist and Why* („Кой става терорист и защо“), доклад, изготвен през 1999 година от Рекс Хъдсън за американското правителство; *The Clash of Civilizations and the Remaking of World Order* („Сблъсъкът на цивилизациите и преобразуването на световния ред“) от Самюел Хантингтън; *The End of Faith: Religion, Terror, and the Future of Reason*

(„Краят на вярата: Религия, тероризъм и бъдещето на разума“) от Сам Харис; „За исляма“ от Али Камел; *The Crisis of Islam — Holy War and Unholy Terror* („Кризата на исляма — свята война и безбожен терор“) от Бернард Люис; а така също *God’s Terrorists — The Wahhabi Cult and the Hidden Roots of Modern Jihad* („Божиите терористи — ухабитският култ и скритите корени на модерния джихад“) от Чарлз Аллен.

Колкото до основните и по-общии текстове за исляма, освен самия Коран съм ползвал също книгите „Ислямът“ на Акбар Ахмед; *Islam — Faith, Culture, History* („Ислямът — вяра, култура, история“) от Пол Лунде, както и „АБВ на исляма“ от Ив Торавал.

Проучих също и творби, анализиращи войнствения аспект на исляма. Най-важните от тях за мен бяха *Journey Into the Mind of an Islamic Terrorist* („Пътуване из съзнанието на един ислямски терорист“) и *Islam and Terrorism* („Ислям и тероризъм“) от Марк Габриел; *The Truth About Muhammad* („Истината за Мохамед“) от Роберт Спенсър. Трябва да спомена, че двамата автори са използвали псевдоними, защото се опасяват, че разкриването на истинската самоличност може да им струва живота, което ми се стори обезпокояващо и симптоматично за нетолерантността по отношение на свободата на словото.

Що се отнася до въпросите за ядреното оръжие, творбите, които трябва да спомена, са: *The Atomic Bazar* („Атомният пазар“) от Уилям Ленгуиш; *Nuclear Terrorism — The Ultimate Preventable Catastrophe* („Ядреният тероризъм — последната предотвратима катастрофа“) от Греъм Алисън; *The Four Faces of Nuclear Terrorism* („Четири лица на ядрения тероризъм“) от Чарлз Фъргюсън и Уилям Потър; *The Seventh Decade — The New Shape of Nuclear Danger* („Седмото десетилетие — новият облик на ядрената опасност“) от Джонатан Шел; *America and the Islamic Bomb — The Deadly Compromise* („Америка и ислямската бомба — смъртоносният компромис“) от Дейвид Армстронг и Джоузеф Тренто; *Deception — Pakistan, the United States, and the Secret Trade in Nuclear Weapons* („Заблудата — Пакистан, Съединените щати и тайното споразумение за ядрените оръжия“) от Адриан Леви и Катрин Скот-Кларк; *The Nuclear Jihadist — The True Story of the Man Who Sold the World’s Most Dangerous Secrets... and How We Could Have Stopped Him* („Истинската история за мъжа, продал най-опасните тайни на света... и как можехме да го спрем“) от Дъглас Франц и

Катрин Клинс; и накрая *Shopping for Bombs — Nuclear Proliferation. Global Insecurity, and the Rise and Fall of the A. Q. Khan Network* („Пазар на бомби — разпространение на ядрено оръжие, глобална несигурност и възход и падение на А. К. Хан Нетуърк“) от Гордън Корера.

Не мога да не спомена и ценната помощ на редица хора, допринесли за тази творба. Благодаря на първо място на двамата мюсюлмани, които редактираха романа: Пауло Алмейда Сантош, един от най-старите дейци на „Ал Кайда“, събеседник на Бин Ладен и автор на първия атентат на това движение в Европа; и един любезен духовник, който познава *муджахидините* в Афганистан и Пакистан и който, макар да твърди, че в тази книга е изложено действителното виждане на фундаменталистите за исляма, предпочете да остане анонимен.

Благодаря също на Жозе Карвальо Соареш, професор по физика в Лисабонския университет и изследовател в Центъра за ядрена физика, който редактира откъсите, отнасящи се до конструирането на атомната бомба; на Евгени Муравич, който отново ми помогна за всичко, отнасящо се до руската действителност; на Али Зан, моя измаелитски мюсюлмански гид в Пешавар и Лахор; на Хюсеин, който ми показва ислямския и коптския християнски Кайро; на Мохамед, който ме заведе до Храма на Хатшепсут, където през 1997 година „Ал Джамаа ал Исламия“ извърши кървавия атентат в Луксор; на моя издател Гилерме Валенте, на целия екип на *Градива* — за старанието и професионализма им, и както винаги и най-вече — на Флорбела.

Издание:

Автор: Жозе Родригеш душ Сантуш

Заглавие: Божият гняв

Преводач: Велин Мануел ду Насименто

Година на превод: 2012

Език, от който е преведено: португалски

Издание: първо

Издател: Издателска къща „Хермес“

Град на издателя: Пловдив

Година на издаване: 2012

Тип: роман

Националност: португалска

Печатница: „Полиграфюг“ АД, Хасково

Отговорен редактор: Тодор Пичуров

Коректор: Атанаска Парпулева

ISBN: 978-954-26-1113-4

Адрес в Библиоман: <https://biblioman.chitanka.info/books/7419>

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.